

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

3 Ιουλίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3839

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

**Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων Αρχής Προστασίας
Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έτους 2022
(άρθρο 14 ν. 4624/2019).**

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Προλογικό Σημείωμα:

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση προλογίζω την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Αρχής Προστασίας Δεδομένων για το 2022. Στην έκθεση παρουσιάζονται αναλυτικά οι δράσεις της ανεξάρτητης αρχής σε όλους τους τομείς αρμοδιότητάς της καθώς και χρήσιμα στατιστικά στοιχεία. Συγχρόνως, αποτυπώνεται η εργασία των μελών και του προσωπικού της Αρχής που εξάντλησαν τις δυνατότητες αξιοποίησης στον μέγιστο βαθμό των μέσων τα οποία έχουν στη διάθεσή τους για την εκπλήρωση της αποστολής που της έχει αναθέσει η πολιτεία.

Το 2022 συμπληρώθηκαν τέσσερα χρόνια από την έναρξη εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ). Το βασικό αυτό νομοθέτημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποβλέπει στην ενίσχυση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και κατ'επέκταση της ιδιωτικότητας στην ευρύτερη μορφή της που αποτελεί θεμελιώδη αξία του ευρωπαϊκού νομικού πολιτισμού. Αποβλέπει, επίσης, στη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των δεδομένων αυτών στο πλαίσιο της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς στον χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενόψει και των τεχνολογικών εξελίξεων και της ραγδαίας αυξανόμενης διασυνωριακής ροής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Είναι γνωστό ότι ο ΓΚΠΔ έχει διευρύνει το νομικό πλαίσιο της προϊσχύουσας Οδηγίας 95/46/ΕΚ με την πρόβλεψη νέων μέτρων και διαδικασιών, καθώς και με την αυστηροποίηση του κυρωτικού οπλοστασίου, με βάση το οποίο παρέχεται η δυνατότητα επιβολής προστίμων εξαιρετικά μεγάλου ύψους. Διαπιστώνουμε μάλιστα ότι οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων εφάρμοσαν και στην πράξη τα προβλεπόμενα υψηλά πρόστιμα. Είναι χαρακτηριστικό ότι από την ημερομηνία ορόσημο 25/5/2018 έως τον Δεκέμβριο του 2022, το συνολικό ύψος προστίμων που επέβαλαν οι αρχές προστασίας δεδομένων, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, υπερβαίνει τα 2 δις.

ευρώ. Παράλληλα, παρατηρήθηκε σταδιακή αύξηση και του συνολικού ύψους των προστίμων που επέβαλε η ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων από την έναρξη της εφαρμογής του ΓΚΠΔ. Κατά το έτος 2022, το οποίο αφορά η παρούσα ετήσια έκθεση, επιβλήθηκαν πρόστιμα που υπερβαίνουν τα 30 εκατομμύρια ευρώ έναντι προστίμων ύψους 414 χιλιάδων ευρώ που είχαν επιβληθεί το προηγούμενο έτος. Πρέπει όμως να διευκρινιστεί ότι η Αρχή, λειτουργώντας σύμφωνα και με το γενικότερο πνεύμα της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, δεν έχει ως στόχο την επιβολή κυρώσεων, η οποία εφαρμόζεται ως κατασταλτικό μέτρο με αποτρεπτικό σκοπό. Το ύψος των προστίμων που επιβλήθηκαν δεν προβάλλεται ως στοιχείο θετικής αποτίμησης του έργου της Αρχής, αλλά ως ένδειξη ότι προς το τέλος της πρώτης πενταετίας εφαρμογής του ΓΚΠΔ εξακολουθούν να διαπιστώνονται σημαντικές παραβάσεις των κανόνων που δεν δικαιολογούνται πλέον. Ως ένα γενικό συμπέρασμα που προέκυψε από τα πρώτα έτη εφαρμογής του Κανονισμού είναι ότι η συμμόρφωση προς τους κανόνες του και, κυρίως, η εγκόλπωση του πνεύματος που διέπει τις αρχές προστασίας δεδομένων είναι μια συνεχής άσκηση για οργανισμούς και επιχειρήσεις αλλά και ότι, πάντως, ο ευρωπαϊκός Κανονισμός έχει επιφέρει αποτελέσματα.

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων ανταποκρίθηκε στον μέγιστο δυνατό βαθμό στις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που της ανατέθηκαν με τον ευρωπαϊκό Κανονισμό και τον εθνικό νόμο, παρά τα διαχρονικά προβλήματα που απορρέουν από την υποστελέχωση και την έλλειψη επαρκών πόρων σε συνδυασμό με τη συνεχώς αυξανόμενη ροή υποθέσεων και άλλων καθηκόντων της.

Αναφέρω ενδεικτικά ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που παρατίθενται στις επόμενες σελίδες, το 2022 ο αριθμός των εισερχόμενων υποθέσεων προσφυγών/καταγγελιών, όπως και ο αριθμός των αντίστοιχων υποθέσεων που διεκπεραιώθηκαν, αυξήθηκαν κατά περίπου 8% σε σύγκριση με το 2021.

Εκτός από την εξέταση καταγγελιών, η Αρχή έχει σταθερά ως προτεραιότητες την ανάπτυξη του προληπτικού της έργου και ιδιαίτερα την αυτεπάγγελτη ελεγκτική δραστηριοποίησή της, τις δράσεις καθοδήγησης, ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης, καθώς και την ανάλυση

νών τεχνολογιών και επιχειρηματικών μοντέλων από την οπτική της προστασίας δεδομένων και, τέλος, τη συμβολή σε ερευνητικές προσπάθειες στον τομέα της προστασίας δεδομένων και ασφάλειας πληροφοριών. Ειδικότερα, ως ενδεικτικά παραδείγματα άσκησης αυτεπάγγελτης αρμοδιότητας το έτος 2022 αναφέρονται οι υποθέσεις κατά τις οποίες η Αρχή εξέτασε την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που έλαβε χώρα βάσει προβλεπόμενων από τον νόμο μέτρων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού και θεμάτων που ανέκυψαν στο πλαίσιο σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στις μονάδες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε συνέχεια απόφασης του προηγούμενου έτους, με την οποία η Αρχή είχε επιβάλει διορθωτικό μέτρο και είχε απευθύνει συστάσεις στο Υπουργείο Παιδείας.

Ακόμη, σε συνέχεια δράσεων παλαιότερων ετών και αφού διαπιστώθηκε ότι σε πολλές ιστοσελίδες δεν δίνεται στον επισκέπτη η δυνατότητα αποδοχής ή απόρριψης των ιχνηλατών μέσω banner με την ίδια ευκολία, η Αρχή κάλεσε εντός του 2022 συνολικά άλλα 60 sites με κριτήρια επισκεψιμότητας να συμμορφωθούν με την εν λόγω απαίτηση. Η εν λόγω δράση ολοκληρώθηκε με επιτυχία.

Στις γνωμοδοτήσεις που εξέδωσε η Αρχή το 2022 συγκαταλέγονται εκείνες που εκδόθηκαν επί προσχεδίου Προεδρικού Διατάγματος του Υπουργείου Εσωτερικών σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την τηλεργασία στον δημόσιο τομέα, επί του σχεδίου υπουργικής απόφασης σχετικά με το θέμα της απαλλαγής των μαθητών από την υποχρέωση παρακολούθησης του μαθήματος των θρησκευτικών, καθώς και επί του σχεδίου νόμου για τη διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, την κυβερνοασφάλεια και την προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών.

Η Αρχή καταβάλλει συνεχώς συστηματικές προσπάθειες για την ενημέρωση σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την παροχή κατάλληλων εργαλείων για τη διευκόλυνση της τήρησης των σχετικών κανόνων προστασίας. Δεδομένων των περιορισμένων οικονομικών πόρων, αξιοποιεί για τις δράσεις αυτές χρηματοδοτικές δυνατότητες που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω σχετικών προγραμμάτων. Σημειώνω σχετικά ότι το 2022 ολοκληρώθηκε με επιτυχία έργο που υλοποίησε η Αρχή σε συνεργασία με τον Πανεπιστήμιο Πειραιώς και την εταιρεία ABOVO. Το έργο είχε ως στόχο τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω της παροχής εξειδικευμένης καθοδήγησης με τη μορφή εργαλειοθήκης συμμόρφωσης και την εξειδικευμένη ενημέρωση των εμπλεκόμενων στην ανάπτυξη εφαρμογών και υπηρεσιών πληροφορικής σε θέματα προστασίας δεδομένων εκ σχεδιασμού και εξ ορισμού («byDesign»).

Επίσης, τον Σεπτέμβριο 2022 η Αρχή άρχισε την υλοποίηση και νέου έργου, με τον διακριτικό τίτλο «byDefault», με το οποίο προβλέπεται η δημιουργία ειδικής πλατφόρμας παροχής εξειδικευμένης ενημέρωσης προς υπευθύνους προστασίας δεδομένων (DPOs) και επαγγελματίες του χώρου της προστασίας δεδομένων

και η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού σε θέματα προστασίας δεδομένων για μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Σε ένα άλλο επίπεδο δράσης, η Αρχή προχώρησε στη σύναψη Μνημονίων Συνεργασίας με το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), καθώς και με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, με σκοπό την ουσιαστική συνεργασία μεταξύ των μερών κατά την εξέταση θεμάτων που εμπίπτουν στο ενδιαφέρον ή και στις αρμοδιότητες αμφοτέρων. Η σύναψη Μνημονίων Συνεργασίας εντάσσεται στις πρωτοβουλίες που πρέπει να συνεχιστούν τα επόμενα έτη καθώς διευκολύνει το έργο της Αρχής και συμβάλλει στην πληρέστερη αντιμετώπιση υποθέσεων σε τομείς, στους οποίους οι αρμοδιότητές της διασταυρώνονται με το έργο άλλων φορέων.

Επιπρόσθετα, η Αρχή ανταποκρίθηκε στις πάγιες ευρωπαϊκές και διεθνείς υποχρεώσεις της και ήταν ενεργώς παρούσα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ), καθώς και στις ομάδες εργασίας και τις επιτροπές που λειτουργούν με βάση την ευρωπαϊκή νομοθεσία προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Πρέπει να σημειωθεί ότι το ΕΣΠΔ έχει εντείνει τις εργασίες του. Αναφέρω ενδεικτικά ότι εξέδωσε το 2022 εννέα Κατευθυντήριες Γραμμές για σημαντικά ουσιαστικά και διαδικαστικά θέματα, 32 γνωμοδοτήσεις, καθώς και τέσσερις κοινές γνωμοδοτήσεις με τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ) επί προτάσεων Κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων είναι προσηλωμένες σθεναρά στη συνεκτική εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού με όλα τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι κατά τη διάρκεια της Συνόδου Κορυφής του ΕΣΠΔ στη Βιέννη στα τέλη Απριλίου¹, δεσμεύθηκαν να ενισχύσουν περαιτέρω και να διευρύνουν τη συνεργασία τους σε υποθέσεις στρατηγικής σημασίας (π.χ. υποθέσεις που αφορούν έναν μεγάλο αριθμό υποκειμένων στον ΕΟΧ, υποθέσεις που αφορούν ένα δομικό ή επαναλαμβανόμενο πρόβλημα στα κράτη μέλη), έτσι ώστε η εφαρμογή του Κανονισμού να καταστεί πιο αποτελεσματική. Πέραν αυτού, στο πλαίσιο του ΕΣΠΔ, οι εθνικές αρχές αναλαμβάνουν κοινές δράσεις, όπως η συντονισμένη δράση σχετικά με τη χρήση υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους (cloud) από τους δημόσιους φορείς, η οποία κινήθηκε το 2022 και στην οποία μετέχει και η ελληνική Αρχή.

Τα προσεχή έτη, τόσο το ΕΣΠΔ όσο και οι εθνικές εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων θα πρέπει να διαθέσουν σημαντική προσπάθεια στην ανάλυση των επιπτώσεων της διαρκώς αυξανόμενης εφαρμογής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης σε κάθε τομέα δραστηριότητας και τη διαμόρφωση σχετικών συστάσεων και κατευθυντηρίων γραμμών. Επίσης, θα πρέπει να αναλυθούν οι επιπτώσεις του υπό διαμόρφωση νομικού πλαισίου σχετικά με τη στρατηγική δεδομένων και τη στρατηγική ψηφιακού μετασχηματισμού της

¹ https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/statements/statement-enforcement-cooperation_en

Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διαμορφωθούν αποτελεσματικοί μηχανισμοί συνεργασίας με άλλες αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές.

Εκτός, όμως, από τις εντατικές προσπάθειες που καταβάλλει η ελληνική Αρχή για να ανταποκριθεί με την προληπτική και κυρωτική δράση της στις υψηλές προσδοκίες της κοινωνίας και των πολιτών, όπως έχει υποχρέωση, είναι κρίσιμο να τονιστεί για ακόμη μία φορά ότι τα αρμόδια όργανα της πολιτείας πρέπει να εξασφαλίζουν ότι διαθέτει τα αναγκαία μέσα, σε εφαρμογή άλλωστε και των σχετικών προβλέψεων του Κανονισμού. Τα υπόλοιπα είναι προφανώς δική μας ευθύνη και χρέος.

Ο Πρόεδρος
της Αρχής Προστασίας Δεδομένων
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΕΝΟΥΔΑΚΟΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξάρτητη δημόσια αρχή (άρθρο 9Α του Συντάγματος) που ιδρύθηκε με τον ν. 2472/1997, ο οποίος είχε ενσωματώσει στο ελληνικό δίκαιο την ευρωπαϊκή Οδηγία 95/46/ΕΚ για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Εξυπηρετείται από δική της Γραμματεία που λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και έχει δικό της προϋπολογισμό.

Με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων - ΓΚΠΔ), ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή στις 25/5/2018 σε όλες τις χώρες της ΕΕ, η Οδηγία 95/46/ΕΚ καταργήθηκε. Πλέον, από 29/8/2019, ισχύει ο ν. 4624/2019 («Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις»). Στον ανωτέρω αναφερόμενο νόμο, τα άρθρα 9 έως και 20 αναφέρονται στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (εποπτική αρχή). Ο δε ν. 2472/1997 έχει καταργηθεί εκτός ορισμένων διατάξεων που αναφέρονται ρητά στο άρθρο 84 του ν. 4624/2019. Ο ν. 4624/2019 περιλαμβάνει και την ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης - πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

Επίσης, όσον αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η αρχή εφαρμόζει τον ν. 3471/2006 που αντιστοιχεί ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την ευρωπαϊκή Οδηγία 2002/58/ΕΚ.

Η αρχή είναι επιφορτισμένη με την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του ΓΚΠΔ (άρθρο 51 παρ. 1, αιτ. σκ. 123), του ν. 4624/2019 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (άρθρο 9 του ν. 4624/2019).

Συμβάλλει στη συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ σε ολόκληρη την Ένωση και για τον σκοπό αυτό συνεργάζεται με τις εποπτικές αρχές των κρατών μελών της ΕΕ και με την Επιτροπή (άρθρο 51 παρ. 2, αιτ. σκ. 123 του ΓΚΠΔ, άρθρο 10 του ν. 4624/2019). Η αρχή εκπροσωπεί την Ελλάδα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) και σε άλλες επιτροπές ή όργανα με αντικείμενο την προστασία δεδομένων και συνεργάζεται με αντίστοιχες αρχές τρίτων χωρών και διεθνείς οργανισμούς (άρθρο 50 του ΓΚΠΔ, άρθρο 10 του ν. 4624/2019).

Η αρχή είναι αρμόδια να εκτελεί τα καθήκοντά της (άρθρα 57 του ΓΚΠΔ και 13 του ν. 4624/2019) και να ασκεί τις εξουσίες που της ανατίθενται (άρθρα 58 του ΓΚΠΔ και 15 του ν. 4624/2019) στο έδαφός της (άρθρο 55 παρ. 1, αιτ. σκ. 122, 129 του ΓΚΠΔ, άρθρο 9 του ν. 4624/2019) με πλήρη ανεξαρτησία (άρθρο 52, αιτ. σκ. 117-118, 121 του ΓΚΠΔ, άρθρο 11 του ν. 4624/2019).

Ειδικότερα, η αρχή είναι, μεταξύ άλλων, επιφορτισμένη με τα ακόλουθα (άρθρο 57 ΓΚΠΔ, άρθρο 13 του ν. 4624/2019):

- Να παρακολουθεί και να επιβάλλει την εφαρμογή του ΓΚΠΔ, του ν. 4624/2019 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου έναντι της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων.

- Να προωθεί την ευαισθητοποίηση του κοινού στα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και των υπευθύνων και εκτελούντων την επεξεργασία σχετικά με τις υποχρεώσεις τους. Ειδική προσοχή αποδίδεται σε δραστηριότητες που απευθύνονται σε παιδιά.

- Να παρέχει γνώμη για κάθε ρύθμιση που πρόκειται να περιληφθεί σε νόμο ή σε κανονιστική πράξη, η οποία αφορά επεξεργασία δεδομένων.

- Να εκδίδει οδηγίες και να απευθύνει συστάσεις για κάθε θέμα που αφορά την επεξεργασία δεδομένων, με την επιφύλαξη των καθηκόντων του ΕΣΠΔ.

- Να παρέχει κατόπιν αιτήματος πληροφορίες στα υποκείμενα των δεδομένων σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων τους.

- Να χειρίζεται τις υποβληθείσες για παράβαση διατάξεων του ΓΚΠΔ καταγγελίες.

- Να διενεργεί έρευνες ή ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

- Να καταρτίζει και να διατηρεί κατάλογο σε σχέση με την απαίτηση για διενέργεια εκτίμησης ανικτύπου (άρθρο 35 παρ. 4 του ΓΚΠΔ) και να παρέχει συμβουλές σχετικά με τις πράξεις επεξεργασίας του άρθρου 36 παρ. 2 του ΓΚΠΔ.

- Να ενθαρρύνει την κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας και να εγκρίνει κώδικες δεοντολογίας που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις.

- Να ενθαρρύνει τη θέσπιση μηχανισμών πιστοποίησης προστασίας δεδομένων και σφραγίδων και σημάτων προστασίας των δεδομένων και να εγκρίνει τα κριτήρια πιστοποίησης.

- Να σχεδιάζει και να δημοσιεύει απαιτήσεις διαπίστευσης φορέα για την παρακολούθηση κωδίκων δεοντολογίας και φορέα πιστοποίησης.

- Να συνεργάζεται με άλλες εποπτικές αρχές μέσω ανταλλαγής πληροφοριών και να παρέχει αμοιβαία συνδρομή σε αυτές με σκοπό τη διασφάλιση της συνεκτικότερης εφαρμογής του ΓΚΠΔ.

- Να συμβάλλει στις δραστηριότητες του ΕΣΠΔ.

Επιπλέον, η αρχή διαθέτει εξουσίες ελέγχου, καθώς και διορθωτικές, συμβουλευτικές και αδειοδοτικές εξουσίες, όπως αυτές εξειδικεύονται και αναλύονται στο άρθρο 58 του ΓΚΠΔ και στο άρθρο 15 του ν. 4624/2019.

Όταν η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων γίνεται από δημόσιες αρχές ή από ιδιωτικούς φορείς που ενεργούν βάσει του άρθρου 6 παρ. 1 στ, γ ή ε του ΓΚΠΔ (άρθρο 55 παρ. 2, αιτ. σκ. 128 του ΓΚΠΔ), επιλαμβάνεται μόνον η αρχή ως αποκλειστικά αρμόδια και δεν εφαρμόζονται οι αναφερόμενοι παρακάτω κανόνες συνεργασίας και συνεκτικότητας σχετικά με την Επικεφαλής Εποπτική Αρχή - ΕΕΑ (Lead Supervisory Authority) και τον «μηχανισμό μίας στάσης» («one-stop-shop mechanism») (αιτ. σκ. 128 του ΓΚΠΔ).

Ακόμα, η αρχή καταρτίζει ετήσια έκθεση των δραστηριοτήτων της, την οποία υποβάλλει στο εθνικό κοινοβούλιο, την κυβέρνηση και άλλες αρχές και την καθιστά διαθέσιμη στο κοινό, την Επιτροπή και το ΕΣΠΔ (άρθρο 59 του ΓΚΠΔ, άρθρο 14 του ν. 4624/2019).

Συνεργασία και συνεκτικότητα

Στις περιπτώσεις που διενεργείται διασυνοριακή επεξεργασία δεδομένων (άρθρο 4 παρ. 23 του ΓΚΠΔ) εφαρμόζεται, κατά γενικό κανόνα, ο μηχανισμός συνεργασίας μεταξύ της ΕΕΑ και των ενδιαφερόμενων εποπτικών αρχών, την πρωταρχική ευθύνη για την εποπτεία της οποίας έχει η ΕΕΑ (άρθρο 60, αιτ. σκ. 124-126 του ΓΚΠΔ, WP244rev.01).

Η Αρχή είναι αρμόδια να ενεργεί ως ΕΕΑ για τη διασυνοριακή επεξεργασία που διεξάγεται από υπεύθυνο επεξεργασίας ή εκτελούντα την επεξεργασία, ο οποίος έχει την κύρια ή τη μόνη εγκατάστασή του στο έδαφος της, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 60 του ΓΚΠΔ (άρθρο 56 παρ. 1, αιτ. σκ. 124 του ΓΚΠΔ). Στις περιπτώσεις που συντρέχει μία εκ των προϋποθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παρ. 22 του ΓΚΠΔ, η Αρχή ενεργεί ως ενδιαφερομένη εποπτική αρχή (άρθρα 60, 66, αιτ. σκ. 124-125, 130-131, 143 του ΓΚΠΔ). Ακόμη, συνεργάζεται με τις εποπτικές αρχές των κρατών μελών της ΕΕ παρέχοντας αμοιβαία συνδρομή και πραγματοποιώντας κοινές επιχειρήσεις, σε διμερή ή πολυμερή βάση, προκειμένου να διασφαλισθεί η συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ και η λήψη κοινών μέτρων ελέγχου (άρθρα 61-62, αιτ. σκ. 133-134, 138 του ΓΚΠΔ).

Κατά παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα, η Αρχή είναι αρμόδια να εξετάσει υποβληθείσα καταγγελία ή να αντιμετωπίσει πιθανή παραβίαση του ΓΚΠΔ στις περιπτώσεις που γίνεται διασυνοριακή επεξεργασία με τοπικές μόνον επιπτώσεις στο έδαφος της (cross-border processing with local impact), εάν η ΕΕΑ αποφασίσει να μην επιληφθεί της υπόθεσης κατόπιν ενημέρωσής της από την Αρχή (άρθρο 56 παρ. 2-5, αιτ. σκ. 127 του ΓΚΠΔ). Στις περιπτώσεις αυτές, η Αρχή επιλαμβάνεται της υπόθεσης σύμφωνα με τα άρθρα 61 και 62 του ΓΚΠΔ (άρθρο 56 παρ. 5 του ΓΚΠΔ).

Επίσης, η Αρχή εφαρμόζει τον μηχανισμό συνεκτικότητας (αιτ. σκ. 135 του ΓΚΠΔ), όταν προτίθεται να θεσπίσει οποιοδήποτε από τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 64 παρ. 1 του ΓΚΠΔ (αιτ. σκ. 136 του ΓΚΠΔ) ή κατόπιν αιτήματος γνωμοδότησης προς το ΕΣΠΔ σχετικά με οποιοδήποτε ζήτημα γενικής εφαρμογής του ΓΚΠΔ ή ζήτημα που παράγει αποτελέσματα σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη (άρθρο 64 παρ. 2 του ΓΚΠΔ) ή στο πλαίσιο της επίλυσης διαφορών μεταξύ εποπτικών αρχών από το ΕΣΠΔ (άρθρο 65, αιτ. σκ. 136 του ΓΚΠΔ) και της επείγουσας διαδικασίας (άρθρο 66, αιτ. σκ. 137 του ΓΚΠΔ).

1.2. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Πρόεδρος της Αρχής, κατά το 2022, διετέλεσε ο Κωνσταντίνος Μενουδάκος, Επίτιμος Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, με αναπληρωτή του τον Γεώργιο Μπατζαλέξη, Επίτιμο Αρεοπαγίτη.

Τακτικά και αναπληρωματικά μέλη ήταν οι εξής:

- Σπυρίδων Βλαχόπουλος, Καθηγητής Νομικής Σχολής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με αναπληρωτή του τον Χρήστο Παπαθεοδώρου, Καθηγητή στο Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

- Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης, Καθηγητής Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων Πανεπιστημίου Πειραιώς, με αναπληρωτή του τον Δημοσθένη Βουγιούκα, Καθηγητή Τμήματος Μηχανικών Πληροφορικών και Επικοινωνιακών Συστημάτων της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ηλεκτρολόγο Μηχανικό ΕΜΠ.

- Χαράλαμπος Ανθόπουλος, Καθηγητής Δικαίου και Διοίκησης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, με αναπληρωτή του τον Νικόλαο Λίβο, Επίκουρο Καθηγητή Ποινικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

- Χρήστος Καλλονιάτης, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ως τακτικό μέλος, με αναπληρωτή του τον Γεώργιο Κόντη, Διδάκτορα Πολιτικής Δικονομίας στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

- Αικατερίνη Ηλιάδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Δημοσίου Δικαίου στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ως τακτικό μέλος, με αναπληρωτή της τον Νικόλαο Φαλδαμή, Πρόεδρο του Ελληνικού Δικτύου Επαγγελματιών Πληροφορικής και εκπρόσωπο για την Ελλάδα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Επαγγελματιών Πληροφορικής.

- Γρηγόριος Τσόλιας, Δικηγόρος, Διδάκτορας του Τμήματος Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών στο Ποινικό Δίκαιο, ως τακτικό μέλος, με αναπληρώτρια αυτού τη Μαρία Ψάλλα, Νομικό.

1.3. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Η Αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 1 του ιδρυτικού της ν. 2472/1997 και το π.δ. 207/1998 «Οργάνωση της Γραμματείας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και σύσταση οργανικών θέσεων» που διατηρείται σε ισχύ κατά το άρθρο 18 παρ. 3 του ν. 4624/2019, εξυπηρετείται από Γραμματεία η οποία λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και αποτελείται από τέσσερα Τμήματα: 1) το Τμήμα Ελεγκτών, 2) το Τμήμα Επικοινωνίας, 3) το Τμήμα Διοικητικών Υποθέσεων και 4) το Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών, που συστάθηκε σύμφωνα με την υπό στοιχεία Γ/ΕΞ/1435/21-2-2017 κοινή υπουργική απόφαση «Μεταφορά και κατανομή των αρμοδιοτήτων του άρθρου 69Γ του ν. 4270/2014 στις οργανικές μονάδες της Διεύθυνσης Γραμματείας της Αρχής. Σύσταση τμήματος αμιγώς οικονομικού ενδιαφέροντος σε αυτήν».

1. Τμήμα Ελεγκτών

Έχει αρμοδιότητες καθοριστικού χαρακτήρα για την εκπλήρωση της αποστολής της Αρχής. Ενδεικτικά, στο τμήμα αυτό ανήκει η διενέργεια διοικητικών ελέγχων σε κάθε αρχείο, η προπαρασκευή της έκδοσης κανονιστικών πράξεων για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων, η σύνταξη σχεδίων οδηγιών με σκοπό την ενιαία εφαρμογή της προστατευτικής νομοθεσίας για το άτομο, η εξέταση καταγγελιών και η προπαρασκευή εισηγήσεων. Επιπλέον, το Τμήμα Ελεγκτών ασχολείται με τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων της Αρχής υπό τον συντονισμό του Διευθυντή Γραμματείας. Επιπλέον, οι Ελεγκτές υποβοηθούν κατηγορίες υπευθύνων επεξεργασίας στην κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας και υποστηρίζουν την ενημέρωσή τους σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων με εισηγήσεις σε συνέδρια και ημερίδες. Εκπροσωπούν την Αρχή σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς επίσης και σε διεθνείς ομάδες εργασίας και συνέδρια. Συμμετέχουν στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων και των υποομάδων εμπειρογνομόνων του. Στις αρμοδιότητες του Τμήματος υπάγονται η προετοιμασία φακέλων, η εκπόνηση μελετών, η υποβολή εισηγήσεων και η εν γένει συνδρομή της Αρχής κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Το Τμήμα στελεχώνεται από ειδικούς επιστήμονες νομικής και πληροφορικής κατεύθυνσης, μετά τη μετατροπή των οργανικών θέσεων κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, σύμφωνα με τον ν. 4055/2012.

Ο αριθμός των πληρωμένων οργανικών θέσεων στο Τμήμα Ελεγκτών το 2022 ήταν 29 εκ των οποίων 17 νομικοί και 12 πληροφορικοί, περιλαμβανομένου του Διευθυντή της Γραμματείας της Αρχής.

Σημειώνεται ότι μία νομικός ΕΕΠ-ΙΔΑΧ βρίσκεται σε μακροχρόνια άδεια άνευ αποδοχών καθώς εργάζεται σε ευρωπαϊκό οργανισμό στον οποίο συμμετέχει και η

Ελλάδα, ένας νομικός ΕΕΠ-ΙΔΑΧ παραμένει αποσπασμένος στο Υπουργείο Υγείας από πενταετίας, μία νομικός ΕΕΠ-ΙΔΑΧ είναι σε απόσπαση σε ευρωπαϊκό οργανισμό και ένας πληροφορικός ΕΕΠ-ΙΔΑΧ απουσίασε σε άδεια εννεάμηνου για την ανατροφή του ανηλικού τέκνου του.

Συνεπώς, ο αριθμός των υπηρετούντων στο Τμήμα Ελεγκτών το 2022 ήταν 25 (14 νομικοί και 11 πληροφορικοί).

2. Τμήμα Επικοινωνίας

Έχει εξόχως σημαντικές αρμοδιότητες για την επίτευξη της αποστολής της Αρχής. Σε γενικές γραμμές, κύρια αρμοδιότητα του Τμήματος είναι η συνδρομή της Αρχής στη διαμόρφωση και υλοποίηση της επικοινωνιακής πολιτικής της καθώς και η υποβολή σχετικών εισηγήσεων. Ειδικότερα, το Τμήμα Επικοινωνίας είναι επιφορτισμένο με τη διοργάνωση ενημερωτικών και επιστημονικών ημερίδων, σεμιναρίων και συνεδρίων για θέματα σχετικά με το πεδίο αρμοδιοτήτων της Αρχής, τη μέριμνα των δημοσίων σχέσεων με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, ιδιώτες και υπηρεσίες του εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των αρμόδιων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την έκδοση ενημερωτικών δελτίων, φυλλαδίων και καταχωρίσεων στον Τύπο, καθώς και τη δημιουργία ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών μηνυμάτων για την Αρχή. Επιπρόσθετα, στις αρμοδιότητές του υπάγονται η δημιουργία και επιμέλεια περιεχομένου για την ιστοσελίδα της Αρχής, η παρακολούθηση και αποδελτίωση των ΜΜΕ για θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων καθώς και η εσωτερική ενημέρωση, η διοργάνωση συνευθενών Τύπου και η διαχείριση των δημοσιογραφικών ερωτημάτων και αιτημάτων για δηλώσεις ή συνεντεύξεις, η μέριμνα για την επιμέλεια, έκδοση και δημοσιοποίηση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της Αρχής, καθώς και η υπό τον συντονισμό του Διευθυντή Γραμματείας σύνταξη της ενότητας για την επικοινωνιακή πολιτική και τέλος η τήρηση της βιβλιοθήκης της Αρχής. Το Τμήμα Επικοινωνίας εκπροσωπεί επίσης την Αρχή στο Δίκτυο Επικοινωνίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (EDPB Communication Network).

Το Τμήμα στελεχώνεται από ειδικούς επιστήμονες επικοινωνίας και μετάφρασης μετά τη μετατροπή των οργανικών θέσεων του επιστημονικού προσωπικού κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης του κλάδου επικοινωνίας της Αρχής σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 8 του ν. 4624/2019.

Στο Τμήμα Επικοινωνίας υπηρέτησαν το 2022 δύο ειδικοί επιστήμονες, συμπεριλαμβανομένου του Προϊσταμένου. Σημειώνεται ότι μία ΕΕΠ-ΙΔΑΧ τελεί σε άδεια άνευ αποδοχών για την ανατροφή του ανηλικού τέκνου της. Συνεπώς, ο αριθμός των υπηρετούντων το 2022 ήταν δύο ΕΕΠ-ΙΔΑΧ.

3. Τμήμα Διοικητικών Υποθέσεων

Το Τμήμα Διοικητικών Υποθέσεων αποτελείται από προσωπικό πανεπιστημιακής, τεχνολογικής, δευτεροβάθμιας και υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Το εξειδικευμένο προσωπικό πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης του Τμήματος κατέχει πτυχία και μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών στη δημόσια διοίκηση και

την πληροφορική. Οι υπάλληλοι του Τμήματος είναι επιφορτισμένοι με τη γραμματειακή υποστήριξη της Αρχής (ηλεκτρονική τήρηση πρωτοκόλλου, τήρηση πρακτικών συνεδριάσεων, δακτυλογράφηση κειμένων, ταξινόμηση και ενημέρωση αρχείων και διαχείριση θεμάτων προσωπικού, τήρηση ατομικών φακέλων του προσωπικού και ενημέρωση αυτών και τήρηση των κάθε είδους αδειών αυτού). Στα καθήκοντα του Τμήματος υπάγεται, επίσης, η σύνταξη, ανάρτηση και κοινοποίηση προκηρύξεων για πρόσληψη προσωπικού μονίμων και ΕΕΠ-ΙΔΑΧ, η συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού, η συμμετοχή και η τήρηση των προϋποθέσεων για το Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας, η προώθηση και υλοποίηση των εγκυκλίων του Υπουργείου Εσωτερικών, η σύνταξη των δελτίων ΔΑΥΚ. Ακόμη, η χορήγηση βεβαιώσεων προϋπηρεσίας, εργασίας και κάθε είδους εν γένει βεβαιώσεων που αιτούνται οι υπάλληλοι της Αρχής, ανεξαρτήτως Τμήματος, προς κάθε νόμιμη χρήση. Στα καθήκοντα του Τμήματος περιλαμβάνεται και η κάθε είδους διαχείριση της υπολογιστικής και δικτυακής υποδομής της Αρχής.

Οι οργανικές θέσεις του Τμήματος Διοικητικών Υποθέσεων ανέρχονται σε 15 συμπεριλαμβανομένης και της θέσης της Προϊσταμένης αυτού. Στο Τμήμα υπηρέτησαν το έτος 2022 13 υπάλληλοι, συμπεριλαμβανομένης της Προϊσταμένης αυτού.

Σημειώνεται ότι μία υπάλληλος ΠΕ Πληροφορικής του Διοικητικού Τμήματος απουσιάζει με μακροχρόνια άδεια άνευ αποδοχών και εργάζεται σε ευρωπαϊκό Οργανισμό και ένας υπάλληλος ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού του Διοικητικού Τμήματος απουσίασε με άδεια εννεάμηνου για την ανατροφή του ανήλικου τέκνου του.

Συνεπώς, το 2022 το σύνολο των υπηρετούντων στο τμήμα ήταν 13.

4. Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών

Το Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών αποτελείται από δύο γραφεία: α) το Γραφείο εκτέλεσης προϋπολογισμού και β) το Γραφείο κατάρτισης προϋπολογισμού και πληρωμών και στελεχώνεται από εξειδικευμένους υπαλλήλους πανεπιστημιακής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Οι υπηρετούντες στις οργανικές θέσεις του Τμήματος ανέρχονται σε τέσσερις, συμπεριλαμβανομένης της Προϊσταμένης.

Στις αρμοδιότητες του Τμήματος ανήκουν η κατάρτιση, εκτέλεση και παρακολούθηση του προϋπολογισμού της Αρχής, η διαχείριση της μισθοδοσίας μελών και προσωπικού, η προμήθεια των απαραίτητων αγαθών και υπηρεσιών για την ομαλή λειτουργία της Αρχής, η μέριμνα για τις μετακινήσεις μελών και προσωπικού, η τήρηση των απαραίτητων λογιστικών και άλλων βιβλίων, ο έλεγχος και η εκκαθάριση των δαπανών στις οποίες προβαίνει η Αρχή, η έκδοση χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής και η πληρωμή τους μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ), η βεβαίωση των προστίμων στις αρμόδιες ΔΟΥ και η παροχή οικονομικών στοιχείων μηνιαίως και όταν απαιτούνται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και στους ελεγκτικούς φορείς.

Καμία μεταβολή δεν επήλθε στους υπηρετούντες του τμήματος το 2022.

Προσλήψεις προσωπικού - κινητικότητα

Όσον αφορά τις προσλήψεις προσωπικού, το 2022 δρομολογήθηκαν οι διαδικασίες για την προκήρυξη προς πλήρωση μέσω ΑΣΕΠ δύο θέσεων ΕΕΠ-ΙΔΑΧ Επικοινωνίας, καθώς επίσης και δύο θέσεων ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού (από μία για το Διοικητικό και Οικονομικό Τμήμα αντίστοιχα), μία θέση ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού για το Οικονομικό Τμήμα, μία θέση ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού για το Διοικητικό Τμήμα και τέλος μία θέση ΥΕ Επιμελητών για το Διοικητικό Τμήμα.

Τέλος, μέσω της κινητικότητας, στην οποία συμμετείχε η υπηρεσία, πραγματοποιήθηκαν δύο αποσπάσεις, με τη μία να ανακαλείται από την υπάλληλο που την υπέβαλε. Εν τέλει παρουσιάστηκε και ανέλαβε υπηρεσία η δεύτερη υπάλληλος, η οποία προερχόταν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατηγορίας ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού και κατέλαβε θέση ΕΕΠ-ΙΔΑΧ Ελεγκτού με νομικές αρμοδιότητες.

1.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4624/2019, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ως ανεξάρτητη δημόσια Αρχή, καταρτίζει δικό της προϋπολογισμό που συντάσσεται με ευθύνη του Προέδρου της και υποβάλλεται απευθείας στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο Δημόσιο Λογιστικό. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού της Αρχής ανήκει αποκλειστικά σε αυτήν, στο πλαίσιο της πλήρους αυτοτέλειάς της και διατάκτης των δαπανών είναι ο Πρόεδρός της.

Κατά το οικονομικό έτος 2022, ο προϋπολογισμός της Αρχής διαμορφώθηκε στο ποσό των 2.523.000 €. Ο δε εγκεκριμένος προϋπολογισμός για το 2023 ανέρχεται στο ποσό των 2.219.000 €.

1.5. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στα πιο σοβαρά λειτουργικά ζητήματα που απασχόλησαν την Αρχή το 2022 περιλαμβάνονταν το οξύ πρόβλημα της στέγασης, η επιτακτική ανάγκη ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού και των πόρων της Αρχής, η σχετιζόμενη με αυτή εξαίρεση της Αρχής από τις διαδικασίες ΑΣΕΠ, η αναδιοργάνωση της Γραμματείας της και η θεσμική ενίσχυση της Αρχής κυρίως στο ελεγκτικό της έργο. Στη συνέχεια τα προβλήματα αυτά περιγράφονται αναλυτικότερα και παρατίθενται ενέργειες, στόχοι και προτάσεις της Αρχής για τη βελτίωση του πλαισίου λειτουργίας της.

Ήδη από το 2019, η Αρχή διέβλεψε ότι το ζήτημα της στέγασής της εξελισσόταν σε ιδιαίτερα σοβαρό πρόβλημα. Η Αρχή μετέφερε προς την Κτηματική Υπηρεσία και το Υπουργείο Οικονομικών την ανάγκη αναπροσαρμογής του μισθώματος των γραφειακών χώρων σε τιμές αγοράς, χωρίς όμως ανταπόκριση. Το 2020, η Αρχή αναθεώρησε το κτιριολογικό της πρόγραμμα και διατύπωσε σχετικό αίτημα στέγασης στην Κτηματική Υπηρεσία Αθηνών και έκτοτε, μέχρι σήμερα, καλοκαίρι του 2023, έχουν δημοσιευθεί 6 διακηρύξεις μειοδοτικής δημοπρασίας μίσθωσης ακινήτου, οι οποίες απέβησαν άγονες, καθώς

και 5 προσκλήσεις απευθείας μίσθωσης χωρίς επιτυχία. Ύστερα από 6η πρόσκληση απευθείας μίσθωσης υποβλήθηκαν δύο προσφορές, οι οποίες όμως απορρίφθηκαν από τη σχετική Επιτροπή στέγασης (συγκροτείται από την Κτηματική Υπηρεσία). Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι το όριο στο ποσό του μισθώματος ανά μονάδα επιφανείας που ισχύει για το Δημόσιο είναι χαμηλό, το οποίο απέχει κατά πολύ από τις διαμορφούμενες τιμές των μισθωμάτων στην αγορά ακινήτων τα τελευταία έτη, καθιστώντας το όλο εγχείρημα της εύρεσης στέγης για την Αρχή ακόμη πιο δύσκολο. Το πρόβλημα θα είχε επιλυθεί αν η Κτηματική Υπηρεσία είχε την ευχέρεια να ανταποκριθεί στις συνθήκες της αγοράς ακινήτων, έστω και σε χαμηλότερο επίπεδο από τις τρέχουσες τιμές. Η τωρινή κατάσταση στέγασης των γραφείων της Αρχής είναι η εξής: Τον Μάρτιο 2023, η Αρχή αναγκάστηκε να εκκενώσει τον έναν από τους δύο ορόφους, στους οποίους στεγαζόταν, ως αποτέλεσμα προσωρινώς εκτελεστής δικαστικής απόφασης επί εξωστικής αγωγής του ιδιοκτήτη του ορόφου αυτού, με επακόλουθη αδυναμία στέγασης μεγάλου μέρους των υπηρεσιών της. Άμεσος κίνδυνος υφίσταται και για τους γραφειακούς χώρους του ορόφου στον οποίο έχει περιοριστεί η Αρχή, αφού ο ιδιοκτήτης του ορόφου αυτού ζήτησε αύξηση του μισθώματος, την οποία δεν αποδέχεται το Υπουργείο Οικονομικών με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, και ήδη έχει ασκήσει στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών αγωγή έξωσης, για την οποία δικάσιμος ορίστηκε η 06.10.2023.

Ο κίνδυνος παντελούς αδυναμίας στέγασης της Αρχής είναι ορατός και για τον λόγο αυτόν είναι αναγκαίο να αναζητηθούν μέτρα επίλυσης του προβλήματος, με τη λήψη, ενδεχομένως, των αναγκαίων νομοθετικών ή άλλων μέτρων, όπως η διάθεση στην Αρχή κατάλληλου κτιρίου του υπό ευρύτερη έννοια Δημοσίου για τη στέγασή της ή η διάθεση των απαραίτητων κονδυλίων σε ύψος που αντανakλά τις πραγματικές συνθήκες της αγοράς.

Όπως τονίζεται με κάθε ευκαιρία, από ιδρύσεώς της, η Αρχή χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα ελλιπή στελέχωση. Ουδέποτε κατέστη δυνατή η εναρμόνιση της στελέχωσής της με το ευρύ σύνολο αρμοδιοτήτων της που απορρέει από την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία και τον όγκο εργασιών που αυτές συνεπάγονται. Ο διαρκώς αυξανόμενος όγκος εισερχόμενων υποθέσεων αποτελεί ουσιώδη ανασταλτικό παράγοντα στις προσπάθειες της Αρχής να ανταποκριθεί πλήρως στην αποστολή της. Η αρνητική επίπτωση της υποστελέχωσης, σε συνδυασμό με τον χαμηλό προϋπολογισμό της Αρχής, είναι μεγαλύτερη στην ανάπτυξη του προληπτικού έργου, όπως συστηματική πραγματοποίηση ελέγχων, και την ενημέρωση-ευαισθητοποίηση υποκειμένων των δεδομένων, υπευθύνων και εκτελούντων την επεξεργασία. Η τρέχουσα ενεργός δύναμη του προσωπικού της Γραμματείας της Αρχής ανέρχεται σε περίπου 50, από τις 75 προβλεπόμενες οργανικές θέσεις, κατανομημένη σε ειδικό επιστημονικό προσωπικό νομικής και πληροφορικής κατεύθυνσης και επικοινωνίας, καθώς και υπαλλήλους διοικητικού και οικονομικού κλάδου. Η στελέχωση της Αρχής υπολείπεται σημαντικά αυτής ομολογών εποπτικών αρχών άλλων κρατών μελών. Για παράδειγμα, στην

Ουγγαρία η αντίστοιχη Αρχή έχει δύναμη 128 στελεχών, ενώ στην Ολλανδία δύναμη 270 στελεχών. Η πλήρωση 13 θέσεων Ελεγκτών (νομικών και πληροφορικών) που ζητήθηκε από την Αρχή και προκηρύχθηκε μέσω ΑΣΕΠ το έτος 2018, ολοκληρώθηκε δε, παρά τον επείγοντα χαρακτήρα της, μετά από τρία έτη, αποτελεί κυρίως αναπλήρωση κενών οργανικών θέσεων λόγω αποχωρήσεων κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και περιλαμβάνεται στις ανωτέρω 50 πληρωμένες ενεργές θέσεις. Σύμφωνα με σχετική μελέτη που συνοδεύει το σχέδιο Οργανισμού για την αναδιοργάνωση της Γραμματείας, το έργο που καλείται να επιτελέσει η Αρχή προϋποθέτει ελάχιστη συνολική δύναμη 135 οργανικών θέσεων, η οποία κατά την εκτίμησή της ήταν αναγκαία για να ανταποκριθεί στις βασικές υποχρεώσεις της. Για τον λόγο αυτόν, στο αρχικό σχέδιο του Οργανισμού της προβλεπόταν αντίστοιχος αριθμός οργανικών θέσεων, αλλά ο αριθμός αυτός μειώθηκε σε 91, μετά από σχετική υπόδειξη του Υπουργείου Εσωτερικών. Ως εκ τούτου, απαιτείται η πλήρωση των θέσεων αυτών το συντομότερο δυνατόν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης του Οργανισμού.

Παράλληλα, καθίσταται αναγκαία η αύξηση των οικονομικών πόρων που διατίθενται στην Αρχή για τα λειτουργικά έξοδά της, πέραν των κονδυλίων που προορίζονται στη μισθοδοσία του προσωπικού.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι ο ΓΚΠΔ, στην παρ. 4 του άρθρου 52, προβλέπει ως υποχρέωση κάθε κράτους μέλους να διαθέσει στην εθνική εποπτική αρχή «...τους απαραίτητους ανθρώπινους, τεχνικούς και οικονομικούς πόρους και τις αναγκαίες εγκαταστάσεις και υποδομές για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων και άσκηση των εξουσιών της, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ασκούνται στο πλαίσιο της αμοιβαίας συνδρομής, της συνεργασίας και της συμμετοχής στο Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων». Η ανταπόκριση της χώρας στην υποχρέωση αυτή παραμένει ακόμη σε εκκρεμότητα.

Από ιδρύσεώς της και μέχρι τα πρώτα έτη της οικονομικής κρίσης, η Αρχή εξαιρούνταν από τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ για την πρόσληψη του προσωπικού της, το οποίο συμβάδιζε με την ανεξαρτησία της, αφού, παρά το γεγονός ότι το ΑΣΕΠ είναι επίσης ανεξάρτητη αρχή, η σύμπραξη του αποστειρεί από την Αρχή τη δυνατότητα να ορίζει επακριβώς τον χρόνο της προκήρυξης πλήρωσης των θέσεων, τη διάρκεια της διαδικασίας και την τελική επιλογή του προσωπικού, παραβιάζοντας έτσι την ανεξαρτησία της. Είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτική η ακόλουθη εμπειρία της Αρχής από τη μέχρι τώρα υποχρεωτική εμπλοκή του ΑΣΕΠ στην πρόσληψη προσωπικού της. Το έτος 2018, αμέσως μετά τη θέση σε εφαρμογή του ΓΚΠΔ και όταν η Αρχή είχε ως επιτακτική ανάγκη την ενίσχυσή της σε ανθρώπινο δυναμικό, λόγω και αποχωρήσεων τα προηγούμενα έτη της οικονομικής κρίσης, εγκρίθηκε η πλήρωση 20 οργανικών θέσεων, 13 θέσεων ελεγκτών, 2 θέσεων επικοινωνίας και 5 θέσεων Διοικητικού - Οικονομικού. Το ΑΣΕΠ δέχθηκε να προκηρύξει μόνο τις 13 θέσεις ελεγκτών, η πλήρωση των οποίων ολοκληρώθηκε σε 3 έτη, η προκήρυξη των υπόλοιπων 7 θέσεων έγινε

με καθυστέρηση 4 ετών και η πλήρωσή τους εκκρεμεί ακόμη, 5 έτη μετά. Παρά την επείγουσα ανάγκη ενίσχυσης της Αρχής με προσωπικό, η εκ του εθνικού νόμου πρόβλεψη για προσλήψεις μόνο μέσω ΑΣΕΠ στερεί από την Αρχή τη δυνατότητα έγκαιρης και αποτελεσματικής διαχείρισης των αναγκών της σε ανθρώπινο δυναμικό, αφού, όπως συνάγεται και από τα προαναφερόμενα, οι διαδικασίες του ΑΣΕΠ είναι ιδιαίτερα δύσκαμπτες και χρονοβόρες, κατάλληλες μεν για μεγάλους οργανισμούς με μακροπρόθεσμους σχεδιασμούς και χαμηλή ευαισθησία σε απότομες μειώσεις του προσωπικού τους, εντελώς ακατάλληλες όμως για μικρού μεγέθους αρχές και άλλους φορείς, όπως η Αρχή, που πρέπει με ευελιξία να αντιμετωπίζει απότομες αποχωρήσεις ακόμη και 1 ή 2 στελεχών της. Για τον λόγο αυτόν, με δεδομένη και επιτακτική την ανάγκη ενίσχυσης της Αρχής σε ανθρώπινο δυναμικό, είναι απολύτως αναγκαία η νομοθετική πρόβλεψη πλήρους διαχείρισης του προσωπικού της από την ίδια την Αρχή, συμπεριλαμβανομένης της πλήρωσης εγκεκριμένων κενών θέσεων, όπως άλλωστε επιβάλλεται από τον ΓΚΠΔ. Υπενθυμίζεται σχετικά η παρ. 5 άρθρου 52 του ΓΚΠΔ, σύμφωνα με την οποία «Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι κάθε εποπτική αρχή επιλέγει και διαθέτει δικούς της υπαλλήλους οι οποίοι διοικούνται αποκλειστικά από το μέλος ή τα μέλη της...».

Πέραν των ανωτέρω, υπενθυμίζεται σχετικά, ότι, παρά την προαναφερόμενη πρόβλεψη του ΓΚΠΔ και τα συνεχή αιτήματα της Αρχής για εξαίρεσή της από τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ, νομοθετικά προωθήθηκε και ψηφίστηκε η εξαίρεση άλλων ανεξάρτητων αρχών και επιτροπών από τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ, όπως ΕΕΤΤ, Επιτροπής Ανταγωνισμού, Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (βλ. τα σχετικά με προσλήψεις άρθρα 56 και 57 και σχετικά με αποσπάσεις και μετατάξεις άρθρο 58 ν. 5043/2023, Α' 91). Μετά και την πρόσφατη αυτή νομοθετική ρύθμιση απαιτείται τουλάχιστον να ενταχθεί και η Αρχή στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 56 και 57 και 58 ν. 5043/2023. Η ένταξη της Αρχής στο πεδίο εφαρμογής των προαναφερόμενων άρθρων αποτελεί ορθολογική ρύθμιση και δεν ανατρέπει τον κανόνα της πλήρωσης των θέσεων των υπηρεσιών του Δημοσίου με εφαρμογή των διαδικασιών ΑΣΕΠ λόγω του μικρού μεγέθους της και της επομένως μεγαλύτερης ευαισθησίας σε απότομες μειώσεις του προσωπικού της, συγκρινόμενη με τις πολυπληθέστερες επιτροπές ή αρχές (π.χ. ΕΕΤΤ και Επιτροπή Ανταγωνισμού) που καταλαμβάνονται ήδη από τις ρυθμίσεις αυτές. Επιπρόσθετα, η ένταξη της Αρχής στις ρυθμίσεις αυτές θα αποτελούσε και ανταπόκριση της πολιτείας στις προβλέψεις της παρ. 5 του άρθρου 52 του ΓΚΠΔ που προαναφέρθηκε.

Ως προς το ζήτημα αναδιοργάνωσης της Γραμματείας της, η Αρχή υπέβαλε σχέδιο προεδρικού διατάγματος με αντικείμενο την έγκριση σχετικού Οργανισμού, σύμφωνα με την εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 4624/2019, χωρίς ωστόσο να έχει ακόμη ολοκληρωθεί η διαδικασία (αρχές Σεπτεμβρίου 2023). Η αναδιοργάνωση των υπηρεσιών της Αρχής κατέστη αναγκαία λόγω του νέου πλαισίου προστασίας δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τη χώρα. Το πρώτον, το σχέδιο Οργανισμού

υπεβλήθη στο Υπουργείο Δικαιοσύνης την 22.11.2022, στη συνέχεια, με σοβαρή καθυστέρηση, προωθήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών και τέλος στο Υπουργείο Οικονομικών, λαμβανομένων υπόψη από την Αρχή όλων των παρατηρήσεων που έγιναν, συμπεριλαμβανομένης και της σοβαρής μείωσης του προβλεπόμενου αναγκαίου αριθμού οργανικών θέσεων από 135 σε 91, ύστερα από σχετική υπόδειξη του Υπουργείου Εσωτερικών. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται για τρίτη φορά, μετά τις εκλογές της 25ης Ιουνίου 2023, χωρίς ωστόσο να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τις αρχές Σεπτεμβρίου.

Σχετικά με τη θεσμική ενίσχυση της Αρχής, κατά πρώτον, προτείνεται να θεσπιστεί διαδικασία φιλικού διακανονισμού για την ταχεία διεκπεραίωση καταγγελιών σε υποθέσεις ελάσσονας σημασίας για τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων και, κατά δεύτερον, να δοθεί η δυνατότητα στην Αρχή να αντλεί αναγκαία στοιχεία για τους ελέγχους που εκτελεί από κάθε άλλη δημόσια αρχή που ενδεχομένως τα κατέχει, ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερη η άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της. Περαιτέρω, προτείνονται και τροποποιήσεις του ν. 4624/2019 για την άρση αντιφατικών διατάξεων. Ειδικότερα, ως προς τα δύο πρώτα, προτείνονται τα εξής:

1. Η προσθήκη παραγράφου στο άρθρο 13 του ν. 4624/2019 με το ακόλουθο περιεχόμενο «Με απόφαση της Αρχής μπορεί να εφαρμόζονται διαδικασίες φιλικού διακανονισμού σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό που εκδίδεται κατά το άρθρο 17 του νόμου αυτού, για την επίλυση καταγγελιών, που αφορούν σε πιθανολογούμενες παραβάσεις, οι οποίες εκτιμάται ότι: (α) επηρεάζουν περιορισμένο αριθμό υποκειμένων των δεδομένων ή (β) έχουν περιορισμένες συνέπειες για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων». Η διαδικασία αυτή μπορεί να εφαρμόζεται σε περιπτώσεις καταγγελιών οι οποίες εκτιμάται από την Αρχή ότι έχουν περιορισμένες συνέπειες για τα υποκείμενα των δεδομένων, ενώ έχει ως στόχο την ικανοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων και παράλληλα τη συμμόρφωση του υπευθύνου επεξεργασίας με τη νομοθεσία. Εάν η διαδικασία αποδειχθεί ανεπιτυχής ή είναι χρονοβόρα, η Αρχή ασκεί το πλήρες εύρος των εξουσιών της, ενώ σε κάθε περίπτωση διατηρεί την ευχέρεια να εξετάσει κάθε ζήτημα που αφορά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αυτεπάγγελτα. Επισημαίνεται ότι, με βάση το άρθρο 58 παρ. 6 του ΓΚΠΔ, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να προβλέψουν διά νόμου ότι η εποπτική αρχή έχει πρόσθετες εξουσίες.

2. Η αντικατάσταση του άρθρου 15 παρ. 1 εδ. δεύτερο ν. 4624/2019 με το εξής: «Κατά τη διενέργεια των ερευνών και ελέγχων η Αρχή έχει την εξουσία να αποκτά από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, τον εκτελούντα την επεξεργασία και κάθε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας και όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τους σκοπούς του σχετικού ελέγχου και την εκτέλεση των καθηκόντων της, χωρίς να μπορεί να της αντιταχθεί κανενός είδους απόρρητο». Επίσης, η προσθήκη παραγράφου στο άρθρο 39 ν. 4624/2019 με το εξής περιεχόμενο: «Σε περίπτωση αρνήσεως παροχής

πληροφοριών, στοιχείων, εγγράφων και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, παρεμπόδισης ή δυσχέρασης των ερευνών και ελέγχων της Αρχής στην περίπτωση του άρθρου 15 παρ. 1 εδ. δεύτερο, περιλαμβανομένης της περίπτωσης παροχής ανακριβών, παραπλανητικών ή ελλιπών πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, επιβάλλεται στα τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα διοικητικό πρόστιμο έως 1.000.000 ευρώ. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στην παρ. 2, στο μέτρο που αυτά προσιδιάζουν».

Ένα ακόμη ζήτημα που σχετίζεται με τη διασφάλιση επαρκούς στελέχωσης της Αρχής είναι και η παροχή κινήτρων για την παραμονή του προσωπικού της. Όπως προαναφέρθηκε, ιδίως τα έτη της οικονομικής κρίσης μεγάλο ποσοστό του ειδικού επιστημονικού προσωπικού αποχώρησε, κυρίως σε αναζήτηση καλύτερων συνθηκών εργασίας. Επίσης, όπως διαπιστώθηκε και κατά τη διαδικασία επιλογής των 13 ελεγκτών που αναφέρθηκε παραπάνω, οι περισσότεροι από τους αρχικώς επιλεγέντες δεν αποδέχθηκαν λόγω υπερβολικά χαμηλών αμοιβών για τα προσόντα τους. Για τη διατήρηση του προσωπικού της Αρχής, ιδίως του ειδικού επιστημονικού προσωπικού, το οποίο ανέρχεται περίπου σε 2/3 του συνόλου, απαιτείται η σημαντική βελτίωση των αποδοχών του, σε συνάρτηση και με τη συνεισφορά του στο έργο της Αρχής. Εξάλλου, με το άρθρο 59 του πρόσφατου ν. 5043/2023 θεσπίστηκαν ειδικές ρυθμίσεις για το προσωπικό επτά νομοθετικά (και όχι συνταγματικά) προβλεπόμενων ανεξάρτητων αρχών. Συγκεκριμένα, με τις παρ. 1 έως 6 του άρθρου αυτού καθιερώνεται σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής, με την παρ. 7 προβλέπεται η συγκρότηση επιτροπών και ομάδων εργασίας για την εξέταση θεμάτων που χρήζουν ιδιαίτερης διαχείρισης ή άμεσης επίλυσης, και καθορίζεται ανώτατο ποσοστό του προσωπικού που μπορεί να μετέχει στις επιτροπές αυτές και ανώτατο όριο πρόσθετης αμοιβής, και με την παρ. 8 καθορίζεται το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο υπερωριών. Θεωρείται εύλογο ή και αναγκαίο να ενταχθεί και το προσωπικό της Αρχής στις ανωτέρω ρυθμίσεις ώστε να ενισχυθεί η πιθανότητα παραμονής του στην Αρχή και να απαλειφθεί η σε βάρος του διάκριση στο ζήτημα αυτό. Περαιτέρω, προτείνεται η ανάλογη εφαρμογή στο προσωπικό της Αρχής και των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4940/2022 που αφορά τις οικονομικές υπηρεσίες φορέων του δημοσίου.

Για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της Αρχής, εκτός της ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού σε ικανοποιητικό αριθμό και των επαρκών οικονομικών πόρων, είναι αναγκαία και η δημιουργία προηγμένων υπολογιστικών και δικτυακών υποδομών, συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών για χρήση από τους υπευθύνους και τους εκτελούντες την επεξεργασία και τα υποκείμενα των δεδομένων. Στην κατεύθυνση αυτή, μετά την αναβάθμιση του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος (ΟΠΣ) και τη νέα διαδικτυακή πύλη της Αρχής, που τέθηκαν σε πλήρη παραγωγική λειτουργία αρχές του 2021, το 2022 άρχισε η υλοποίηση του έργου της επέκτασης του ΟΠΣ της Αρχής με νέες,

σε μεγαλύτερο βαθμό, αυτοματοποιημένες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, όπως διαχείριση περιστατικών παραβίασης δεδομένων, (αυτο)αποτίμησης ασφάλειας και προστασίας δεδομένων και διαχείριση ελέγχων, καθώς και η δημιουργία ενημερωτικού περιεχομένου για την ευαισθητοποίηση των παιδιών σε θέματα προστασίας δεδομένων. Υπενθυμίζεται ότι το έργο αυτό έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση του Δημοσίου Τομέα» του ΕΣΠΑ και αξιοποιεί χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περαιτέρω, το 2022 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση του χρηματοδοτούμενου από πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έργου byDesign, με κύρια αποτελέσματα αφενός μεν τη δημιουργία υποστηρικτικής διαδικτυακής εφαρμογής προς χρήση από υπευθύνους και εκτελούντες την επεξεργασία (κυρίως μικρομεσαίες επιχειρήσεις) ώστε να διευκολύνονται στις εργασίες τους συμμόρφωσης προς τον ΓΚΠΔ, αφετέρου δε τη δημιουργία εκπαιδευτικού προγράμματος και υλικού στο αντικείμενο της προστασίας δεδομένων εκ σχεδιασμού και εξορισμού που απευθυνόταν σε επαγγελματίες συμπράττοντες στην ανάπτυξη, προώθηση και χρήση προϊόντων και υπηρεσιών πληροφορικής και επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται και για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Επίσης, τον Σεπτέμβριο του 2022, άρχισε η υλοποίηση ενός ακόμη έργου της Αρχής, χρηματοδοτούμενου επίσης από πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του έργου byDefault, μετά από σχετική πρόταση της Αρχής και επιτυχούς αξιολόγησης της από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Με το έργο αυτό επιδιώκεται αφενός μεν η δημιουργία κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού για μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο αντικείμενο της προστασίας δεδομένων, και επιμορφωτικού προγράμματος για εκπαιδευτικούς των ίδιων βαθμίδων, αφετέρου η δημιουργία ενός συνεργατικού ηλεκτρονικού χώρου (πλατφόρμα) για χρήση από υπευθύνους προστασίας δεδομένων και εν γένει επαγγελματίες στον χώρο της προστασίας δεδομένων.

Ός προς τα οικονομικά στοιχεία, οι διαθέσιμες πιστώσεις για το έτος 2022 μειώθηκαν και πάλι σε σχέση με το προηγούμενο έτος κατά περίπου 10%, κυρίως στη μείζονα κατηγορία «Παροχές σε εργαζόμενους». Οι διαθέσιμες πιστώσεις για τις λειτουργικές δαπάνες δεν παρουσίασαν θετική μεταβολή, παρά τα συνεχή αιτήματα για σημαντική αύξησή τους. Έτσι, οι αναγκαίες πιστώσεις για τη διαρκή αναβάθμιση της τεχνολογικής υποδομής, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης και διάθεσης στους ενδιαφερομένους εργαλείων προστασίας δεδομένων, αναζητούνται σε άλλες πηγές χρηματοδότησης, όπως προαναφέρθηκε σε σχέση με την τρέχουσα επέκταση του ΟΠΣ της Αρχής και των έργων byDesign και byDefault.

Τέλος, εκκρεμεί η διαμόρφωση πλαισίου πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης στην Αρχή και η κατάρτιση κώδικα δεοντολογίας για τα μέλη και το προσωπικό της.

Επισημαίνονται επίσης, όπως και στις εκθέσεις περασμένων ετών, τα ακόλουθα:

- Οι προσπάθειες της Αρχής έχουν ως γνώμονα την καλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα στο έργο της,

το οποίο γενικά αποσκοπεί στη διαμόρφωση συνολικού περιβάλλοντος φιλικού στην προστασία δεδομένων στη χώρα μας. Για την επίτευξη της αποστολής της, η Αρχή πρέπει απαραίτητως να διαθέτει επαρκή στελέχωση, επαρκείς οικονομικούς πόρους και τα αναγκαία τεχνικά μέσα και εγκαταστάσεις, προσδοκά δε από την πολιτεία να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις αυτές, σε συμμόρφωση άλλωστε και με τις προαναφερθείσες σχετικές προβλέψεις του ΓΚΠΔ.

- Θα πρέπει, επίσης, να αναληφθεί νομοθετική πρωτοβουλία για την επανεξέταση της νομοθεσίας για την πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα και σχετικών ειδικών διατάξεων, προκειμένου να διαμορφωθεί συμπαγές και σαφές νομοθετικό καθεστώς ώστε να αρθούν οι συγκρούσεις αρμοδιοτήτων και να εξασφαλιστεί αποτελεσματική προστασία των προσωπικών δεδομένων.

2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

Το 2022, ο αριθμός των εισερχόμενων υποθέσεων προσφυγών/καταγγελιών ανήλθε σε 1.250, αυξημένος κατά περίπου 8% σε σύγκριση με το 2021 (από 1.160), ενώ 876 υποθέσεις προσφυγών/καταγγελιών διεκπερώθηκαν, εμφανίζοντας επίσης αύξηση περίπου 8% ως προς το προηγούμενο έτος (από 811). Ο αριθμός των περιστατικών παραβίασης δεδομένων που γνωστοποιήθηκαν στην Αρχή σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ ανήλθε σε 174, μειωμένος κατά περίπου 4% σε σύγκριση με το περασμένο έτος (από 181 το 2021), ενώ υποβλήθηκαν και 35 γνωστοποιήσεις παραβίασης δεδομένων, από παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με βάση τον ν. 3471/2006, εμφανίζοντας μείωση, περίπου 20% (από 44 το 2021), καθώς και 1 περιστατικό σύμφωνα με το άρθρο 63 του ν. 4624/2019, δηλαδή τα συνολικά περιστατικά παραβίασης εμφάνισαν μείωση περίπου 7%. Σε 67 περιπτώσεις η εξέταση των υποθέσεων ολοκληρώθηκε με την έκδοση απόφασης από την Ολομέλεια ή το Τμήμα. Επίσης, το 2022, η Αρχή εξέδωσε και 5 γνωμοδοτήσεις.

Σημειώνεται ότι από το 2018 τα παρατιθέμενα στατιστικά στοιχεία διαφοροποιούνται σε σύγκριση με αυτά περασμένων ετών, αντανακλώντας τις αλλαγές στις αρμοδιότητες της Αρχής που επήλθαν κυρίως με τη θέση σε εφαρμογή του ΓΚΠΔ. Ειδικότερα, δεν παρατίθενται πλέον στατιστικά στοιχεία για ερωτήματα υπευθύνων επεξεργασίας, αφού η Αρχή δεν έχει πλέον αυτό το καθήκον, ούτε για γνωστοποιήσεις αρχείων επεξεργασιών ή διεθνών διαβιβάσεων και χορηγήσεις αδειών, αφού δεν υφίσταται σχετική υποχρέωση για τους υπευθύνους επεξεργασίας ή αρμοδιότητα της Αρχής, αντίστοιχα. Από την άλλη πλευρά, όμως, προβλέπεται πλέον η συνεργασία της Αρχής με ομόλογες εποπτικές αρχές κρατών μελών για διασυνοριακού χαρακτήρα υποθέσεις (μηχανισμός-μίας-στάσης) και στο πλαίσιο λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (μηχανισμός συνεκτικότητας), η προηγούμενη διαβούλευση με την Αρχή για επεξεργασίες υψηλού εναπομείναντος κινδύνου μετά τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου στην προστασία δεδομένων, η εξέταση και έγκριση από την Αρχή κωδίκων δεοντολογίας και κριτηρίων πιστοποίησης σχετικών σχημάτων κ.ά., οι σχετικές δε δραστηριότητες πε-

ριγράφονται στο ακόλουθο κεφάλαιο 3. Πέραν αυτών, προβλέπεται και η παροχή πληροφοριών σε υποκείμενα των δεδομένων, μετά από αίτημα, για την άσκηση των δικαιωμάτων τους, η οποία γίνεται είτε προφορικά είτε με απαντητικό έγγραφο.

Το σύνολο των εισερχόμενων εγγράφων στην Αρχή, το έτος 2022, ανήλθε σε 12.917, αυξημένο κατά περίπου 55% σε σύγκριση με το έτος 2021 (από 8.320). Σε σύγκριση με το έτος 2017 -οπότε και είχε σημειωθεί ο μεγαλύτερος ετήσιος αριθμός εισερχόμενων εγγράφων (10.991) προ του 2022- η αύξηση των εισερχόμενων εγγράφων ανέρχεται σε περίπου 18%. Τα έτη 2018 και έως 2021, η ροή εισερχόμενων εγγράφων είχε συγκρατηθεί, λόγω θέσης σε εφαρμογή του ΓΚΠΔ αρχικά και τα έτη 2020 και 2021 λόγω πανδημίας. Όπως ήταν αναμενόμενο, παρατηρείται πλέον σημαντική αύξηση της ροής εισερχόμενων εγγράφων και, κατά αναλογία, και υποθέσεων για την Αρχή, στοιχείο που υποδηλώνει την επιτακτική ανάγκη αύξησης του ανθρώπινου δυναμικού της και των διατιθέμενων σε αυτήν πόρων. Ως προς τον τρόπο υποβολής των εισερχόμενων εγγράφων στην Αρχή, το πολύ υψηλό ποσοστό υποβολής με ηλεκτρονικό τρόπο των ετών 2020 και 2021 διατηρήθηκε και το 2022, αφού ανήλθε σε ποσοστό περίπου 96% (από περίπου 90% το 2020 και 96,8% το 2021) και ειδικότερα η υποβολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο έγινε σε ποσοστό περίπου 70% (από 64,82% το 2021) και μέσω της δικτυακής πύλης σε ποσοστό 26,2% (από 32% το 2021 και 5% το 2020). Παρατηρούμε σταθεροποίηση μάλλον στον βαθμό χρήσης του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Αρχής που προσφέρονται μέσω της διαδικτυακής πύλης. Βέβαια, η Αρχή επιδιώκει τη μεγαλύτερη δυνατή χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της, με το μεγαλύτερο δυνατό περιθώριο αυτοματοποίησης των εργασιών διαχείρισης εγγράφων και για τον λόγο αυτόν καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για την αξιοποίηση τεχνολογικών δυνατοτήτων και την εν γένει βελτίωση της υπολογιστικής υποδομής της.

Ως προς τις προαναφερθείσες γνωστοποιήσεις περιστατικών παραβίασης δεδομένων που προβλέπονται στον ΓΚΠΔ, εκ των 174 οι 12 αφορούσαν σε διασυνοριακές επεξεργασίες και σε 57 περιπτώσεις έγινε ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, ενώ από τις σχετικές με τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες μόνο μία αφορούσε σε διασυνοριακή επεξεργασία και σε 5 περιπτώσεις ενημερώθηκαν τα υποκείμενα των δεδομένων. Σχετικά με τα περιστατικά παραβίασης δεδομένων, εκτός των στατιστικών αυτού του κεφαλαίου, δείτε και την ενότητα 3.4.

Σε 51 από τις αποφάσεις της Αρχής επιβάλλονται κυρώσεις σε υπευθύνους επεξεργασίας. Σε 12 περιπτώσεις επιβλήθηκε η κύρωση της επίπληξης - προειδοποίησης για συμμόρφωση μετά από καταγγελία και ακρόαση και σε 39 περιπτώσεις επιβλήθηκε πρόστιμο το ύψος του οποίου κυμάνθηκε από 1.000 έως 20.000.000 ευρώ. Διευκρινίζεται ότι σε 6 από τις 39 αυτές αποφάσεις της Αρχής επιβλήθηκε εκτός του χρηματικού προστίμου και η κύρωση της επίπληξης - προειδοποίησης. Συνολικά, επιβλήθηκαν πρόστιμα ύψους 30.060.000 ευρώ. Η Αρχή επέβαλε τις κυρώσεις για παραβίαση των διατάξεων

του ΓΚΠΔ, άρθρο 2: Ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής, άρθρο 3: Εδαφικό πεδίο εφαρμογής, άρθρο 4.1: Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (ορισμός), άρθρο 4.2: Επεξεργασία (ορισμός), άρθρο 4.6: Σύστημα αρχειοθέτησης (ορισμός), άρθρο 4.7: Υπεύθυνος επεξεργασίας (ορισμός), άρθρο 4.5: Ψευδωνυμοποίηση (ορισμός), άρθρο 4.1.2: Παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ορισμός), άρθρο 4.15: Δεδομένα που αφορούν την υγεία (ορισμός), άρθρο 5.1: Αρχές επεξεργασίας δεδομένων, άρθρο 5.1.α: Αρχή της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας, άρθρο 5.1.β: Αρχή του περιορισμού του σκοπού, άρθρο 5.1.γ: Αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, άρθρο 5.1.δ: Αρχή της ακρίβειας, άρθρο 5.1.στ: Αρχή της ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας, άρθρο 5.2: Αρχή της λογοδοσίας, άρθρο 6.1.α: Νομική βάση συγκατάθεσης, άρθρο 6.1.β: Νομική βάση εκτέλεση σύμβασης, άρθρο 6.1.γ: Νομική βάση συμμόρφωσης με έννομη υποχρέωση, άρθρο 6.1.δ: Νομική βάση διαφύλαξης ζωτικού συμφέροντος, άρθρο 6.1.ε: Νομική βάση εκπλήρωσης δημόσιου καθήκοντος, άρθρο 6.1.στ: Νομική βάση υπέρτερου έννομου συμφέροντος, άρθρο 6.4: Συμβατότητα επεξεργασίας για άλλο σκοπό, άρθρο 7: Προϋποθέσεις για συγκατάθεση, άρθρο 9.1: Ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, άρθρο 9.2.α: Ρητή συγκατάθεση, άρθρο 9.2.ε: Πρόδηλη δημοσιοποίηση, άρθρο 12: Διαφανής ενημέρωση, άρθρο 12.2: Διευκόλυνση για την άσκηση των δικαιωμάτων, άρθρο 12.3: Προθεσμία ανταπόκρισης σε δικαίωμα, άρθρο 12.4: Προθεσμία ενημέρωσης μη ενέργειας σε δικαίωμα, άρθρο 13: Πληροφορίες κατά τη συλλογή από το υποκείμενο των δεδομένων, άρθρο 14: Πληροφορίες όταν η συλλογή δεν γίνεται από το υποκείμενο των δεδομένων, άρθρο 15: Δικαίωμα πρόσβασης, άρθρο 17: Δικαίωμα διαγραφής, άρθρο 21: Δικαίωμα εναντίωσης, άρθρο 24: Ευθύνη του υπευθύνου επεξεργασίας, άρθρο 24.2: Εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών για την προστασία των δεδομένων, άρθρο 25.1: Προστασία των δεδομένων ήδη από το σχεδιασμό, άρθρο 25.2: Προστασία των δεδομένων εξ ορισμού, άρθρο 26: Από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας, άρθρο 27: Εκπρόσωποι υπευθύνων ή εκτελούντων εκτός ΕΕ, άρθρο 28: Εκτελών την επεξεργασία (ρυθμίσεις), άρθρο 29: Επεξεργασία υπό την εποπτεία του υπευθύνου ή του εκτελούντος, άρθρο 30: Αρχεία των δραστηριοτήτων επεξεργασίας, άρθρο 31 - ν. 4624/2019, άρθρο 66: Συνεργασία με την εποπτική αρχή, άρθρο 32: Ασφάλεια επεξεργασίας, άρθρο 33: Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, άρθρο 34: Ανακοίνωση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, άρθρο 35: Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων, άρθρο 37 - ν. 4624/2019 άρθρο 6: Ορισμός του υπευθύνου προστασίας δεδομένων, άρθρο 55: Αρμοδιότητα εποπτικής αρχής, άρθρο 83: Γενικοί όροι επιβολής διοικητικών προστίμων, των διατάξεων του ν. 3471/2006 άρθρο 2.3: Δεδομένα κίνησης (ορισμός), άρθρο 2.4: Δεδομένα θέσης (ορισμός), άρθρο 5: Κανόνες επεξεργασίας (ePrivacy), άρθρο 6: Επεξεργασία δεδομένων κίνησης και θέσης (ePrivacy), άρθρο 11.1: Μη ζητηθείσα ηλεκτρονική επικοινωνία,

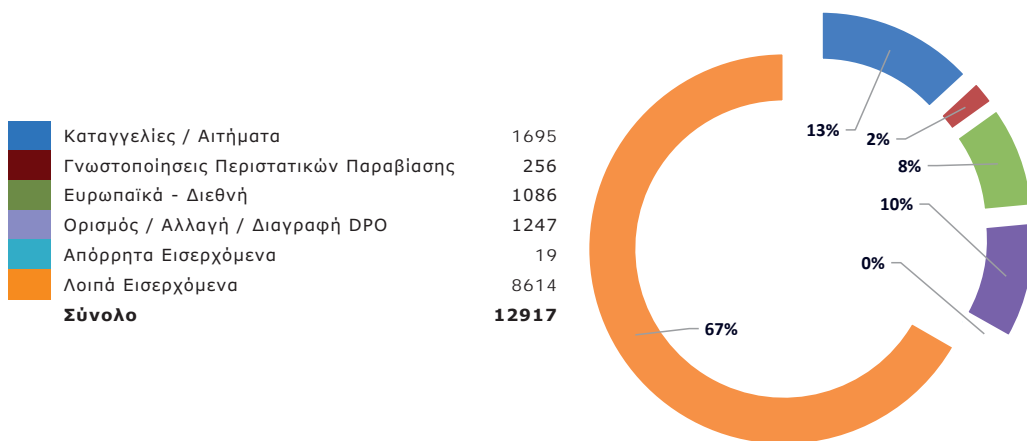
άρθρο 11.3: Χρήση στοιχείων προηγούμενης επαφής για ηλεκτρονική επικοινωνία, άρθρο 12.1: Ασφάλεια Επεξεργασίας (ePrivacy), άρθρο 12.5: Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ePrivacy), άρθρο 12.6: Ανακοίνωση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ePrivacy), άρθρο 95: Σχέση με την οδηγία 2002/58/ΕΚ και των διατάξεων του ν. 4624/2019 άρθρο 27: Επεξεργασία δεδομένων στο πλαίσιο των σχέσεων απασχόλησης.

Οι ανωτέρω 51 αποφάσεις της Αρχής κατηγοριοποιούνται στους κύριους θεματικούς τομείς ως εξής: 6 στον τομέα στην Υγείας, 7 στον τομέα Ιδιωτικής Οικονομίας, 5 στον τομέα Προώθησης Προϊόντων και Υπηρεσιών (διαφήμιση, spam, τηλεφωνικές οχλήσεις), 1 στον τομέα Παιδείας - Έρευνας, 6 στον τομέα Εργασιακές Σχέσεις, 4 στον τομέα Κλειστά Κυκλώματα Τηλεόρασης, 8 στον τομέα Δημόσιας Διοίκησης - Αυτοδιοίκησης - Κρατικής δράσης, 2 στον τομέα Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, 7 στον τομέα Χρηματοπιστωτικά, 4 στον τομέα Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Επικοινωνίας και 1 στα Λοιπά.

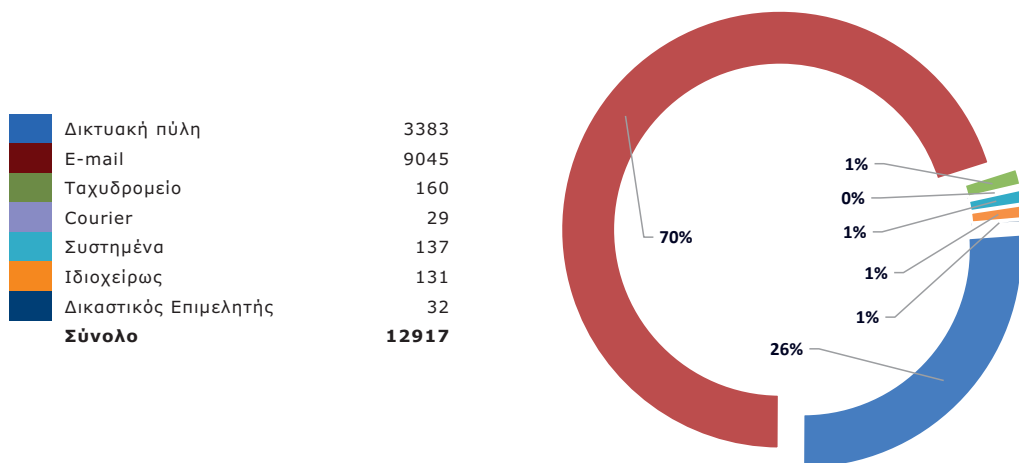
Το 2022, η Αρχή ενημερώθηκε για την υποβολή στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) 11 αιτήσεων ακύρωσης, εκ των οποίων οι 3 αφορούσαν αποφάσεις της Αρχής του έτους 2022 και οι υπόλοιπες 8 αποφάσεις της Αρχής του έτους 2021. Συζητήθηκαν 12 αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων της Αρχής προηγούμενων ετών, σε μία περίπτωση παραιτήθηκε ο αιτών και εκδόθηκαν 7 αποφάσεις του ΣτΕ, εκ των οποίων οι 3 τις απορρίπτουν και οι 4 τις κάνουν δεκτές (εκ των τελευταίων 4 οι 3 αφορούν υποθέσεις πολιτικής επικοινωνίας).

Στο κεφάλαιο αυτό ακολουθούν στατιστικά στοιχεία τα οποία αναφέρονται στα εισερχόμενα έγγραφα, την κατηγοριοποίηση και τον τρόπο υποβολής τους, στην ανάλυση των εισερχομένων, διεκπεραιωμένων και εκκρεμών υποθέσεων προσφυγών/καταγγελιών σε θεματικούς τομείς, στα εισερχόμενα και διεκπεραιωμένα αιτήματα πληροφόρησης υποκειμένων των δεδομένων και αιτήματα φορέων, καθώς και συγκριτικοί πίνακες των εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων, υποθέσεων προσφυγών/καταγγελιών, των αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων της Αρχής και των αιτήσεων εγγραφής στο Μητρώο του άρθρου 13, για το διάστημα 1999/2000 έως 2022. Επίσης, περιλαμβάνονται και στατιστικά στοιχεία σχετικά με περιστατικά παραβίασης δεδομένων, τα οποία γνωστοποιήθηκαν στην Αρχή και τα οποία αποτυπώνουν τη μηνιαία ροή τους και τους στόχους ασφάλειας που αφορούν, καθώς και τον διασυννοριακό ή μη χαρακτήρα τους. Ακόμη, περιέχονται και ειδικότερα στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των εισερχομένων και των διεκπεραιωμένων το έτος 2022 αιτήσεων που σχετίζονται με καταχωρίσεις αλλοδαπών στο Πληροφοριακό Σύστημα Σένγκεν και για τη χώρα προέλευσης των αιτούντων. Τέλος, περιλαμβάνονται και στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη συνεργασία των εποπτικών αρχών των κρατών μελών και την εφαρμογή του μηχανισμού συνεκτικότητας (βλ. ενότητα 3.7), καθώς και κατηγοριοποίηση των αποφάσεων της Αρχής ανά θεματική ενότητα και ανά εφαρμοζόμενη διάταξη.

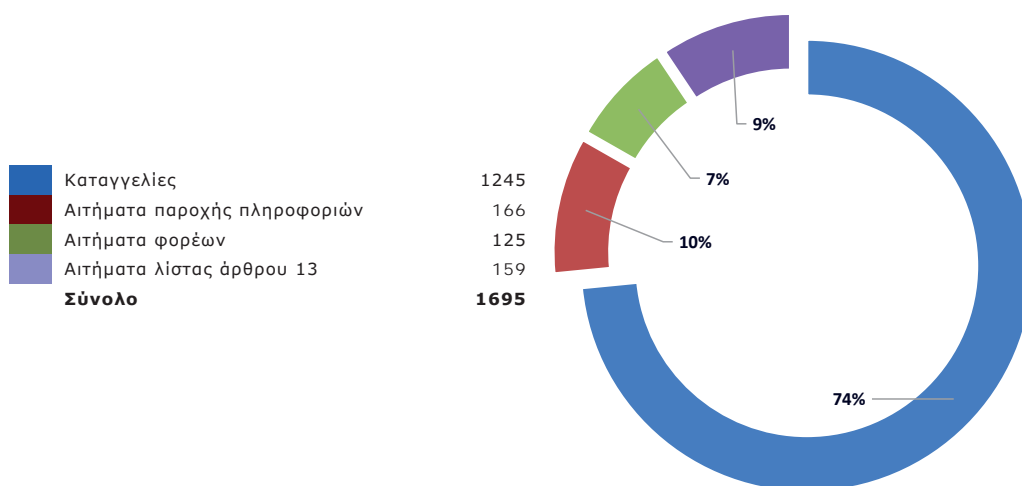
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Διάγραμμα 1 - Εισερχόμενα έγγραφα

Διάγραμμα 2 - Τρόπος υποβολής

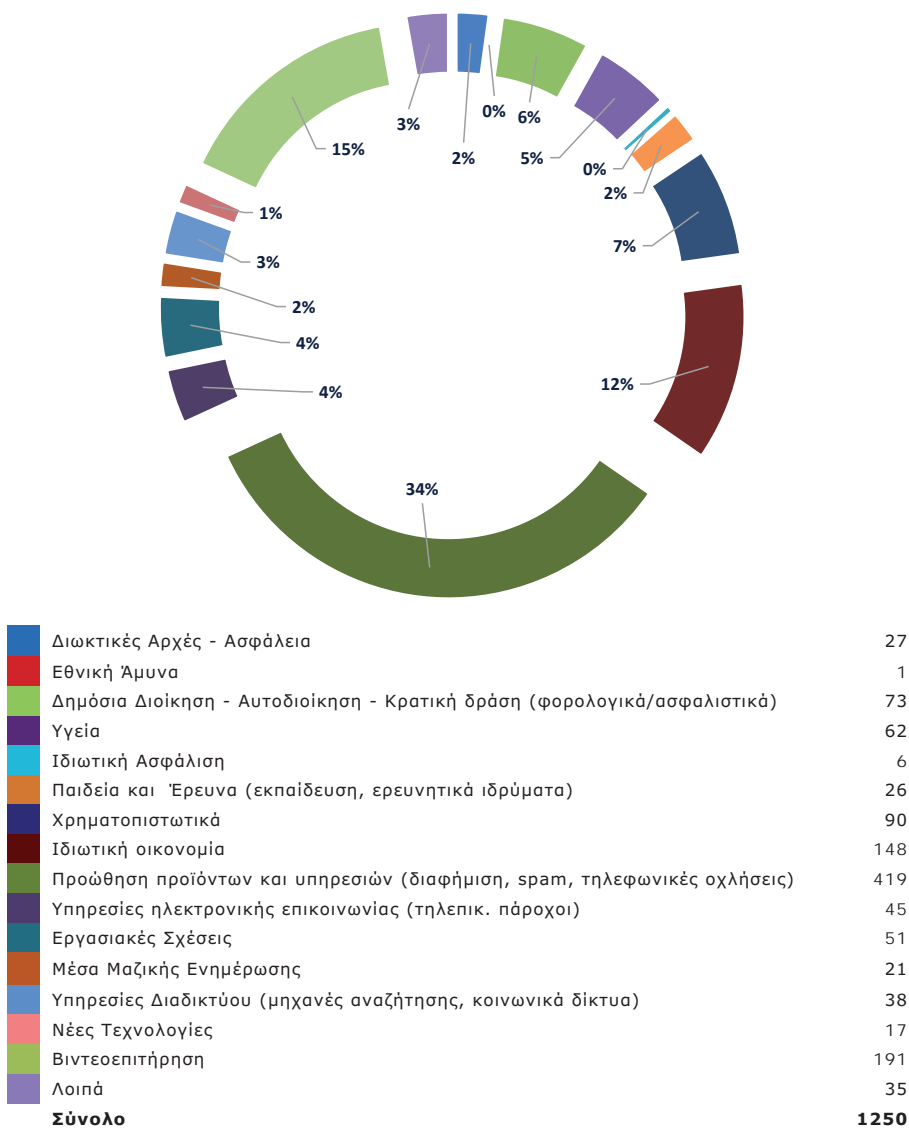
Διάγραμμα 3 - Κατηγοριοποίηση εισερχομένων εγγράφων επί προσφυγών/καταγγελιών, ερωτημάτων και αιτήσεων για το μητρώο του άρθρου 13

Παρατηρήσεις:

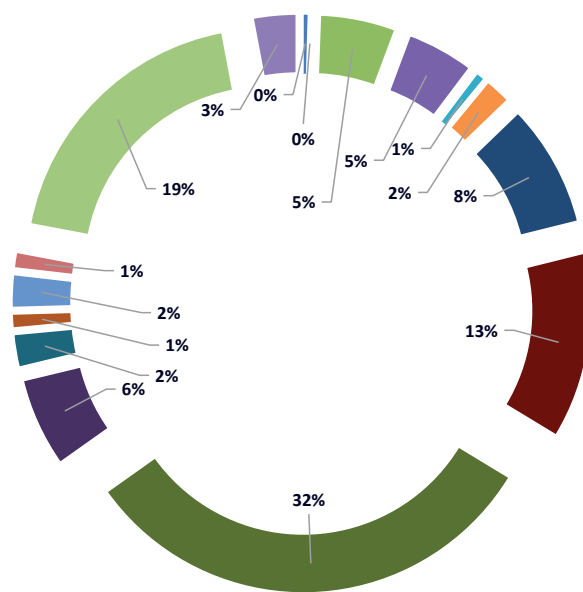
1. Στο παραπάνω σύνολο προσφυγών/καταγγελιών προσμετρούνται και οι απόρρητες προσφυγές/καταγγελίες.
2. Ο αριθμός των εισερχομένων κατά κατηγορία εγγράφων δεν συμπίπτει με τον αριθμό των υποθέσεων που εμφανίζονται στους επόμενους πίνακες, διότι ορισμένα έγγραφα αφορούν την ίδια υπόθεση.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ, ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

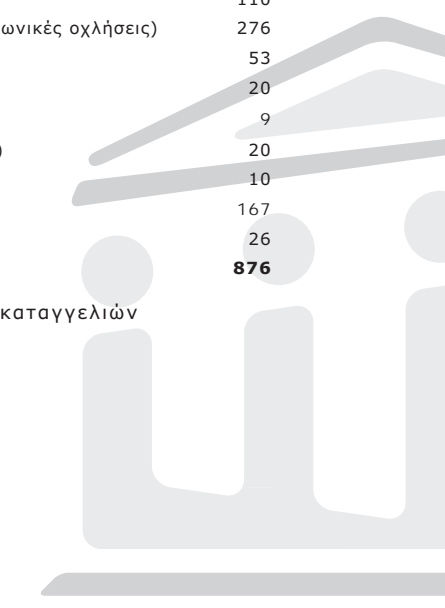

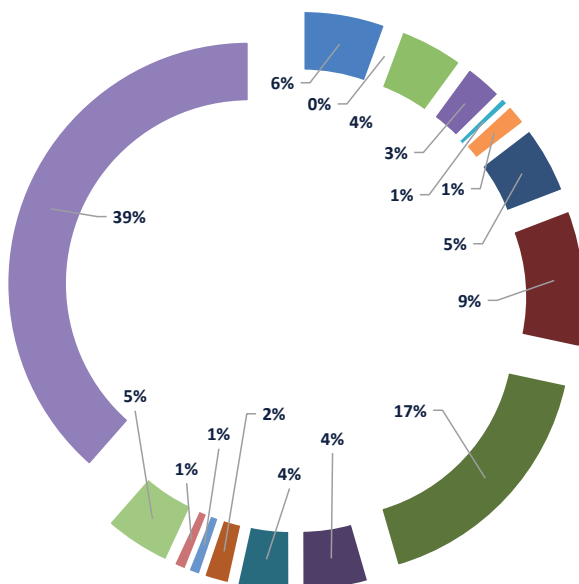
Διάγραμμα 4 - Εισερχόμενες υποθέσεις καταγγελιών

Διωκτικές Αρχές - Ασφάλεια	4
Εθνική Άμυνα	1
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση - Κρατική δράση (φορολογικά/ασφαλιστικά)	45
Υγεία	40
Ιδιωτική Ασφάλιση	6
Παιδεία και Έρευνα (εκπαίδευση, ερευνητικά ιδρύματα)	16
Χρηματοπιστωτικά	73
Ιδιωτική οικονομία	110
Προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών (διαφήμιση, spam, τηλεφωνικές οχλήσεις)	276
Υπηρεσίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας (τηλεπικ. πάροχοι)	53
Εργασιακές Σχέσεις	20
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	9
Υπηρεσίες Διαδικτύου (μηχανές αναζήτησης, κοινωνικά δίκτυα)	20
Νέες Τεχνολογίες	10
Βιντεοεπιτήρηση	167
Λοιπά	26
Σύνολο	876

Διάγραμμα 5 - Διεκπεραιωμένες υποθέσεις καταγγελιών

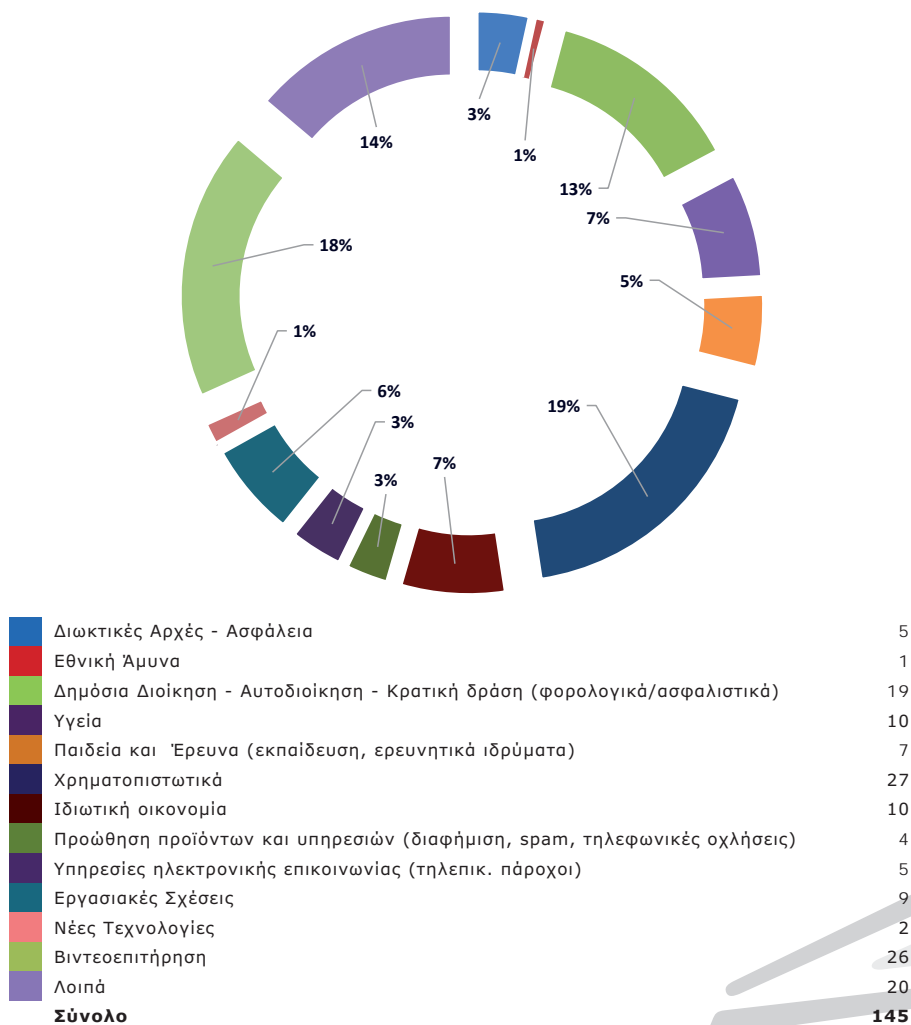

Διωκτικές Αρχές - Ασφάλεια	250
Εθνική Άμυνα	7
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση - Κρατική δράση (φορολογικά/ασφαλιστικά)	197
Υγεία	117
Ιδιωτική Ασφάλιση	24
Παιδεία και Έρευνα (εκπαίδευση, ερευνητικά ιδρύματα)	65
Χρηματοπιστωτικά	206
Ιδιωτική οικονομία	415
Προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών (διαφήμιση, sram, τηλεφωνικές οχλήσεις)	775
Υπηρεσίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας (τηλεπικ. πάροχοι)	201
Εργασιακές Σχέσεις	159
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	78
Υπηρεσίες Διαδικτύου (μηχανές αναζήτησης, κοινωνικά δίκτυα)	38
Νέες Τεχνολογίες	39
Βιντεοεπιτήρηση	205
Λοιπά	1.741
Σύνολο	4517

Διάγραμμα 6 - Εκκρεμείς υποθέσεις καταγγελιών

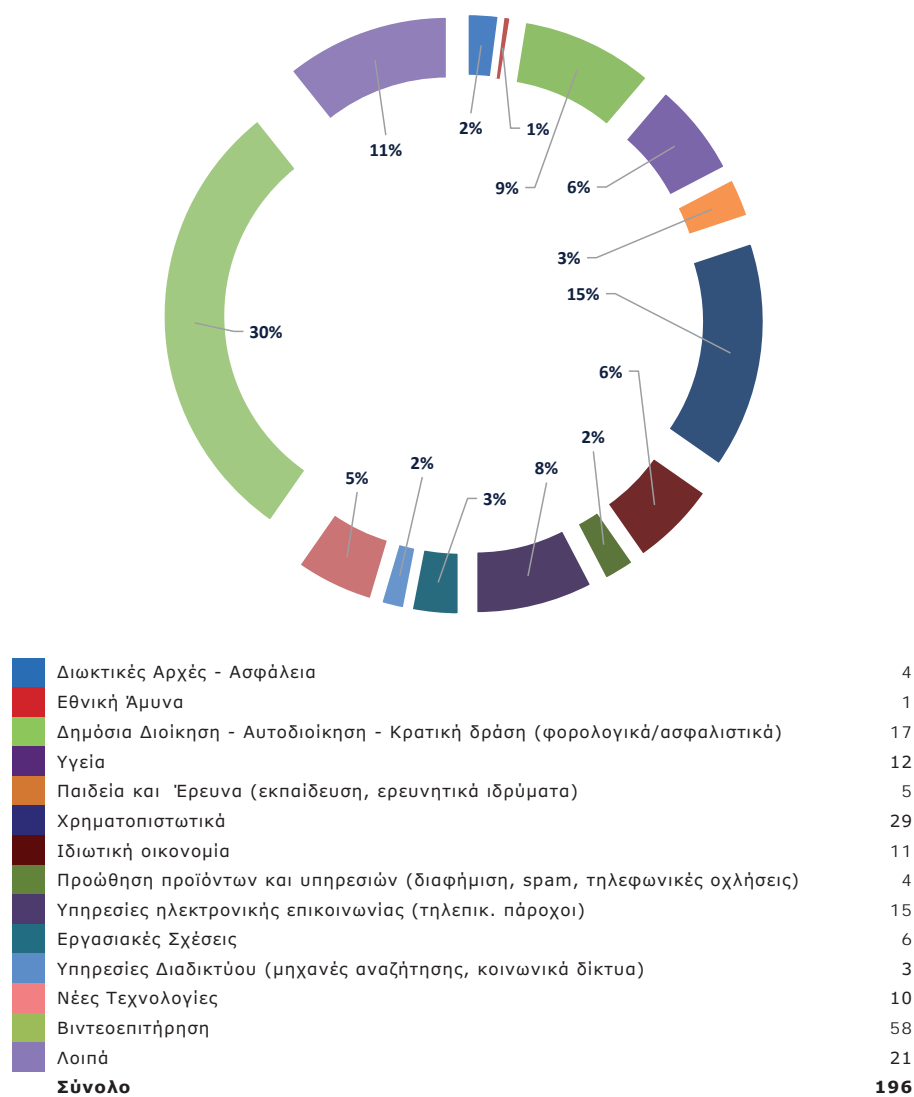
Παρατήρηση: Από την Έκθεση 2014 προσμετρούνται στη θεματική ενότητα «Τομέας διωκτικών αρχών και δημόσιας τάξης» και οι νεοεισερχόμενες, διεκπεραιωμένες και εκκρεμείς προσφυγές Σένγκεν, οι οποίες τα προηγούμενα έτη καταχωρούνταν χωριστά.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΜΕΝΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

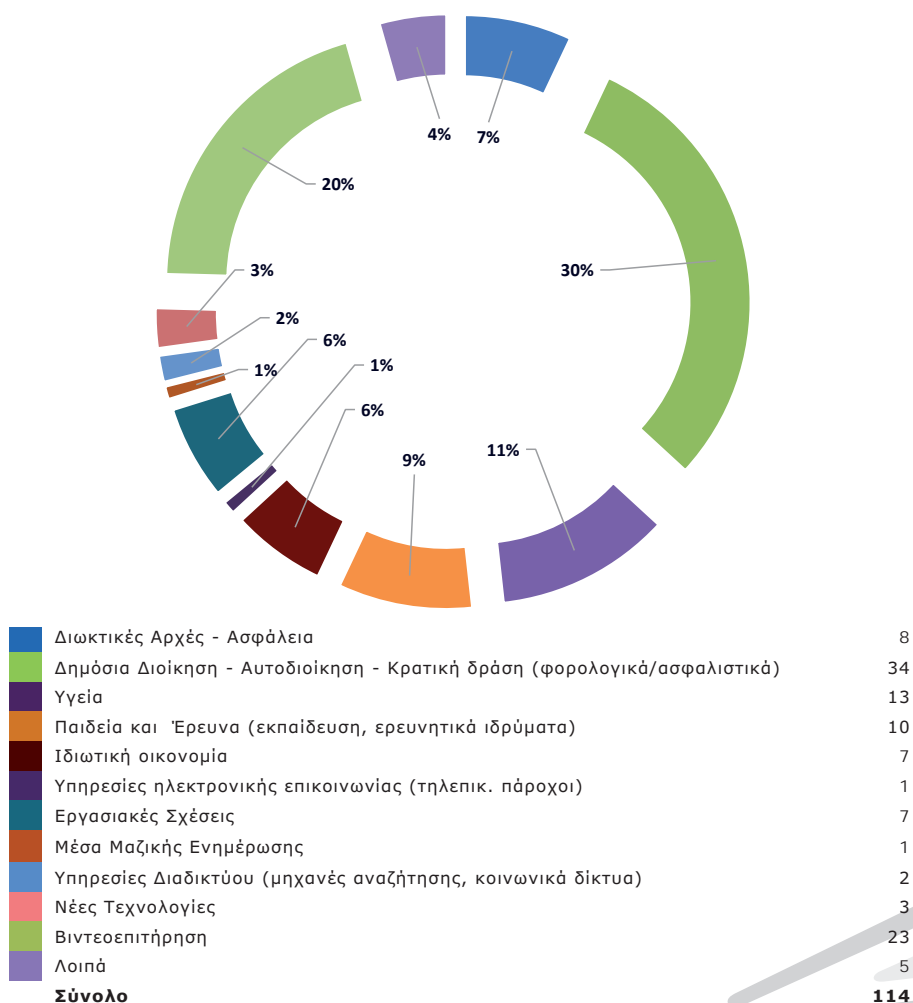
Διάγραμμα 7 - Εισερχόμενες υποθέσεις αιτημάτων παροχής πληροφοριών

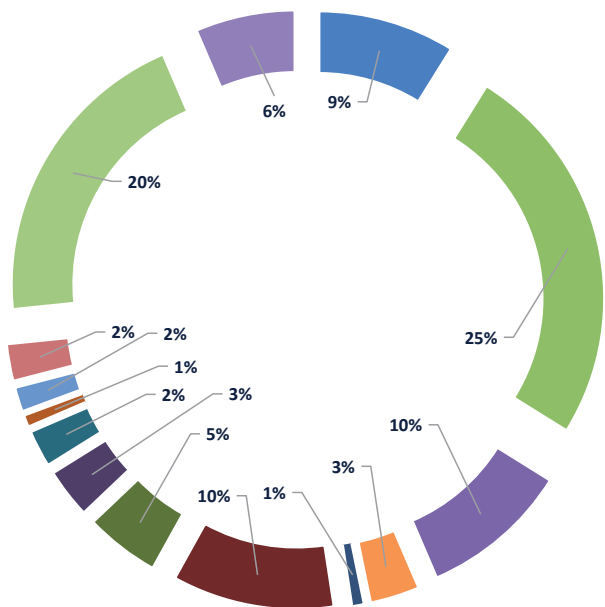
Διάγραμμα 8 - Διεκπεραιωμένες υποθέσεις αιτημάτων παροχής πληροφοριών

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΜΕΝΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

Διάγραμμα 9 - Εισερχόμενες υποθέσεις αιτημάτων φορέων

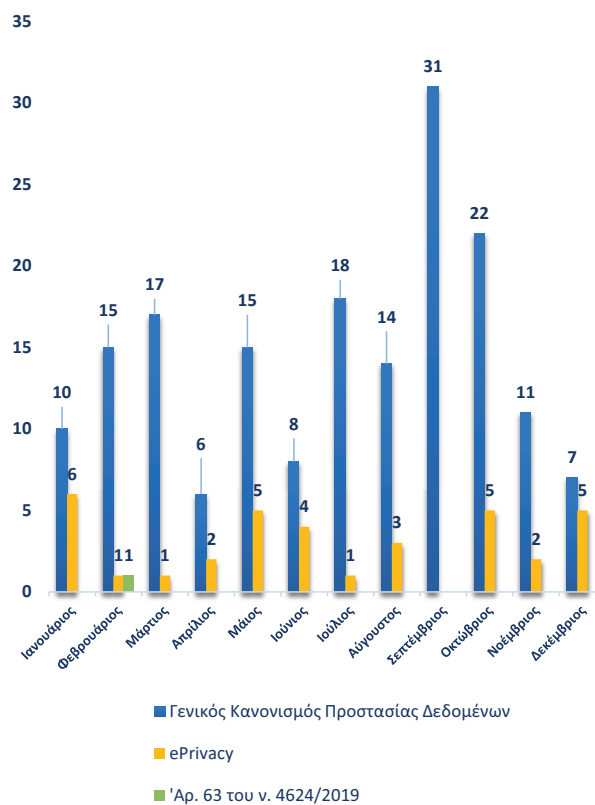

Διαδικτυακές Αρχές - Ασφάλεια	11
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση - Κρατική δράση (φορολογικά/ασφαλιστικά)	31
Υγεία	12
Παιδεία και Έρευνα (εκπαίδευση, ερευνητικά ιδρύματα)	4
Χρηματοπιστωτικά	1
Ιδιωτική οικονομία	13
Προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών (διαφήμιση, spam, τηλεφωνικές οχλήσεις)	6
Υπηρεσίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας (τηλεπικ. πάροχοι)	4
Εργασιακές Σχέσεις	3
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	1
Υπηρεσίες Διαδικτύου (μηχανές αναζήτησης, κοινωνικά δίκτυα)	2
Νέες Τεχνολογίες	3
Βιντεοεπιτήρηση	25
Λοιπά	8
Σύνολο	124

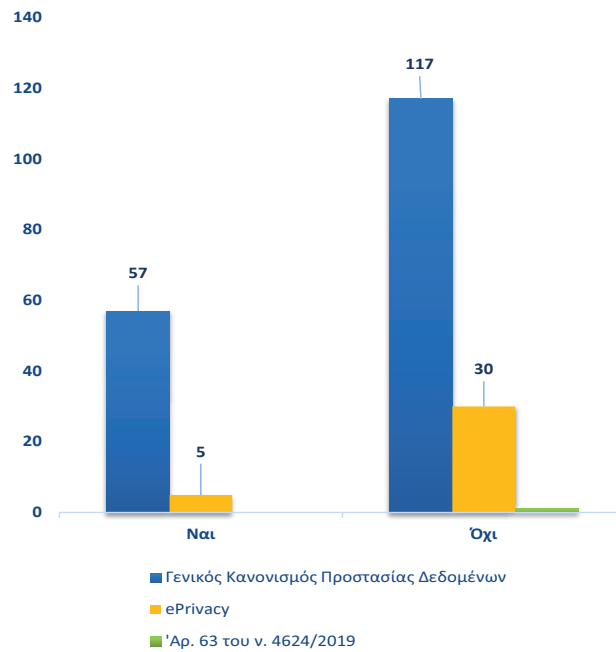
Διάγραμμα 10 - Διεκπεραιωμένες υποθέσεις αιτημάτων φορέων

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ

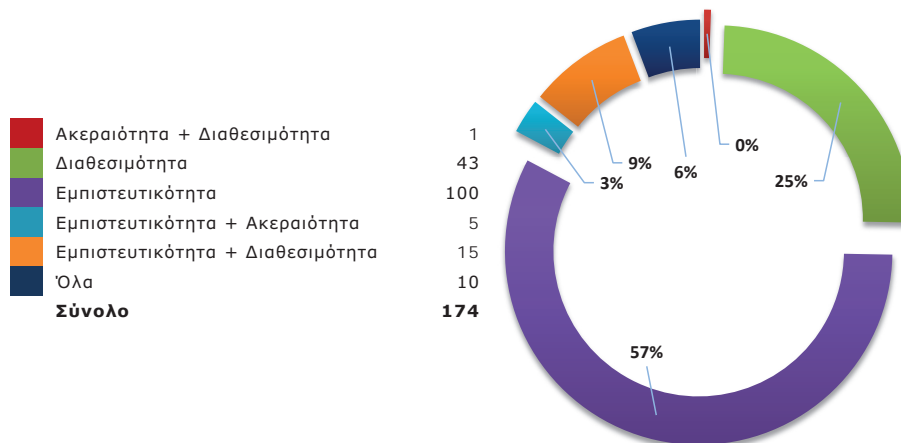

Διάγραμμα 11 - Γνωστοποιήσεις περιστατικών παραβίασης 2022 ανά μήνα

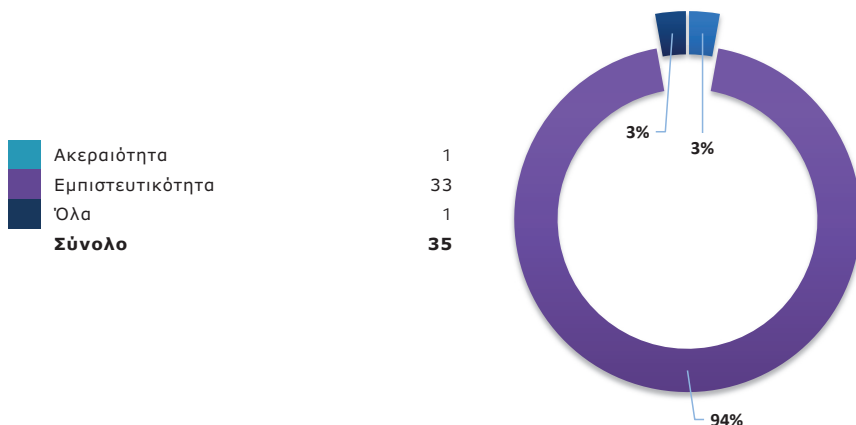

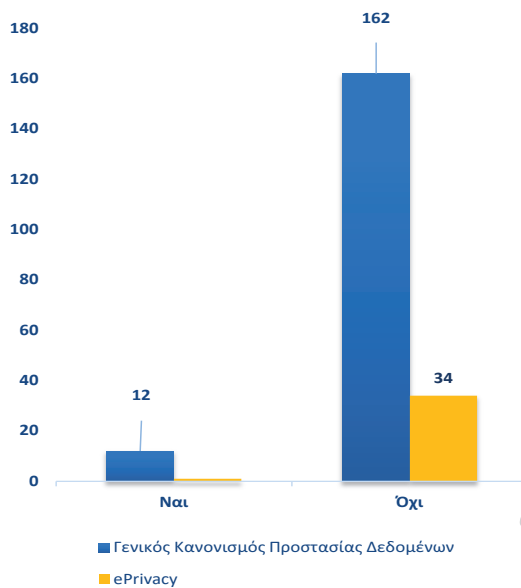
Διάγραμμα 12 - Ενημέρωση υποκειμένων περιστατικών παραβίασης 2022

Διάγραμμα 13 - Περιστατικά παραβίασης ΓΚΠΔ ως προς τους στόχους ασφάλειας που αφορούν

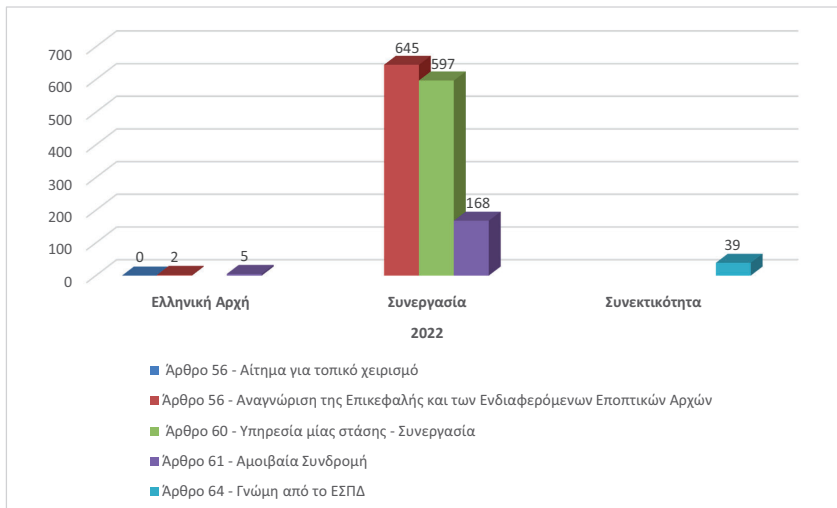
Διάγραμμα 14 - Περιστατικά παραβίασης ePrivacy ως προς τους στόχους ασφάλειας που αφορούν

Διάγραμμα 15 - Διασυνορικά περιστατικά παραβίασης 2022

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ - ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

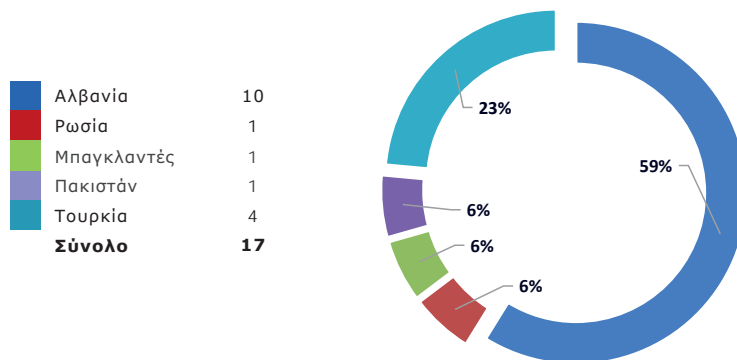

Διάγραμμα 16 - Γνωστοποιήσεις - αιτήματα διασυνοριακής συνεργασίας

ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΓΚΕΝ

Αιτήσεις διαγραφής από το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν το 2022

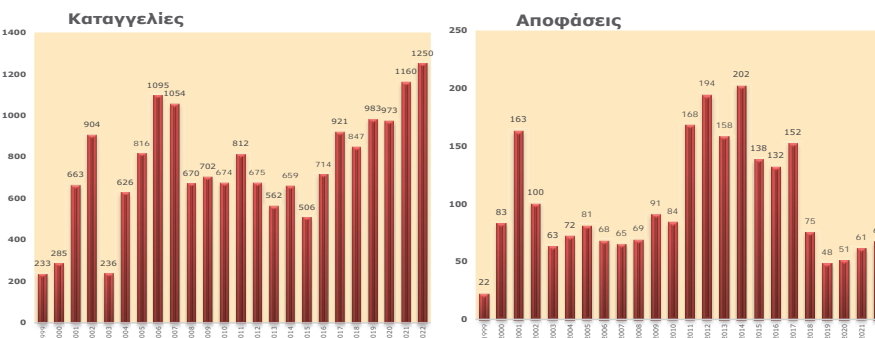
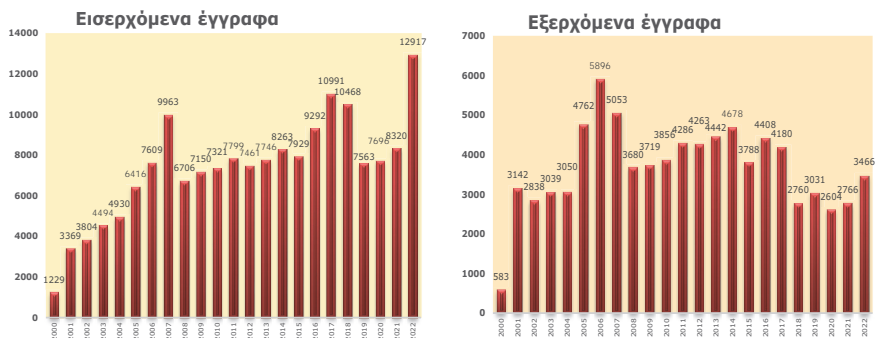
Κατατεθείσες αιτήσεις	17
-----------------------	----

Διάγραμμα 17 - Αιτήσεις διαγραφής από το ΣΠΣ

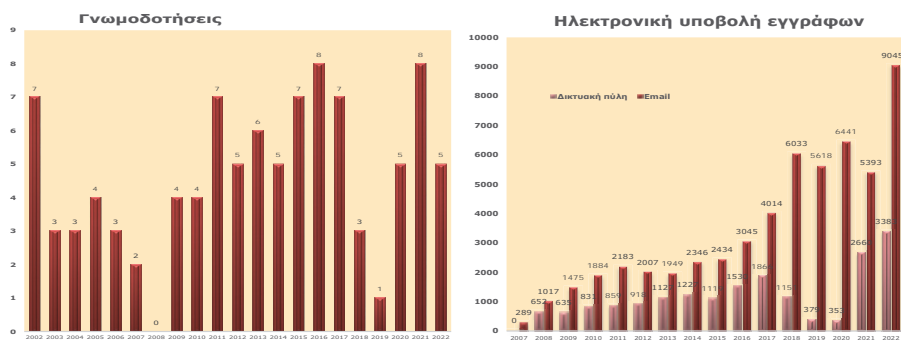
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ακόλουθα διαγράμματα απεικονίζουν τους ετήσιους αριθμούς των εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων, των υποθέσεων προσφυγών/καταγγελιών, των αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων της Αρχής, των αιτήσεων εγγραφής στο μητρώο του άρθρου 13 για το διάστημα 2000 - 2022, καθώς και τους ετήσιους αριθμούς εισερχομένων εγγράφων μέσω δικτυακής πύλης και email (από το έτος 2007).

Παρατήρηση: Από το 2008, τα στατιστικά στοιχεία των προσφυγών/καταγγελιών αντλούνται από το νέο πληροφοριακό σύστημα της Αρχής, το οποίο επιτρέπει την καταχώριση των εισερχομένων εγγράφων κατά υποθέσεις.

Διάγραμμα 18 - Συγκριτικά στατιστικά στοιχεία

ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 2022 ΣΕ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

Εθνική Άμυνα	2
Αποφάσεις υπ' αρ. 2 και 3	
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση - Κρατική δράση	8
Αποφάσεις υπ' αρ. 14, 15, 27, 29, 42, 47, 58 και 59	
Υγεία	6
Αποφάσεις υπ' αρ. 7, 8, 28, 36, 37 και 41	
Παιδεία - Έρευνα	4
Αποφάσεις υπ' αρ. 44, 45, 61 και 62	
Χρηματοπιστωτικά	7
Αποφάσεις υπ' αρ. 6, 25, 52, 53, 54, 55 και 56	
Ιδιωτική οικονομία	6
Αποφάσεις υπ' αρ. 11, 35, 40, 46, 51 και 66	
Υπηρεσίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας	5
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 23, 38, 39 και 57	
Πρώθηση προϊόντων και υπηρεσιών (διαφήμιση, sram, τηλεφωνικές οχλήσεις)	9
Αποφάσεις υπ' αρ. 16, 17, 18, 20, 21, 26, 30, 48 και 63	
Εργασιακές Σχέσεις	6
Αποφάσεις υπ' αρ. 12, 19, 24, 32, 49 και 68	
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	2

Αποφάσεις υπ' αρ. 31 και 67	
Νέες Τεχνολογίες	1
Αριθμός απόφασης: 43	
Βιντεοεπιτήρηση	6
Αποφάσεις υπ' αρ. 1, 5, 10, 34, 50 και 60	
Λοιπά	5
Αποφάσεις υπ' αρ. 9, 13, 64, 65 και 69	
Σύνολο	67

ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 2022 & ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

V.4624/2019

Άρθρο 27 : Επεξεργασία δεδομένων στο πλαίσιο των σχέσεων απασχόλησης

Αριθμός απόφασης: 60

Άρθρο 2.3 : Δεδομένα κίνησης (ορισμός)

Αριθμός απόφασης: 4

Άρθρο 2.4 : Δεδομένα θέσης (ορισμός)

Αριθμός απόφασης: 4

Άρθρο 4.5 : Πρόσβαση/αποθήκευση πληροφοριών σε τερματικό εξοπλισμό

Αριθμός απόφασης: 61

Άρθρο 5 : Κανόνες επεξεργασίας (ePrivacy)

Αριθμός απόφασης: 4

Άρθρο 6 : Επεξεργασία δεδομένων κίνησης και θέσης

Αριθμός απόφασης: 4

Άρθρο 11.1 : Μη ζητηθείσα ηλεκτρονική επικοινωνία

Αποφάσεις υπ' αρ. 17, 16, 26, 30 και 63

Άρθρο 11.3 : Χρήση στοιχείων προηγούμενης επαφής για ηλεκτρονική επικοινωνία

Αποφάσεις υπ' αρ. 17, 21 και 30

Άρθρο 12.1 : Ασφάλεια Επεξεργασίας (ePrivacy)

Αριθμός απόφασης: 4

Άρθρο 12.5 : Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ePrivacy)

Αριθμός απόφασης: 4

Άρθρο 12.6 : Ανακοίνωση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ePrivacy)

Αριθμός απόφασης: 4

V.3471/2006

- Άρθρο 2 : Ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής**
Αποφάσεις υπ' αρ. 14 και 24
- Άρθρο 2.2.γ : Αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα**
Αριθμός απόφασης: 10
- Άρθρο 3 : Εδαφικό πεδίο εφαρμογής**
Αριθμός απόφασης: 35
- Άρθρο 4.1 : Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (ορισμός)**
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 14, 29, 43 και 47
- Άρθρο 4.12 : Παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ορισμός)**
Αριθμός απόφασης: 58
- Άρθρο 4.15 : Δεδομένα που αφορούν την υγεία (ορισμός)**
Αποφάσεις υπ' αρ. 7 και 8
- Άρθρο 4.2 : Επεξεργασία (ορισμός)**
Αποφάσεις υπ' αρ. 29 και 31
- Άρθρο 4.5 : Ψευδωνυμοποίηση (ορισμός)**
Αριθμός απόφασης: 4
- Άρθρο 4.6 : Σύστημα αρχειοθέτησης (ορισμός)**
Αριθμός απόφασης: 29
- Άρθρο 4.7 : Υπεύθυνος επεξεργασίας (ορισμός)**
Αριθμός απόφασης: 29
- Άρθρο 5.1 : Αρχές επεξεργασίας δεδομένων**
Αποφάσεις υπ' αρ. 2, 3, 4, 14, 43, 45, 52, 60 και 68
- Άρθρο 5.1.α : Αρχή της νομιμότητας αντικειμενικότητας και διαφάνειας**
Αποφάσεις υπ' αρ. 7, 8, 12, 15, 24, 25, 35, 36, 43, 49, 48, 50, 53, 54, 55, 6, 57, 61 και 67
- Άρθρο 5.1.β : Αρχή του περιορισμού του σκοπού**
Αποφάσεις υπ' αρ. 14, 43, 48 και 50
- Άρθρο 5.1.γ : Αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων**
Αποφάσεις υπ' αρ. 1, 7, 8, 14, 43, 49 και 59
- Άρθρο 5.1.δ : Αρχή της ακρίβειας**
Αριθμός απόφασης: 29
- Άρθρο 5.1.στ : Αρχή της ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας**
Αποφάσεις υπ' αρ. 6, 7, 8, 14, 24, 27, 36, 58 και 67
- Άρθρο 5.2 : Αρχή της λογοδοσίας**
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 5, 12, 27, 25, 31, 35, 40, 50, 57 και 67
- Άρθρο 6.1.α : Νομική βάση συγκατάθεσης**
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 35 και 45
- Άρθρο 6.1.β : Νομική βάση εκτέλεση σύμβασης**
Αποφάσεις υπ' αρ. 25 και 35
- Άρθρο 6.1.γ : Νομική βάση συμμόρφωσης με έννομη υποχρέωση**
Αριθμός απόφασης: 35
- Άρθρο 6.1.δ : Νομική βάση διαφύλαξης ζωτικού συμφέροντος**
Αριθμός απόφασης: 35
- Άρθρο 6.1.ε : Νομική βάση εκπλήρωσης δημόσιου καθήκοντος**
Αποφάσεις υπ' αρ. 35 και 61
- Άρθρο 6.1.στ : Νομική βάση υπέρτερου έννομου συμφέροντος**
Αποφάσεις υπ' αρ. 10, 31, 35, 49 και 50
- Άρθρο 6.4 : Συμβατότητα επεξεργασίας για άλλο σκοπό**
Αριθμός απόφασης: 4

- Άρθρο 7 : Προϋποθέσεις για συγκατάθεση**
Αριθμός απόφασης: 45
- Άρθρο 9.1 : Ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού**
Αποφάσεις υπ' αρ. 27 και 35
- Άρθρο 9.2.α : Ρητή συγκατάθεση**
Αριθμός απόφασης: 27
- Άρθρο 9.2.ε : Πρόδηλη δημοσιοποίηση**
Αριθμός απόφασης: 35
- Άρθρο 12 : Διαφανής ενημέρωση**
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 31, 45, 50, 61 και 65
- Άρθρο 12.2 : Διευκόλυνση για την άσκηση των δικαιωμάτων**
Αριθμός απόφασης: 25
- Άρθρο 12.3 : Προθεσμία ανταπόκρισης σε δικαίωμα**
Αποφάσεις υπ' αρ. 1, 20, 23, 26, 28, 37, 46, 48, 65 και 66
- Άρθρο 12.4 : Προθεσμία ενημέρωσης μη ενέργειας σε δικαίωμα**
Αποφάσεις υπ' αρ. 46 και 51
- Άρθρο 13 : Πληροφορίες κατά τη συλλογή από το υποκείμενο των δεδομένων**
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 10, 12, 31, 41, 45, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 61 και 68
- Άρθρο 14 : Πληροφορίες όταν η συλλογή δεν γίνεται από το υποκείμενο των δεδομένων**
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 35, 48 και 51
- Άρθρο 15 : Δικαίωμα πρόσβασης**
Αποφάσεις υπ' αρ. 16, 19, 23, 24, 27, 28, 35, 36, 37, 40, 42, 46, 49, 65 και 66
- Άρθρο 17 : Δικαίωμα διαγραφής**
Αποφάσεις υπ' αρ. 20, 25 και 40
- Άρθρο 21 : Δικαίωμα εναντίωσης**
Αποφάσεις υπ' αρ. 12, 16, 20, 21 και 25
- Άρθρο 24 : Ευθύνη του υπευθύνου επεξεργασίας**
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 11, 31, 58, 67 και 68
- Άρθρο 24.2 : Εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών για την προστασία των δεδομένων**
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 31 και 67
- Άρθρο 25.1 : Προστασία των δεδομένων ήδη από το σχεδιασμό**
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 14, 21, 41 και 61
- Άρθρο 25.2 : Προστασία των δεδομένων εξ ορισμού**
Αριθμός απόφασης: 14
- Άρθρο 26 : Από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας**
Αποφάσεις υπ' αρ. 4 και 47
- Άρθρο 27 : Εκπρόσωποι υπευθύνων ή εκτελούντων εκτός Ε.Ε.**
Αριθμός απόφασης: 35
- Άρθρο 28 : Εκτελών την επεξεργασία (ρυθμίσεις)**
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 11, 23, 47 και 68
- Άρθρο 29 : Επεξεργασία υπό την εποπτεία του υπευθύνου ή του εκτελούντος**
Αριθμός απόφασης: 47
- Άρθρο 30 : Αρχεία των δραστηριοτήτων επεξεργασίας**
Αριθμός απόφασης: 50
- Άρθρο 31 - ν.4624/2019 άρθρο 66 : Συνεργασία με την εποπτική αρχή**
Αποφάσεις υπ' αρ. 16, 26, 28, 37 και 66
- Άρθρο 32 : Ασφάλεια επεξεργασίας**
Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 11, 14, 23, 24, 27, 36, 58, 60 και 67
- Άρθρο 33 : Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**
Αποφάσεις υπ' αρ. 6, 36 και 58

ΓΚΠΔ

Άρθρο 34 : Ανακοίνωση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Αποφάσεις υπ' αρ. 6, 36 και 58

Άρθρο 35 : Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων

Αποφάσεις υπ' αρ. 4, 5, 41 και 61

Άρθρο 37 - ν.4624/2019 άρθρο 6 : Ορισμός του υπευθύνου προστασίας δεδομένων

Αποφάσεις υπ' αρ. 27 και 61

Άρθρο 46 : Διαβιβάσεις που υπόκεινται σε κατάλληλες εγγυήσεις

Αριθμός απόφασης: 61

Άρθρο 55 : Αρμοδιότητα εποπτικής αρχής

Αριθμός απόφασης: 27

Άρθρο 83 : Γενικοί όροι επιβολής διοικητικών προστίμων

Αριθμός απόφασης: 4

3. ΤΟΜΕΙΣ

3.1. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

Το έτος 2022 υποβλήθηκαν στην Αρχή 1.259 καταγγελίες και εκδόθηκαν 67 αποφάσεις και 5 γνωμοδοτήσεις. Ειδικότερα υποβλήθηκαν 442 καταγγελίες για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, 298 καταγγελίες για τηλεφωνικές οχλήσεις προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών, 19 προσφυγές Σένγκεν, 356 καταγγελίες παραβίασης δικαιώματος των υποκειμένων των δεδομένων και 144 καταγγελίες για αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία (SPAM/email-SMS).

Ο μεγαλύτερος αριθμός των εισερχομένων καταγγελιών είχαν ως αντικείμενο την παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και ειδικότερα τις τηλεφωνικές οχλήσεις για προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών, την αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία (SPAM), και ακολουθούν οι καταγγελίες με αντικείμενο την ιδιωτική οικονομία, τη βιντεοεπιτήρηση, τη δημόσια διοίκηση, τις εργασιακές σχέσεις, τον χρηματοπιστωτικό τομέα και την υγεία.

Αναφορικά δε με τις αποφάσεις που εκδόθηκαν οι περισσότερες αφορούσαν τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, τη δημόσια διοίκηση και τις εργασιακές σχέσεις.

3.1.1. ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

Στο πλαίσιο της ανωτέρω θεματικής, η Αρχή εξέτασε σειρά ζητημάτων που τέθηκαν ενώπιόν της, τα οποία άπτονται της προστασίας προσωπικών δεδομένων και αφορούν σε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που τελείται, κυρίως, από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

Ειδικότερα, κατόπιν υποβολής καταγγελίας ότι το εκδοθέν πιστοποιητικό στρατού τύπου Α' περιείχε μη νομίμως την πληροφορία ότι ο καταγγέλλων δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις και ότι έχει απαλλαγεί από την υποχρέωση στράτευσης, η Αρχή έκρινε ότι αρκούσε η βεβαίωση ότι ο καταγγέλλων δεν υπέχει στρατιωτικές υποχρεώσεις, και κάλεσε το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να εκδώσει για τον καταγγέλλοντα εκ νέου το πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α' με την αναγραφή μόνον του δεδομένου ότι δεν υπέχει πλέον καμία στρατιωτική υποχρέωση (απόφαση 2/2022).

Επίσης, κατόπιν υποβολής καταγγελίας ότι στο εκδοθέν πιστοποιητικό στρατού τύπου Α', πέραν της βεβαίωσης ότι ο καταγγέλλων δεν υπέχει στρατιωτική υποχρέωση, αναγράφονται και οι στρατιωτικές μεταβολές του και το γεγονός ότι έχει εκπληρώσει εναλλακτική υπηρεσία, χωρίς οι πληροφορίες αυτές να είναι αναγκαίες για τον συγκεκριμένο σκοπό για τον οποίο ζητήθηκε η έκδοση του πιστοποιητικού, η Αρχή έκρινε ότι αρκούσε η βεβαίωση ότι ο καταγγέλλων δεν υπέχει στρατιωτικές υποχρεώσεις, και κάλεσε το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να εκδώσει για τον καταγγέλλοντα εκ νέου το πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α' με την αναγραφή μόνον του δεδομένου ότι δεν υπέχει πλέον καμία στρατιωτική υποχρέωση (απόφαση 3/2022).

3.1.2. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία πολίτη για αποστολή, στη διεύθυνση κατοικίας του, φακέλου αλληλογραφίας, στο εξωτερικό του οποίου αναγράφονταν προσωπικά δε-

δομένα περισσότερα από όσα ήταν αναγκαία για την ταυτοποίησή του ως παραλήπτη. Η Αρχή έκρινε ότι το συγκεκριμένο συμβάν οφειλόταν σε παραδρομή, καθώς έγινε δεκτό ότι πάγια τακτική του καταγγελλόμενου Δήμου είναι η αποστολή φακέλων, στο εξωτερικό των οποίων είναι ορατά μόνο το όνομα, το επώνυμο και η διεύθυνση του παραλήπτη. Κατ' αποτέλεσμα, η Αρχή επέβαλε στον υπεύθυνο επεξεργασίας για παραβίαση του άρθρου 5 παρ. 1 περ. β', γ', στ' ΓΚΠΔ τη διοικητική κύρωση της επίπληξης (απόφαση 14/2022).

Η Αρχή επίσης έκρινε ότι η καταγγελλόμενη διαβίβαση επιστολών σε τρίτους αναρμόδιους φορείς [Σωματείο Εργατών και Υπαλλήλων Δήμου και Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων (Π.Ο.Ε.) - ΟΤΑ], κατά το στάδιο αξιολόγησης της προσφεύγουσας ως αξιολογούμενης υπαλλήλου και στις οποίες περιέχονταν προσωπικά δεδομένα της καταγγέλλουσας, έγινε κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. α' ΓΚΠΔ και επέβαλε στον καταγγελλόμενο διοικητικό πρόστιμο (απόφαση 15/2022).

Ακόμη, η Αρχή εξέτασε καταγγελία πολίτη για την απώλεια δύο ιατρικών γνωματεύσεων, οι οποίες αφορούσαν τον καταγγέλλοντα (που ανήκει σε ευπαθή ομάδα) και τις οποίες η σύζυγός του είχε επισυνάψει με τη συναίνεσή του σε αίτησή της προς το καταγγελλόμενο Κέντρο Κοινωνικής Προστασίας -στο οποίο εργάζεται- προκειμένου να ζητήσει τη μεταφορά της σε υπηρεσία απασχόλησης σε καθήκοντα για τα οποία δεν απαιτείται καθημερινή επαφή με κοινό (back office), για λόγους προστασίας του συζύγου της από τον κορωνοϊό. Η Αρχή διαπίστωσε ότι: α) δεν ικανοποιήθηκε το δικαίωμα πρόσβασης του καταγγέλλοντα στις γνωματεύσεις αυτές, το οποίο αυτός είχε ασκήσει με σχετική έγγραφη αίτησή του προς το καταγγελλόμενο, β) το καταγγελλόμενο Κέντρο Κοινωνικής Προστασίας δεν είχε ορίσει Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, γ) η διαδικασία διαχείρισης, από την πλευρά του καταγγελλόμενου, της αίτησης αυτής μετά των συνημμένων σε αυτήν ιατρικών γνωματεύσεων, δεν ανταποκρίνεται στο επίπεδο προστασίας του ΓΚΠΔ και στο γενικότερο πνεύμα του, ειδικά στην αρχή της λογοδοσίας, καθώς και ότι εν προκειμένω δεν είχαν ληφθεί κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα. Για τους λόγους αυτούς, η Αρχή επέβαλε στο καταγγελλόμενο Κέντρο διοικητικό πρόστιμο συνολικού ύψους 9.000 ευρώ, για τις διαπιστωθείσες παραβάσεις των άρθρων 15, 32 και 37 του ΓΚΠΔ, σύμφωνα με το άρθρο 58 παρ. 2 θ' ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 83 παρ. 4 και 5 ΓΚΠΔ και το άρθρο 39 παρ. 1 του ν. 4624/2019 (απόφαση 27/2022).

Περαιτέρω, η Αρχή εξέτασε καταγγελία πολίτη για τη μερική ικανοποίηση του δικαιώματος διόρθωσης. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι υπέβαλε αίτηση προς το αρμόδιο Ληξιαρχείο, με θέμα τη διόρθωση του επωνύμου της μητέρας του στη ληξιαρχική πράξη γέννησής του, δυνάμει του συνημμένου σε αυτήν πιστοποιητικού γέννησης της μητέρας του, καθώς και ότι ζήτησε εν συνεχεία χορήγηση αντιγράφου της ληξιαρχικής πράξης γεννήσεώς του, μετά τη διενεργηθείσα διόρθωση. Το Ληξιαρχείο, ακολούθως, απέστειλε στον καταγγέλλοντα

αντίγραφο της ληξιαρχικής πράξης γέννησής του, στην οποία, σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, προκύπτει ότι έχει επέλθει ιδιόχειρη διόρθωση του επωνύμου της μητέρας του και αντίστοιχη διόρθωση στο πληροφοριακό σύστημα Μητρώο Πολιτών, χωρίς, ωστόσο, να γίνεται μνεία της επελθούσης διόρθωσης στο περιθώριο της πρωτότυπης καταχώρισης της πράξης στον ληξιαρχικό τόμο του σχετικού έτους και χωρίς να γίνεται μνεία στο αντίστοιχο πεδίο «Διορθώσεις/Μεταβολές» στη μετάπτωσή της στο πληροφοριακό σύστημα Μητρώου Πολιτών.

Η Αρχή έκρινε ότι η ορθότητα και πληρότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να εκτιμώνται με βάση τον σκοπό για τον οποίο τα δεδομένα συλλέχθηκαν και υφίστανται επεξεργασία, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι στην προκειμένη περίπτωση, ενόψει και του σκοπού επεξεργασίας (τήρηση ακριβούς αρχείου με προσωπικά δεδομένα πολιτών προς ταυτοποίησή τους και βεβαίωση της αστικής τους κατάστασης, από την οποία γεννώνται δικαιώματα και υποχρεώσεις), προκύπτει ότι η προσθήκη των ως άνω επιπλέον πληροφοριών που αφορούν τη διόρθωση (π.χ. πότε συντελέστηκε η διόρθωση, από ποιον, με ποια νομική βάση κ.λπ.) είναι αναγκαία προκειμένου να αντανakλάται η σειρά των γεγονότων, ιδίως δε τη στιγμή που το σφάλμα στη συνέχεια διορθώθηκε. Επομένως, το δικαίωμα διόρθωσης που άσκησε ο καταγγέλλων ικανοποιήθηκε μερικώς, καθώς ο καταγγελλόμενος Δήμος ανταποκρίθηκε σε αυτό και διόρθωσε το εσφαλμένο προσωπικό δεδομένο, ωστόσο, δεν προέβη σε καταχώριση της μεταβολής αυτής, και δεν τήρησε ορισμένη διαδικασία αρχειοθέτησης της διόρθωσης αυτής, ώστε να είναι ευκρινές στους τρίτους, αλλά και στην ίδια τη διοίκηση, πότε έγινε η διόρθωση αυτή, από ποιο πρόσωπο, με ποια νομική βάση και για ποιον λόγο. Για τους λόγους αυτούς, η Αρχή επέβαλε στον καταγγελλόμενο τη διοικητική κύρωση της επίπληξης, για τη διαπιστωθείσα παράβαση του άρθρου 5 παρ. 1 περ. δ' ΓΚΠΔ (απόφαση 29/2022).

Ακόμη, η Αρχή, κατά την εξέταση προσφυγής, απήλυθε σε υπεύθυνο επεξεργασίας προειδοποίηση και επίπληξη για μη τήρηση οργανωτικών μέτρων και μη προηγούμενη ενημέρωση υποκειμένου. Ειδικότερα, ο προσφεύγων ιατρός κατήγγειλε τον ιατρικό σύλλογο, του οποίου ήταν μέλος, για παράνομη επεξεργασία και δη κοινολόγηση σε τρίτο εγγράφου με προσωπικά του δεδομένα από πειθαρχικό φάκελο. Ο καταγγελλόμενος ισχυρίστηκε ότι στο πλαίσιο προσπάθειας συμβιβασμού μεταξύ των μερών χορήγησε τον φάκελο της πειθαρχικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου του επίμαχου εγγράφου, σε εκπρόσωπο του καταγγέλλοντος που είχε εκκινήσει την εν λόγω πειθαρχική διαδικασία. Μάλιστα, ο καταγγελλόμενος ισχυρίστηκε ότι είχε προβεί σε σχετική ανωνυμοποίηση των ως άνω αναφερομένων εγγράφων. Ωστόσο, ο καταγγελλόμενος δεν απέδειξε ενώπιον της Αρχής, στο πλαίσιο της αρχής λογοδοσίας, το αληθές των ως άνω ισχυρισμών του, καθώς δεν προσκόμισε σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Στην αδυναμία αυτή συνετέλεσε ουσιαστικά η μη λήψη αντίστοιχων κατάλληλων οργανωτικών μέτρων και πολιτικών προστασίας. Ειδικότερα

δε ως προς την υποχρέωση προηγούμενης ενημέρωσης του υποκειμένου, ο καταγγελλόμενος δεν απέδειξε ότι προέβη στην αντίστοιχη ενέργεια (απόφαση 31/2022).

Η Αρχή επέβαλε την κύρωση της επίπληξης σε Δήμο για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης και του έδωσε εντολή όπως ικανοποιήσει το εν θέματι δικαίωμα του καταγγέλλοντος. Επίσης, απήλυθε σύσταση στον Δήμο με βάση το άρθρο 19 παρ. 1 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997 για παράλειψη ενημέρωσης του καταγγελλόμενου για την επεξεργασία απόφασης του Αρείου Πάγου σύμφωνα με το άρθρο 7Α παρ. 1 στοιχ. α' του ν. 2472/1997 (απόφαση 42/2022).

Ακόμη, η Αρχή επέβαλε χρηματικό πρόστιμο ύψους 5.000 ευρώ σε εκτελούντα την επεξεργασία στο πλαίσιο εκλογικών διαδικασιών, διότι διαβίβασε σε τρίτους προσωπικά δεδομένα ενεργώντας με τον τρόπο αυτό ως υπεύθυνος επεξεργασίας και χωρίς να ενημερώσει τα υποκείμενα των δεδομένων για τη διαβίβαση αυτή (απόφαση 47/2022).

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία δημότη κατά του Δημάρχου της περιοχής του. Ο δημότης έλαβε ευχετήριο μήνυμα από τον Δήμαρχο, σε λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που είχε δημιουργήσει ειδικά για εφαρμογή ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Δήμου. Ο καταγγέλλων άσκησε εναντίωση, ζητώντας να μη λάβει άλλα μηνύματα, αλλά έλαβε εκ νέου ευχετήριο μήνυμα μετά την πάροδο λίγων μηνών. Έπειτα από την εξέταση της καταγγελίας, η Αρχή διαπίστωσε ότι ο Δήμαρχος, χρησιμοποιώντας τα στοιχεία επικοινωνίας του καταγγέλλοντα, παραβίασε την αρχή του περιορισμού του σκοπού, καθώς τέτοια χρήση δεν ήταν αναμενόμενη για το υποκείμενο των δεδομένων, παραβίασε την υποχρέωση παροχής κατάλληλης ενημέρωσης του άρθρου 14 του ΓΚΠΔ και δεν ικανοποίησε ορθώς το δικαίωμα που είχε ασκηθεί, κατά παράβαση του άρθρου 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ. Για το σύνολο των παραβάσεων η Αρχή επέβαλε πρόστιμο 2.000 ευρώ (απόφαση 48/2022).

Περαιτέρω, η Αρχή έκρινε ότι η καταγγελλόμενη επεξεργασία της αποστολής του εκκαθαριστικού σημειώματος σε φάκελο με παράθυρο/θυρίδα, απ' όπου γινόταν ορατό το ποσό του δηλωθέντος εισοδήματος του καταγγέλλοντος, έγινε κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 5 παρ. 1 στοιχ. στ' και 32 ΓΚΠΔ, χωρίς να ληφθούν τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, πλήττοντας το απόρρητο/εμπιστευτικότητα των δεδομένων, και επέβαλε στην ΑΑΔΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, χρηματικό πρόστιμο ύψους 8.000 ευρώ (απόφαση 58/2022).

Τέλος, η Αρχή έκρινε ότι η αναγραφή της επιβολής ποινής και των σχετικών εφαρμοζόμενων διατάξεων επί της προσωρινής βεβαίωσης ταυτότητας υπηρετούντος στο Πυροσβεστικό Σώμα συνιστά παράβαση της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. γ' ΓΚΠΔ και επέβαλε στο καταγγελλόμενο διοικητικό πρόστιμο, ενώ έδωσε εντολή στο Πυροσβεστικό Σώμα και στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη να εκδώσουν σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες (απόφαση 59/2022).

3.1.3. ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

Κατόπιν καταγγελίας εκπαιδευτικών σχετικά με τη νομιμότητα της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού

χαρακτήρα που διενεργείται στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας για την ανάδειξη των αιρετών εκπαιδευτικών στα Υπηρεσιακά Συμβούλια Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, η Αρχή έκρινε α) ότι η επεξεργασία αυτή πληροί τους κανόνες και προϋποθέσεις της νομοθεσίας προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, β) εφόσον η δραστηριότητα είναι συστηματική και αφορά την εισαγωγή και οργάνωση υπηρεσίας ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, εν προκειμένω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, το Υπουργείο, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, όφειλε να διενεργήσει ΕΑΠΔ, προ της εισαγωγής της εν λόγω μεθόδου, και τούτο ανεξάρτητα αν αυτό προβλέπεται σε εθνικό νόμο, διότι εφαρμόζεται ευθέως ο ΓΚΠΔ, και γ) οι Εφορευτικές Επιτροπές δεν μπορεί να θεωρηθούν Υπεύθυνοι Επεξεργασίας είτε αυτοτελώς είτε από κοινού με το Υπουργείο Παιδείας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4 περίπτωση 7 και 26 του ΓΚΠΔ. Για τους λόγους αυτούς, η Αρχή έδωσε εντολή στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων να διενεργήσει ΕΑΠΔ χωρίς καθυστέρηση και πάντως σε χρόνο προ της επόμενης ηλεκτρονικής ψηφοφορίας για Υπηρεσιακά Συμβούλια, και να αποκαταστήσει την ορθή εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 4 περίπτωση 7 και 26 του ΓΚΠΔ ενημερώνοντας σχετικώς την Αρχή (απόφαση 44/2022).

Η Αρχή επίσης εξέτασε καταγγελία ανέργου κατά του ΟΑΕΔ για διαρροή των προσωπικών του δεδομένων και κατά των ΚΕΚ ΜΑΣΤΕΡ και ΚΕΚ ΕΞΕΛΙΞΗ για παράνομη επεξεργασία των δεδομένων του. Ο καταγγέλλων, άνεργος εγγεγραμμένος στα Μητρώα του ΟΑΕΔ, αφού εκδήλωσε ενδιαφέρον για τη συμμετοχή του σε επιδοτούμενο πρόγραμμα απασχόλησης και κατάρτισης του Υπουργείου Εργασίας, δέχθηκε τηλεφωνική επικοινωνία από τα δύο καταγγελλόμενα ΚΕΚ προκειμένου να λάβει τις παρεχόμενες από αυτά υπηρεσίες κατάρτισης. Από την εξέταση της καταγγελίας δεν προέκυψε περιστατικό διαρροής δεδομένων εκ μέρους του ΟΑΕΔ. Όσον αφορά το ΚΕΚ ΜΑΣΤΕΡ διαπιστώθηκε ότι ο καταγγέλλων κατά την αρχική τηλεφωνική τους επικοινωνία θεωρούσε ότι συνομιλεί με εκπροσώπους του ΟΑΕΔ, ευρισκόμενος σε σύγχυση, η οποία οφείλεται, τουλάχιστον εν μέρει, στην ελλιπή και ασαφή ενημέρωση που έλαβε εκ μέρους του. Ως εκ τούτου η Αρχή απηύθυνε στο ΚΕΚ ΜΑΣΤΕΡ προειδοποίηση για τη διαπιστωθείσα πλημμελή τήρηση της αρχής της διαφάνειας. Το καταγγελλόμενο ΚΕΚ ΕΞΕΛΙΞΗ, ενώ αρχικά υποστήριξε ότι βρήκε τα στοιχεία του καταγγέλλοντος από αναζήτηση στο διαδίκτυο, στη συνέχεια επικαλέστηκε ότι ο καταγγέλλων είχε συμπληρώσει φόρμα εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην ιστοσελίδα του, μέσω της οποίας παρείχε τη συγκατάθεσή του, γεγονός που ο καταγγέλλων αρνείται. Διαπιστώθηκε ότι η επικαλούμενη από το ΚΕΚ ΕΞΕΛΙΞΗ διαδικασία συγκατάθεσης δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 ΓΚΠΔ και δεν είναι έγκυρη, ιδίως λόγω ελλιπούς ενημέρωσης και λόγω έλλειψης διαδικασιών επιβεβαίωσης των παρεχόμενων στοιχείων, ενώ επιπλέον το ΚΕΚ προέβη σε περαιτέρω αναζήτηση των στοιχείων του καταγγέλλοντος στο διαδίκτυο στο πλαίσιο εξέτασης της καταγγελίας, χωρίς να τεκμηριώσει τη νομιμότητα των παραπάνω πράξεων

επεξεργασίας, ούτε την τήρηση της αρχής της διαφάνειας προς τον καταγγέλλοντα. Για τον λόγο αυτόν επιβλήθηκε στο ΚΕΚ ΕΞΕΛΙΞΗ πρόστιμο ύψους 10.000 ευρώ (απόφαση 45/2022).

Περαιτέρω, η Αρχή εξέτασε αυτεπάγγελα τη συμμόρφωση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με τις συστάσεις της απόφασης 50/2021 για τη συμβατότητα της σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στις σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η Αρχή έκρινε ότι δεν απαιτείται νέο διορθωτικό μέτρο και κάλεσε το Υπουργείο να προβεί σε αναγκαίες τροποποιήσεις για τη βελτίωση της διαφάνειας. Συγκεκριμένα, η παρεχόμενη στα υποκείμενα δεδομένων πληροφόρηση μέσω της ιστοσελίδας πρέπει να ακολουθεί πολυεπίπεδη προσέγγιση, ενώ απαιτείται βελτίωση της ενημέρωσης σε σχέση με τη χρήση «cookies». Η Αρχή θα εξετάσει το γενικότερο ζήτημα της εφαρμογής του Κεφαλαίου V του ΓΚΠΔ σε υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης εταιρειών οι οποίες ανήκουν σε όμιλο ελεγχόμενο από οντότητα που υπόκειται στο δίκαιο των ΗΠΑ με τις λοιπές εποπτικές αρχές μέσω των διαδικασιών συνεργασίας και συνεκτικότητας του Κανονισμού (απόφαση 61/2022).

Ακόμη η Αρχή εξέτασε καταγγελία που αφορούσε σε συλλογή δεδομένων από τρίτες πηγές υποψηφίου για θέση καθηγητή από το καταγγελλόμενο πανεπιστήμιο, με σκοπό την αξιολόγηση της υποψηφιότητάς του. Λόγω γενικότερου ενδιαφέροντος, και ειδικότερα λόγω του ότι κατά την κρίση του Τμήματος της Αρχής που εξέτασε την καταγγελία, η αναζήτηση, συλλογή και συσχέτιση δεδομένων υποψηφίων μελών ΔΕΠ από τρίτες πηγές με σκοπό την αξιολόγηση των υποψηφιοτήτων τους θέτει ζήτημα πλήρωσης όρων νομιμότητας, διαφάνειας και ύπαρξης νομικής βάσεως, καθώς και ζήτημα παροχής ενημέρωσης προς τους υποψηφίους, τα οποία παρουσιάζουν γενικότερο ενδιαφέρον και αφορούν σε σημαντικό και μη δυνάμενο να προσδιοριστεί αριθμό τόσο υποκειμένων όσο και υπευθύνων επεξεργασίας, ήτοι υποψηφίων μελών ΔΕΠ αφενός και ΑΕΙ αφετέρου, το Τμήμα παρέπεμψε την κρινόμενη υπόθεση στο σύνολό της προς εξέταση στην Ολομέλεια της Αρχής (απόφαση 62/2022).

Τέλος, καταγγελία με την οποία πολίτης (αποφοιτήσας) ζητούσε τη διαγραφή πειθαρχικής ποινής του από την «καρτέλα» του φοιτητή τέθηκε στο αρχείο ως προφανώς αβάσιμη, με την υπό στοιχεία Γ/ΕΞ/1478/17-06-2022 πράξη αρχειοθέτησης, διότι αφενός η επιβληθείσα πειθαρχική ποινή αναγράφεται μόνον στην «καρτέλα» ακαδημαϊκή μερίδα φοιτητή, η οποία τηρείται στα αρχεία του Πανεπιστημίου και δεν αναγράφεται επί του πιστοποιητικού σπουδών, και αφετέρου η τήρηση της πληροφορίας της επιβληθείσας πειθαρχικής ποινής στο αρχείο του Πανεπιστημίου, στο οποίο έχουν πρόσβαση μόνο το υποκείμενο των δεδομένων, ο Πρόεδρος, τα μέλη ΔΕΠ και τα μέλη της Γραμματείας, εξυπηρετεί θεμιτούς σκοπούς και δεν προσκρούει στη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα δε με το άρθρο 17 παρ. 3 δ' του ΓΚΠΔ, οι διατάξεις αναφορικά με την

ικανοποίηση του δικαιώματος διαγραφής δεν εφαρμόζονται στον βαθμό που η επεξεργασία είναι απαραίτητη για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον.

3.1.4. ΥΓΕΙΑ

Πιστοποιητικά εμβολιασμού/νόσησης

Στην Αρχή υποβλήθηκαν καταγγελίες σχετικά με τη συλλογή πιστοποιητικών εμβολιασμού/νόσησης στο πλαίσιο του υποχρεωτικού εμβολιασμού του προσωπικού του ΟΚΑΝΑ κατ' εφαρμογή των διατάξεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 206 ν. 4820/2021. Η Αρχή εξέτασε τις εν λόγω καταγγελίες στο πλαίσιο της αυτεπάγγελτης αρμοδιότητάς της, δυνάμει των άρθρων 57 παρ. 1 στοιχ. α' και η' ΓΚΠΔ και 13 παρ. 1 στοιχ. η' ν. 4624/2019, καθώς αφενός δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των καταγγελλόντων δεν έτυχαν επεξεργασίας από τον ΟΚΑΝΑ, αφετέρου δε σε κάθε περίπτωση έλαβε χώρα επεξεργασία (συλλογή) αντιγράφων πιστοποιητικών εμβολιασμού/νόσησης απασχολουμένων του ΟΚΑΝΑ υπαγόμενα στο ρυθμιστικό πεδίο των άρθρων 2 παρ. 1 του ΓΚΠΔ και 2 του ν. 4624/2019. Ειδικότερα, η Αρχή με τις αποφάσεις 7/2022 και 8/2022 διαπίστωσε ότι τα πιστοποιητικά εμβολιασμού/νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19, ως και των ισοδύναμων πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 205 και 206 παρ. 5 ν. 4820/2021, συνιστούν δεδομένα που αφορούν την υγεία κατ' άρθρο 4 στοιχ. 15 ΓΚΠΔ και η επεξεργασία τους υπόκειται στις διατυπώσεις σχετικά με την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των άρθρων 9 ΓΚΠΔ και 22 ν. 4624/2019. Περαιτέρω, η Αρχή με τις αποφάσεις 7/2022 και 8/2022 έκρινε ότι οι καταγγελλόμενες επεξεργασίες της συλλογής πιστοποιητικών εμβολιασμού/νόσησης απασχολουμένων από τον ΟΚΑΝΑ, τόσο κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 205 ν. 4820/2021 -ήτοι σε χρόνο πριν διευκρινισθεί αν το προσωπικό του ΟΚΑΝΑ υπάγεται στον υποχρεωτικό εμβολιασμό- όσο και κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 206 ν. 4820/2021, αλλά και μετά από την έκδοση της υπό στοιχεία Δ1α/ΓΠ.οικ.52796 (Β 3959) κοινή υπουργική απόφαση και προ της διαλειτουργικότητας των σχετικών πληροφοριακών συστημάτων, έγινε κατά παράβαση της αρχής του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. α' του ΓΚΠΔ, καθώς ο έλεγχος της συμμόρφωσης προς την υποχρέωση επίδειξης του πιστοποιητικού εμβολιασμού/νόσησης κατ' εφαρμογή των άρθρων 205 και 206 παρ. 5 ν. 4820/2021 ρυθμίζεται ειδικώς από τη διάταξη του άρθρου 33 ν. 4816/2021. Κατόπιν τούτου, η Αρχή με τις αποφάσεις 7/2022 και 8/2022, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων υπόψη το γεγονός ότι ο ΟΚΑΝΑ κατέστρεψε με ασφαλή τρόπο τα παρανόμως συλλεγόμενα πιστοποιητικά εμβολιασμού/νόσησης, απηύθυνε επίπληξη, κατ' άρθρο 58 παρ. 2 στοιχ. β' ΓΚΠΔ, στον ΟΚΑΝΑ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για τη συλλογή πιστοποιητικών εμβολιασμού/νόσησης απασχολουμένων του κατά παράβαση των αρχών του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. α' και γ' ΓΚΠΔ.

Δικαίωμα πρόσβασης σε δεδομένα υγείας

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία πατέρα ανήλικου τέκνου αναφορικά με τη μη ανταπόκριση της παιδοψυχολόγου, η οποία παρακολουθούσε το τέκνο του, σε σχε-

τικό αίτημα να του χορηγήσει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν στο τέκνο του. Η Αρχή με την απόφαση 28/2022 έκρινε ότι η καταγγελλόμενη παιδοψυχολόγος ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασης του πατέρα σε δεδομένα του τέκνου του εκπρόθεσμα και ελλιπώς, κατά παράβαση των οριζόμενων στις διατάξεις των άρθρων 12 παρ. 3 και 15 ΓΚΠΔ, απηύθυνε επίπληξη (άρθρο 58 παρ. 2 στοιχ. β' ΓΚΠΔ) στην καταγγελλόμενη παιδοψυχολόγο για τις παραβιάσεις αυτές και έδωσε εντολή στην καταγγελλόμενη παιδοψυχολόγο (άρθρο 58 παρ. 2 στοιχ. γ' ΓΚΠΔ) να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης του καταγγέλλοντος στο μέρος που έχει ασκηθεί, τόσο κατά το αρχικό αίτημά του προς την καταγγελλόμενη, όσο και κατά το οψίμως υποβληθέν ενώπιον της Αρχής, το οποίο διαβιβάστηκε στην καταγγελλόμενη, και δεν έχει ακόμα ικανοποιηθεί. Επιπλέον, η Αρχή με την απόφαση 28/2022, επισημαίνοντας την αυτοτελή υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας να συνεργάζεται με την εποπτική αρχή κατ' άρθρο 31 ΓΚΠΔ, διαπίστωσε αυτεπάγγελτα και στο πλαίσιο της εξεταζόμενης καταγγελίας ότι η καταγγελλόμενη παιδοψυχολόγος μη ανταποκρινόμενη στα σχετικά αιτήματα της Αρχής, με τα οποία ενημερώθηκε ρητά για την υποχρέωση εκπλήρωσης του άρθρου 31 ΓΚΠΔ, παραβίασε την αυτοτελή υποχρέωση συνεργασίας με την Αρχή του άρθρου 31 ΓΚΠΔ και επέβαλε διοικητικό πρόστιμο.

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία ασθενούς που αφορούσε στην παραβίαση του δικαιώματος πρόσβασης από διαγνωστικό κέντρο. Συγκεκριμένα, ασθενής ζήτησε να λάβει αντίγραφα των απεικονίσεων που περιλαμβάνονται στο ιατρικό αρχείο του διαγνωστικού κέντρου και αφορούσαν στην ψηφιακή μαστογραφία που διενεργήθηκε περίπου δύομισι χρόνια νωρίτερα. Το διαγνωστικό κέντρο σε απάντηση του σχετικού αιτήματος της ασθενούς την ενημέρωσε ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα επανεκτύπωσης εικόνων από το μηχάνημα που πραγματοποιήθηκε η συγκεκριμένη απεικονιστική εξέταση, καθώς το συγκεκριμένο μηχάνημα είχε τη δυνατότητα αποθήκευσης αρχείου 3 μηνών και για τον λόγο αυτόν το διαγνωστικό κέντρο προέβη στην αντικατάστασή του. Η Αρχή με την απόφαση 36/2022, λαμβάνοντας υπόψη και τις Κατευθυντήριες Γραμμές 1/2022 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (εφεξής ΚΓ 1/2022 ΕΣΠΔ) αναφορικά με τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων - δικαίωμα πρόσβασης, έκρινε ότι δεν δύναται να στοιχειοθετηθεί παραβίαση του δικαιώματος πρόσβασης της ασθενούς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 15 ΓΚΠΔ. Και τούτο, διότι κατά τον χρόνο άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης το επίμαχο δεδομένο της απεικονιστικής εξέτασης είχε καταστεί μη διαθέσιμο. Περαιτέρω, στο πλαίσιο εξέτασης της καταγγελίας για παραβίαση του δικαιώματος πρόσβασης λόγω της έλλειψης διαθεσιμότητας των προσωπικών δεδομένων της ασθενούς, η Αρχή εξέτασε αυτεπάγγελτα την εν γένει συμμόρφωση του διαγνωστικού κέντρου προς τις υποχρεώσεις τήρησης της ασφάλειας της επεξεργασίας, την υποχρέωση γνωστοποίησης ή μη τυχόν παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και υποχρέωσης ή μη ανακοίνωσης τυχόν παραβίασης

δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των άρθρων 32-34 ΓΚΠΔ, αντίστοιχα. Με την απόφαση 36/2022 η Αρχή πρώτον διαπίστωσε ότι η απώλεια της διαθεσιμότητας της επίμαχης απεικονιστικής εξέτασης συνιστά παραβίαση της αρχής του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. στ' ΓΚΠΔ, λόγω της μη λήψης κατάλληλων τεχνικών οργανωτικών μέτρων ώστε να διασφαλιστεί το κατάλληλο επίπεδο ασφαλείας κατ' άρθρο 32 ΓΚΠΔ και επέβαλε στο διαγνωστικό κέντρο διοικητικό πρόστιμο. Δεύτερον, διαπίστωσε ότι η γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Αρχή πραγματοποιήθηκε καθυστερημένα κατά παράβαση του άρθρου 33 ΓΚΠΔ και απηύθυνε επίπληξη στο διαγνωστικό κέντρο. Και τρίτον, η Αρχή με την απόφαση αυτή έδωσε εντολή στο διαγνωστικό κέντρο να ανακοινώσει την παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στα επηρεαζόμενα υποκείμενα των δεδομένων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 34 ΓΚΠΔ.

Στην Αρχή υποβλήθηκε καταγγελία από πατέρα ανηλίκου σχετικά με τη χορήγηση δεδομένων (ιατρικών εξετάσεων) ανήλικου τέκνου από την καταγγελλόμενη παιδίατρο. Η Αρχή με την απόφαση 37/2022 επανέλαβε την πάγια νομολογία της ότι έκαστος γονέας ο οποίος ασκεί τη γονική μέριμνα έχει, ως νόμιμος εκπρόσωπος του ανήλικου, δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες που αφορούν στο ανήλικό τέκνο του, οι οποίες περιλαμβάνονται σε σύστημα αρχαιοθέρησης, χωρίς να απαιτείται η συνδρομή στο πρόσωπό του συγκεκριμένου εννόμου συμφέροντος. Επιπλέον, η Αρχή με την ίδια απόφαση αντικρούοντας επιμέρους ισχυρισμούς της καταγγελλόμενης, υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, ότι η καταγγελλόμενη, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, σε ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης όφειλε να απαντήσει στον καταγγέλλοντα έστω και μόνον για το γεγονός ότι δεν διατηρεί τυχόν στο αρχείο της δεδομένα που να αφορούν στο ανήλικό τέκνο του, ότι για την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης δεν τίθεται εκ του νόμου, ως προϋπόθεση, η προηγούμενη προσωπική γνωριμία του υποκειμένου των δεδομένων με τον έκαστοτε υπεύθυνο επεξεργασίας, καθώς και ότι η άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης δεν απαιτείται να λαμβάνει χώρα με συγκεκριμένο τύπο ή πανηγυρικά π.χ. με την επίκληση των διατάξεων του ΓΚΠΔ ή με ρητή αναφορά στην άσκηση του. Η Αρχή με την απόφαση 37/2022 διαπίστωσε ότι η καταγγελλόμενη παιδίατρος παραβίασε το δικαίωμα πρόσβασης του καταγγέλλοντος πατέρα σε δεδομένα που αφορούν στο ανήλικό τέκνο του και επέβαλε διοικητικό πρόστιμο. Επιπλέον, η Αρχή εξέτασε αυτεπάγγελτα και στο πλαίσιο της καταγγελλόμενης παραβίασης την εν γένει συμμόρφωση της καταγγελλόμενης προς την αυτοτελή υποχρέωση συνεργασίας με την Αρχή κατ' άρθρο 31 ΓΚΠΔ. Η Αρχή σε σχέση με την παραβίαση αυτή, εκτιμώντας τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης, διαπίστωσε με την απόφαση 37/2022 ότι η καταγγελλόμενη παιδίατρος παραβίασε την υποχρέωση συνεργασίας με την Αρχή και επέβαλε διοικητικό πρόστιμο.

Στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελίας για παραβίαση του δικαιώματος πρόσβασης πατέρα ανηλίκου από παιδοψυ-

χίατρο, η Αρχή με το υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/94/13.01.2022 έγγραφο επισήμανε στην καταγγελλόμενη παιδοψυχίατρο ότι οφείλει να απαντά εμπροθέσμως ακόμα και αρνητικά, σε περίπτωση που δεν τηρεί κάποιο ιατρικό δεδομένο του εκάστοτε ενδιαφερόμενου υποκειμένου των δεδομένων και, στο πλαίσιο της εξετασθείσας υπόθεσης, και με την προϋπόθεση ότι δεν τηρεί έτερα ιατρικά δεδομένα του ανήλικου τέκνου του καταγγέλλοντος, για το ότι οφείλει αφενός να χορηγήσει στον καταγγέλλοντα τη ζητηθείσα από τον τελευταίο γνωμάτευση στο μέτρο που η τελευταία περιλαμβάνει προσωπικά δεδομένα του ανήλικου τέκνου του, και αφετέρου να κρίνει ως υπεύθυνη επεξεργασίας, επί τη βάση της αρχής της λογοδοσίας (άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ), αν υπέχει υποχρέωση να χορηγήσει στον καταγγέλλοντα το ζητηθέν φορολογικό παραστατικό κατόπιν σχετικής ενημέρωσης και της μητέρας τα στοιχεία της οποίας αναγράφονται επί του σώματος του φορολογικού παραστατικού.

Στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελίας για παραβίαση του δικαιώματος πρόσβασης σε βάρος ψυχολόγου η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο καταγγελλόμενος δεν ανταποκρίθηκε στην ικανοποίηση του προσηκόντως ασκηθέντος δικαιώματος πρόσβασης και δη εντός των εκ του νόμου προβλεπόμενων προθεσμιών, με το υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/2863/14.11.2022 έγγραφο επέστησε την προσοχή στον καταγγελλόμενο ψυχολόγο για το ότι οφείλει να απαντά προσηκόντως και εμπροθέσμως στα σχετικά δικαιώματα πρόσβασης που ασκούνται από τα υποκείμενα των δεδομένων ενώπιόν του, καθώς και για το ότι εν προκειμένω οφείλει να χορηγήσει στον καταγγέλλοντα τις ζητηθείσες γνωματεύσεις στο μέτρο που οι τελευταίες περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα των ανήλικων τέκνων του. Επιπλέον, η Αρχή επισήμανε συναφώς προς τα ανωτέρω ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωσή του έναντι του υποκειμένου των δεδομένων όπως ικανοποιεί το δικαίωμα πρόσβασης που προσηκόντως ασκεί το τελευταίο ενώπιόν του εκ μόνου του λόγου ότι τα ζητηθέντα στοιχεία δύνανται να είναι γνωστά στο υποκείμενο των δεδομένων από έτερη πηγή.

Διαβίβαση δεδομένων και επεξεργασία από ιατρό εργασίας

Σύλλογος εργαζομένων νοσοκομείου κατήγγειλε στην Αρχή το γεγονός ότι μέλη του Συλλόγου διαπίστωσαν ότι στην προσωπική τους καρτέλα στον ΕΟΠΥΥ εμφανίζονταν να έχουν λάβει από τον ΕΟΠΥΥ έναντι αμοιβής επισκέψεις και να τις έχουν πραγματοποιήσει σε συγκεκριμένο ιατρό εργασίας, ο οποίος είχε διατεθεί στο νοσοκομείο, κατόπιν σχετικής σύμβασης του νοσοκομείου με συγκεκριμένη εταιρεία, χωρίς ουδέποτε οι εργαζόμενοι να έχουν ενημερωθεί σχετικώς και πάντως χωρίς να έχουν πραγματοποιήσει τις επίμαχες ιατρικές επισκέψεις. Η Αρχή επιλήφθηκε της συγκεκριμένης υπόθεσης στο πλαίσιο της αυτεπάγγελτης αρμοδιότητάς της και με την απόφαση 68/2022 διαπίστωσε ότι, πρώτον, το νοσοκομείο παρέλειψε να ενημερώσει τους εργαζομένους, κατ' άρθρο 13 παρ. 1 στοιχ. ε' ΓΚΠΔ, για τη διαβίβαση προσωπικών τους δεδομένων στον ιατρό εργασίας και δεν εφάρμοσε πολιτικές και διαδικασίες, κατ' εφαρμογή του

άρθρου 24 παρ. 1 ΓΚΠΔ, για την επεξεργασία δεδομένων των εργαζομένων του που πραγματοποιήθηκε για την προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας τους κατά την εργασία σύμφωνα με τις διατυπώσεις του ν. 3850/2010, ούτε είχαν προβλεφθεί συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα στη σύμβαση που είχε συνάψει το νοσοκομείο με την ανάδοχο εταιρία για τη διάθεση ιατρού εργασίας σ' αυτό, και επέβαλε στο νοσοκομείο διοικητικό πρόστιμο για τις παραβιάσεις αυτές. Δεύτερον, η Αρχή διαπίστωσε ότι η ανάδοχος εταιρία, η οποία είχε αναλάβει ως εκτελούσα την επεξεργασία για λογαριασμό του νοσοκομείου τη διάθεση ιατρού εργασίας στους εργαζομένους, παραβίασε τις υποχρεώσεις που καθιερώνει η διάταξη του άρθρου 28 παρ. 4 ΓΚΠΔ, καθώς δεν έλαβε συγκεκριμένα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα, ώστε να διασφαλιστεί ότι η επεξεργασία δεδομένων από τον ιατρό εργασίας θα πραγματοποιούνταν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ και επέβαλε διοικητικό πρόστιμο στην εταιρία. Και τρίτον, η Αρχή διαπίστωσε ότι ο ιατρός εργασίας, ενεργώντας ως υπεύθυνος επεξεργασίας καθ' υπέρβαση των αρμοδιοτήτων που του είχαν ανατεθεί βάσει της σύμβασης ανάθεσης, κατ' άρθρο 28 παρ. 10 ΓΚΠΔ, επεξεργάστηκε δεδομένα υγείας των εργαζομένων του νοσοκομείου εν αγνοία τους κατά παράβαση της αρχής της νομιμότητας του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. α' ΓΚΠΔ και επέβαλε διοικητικό πρόστιμο στον ιατρό.

Ελλιπή μέτρα ασφάλειας λόγω σχεδιαστικής αστοχίας
Στην Αρχή υποβλήθηκε καταγγελία από ιατρό-εργαζόμενη νοσοκομείου, η οποία κατήγγειλε στην Αρχή ότι υπήρξε εκ μέρους του νοσοκομείου διαρροή και αθέμιτη χρήση των κωδικών της στην ηλεκτρονική πλατφόρμα διαχείρισης κλινών ΜΕΘ. Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προέκυψε ότι με τα στοιχεία πιστοποίησης της καταγγέλλουσας δεν υπήρξε καμία καταχώριση περιστατικού στη συγκεκριμένη ηλεκτρονική εφαρμογή που να αποδεικνύει την καταγγελλόμενη διαρροή και αθέμιτη χρήση προσωπικών κωδικών της καταγγέλλουσας. Ωστόσο, και με αφορμή την καταγγελία, διαπιστώθηκε εκ μέρους του ΕΟΠΥΥ, ο οποίος ως εκτελών έχει αναλάβει την αυθεντικοποίηση των ιατρών ως χρηστών στη συγκεκριμένη πλατφόρμα, ότι υπήρξε μια σχεδιαστική αστοχία σ' αυτήν, η οποία και διορθώθηκε. Κατόπιν τούτου, η Αρχή με το υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/1799/13.07.2022 έγγραφο επισήμανε, τόσο στο καταγγελλόμενο νοσοκομείο όσο και στον ΕΟΠΥΥ, την υποχρέωση τήρησης της προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό, κατ' άρθρο 25 παρ. 1 ΓΚΠΔ, καθώς και την υποχρέωση επανεξέτασης των ληφθέντων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας και την ανάγκη επικαιροποίησής τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 24 παρ. 1 στοιχ. β' ΓΚΠΔ.

Περιστατικό παραβίασης κρυπτογραφημένων δεδομένων

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία ασθενούς κατά διαγνωστικού κέντρου, η οποία αφορούσε στην αποστολή αποτελεσμάτων ιατρικών εξετάσεων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε τρίτο πρόσωπο (παραλήπτη). Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προέκυψε ότι η αποστολή του αρχείου των αποτελεσμάτων των εξετάσεων

της καταγγέλλουσας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε μη δικαιούμενο πρόσωπο πραγματοποιήθηκε από το διαγνωστικό κέντρο σε κρυπτογραφημένη μορφή και ότι η δυνατότητα αποκρυπτογράφησης του παρεχόταν με τη χρήση του κωδικού πελάτη, ο οποίος αναγράφεται στο σώμα της απόδειξης παροχής υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, η ανάγνωση του εν λόγω αρχείου δεν κατέστη δυνατή από το τρίτο (μη δικαιούμενο) πρόσωπο/παραλήπτη του επίμαχου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εφόσον το πρόσωπο αυτό δεν είχε πρόσβαση στον κωδικό πελάτη της καταγγέλλουσας. Συνεπώς, προέκυψε ότι με τη λαθμενής αποστολή του επίμαχου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της καταγγέλλουσας σε τρίτο μη δικαιούμενο πρόσωπο - παραλήπτη, δεν υπήρξε γνωστοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της καταγγέλλουσας σε τρίτο πρόσωπο, η οποία να δικαιολογούσε παραβίαση της εμπιστευτικότητας του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. στ' ΓΚΠΔ. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η Αρχή με το υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/3421/07.12.2022 έγγραφο επέστησε την προσοχή στο καταγγελλόμενο διαγνωστικό κέντρο ότι, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, πρέπει να λαμβάνει και να εφαρμόζει σε κάθε περίπτωση τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας της επεξεργασίας σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 32 παρ. 1 ΓΚΠΔ. Συγκεκριμένα, πρέπει να λαμβάνει χώρα επαλήθευση της ταυτότητας του εξεταζόμενου με τη χρήση περαιτέρω στοιχείων ταυτοποίησης πέραν του επωνύμου (ενδεικτικά: ΑΜΚΑ, e-mail, αριθμό τηλεφώνου), ώστε να αποφεύγονται τυχόν περιστατικά παραβίασης της εμπιστευτικότητας των δεδομένων, ελλείψει κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφαλείας.

3.1.4.1. Διαχείριση πανδημίας

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι στο πλαίσιο αντιμετώπισης της πανδημικής κρίσης λόγω του κορωνοϊού covid-19 και για την ανάσχεση της διασποράς του στην κοινότητα έλαβε χώρα συστηματική επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων ανηλίκων (μαθητών) και ενηλίκων κατά την εφαρμογή του υποχρεωτικού μέτρου του διαγνωστικού ελέγχου νόσησης από τον κορωνοϊό σε ευρύ φάσμα της επαγγελματικής, κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας, επιπλέον δε ότι υποβλήθηκαν στην Αρχή ερωτήματα από υποκείμενα των δεδομένων αναφορικά με την εφαρμογή του υποχρεωτικού μέτρου του αυτοδιαγνωστικού ελέγχου (self test), στο πλαίσιο άσκησης της αυτεπάγγελτης αρμοδιότητας, και σε συνέχεια της υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/1278/21.05.2021 ανακοίνωσης εξέτασε την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που έλαβε χώρα δυνάμει επτά συνολικά Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων, όπως τροποποιήθηκαν και ίσχυσαν, κατ' εξουσιοδότηση σχετικών διατάξεων νόμων (άρθρων 2 παρ. 1 και 46 ν. 4790/2021 και 27 παρ. 6 ν. 4792/2021) σχετικά με τη δωρεάν διάθεση αυτοδιαγνωστικών ελέγχων (self tests) στα δικαιούμενα πρόσωπα, τη δήλωση των αποτελεσμάτων των σχετικών δοκιμασιών στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή self-testing.gov.gr και την περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων μετά τη δήλωση των αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο αυτό εξετάστηκε η συμ-

μόρφωση των συνολικά πέντε κατονομαζόμενων στις σχετικές ΚΥΑ υπευθύνων επεξεργασίας ήτοι της ΗΔΙΚΑ ΑΕ, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και του NAT, με ειδικότερες απαιτήσεις της νομοθεσίας περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Με την απόφαση 41/2022 διαπιστώθηκε, αρχικώς, ότι παρόλο που οι εξεταζόμενες ΚΥΑ καταργήθηκαν, η Αρχή έχει αρμοδιότητα να επιληφθεί των επεξεργασιών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς έλαβε χώρα εκτενής και συστηματική επεξεργασία ειδικής κατηγορίας δεδομένων, η οποία επάγονταν έννομα αποτελέσματα (περικοπή αποδοχών, απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής αποδοχών). Ακολούθως, διαπιστώθηκε ότι το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων εσφαλμένα προσδιορίστηκε ως υπεύθυνος επεξεργασίας στη συγκεκριμένη Κοινή υπουργική απόφαση, για την κατηγορία των θρησκευτικών λειτουργιών που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του άρθρου 14 ν. 4301/2014, σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχ. β' αυτής. Επιπλέον, η Αρχή με την απόφαση 41/2022 διαπίστωσε ότι η ΗΔΙΚΑ ΑΕ, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, το Υπουργείο Εσωτερικών και το NAT, ως υπεύθυνοι επεξεργασίας βάσει των σχετικών ΚΥΑ, παρέλειψαν να περιλάβουν στην ενημέρωση που παρείχαν στα ενδιαφερόμενα υποκείμενα των δεδομένων, επιμέρους πληροφορίες του άρθρου 13 ΓΚΠΔ προς διασφάλιση της απαίτησης για διαφανή ενημέρωση, και απηύθυνε επίπληξη για την παραβίαση αυτή. Περαιτέρω, διαπιστώθηκε ότι η ΗΔΙΚΑ ΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας βάσει των σχετικών Κοινή υπουργική απόφαση, παραβίασε την αρχή του περιορισμού της περιόδου αποθήκευσης (άρθρο 5 παρ. 1 στοιχ. ε' ΓΚΠΔ) λόγω μη λήψης κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων ασφαλείας (κατ' άρθρο 25 ΓΚΠΔ) και επιβλήθηκε διοικητικό πρόστιμο. Επιπλέον, όσον αφορά τη συμμόρφωση με την αρχή του περιορισμού της περιόδου αποθήκευσης, η Αρχή έδωσε εντολή στο NAT να αφαιρέσει την εφαρμογή που ανέπτυξε στο πληροφοριακό σύστημά του κατ' εφαρμογή της υπό στοιχεία Δ1/ΓΠ.οικ.26389/24-04-2021 (Β' 1685) και να διαγράψει τυχόν δεδομένα των ναυτικών-μελών πληρωμάτων πλοίων που τυχόν υπάρχουν σ' αυτήν σε συμμόρφωση προς την αρχή του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. ε' ΓΚΠΔ. Τέλος, η Αρχή με την απόφαση 41/2022 απηύθυνε επίπληξη στην ΗΔΙΚΑ ΑΕ και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την εκπρόθεσμη εκπόνηση και την ελλιπή εκτίμηση αντικτύπου που προσκόμισαν και διοικητικό πρόστιμο στο Υπουργείο Εσωτερικών και το NAT για τη μη συμμόρφωσή τους με την υποχρέωση διενέργειας εκτίμησης αντικτύπου.

Με αφορμή ανακοινώσεις της εταιρείας Palantir Technologies και πλήθος σχετικών δημοσιευμάτων στον Τύπο σχετικά με τη συνεργασία της ελληνικής κυβέρνησης με την εταιρεία αυτή για την αντιμετώπιση της πανδημίας, η Αρχή στο πλαίσιο της αυτεπάγγελτης αρμοδιότητάς της κάλεσε τα Υπουργεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υγείας, τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας να παράσχουν συγκεκριμένες διευκρινίσεις. Με την

απόφαση 43/2022 η Αρχή διαπίστωσε ότι τα δεδομένα τα οποία διαβιβάζονταν στην εταιρεία Palantir δεν μπορούσαν πλέον να αποδοθούν σε συγκεκριμένο υποκείμενο των δεδομένων, ότι το επίπεδο προστασίας των δεδομένων ήταν ικανοποιητικό, καθώς και ότι οι πιθανοί κίνδυνοι για τα υποκείμενα των δεδομένων εξαιρετικά μικροί. Περαιτέρω, και δεδομένου ότι η εταιρεία Palantir έχει διαγράψει οριστικά και καταστρέψει όλα τα δεδομένα, η Αρχή ολοκλήρωσε την αυτεπάγγελη έρευνά της επί του θέματος, εκτός αν προκύψουν νέα στοιχεία.

3.1.5. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Στην Αρχή υποβλήθηκε καταγγελία ασφαλισμένου για παράνομη επεξεργασία. Συγκεκριμένα, ο ασφαλισμένος παραπονέθηκε για την αποστολή σε αυτόν φακέλου (ο οποίος εμπειρείχε επιστολή σχετικά με την πάροδο προθεσμίας καταβολής των ασφαλιστρών), στην εξωτερική πλευρά του οποίου αναγραφόταν η ένδειξη του αντικειμένου της επιστολής (προειδοποίηση ακύρωσης ασφαλιστηρίου συμβολαίου), με αποτέλεσμα να γίνονται γνωστά προσωπικά δεδομένα του καταγγέλλοντος σε τρίτα πρόσωπα (βλ. σχετικά και ενότητα 3.1.2 Δημόσια Διοίκηση και Αυτοδιοίκηση, απόφαση 14/2022). Με την απόφαση 1/2022 η Αρχή έκρινε ότι η καταγγελλόμενη επεξεργασία έγινε κατά παράβαση της αρχής της ελαχιστοποίησης των δεδομένων κατ' άρθρο 5 παρ. 1 στοιχ. γ' του ΓΚΠΔ, καθώς για την αποστολή του φακέλου στον παραλήπτη ασφαλισμένο και την ταυτοποίησή του αρκούσε η αναγραφή του ονοματεπωνύμου, της ταχυδρομικής διεύθυνσης και του ταχυδρομικού κώδικα του παραλήπτη - καταγγέλλοντος/ασφαλισμένου, τα δε περαιτέρω αναγραφόμενα στην εξωτερική όψη του φακέλου δεν ήταν πρόσφορα και αναλογικά σε σχέση με τον σκοπό που εξυπηρετούσε η συγκεκριμένη επεξεργασία και απηύθυνε επίπληξη στην ασφαλιστική εταιρεία για την ως άνω παράβαση. Επιπλέον, με την ίδια απόφαση η Αρχή έδωσε εντολή στην ασφαλιστική εταιρεία όπως εφεξής επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συμμορφούμενη προς τις επιταγές του ΓΚΠΔ, περιλαμβανομένης της αρχής της αναλογικότητας.

3.1.6. ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

3.1.6.1. Πιστωτικά/Χρηματοδοτικά Ιδρύματα

Η Αρχή εξέτασε τη συμμόρφωση τεσσάρων τραπεζών με τα διαλαμβανόμενα στην υπ' αρ. 48/2018 απόφασή της, με την οποία είχε εξετασθεί το ζήτημα της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων μέσω ανέπαφων συναλλαγών με χρεωστικές/πιστωτικές κάρτες, τα ανακύπτοντα ζητήματα ασφαλείας της εν λόγω επεξεργασίας και των σχετικών κινδύνων. Ειδικότερα, κατά την εξέταση της συμμόρφωσης των τραπεζών ως προς το σκέλος της ως άνω απόφασης, το οποίο αφορούσε στην τήρηση στο chip των χρεωστικών/πιστωτικών καρτών τύπου Mastercard των πελατών των τραπεζών ιστορικού πρόσφατων (και συγκεκριμένα των τελευταίων 10) συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν με χρήση αυτών, το οποίο (ιστορικό συναλλαγών) μπορεί επίσης να αναγνωστεί ανέπαφα, και προς τούτο θα έπρεπε, κατά την κρίση της Αρχής, οι τράπεζες να προβούν σε ειδική ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, οι εν λόγω τράπεζες

δεν είχαν συμμορφωθεί, αφού δεν παρείχαν σχετική ενημέρωση παρά προχώρησαν σε διαδικασίες αντικατάστασης των προαναφερόμενων καρτών. Η Αρχή, με τις υπ' αρ. 53/2022, 54/2022, 55/2022 και 56/2022 αποφάσεις της, επέβαλε στις εν λόγω τράπεζες διοικητικό πρόστιμο ύψους 20.000 ευρώ σε καθεμία εξ αυτών, για παραβίαση του άρθρου 13 του Γενικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, σύμφωνα με το άρθρο 58 παρ. 2 θ' του ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 83 παρ. 5 του ΓΚΠΔ.

Υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία κατά τράπεζας για περιστατικό παραβίασης προσωπικών δεδομένων, συνιστάμενο στην αποστολή ειδοποιήσεων Winbank Alerts σε τρίτο πρόσωπο, με το ονοματεπώνυμο της καταγγέλλουσας, το οποίο συνεχιζόταν παρά τη σχετική ενημέρωση της τράπεζας. Η Αρχή, αφού διερεύνησε το περιστατικό διαπίστωσε ότι αυτό οφειλόταν στην εσφαλμένη δήλωση ηλεκτρονικής διεύθυνσης εκ μέρους του συνδικαιούχου της καταγγέλλουσας, ενώ παρότι η τράπεζα ειδοποιήθηκε σχετικά, δεν προέβη στη διακοπή της αποστολής των ειδοποιήσεων αλλά υπέδειξε προς την καταγγέλλουσα τον τρόπο με τον οποίο θα έπρεπε να ασκηθεί το δικαίωμα διόρθωσης εκ μέρους του συνδικαιούχου, ως υποκειμένου. Η Αρχή, με την υπ' αρ. 6/2002 απόφασή της, διαπίστωσε παράβαση της αρχής της εμπιστευτικότητας (άρθρο 5 παρ. 1 στοιχ. δ' και στ') του ΓΚΠΔ, και παράβαση των υποχρεώσεων της τράπεζας για γνωστοποίηση του περιστατικού στην Αρχή και στο υποκείμενο (άρθρα 33 και 34 του ΓΚΠΔ), για τις οποίες παραβάσεις επιβλήθηκε διοικητικό πρόστιμο συνολικού ύψους 10.000 ευρώ. Επιπλέον, η Αρχή απηύθυνε προειδοποίηση προς την τράπεζα σε σχέση με τα ελλιπή τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας (άρθρα 24 και 32 του ΓΚΠΔ) που διαπιστώθηκαν, εξαιτίας της απουσίας μέτρων επιβεβαίωσης των ηλεκτρονικών διευθύνσεων που δηλώνονται για τον σκοπό της αποστολής ειδοποιήσεων Winbank Alerts.

Υποβλήθηκαν στην Αρχή καταγγελίες για τιτλοποίηση απαίτησης χωρίς τη συγκατάθεση του οφειλέτη ή και για διάθεση των δεδομένων δανειολήπτη σε Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων και Εταιρείες Απόκτησης Απαιτήσεων, ομοίως, χωρίς πρότερη συγκατάθεση και ενημέρωσή του. Η Αρχή εξέτασε και αρχειοθέτησε τις καταγγελίες (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/281, 605, 781, 965, 1406, 1679, 1686, 2295, 2346, 2682/2022), οι οποίες ήταν αόριστες και απαράδεκτες, χωρίς την προηγούμενη τήρηση της προδικασίας (χωρίς να έχει δηλαδή ο προσφεύγων ασκήσει κάποιο συγκεκριμένο δικαίωμά του, σύμφωνα με τα άρθρα 12-22 του ΓΚΠΔ προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας, όπου αυτά εφαρμόζονται). Αναφορικά με την ουσία των παραπόνων, επισημάνθηκε ότι σύμφωνα με το άρθρο 10 ν. 3156/2003 για την τιτλοποίηση απαίτησης δεν απαιτείται συγκατάθεση του οφειλέτη. Επίσης, στον ν. 4354/2015 προβλέφθηκαν δύο νέες κατηγορίες εταιρειών, οι Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (Ε.Δ.Α.Δ.Π.) και οι Εταιρείες Απόκτησης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (Ε.Α.Α.Δ.Π.), ως νόμιμοι αποδέκτες στοιχείων οφειλετών τραπεζών στο πλαίσιο του ως άνω νόμου, χωρίς να απαιτείται η συγκατάθεση των οφειλετών. Άλλωστε, η Αρχή, υπό το

καθεστώς του ν. 2472/1997, εξέδωσε σχετικά αποφάσεις (βλ. ιδίως τις αποφάσεις 87 και 134/2017), οι οποίες αναφέρονται στον τρόπο ενημέρωσης των οφειλετών για τη διάθεση των στοιχείων τους στις εν λόγω εταιρείες. Αρχειοθετήθηκαν δε οι καταγγελίες, στις οποίες, κατά την εξέτασή τους, προέκυψε ότι, πέραν τυχόν άλλης ενημέρωσης (π.χ. διά του Τύπου), έχει γίνει και εξατομικευμένη ενημέρωση για τις ως άνω ενέργειες με επιστολή προς τον οφειλέτη.

Ωστόσο, σε άλλη περίπτωση καταγγελίας υποκειμένου δεδομένου κατά Εταιρείας Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις: α) για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που συνίστατο σε συνεχείς τηλεφωνικές οχλήσεις οφειλέτιδας, η οποία, εν γνώσει της καταγγελλόμενης εταιρείας (που διαχειριζόταν τις επίμαχες απαιτήσεις έναντι της τελευταίας με εξουσίες, κατά το οικείο νομοθετικό πλαίσιο, δανειστή), είχε δικαστική απαλλαγή από το υπόλοιπο των οφειλών της και β) για μη κατ' ουσίαν εξέταση των δικαιωμάτων που άσκησε η καταγγέλλουσα, ως υποκείμενο των δεδομένων, προφανώς μη δυνατότητα ταυτοποίησής της, η Αρχή, με την υπ' αρ. 25/2022 απόφασή της, διαπίστωσε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η καταγγελλόμενη εταιρεία έθεσε αδικαιολόγητα πρόσκομμα στην άσκηση των δικαιωμάτων της καταγγέλλουσας, κατά παράβαση και της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 12 του ΓΚΠΔ, καθώς και ότι η επίμαχη επεξεργασία έλαβε χώρα χωρίς νομική βάση λόγω της καταλαμβάνουσας όλες τις ιδιότητες της καταγγέλλουσας δικαστικής απαλλαγής της από τις επίμαχες οφειλές. Επιπλέον, η Αρχή στη συγκεκριμένη περίπτωση διαπίστωσε παράβαση των διατάξεων των άρθρων 5 παρ. 1 στοιχείο α', 5 παρ. 2 και 6 του ΓΚΠΔ. Με την προαναφερόμενη απόφασή της, η Αρχή επέβαλε στην καταγγελλόμενη εταιρεία διοικητικό πρόστιμο ύψους 10.000 ευρώ για την παραβίαση της διάταξης του άρθρου 12 παρ. 2 του ΓΚΠΔ και ύψους 10.000 ευρώ για τις παραβιάσεις των άρθρων 5 παρ. 1 περ. α', 5 παρ. 2 και 6 του ΓΚΠΔ.

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία κατά τράπεζας από πελάτη της, ο οποίος βρίσκεται σε αντιδικία με την τράπεζα και τον πρώην διευθυντή του καταστήματος στο οποίο διατηρεί θυρίδα θησαυροφυλακίου, για παράνομη διαβίβαση στον αντίδικό του, εγγράφου που περιλαμβάνει προσωπικά του δεδομένα. Συγκεκριμένα από την καταγγελλόμενη τράπεζα χορηγήθηκε στον αντίδικό του καταγγέλλοντος ένα έγγραφο (Αναγγελία Γεγονότος Λειτουργικού Κινδύνου), στο οποίο περιγράφεται με λεπτομέρειες η επίσκεψη του καταγγέλλοντος στο εν λόγω κατάστημα και άλλες πληροφορίες που εμπίπτουν στο τραπεζικό του απόρρητο, σε χρόνο κατά τον οποίο ο αντίδικος του καταγγέλλοντος δεν ήταν πλέον διευθυντής του καταστήματος, άρα ήταν τρίτος σε σχέση με την τράπεζα αναφορικά με τη συγκεκριμένη επεξεργασία. Η Αρχή, με την υπ' αρ. 52/2022 απόφασή της, διαπίστωσε ότι η συλλογή, καταγραφή και τήρηση των δεδομένων του καταγγέλλοντος στο ως άνω έγγραφο, καθώς και η διαβίβασή του στον αντίδικό του είχε λάβει χώρα κατά παράβαση της αρχής της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας της επεξεργασίας, διότι η τράπεζα

δεν τεκμηρίωσε επαρκώς τη νομική βάση της αρχικής συλλογής και επεξεργασίας, ενώ ο καταγγέλλων δεν είχε ενημερωθεί ως υποκείμενο για τη σχετική επεξεργασία των δεδομένων του ούτε ενημερώθηκε πριν από τη διαβίβαση του εγγράφου, ώστε να έχει την ευκαιρία να ασκήσει τα δικαιώματά του ως υποκείμενο, και επέβαλε στην καταγγελλόμενη τράπεζα διοικητικό πρόστιμο ύψους 40.000 ευρώ.

Κατόπιν υποβολής καταγγελίας από πελάτη τράπεζας σχετικά με μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης σε ηχογραφημένες τηλεφωνικές συνομιλίες με εκπροσώπους της, η Αρχή απηύθυνε σύσταση στην τράπεζα (Γ/ΕΞΕ/1085/2022), περί του ότι οφείλει να επεξεργάζεται και να ικανοποιεί τα σχετικά αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, όπου αυτό καθίσταται απαραίτητο. Σε άλλες δε περιπτώσεις, η Αρχή προέβη σε πράξεις αρχειοθέτησης καταγγελιών κατά τραπεζών για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης σε ηχογραφημένες συνομιλίες, ως άνευ αντικειμένου (Γ/ΕΞΕ/985/2022, Γ/ΕΞΕ/1358/2022 και Γ/ΕΞΕ/3284/2022), δεδομένου ότι διαπιστώθηκε ότι το δικαίωμα είχε ικανοποιηθεί από τις καταγγελλόμενες τράπεζες πριν ζητηθούν οι απόψεις τους, ενώ η καθυστέρηση στη χορήγηση των αιτούμενων στοιχείων ήταν στις ως άνω περιπτώσεις αιτιολογημένη.

Υποβλήθηκαν στην Αρχή καταγγελίες κατά τράπεζας, σύμφωνα με την οποία η τράπεζα ζήτησε από τον καταγγέλλοντα, κατά τους ισχυρισμούς του, παρανόμως, να επικαιροποιήσει τα στοιχεία του. Η Αρχή αρχειοθέτησε τις καταγγελίες, ως αβάσιμες (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/1220, 1421, 1676/2022), καθώς σύμφωνα με τις 281/2009, 2652/2012, 94/2013 Πράξεις της ΕΤΠΘ της ΤτΕ τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα οφείλουν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον νόμο για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (βλ. διατάξεις του ν. 4557/2018 και προγενέστερου ν. 3691/2008), να εξακριβώνουν και να ελέγχουν την ταυτότητα του πελάτη τους ή του συναλλασσομένου και να ζητούν έγγραφα που να πιστοποιούν τα συγκεκριμένα στοιχεία του φυσικού προσώπου. Μεταξύ των στοιχείων αυτών περιλαμβάνονται και στοιχεία που αφορούν το εισόδημα (βλ. και την 2652/2012 Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος «τα εισοδήματα πελάτη-φυσικού προσώπου επαληθεύονται από την τράπεζα βάσει του εκκαθαριστικού σημειώματος φορολογίας εισοδήματος», βλ. και σχετικές πληροφορίες στην ιστοσελίδα της Αρχής υπό τη θεματική ενότητα Χρηματοπιστωτικά και Ενημερωτικό Δελτίο της Αρχής Ιούλιος 2015).

Επίσης, σε άλλη περίπτωση καταγγελίας κατά τράπεζας για υπερβολική, κατά τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας, συλλογή δεδομένων, προκειμένου να ικανοποιηθεί το αίτημά της για διόρθωση των στοιχείων της ταυτότητάς της και συγκεκριμένα του ονοματεπώνυμης, βάσει δικαστικής απόφασης και απόφασης Δημάρχου, η Αρχή αρχειοθέτησε την καταγγελία (Γ/ΕΞΕ/3169/2022), καθώς έκρινε ότι η τράπεζα απάντησε ικανοποιητικά στο εν λόγω αίτημα, λαμβάνοντας υπόψη

ότι σύμφωνα με τον ν. 4557/2018 για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις, και τις σχετικές πράξεις της Τράπεζας της Ελλάδος, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να πιστοποιούν και να επαληθεύουν την ταυτότητα του συναλλασσομένου, εφαρμόζοντας τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας και στους υφιστάμενους πελάτες και να ζητούν έγγραφα που να πιστοποιούν τα συγκεκριμένα στοιχεία του. Σύμφωνα δε με το ως άνω κανονιστικό πλαίσιο κατ'εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας, η τράπεζα καθορίζοντας την έκταση των μέτρων δέουσας επιμέλειας μπορεί να ζητήσει, πέραν των στοιχείων που απαιτούνται κατ'ελάχιστον για την πιστοποίηση των φυσικών προσώπων, κάθε πρόσφορο στοιχείο που πιστοποιεί τη μεταβολή των στοιχείων της ταυτότητας του πελάτη (όπως εν προκειμένω πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης).

Περαιτέρω, υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία παραβίασης δικαιώματος κατά τράπεζας σχετικά με αίτημα χορήγησης αντιγράφων εντύπου αναλήψεων από κοινό λογαριασμό. Η Αρχή αρχειοθέτησε την καταγγελία (Γ/ΕΞΕ/1473/2022), καθώς έκρινε ότι η απάντηση της τράπεζας ήταν από απόψεως του ΓΚΠΔ ικανοποιητική και ότι αναφορικά με τα δεδομένα επί των χορηγηθέντων παραστατικών, ήτοι τα ονόματα εκείνων που εισέπραξαν τα επίμαχα ποσά, τα οποία διαγράφηκαν από την τράπεζα, η καταγγέλλουσα θεωρείται τρίτη. Ως εκ τούτου, η Αρχή δεν έχει την αρμοδιότητα να διατάξει την ικανοποίηση αιτημάτων τρίτων για παροχή πληροφοριών ούτε δύναται να επιβάλλει κυρώσεις για μη χορήγηση προσωπικών δεδομένων σε τρίτους αιτούντες (βλ. σχετικά την γνωμοδότηση 4/2009, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Αρχής), δεδομένου ότι ο ΓΚΠΔ δεν θεμελιώνει αξιώσεις τρίτων για παροχή πληροφοριών, ούτε καθιερώνει ως κανόνα το δικαίωμα πρόσβασης τρίτου στα προσωπικά δεδομένα υποκειμένου. Η στάθμιση περί του αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 6 παρ. 1 του ΓΚΠΔ (δυνάμει του οποίου είναι κατ'εξίρεση επιτρεπτή η επεξεργασία απλών δεδομένων χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων τους) και η απόφαση για τη διαβίβαση των προσωπικών δεδομένων στον αιτούντα τρίτο (π.χ. στη βάση του υπέρτερου εννόμου συμφέροντος) ανήκει τελικά στον υπεύθυνο επεξεργασίας (στη συγκεκριμένη περίπτωση στην τράπεζα), ο οποίος υπάγεται στον έλεγχο των πολιτικών δικαστηρίων.

Τέλος, υπεβλήθησαν στην Αρχή καταγγελίες κατά της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ για μη ικανοποίηση δικαιώματος διαγραφής καταχωρίσεων αναφορικά με οφειλές στο αρχείο συγκέντρωσης χορηγήσεων (ΣΣΧ). Οι εν λόγω καταγγελίες εξετάστηκαν και αρχειοθετήθηκαν ως αβάσιμες (Γ/ΕΞΕ/1510, 1960, 2519/2022), καθώς δεν διαπιστώθηκε παραβίαση δικαιώματος του καταγγέλλοντος. Σύμφωνα με την κρίση της Αρχής, η απάντηση της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ σε σχέση με το αίτημα διαγραφής του αναφερόμενου δανείου, με την ένδειξη «κλείσιμο χορήγησης με εξόφληση» είναι, καταρχάς, από την άποψη του ΓΚΠΔ, εύλογη και ικανοποιητική, βλ. τις αποφάσεις της Αρχής 86/2002,

68/2005 και άρθρο 40 παρ. 2 ν. 3259/2004, για τον προβλεπόμενο χρόνο τήρησης των σχετικών οικονομικών δεδομένων, ήτοι δεδομένων που τηρούνται στο αρχείο συγκέντρωσης χορηγήσεων (ΣΣΧ ή «Λευκή» Λίστα) από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ, χάριν των πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων. Στο εν λόγω αρχείο συμπεριλαμβάνονται δεδομένα που αφορούν σε πληροφορίες για κινδύνους που έχουν λάβει φυσικά και νομικά πρόσωπα από χρηματοδοτήσεις πάσης φύσεως, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που προκύπτουν στο πλαίσιο εφαρμογής νόμων για τη ρύθμιση οφειλών ή σχετικών αποφάσεων της ΤτΕ. Άλλο θέμα το ότι ο καταγγέλλων μπορεί, εάν και όποτε το επιθυμεί, να ζητήσει τη μη μετάδοση του ως άνω δεδομένου, οπότε εφεξής θα μεταδίδεται η σχετική ένδειξη (όπως άλλωστε του επισημάνθηκε και στην απάντηση της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ).

3.1.6.1.1. Εταιρείες Ενημέρωσης Οφειλετών

Υποβλήθηκαν στην Αρχή διάφορες καταγγελίες για οχλήσεις στο πλαίσιο ενημέρωσης οφειλετών, με τον ισχυρισμό ότι είτε ο δανειστής ο ίδιος (διά των υπαλλήλων του ή/και διά δικηγόρου του) όχλησε τον καταγγέλλοντα τηλεφωνικά για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του είτε τον όχλησε, για λογαριασμό του δανειστή, Εταιρεία Ενημέρωσης Οφειλετών, χωρίς ωστόσο τη δική του συγκατάθεση, έγκριση ή εξουσιοδότηση.

Η Αρχή εξέτασε και αρχειοθέτησε τις καταγγελίες (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/957, 1675, 1914, 2257, 2306, 2775, 2776, 2931, 2932, 3308/2022) που ήταν:

- Προφανώς αβάσιμες, καθώς ο ίδιος ο δανειστής έχει δικαίωμα να επεξεργάζεται τα δεδομένα του οφειλέτη του, χωρίς τη συγκατάθεση του τελευταίου. Η επεξεργασία αυτή επιτρέπεται, ως αναγκαία για την εκτέλεση της σύμβασής του με τον δανειστή, π.χ. με την έννοια της ομαλής συνέχισης της συναλλακτικής σχέσης (μέσω της τηλεφωνικής υπενθύμισης της οφειλής). Επίσης, επισήμανε ότι σύμφωνα με τον ν. 3758/2009, ο δανειστής έχει δικαίωμα υπό συγκεκριμένους όρους να χορηγεί σε ΕΕΟ στοιχεία σχετικά με ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις οφειλετών του και ότι δεν απαιτείται για την επεξεργασία αυτή η συγκατάθεση των τελευταίων. Αναφορικά με την υποχρέωση ενημέρωσης, πρβλ. απόφαση 98/2017, με την επισημάνση ότι η απόφαση αυτή εκδόθηκε με βάση νομικό καθεστώς που δεν ισχύει πλέον, και συγκεκριμένα στηρίζεται σε ερμηνεία του ν. 3758/2009 σε συνδυασμό με τον ήδη καταργηθέντα ν. 2472/1997, ενώ ήδη έχουν τεθεί σε ισχύ ο ΓΚΠΔ και ο ν. 4624/2019 (Α' 137), οι διατάξεις των οποίων είναι πλέον εφαρμοστέες για την κρίση του εν λόγω θέματος. Περαιτέρω, η Αρχή τόνισε ότι σύμφωνα με την 3/2020 απόφαση Ολομ. ΑΠ (αντίθετα με την απόφαση 98/2017) έγινε δεκτό ότι σε περίπτωση διάθεσης των δεδομένων σε εκτελούντα την επεξεργασία, υπαγόμενο σε κάποια από τις κατηγορίες αποδεκτών (π.χ. ΕΕΟ) για την οποία έχει γίνει ενημέρωση, δεν υφίσταται υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας να προβεί σε νέα ειδική ενημέρωση του υποκειμένου (δηλαδή και κατά τον χρόνο διάθεσης των προσωπικών δεδομένων στη συγκεκριμένη ΕΕΟ),

- απαράδεκτες, διότι δεν τηρήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, καθώς εάν ο καταγγέλλων επιθυμεί να ασκή-

σει κάποιο δικαίωμά του, ως υποκείμενο των δεδομένων, πρέπει προηγουμένως να απευθυνθεί με τον προσήκοντα τρόπο στον υπεύθυνο επεξεργασίας (δανειστή), για λογαριασμό του οποίου γίνονται οι κλήσεις. Η Αρχή παροτρύνει τους καταγγέλλοντες, εάν τυχόν δεν έχουν σχέση με τον αναζητούμενο οφειλέτη και την οφειλή, να ασκήσουν, με τον προσήκοντα τρόπο, τα δικαιώματά τους (ιδίως διόρθωσης/διαγραφής/περιορισμού των στοιχείων τους, π.χ. προσκομίζοντας κάθε πρόσφορο στοιχείο για την κατοχή του καλούμενου αριθμού τηλεφώνου) προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας,

- μη υπαγόμενες στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων ή/και στην αρμοδιότητα της Αρχής, καθώς οι αρχές και το πλαίσιο με το οποίο πρέπει να γίνεται η ενημέρωση οφειλετών (π.χ. σε ποια τηλέφωνα, με ποια συχνότητα, κ.λπ.) ορίζεται στον ν. 3758/2009. Αρμόδια δε για τις καταγγελλόμενες αιτιάσεις (π.χ. για συνεχείς οχλήσεις σε ακατάλληλες ώρες ή/και σε τηλέφωνο εργασίας ή/και οχλήσεις με επίδειξη προσβλητικής/απειλητικής συμπεριφοράς) είναι η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, η οποία έχει, κατά τον ν. 3758/2009, και τη γενική εποπτεία της δραστηριότητας των ΕΕΟ και της ενημέρωσης οφειλετών, είτε αυτή διενεργείται από ΕΕΟ είτε από τον ίδιο τον δανειστή.

Τέλος, αρχειοθετήθηκαν οι καταγγελίες αναφορικά με όχληση από δικηγорικό γραφείο (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/1084, 2608, 3303, 3304, 3307/2022, καθώς για την ανάθεση υπόθεσης σε δικηγорικό γραφείο (για εξώδικη ή δικαστική διεκδίκηση οφειλής) δεν απαιτείται συγκατάθεση, έγκριση ή εξουσιοδότηση του οφειλέτη (βλ. άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. β' και στ', άρθρο 9 παρ. 2 στοιχ. στ' ΓΚΠΔ), αρμόδιος δε για τις καταγγελλόμενες αιτιάσεις (περί επανειλημμένων οχλήσεων ή/και προσβλητικής συμπεριφοράς δικηγόρου) είναι ο οικείος δικηγорικός σύλλογος (βλ. και υπ' αρ. 49/2011 απόφαση της Αρχής, Γνωμ. 598/2012 ΝΣΚ, από 14.11.2014 Δελτίο Τύπου ΔΣΑ).

3.1.6.2. Ιδιωτική Οικονομία

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία κατά πρακτορείου ΟΠΑΠ, σύμφωνα με την οποία χρησιμοποιήθηκε η αστυνομική ταυτότητα της καταγγέλλουσας από άγνωστο τρίτο πρόσωπο εν αγνοία της για τον σκοπό της οριστικής δημιουργίας διαδικτυακού λογαριασμού που είχε δημιουργηθεί online στην ιστοσελίδα joker του ΟΠΑΠ, η οποία προϋποθέτει αυτοπρόσωπη παρουσία σε πρακτορείο, επίδειξη της πρωτότυπης αστυνομικής ταυτότητας, ψηφιακή φωτογράφιση και καταχώρισή της στα συστήματα του ΟΠΑΠ. Από την εξέταση της καταγγελίας προέκυψε ότι ο ΟΠΑΠ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει λάβει κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας και έχει θεσπίσει διαδικασίες που απέτρεψαν την επέλευση ζημίας στην καταγγέλλουσα. Η Αρχή, με την υπ' αρ. 11/2022 απόφασή της, διαπίστωσε ότι η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων της καταγγέλλουσας έλαβε χώρα χωρίς νομική βάση και η σχετική παράβαση οφείλεται στον πλημμελή έλεγχο της ταυτοπροσωπίας εκ μέρους του καταγγελλόμενου πράκτορα, ως εκτελούντος την επεξεργασία, ο οποίος δεν ακολούθησε τις καταγεγραμμένες οδηγίες του ΟΠΑΠ. Ως εκ τούτου, η Αρχή

απηύθυνε: α) στον πράκτορα, ως εκτελούντα την επεξεργασία, επίπληξη για παραβίαση των άρθρων 6 παρ. 1, 5 παρ. 1 στοιχ. α' και στ', 24 και 32 ΓΚΠΔ λόγω επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων της καταγγέλλουσας χωρίς την ύπαρξη νομικής βάσης και κατά πλημμελή τήρηση της διαδικασίας ταυτοποίησης, και β) στον ΟΠΑΠ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, προειδοποίηση, ώστε να διενεργεί ελέγχους και δη αποτελεσματικότερους στους εκτελούντες την επεξεργασία πράκτορες, προκειμένου να διασφαλίζει την από μέρους τους τήρηση των οδηγιών ταυτοποίησης υποψήφιων πελατών - παικτών.

Περαιτέρω, η Αρχή εξέτασε καταγγελία υποκειμένου των δεδομένων για μη ικανοποίηση δικαιωμάτων πρόσβασης και διαγραφής. Ο καταγγέλλων, παραλήπτης δέματος που είχε σταλεί μέσω εταιρείας ταχυμεταφορών και παραλήφθηκε από σημείο έξυπνης παραλαβής (clever point), ζήτησε πρόσβαση σε όλα τα προσωπικά δεδομένα του που τηρεί η εταιρεία, πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία παραλαβής και συγκεκριμένα εάν είναι απαραίτητη η καταχώριση του αριθμού ταυτότητας στο σύστημα του clever point, καθώς και πληροφορίες σχετικά με την εταιρεία που διαχειρίζεται τα clever points και αποτελεί αποδέκτη των δεδομένων. Επιπλέον, ζήτησε τη διαγραφή των δεδομένων του τόσο από την εταιρεία ταχυμεταφορών όσο και από τον αποδέκτη. Από την εξέταση της καταγγελίας προέκυψε ότι η εταιρεία ταχυμεταφορών δεν ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα για τα στοιχεία της εκτελούσας την επεξεργασία, ως αποδέκτη των δεδομένων του και δεν του παρείχε πρόσβαση στο σύνολο των πληροφοριών που διαθέτει για τον ίδιο. Αναφορικά με το αίτημα διαγραφής, αν και η εταιρεία ταχυμεταφορών προώθησε το αίτημα στην εκτελούσα την επεξεργασία, η οποία της επιβεβαίωσε τη διαγραφή των δεδομένων, η εταιρεία ταχυμεταφορών, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, δεν παρείχε στον καταγγέλλοντα οποιαδήποτε οριστική απάντηση, ενώ οι εξηγήσεις που έδωσε στην Αρχή ως προς τον χρόνο τήρησης και τις διαδικασίες διαγραφής δεδομένων ήταν ασαφείς και αντιφατικές. Η Αρχή, με την υπ' αρ. 40/2022 απόφασή της, διαπίστωσε ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία ταχυμεταφορών παραβίασε το δικαίωμα πρόσβασης του καταγγέλλοντος κατ' άρθρο 15 ΓΚΠΔ και το δικαίωμα διαγραφής του καταγγέλλοντος κατ' άρθρο 17 ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με την αρχή της λογοδοσίας (άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ) και της επέβαλε διοικητικό πρόστιμο ύψους 30.000 ευρώ για καθεμία από τις ανωτέρω παραβάσεις.

Υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία υποκειμένου των δεδομένων για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης σε ηχογραφημένες κλήσεις στο τηλεφωνικό κέντρο παρόχου υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Ο καταγγέλλων, συνδρομητής του εν λόγω παρόχου, μετά από περιστατικό τηλεφωνικής αντικατάστασης της κάρτας SIM του (sim swap) από άγνωστο τρίτο που υποδούταν τον καταγγέλλοντα, απευθύνθηκε την ίδια ημέρα τηλεφωνικά στο τμήμα εξυπηρέτησης πελατών του παρόχου, ζητώντας την απενεργοποίηση της δεύτερης κάρτας SIM και ακολούθως ζητώντας την εκ νέου αντικατάσταση της κάρτας SIM του. Στη συνέχεια, υπέβαλε καταγγελία στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων

(ΕΕΤΤ), στο πλαίσιο της οποίας ζήτησε να πληροφορηθεί το περιεχόμενο της πρώτης κλήσης, θεωρώντας ότι θα πρέπει να έχει καταγραφεί. Η καταγγελλόμενη εταιρεία με έγγραφό της προς την ΕΕΤΤ, κοινοποιούμενο στον καταγγέλλοντα, του υπέδειξε να συμπληρώσει συγκεκριμένο έντυπο αίτησης κοινοποίησης ηχογραφημένης συνομιλίας, πράγμα που ο καταγγέλλων έπραξε, αιτούμενος έτσι αντίγραφα των τριών ανωτέρω κλήσεων. Η εν λόγω εταιρεία δεν ανταποκρίθηκε με κανέναν τρόπο στο εν λόγω αίτημα του καταγγέλλοντος, παρά μόνο μετά την υποβολή καταγγελίας και την παρέμβαση της Αρχής, μετά την πάροδο 6 μηνών, οπότε και τον πληροφόρησε ότι οι ζητηθείσες κλήσεις δεν είχαν καταγραφεί, η δε αντίθετη πληροφόρηση είχε δοθεί στον καταγγέλλοντα κατά τη διαδικασία ενώπιον της ΕΕΤΤ εκ παραδρομής. Η Αρχή, με την υπ' αρ. 46/2022 απόφασή της, της απηύθυνε επίπληξη για τη διαπιστωθείσα παράβαση των άρθρων 12 παρ. 3 και παρ. 4 και 15 ΓΚΠΔ, λόγω της εκπρόθεσμης ανταπόκρισής της στο αίτημα πρόσβασης του καταγγέλλοντος και λόγω της εσφαλμένης πληροφόρησης που του παρασχέθηκε όσον αφορά την ικανοποίηση του δικαιώματός του.

Επιπλέον, η Αρχή συνεξέτασε δύο συναφείς καταγγελίες για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης σε ηχογραφημένες συνομιλίες κατά εταιρείας δημοσκοπήσεων. Το εν λόγω δικαίωμα άσκησαν οι καταγγέλλοντες, ως συμμετέχοντες σε διενεργηθείσα από την ως άνω εταιρεία δημοσκοπική έρευνα. Η Αρχή, με την υπ' αρ. 65/2022 απόφασή της, καταρχάς έκανε δεκτό αίτημα ανάκλησης του καταγγέλλοντος θέτοντας στο αρχείο τη μία καταγγελία, ενώ για την άλλη διαπίστωσε ότι έλαβε χώρα παραβίαση των άρθρων 12 παρ. 1, 3, 4 και 15 παρ. 1 του ΓΚΠΔ, στο μέτρο που η καταγγελλόμενη εταιρεία ουδέποτε ανταποκρίθηκε στο ως άνω ασκηθέν δικαίωμα, έστω για να ενημερώσει σχετικά με το ότι δεν διαθέτει στο αρχείο της το ζητηθέν από την καταγγέλλουσα στοιχείο, και επέβαλε επίπληξη για τις ανωτέρω παραβάσεις. Παράλληλα δε, έδωσε εντολή στην καταγγελλόμενη εταιρεία δημοσκοπήσεων να ενεργήσει για τη διαμόρφωση, εντός δύο μηνών από την παραλαβή της απόφασης, διαδικασιών, προκειμένου να ικανοποιούνται προσηκόντως τα προβλεπόμενα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων και να ενημερώσει σχετικώς την Αρχή.

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία κατά εταιρείας, που παρέχει υπηρεσίες Κέντρου Αισθητικής, σχετικά με μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης που άσκησε ενώπιόν της η καταγγέλλουσα πελάτης της. Η Αρχή, με την υπ' αρ. 66/2022 απόφασή της, διαπίστωσε ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασης της καταγγέλλουσας εκπρόθεσμα και ελλίπως κατά παράβαση των οριζόμενων στις διατάξεις των άρθρων 12 παρ. 3 και 15 ΓΚΠΔ, και της επέβαλε διοικητικό πρόστιμο ύψους 2.000 ευρώ για την παραβίαση των διατάξεων αυτών. Επίσης, η Αρχή έδωσε εντολή στην καταγγελλόμενη εταιρεία (άρθρο 58 παρ. 2 στοιχ. γ' ΓΚΠΔ) να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης της καταγγέλλουσας στο μέρος που δεν έχει ακόμα ικανοποιηθεί. Επιπλέον, η Αρχή, αφού έκρινε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η καταγγελλόμενη εταιρεία παραβίασε την

αυτοτελή υποχρέωση συνεργασίας με την Αρχή κατ' άρθρο 31 ΓΚΠΔ, της επέβαλε για την παράβαση αυτή διοικητικό πρόστιμο ύψους 5.000 ευρώ.

Περαιτέρω, υποβλήθηκαν στην Αρχή δύο καταγγελίες κατά παρόχου ενέργειας σχετικά με μη ικανοποίηση δικαιώματος διόρθωσης/διαγραφής τηλεφωνικού αριθμού προσώπου που οχλείται για οφειλή άλλου πελάτη, για την ικανοποίηση του οποίου ο πάροχος ενέργειας ζητά, από τους αιτούντες τη διόρθωση, τον αριθμό παροχής του οφειλέτη. Η Αρχή, αφού διερεύνησε τις επίμαχες καταγγελίες, απέστειλε συστάσεις στην καταγγελλόμενη εταιρεία (Γ/ΕΞΕ/831/2022), σημειώνοντας ότι θα πρέπει να διαμορφώσει ορθή διαδικασία εξέτασης των εν λόγω ζητημάτων, ταυτοποίησης του υποκειμένου και αποσύνδεσης του σχετικού τηλεφωνικού αριθμού από την παροχή του οφειλέτη. Με το ίδιο έγγραφο επισήμανε ότι σε περίπτωση που το υποκείμενο των δεδομένων ενημερώνει την εταιρεία ότι δεν έχει σχέση με τον αναζητούμενο οφειλέτη και την οφειλή και ασκεί με την προσήκουσα διαδικασία το δικαίωμα διόρθωσης/διαγραφής ώστε να αποσυνδεθεί ο τηλεφωνικός του αριθμός από την παροχή του οφειλέτη, δεν θα πρέπει, προκειμένου να εξετασθεί και να ικανοποιηθεί το αίτημά του να υποχρεούται αυτός να αναφέρει στοιχεία τα οποία δεν άπτονται της σφαίρας γνώσης του (όπως για παράδειγμα τον αριθμό της παροχής του οφειλέτη), αφού αυτά δεν δύναται να τα γνωρίζει.

Επίσης, υποβλήθηκαν καταγγελίες στην Αρχή κατά άλλου παρόχου ενέργειας για παραβίαση δικαιωμάτων πρόσβασης σε ηχογραφημένες συνομιλίες. Η Αρχή, (συν) εξέτασε τις καταγγελίες αυτές και απηύθυνε προς τον εν λόγω πάροχο ενέργειας σύσταση (Γ/ΕΞΕ/3195/2022). Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η καταγγελλόμενη εταιρεία ικανοποίησε τους καταγγέλλοντες εκπρόθεσμα, εξήγησε ωστόσο στην Αρχή διεξοδικά τους λόγους της καθυστέρησης, επικαλούμενη και τις εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες που επικρατούσαν στην αγορά ενέργειας την επίμαχη περίοδο, η Αρχή επέστησε στην καταγγελλόμενη εταιρεία την προσοχή για το ότι οφείλει να επεξεργάζεται και να ικανοποιεί τα σχετικά αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων συνθηκών (και τυχόν έκτακτων περιπτώσεων), μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, όπου καθίσταται απαραίτητο.

Κατόπιν καταγγελίας για πιθανή διαρροή κωδικών Netflix που βρίσκονταν αποθηκευμένοι σε έξυπνη τηλεόραση (smart TV), η Αρχή, με έγγραφό της (Γ/ΕΞΕ/1790/2022), προέβη σε σύσταση προς την καταγγελλόμενη εταιρεία να τηρεί κατάλληλα οργανωτικά μέτρα ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 24 ΓΚΠΔ, κατά την παράδοση έξυπνων συσκευών προς επισκευή, συμπεριλαμβανομένων τηλεοράσεων με δυνατότητα αποθήκευσης κωδικών πρόσβασης.

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία κατά παρόχου υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε σχέση με τη διαδικασία χορήγησης ακαδημαϊκής ταυτότητας από τα καταστήματά του. Η Αρχή, αφού διαπίστωσε ότι πράγματι κατά

την παραλαβή της ακαδημαϊκής ταυτότητας του καταγγέλλοντος από κατάσταση της εταιρείας, ο φάκελος του Υπουργείου Παιδείας παραδόθηκε στον καταγγέλλοντα ανοιγμένος, χωρίς να είναι σαφές αν αυτό συνέβη με τη σύμφωνη γνώμη του, με έγγραφό της (Γ/ΕΞΕ/885/2022), απηύθυνε σύσταση στην καταγγελλόμενη εταιρεία για τη διαρκή επιτήρηση της εφαρμογής των ληφθέντων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, μεταξύ των οποίων η παράδοση της ταυτότητας στον δικαιούχο φοιτητή να γίνεται σε σφραγισμένο φάκελο.

Τέλος, υποβλήθηκε καταγγελία σχετικά με μη ικανοποίηση δικαιώματος διαγραφής δεδομένων χρήστη από διαδικτυακή πλατφόρμα τυχερών παιχνιδιών. Η Αρχή εξέτασε την καταγγελία και την αρχειοθέτησε (Γ/ΕΞΕ/2679/2022), ως απαράδεκτη, καθώς το υποκείμενο των δεδομένων δεν είχε απευθυνθεί προηγουμένως προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας με τον προσήκοντα τρόπο για την άσκηση του αναφερόμενου στην καταγγελία δικαιώματος διαγραφής, αλλά και ως προφανώς αβάσιμη, επισημαίνοντας ότι σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ. 5 του ν. 4002/2011 (Α' 180), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 198 του ν. 4635/2019 (Α' 167), ο κάτοχος της άδειας διενέργειας τυχερών παιχνιδιών μέσω διαδικτύου υποχρεούται να αποθηκεύει σε υλικό μηχανισμό που βρίσκεται στην Ελλάδα (διακομιστή server ή safe) τα δεδομένα που αφορούν τη διεξαγωγή τυχερών παιχνιδιών μέσω διαδικτύου, καθώς και τα δεδομένα που ανταλλάσσονται μεταξύ παίκτη, κατόχου της άδειας, παρόχου υπηρεσιών διαδικτύου και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, σχετικά με τα παίγνια αυτά. Τα στοιχεία διατηρούνται σε ασφαλή μέσα, τα οποία επιτρέπουν την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων στοιχείων από την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (ΕΕΕΠ), καθώς και από το σύνολο των αρμόδιων ελεγκτικών και δικαστικών αρχών, για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών. Σύμφωνα δε με το άρθρο 17 παρ. 3 στοιχ. β' ΓΚΠΔ, οι διατάξεις αναφορικά με την ικανοποίηση του δικαιώματος διαγραφής (δικαιώματος στη λήθη), δεν εφαρμόζονται στον βαθμό που η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την τήρηση νομικής υποχρέωσης που επιβάλλει την επεξεργασία βάσει του δικαίου της Ένωσης ή του δικαίου κράτους μέλους στο οποίο υπάγεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

3.1.6.3. Υπηρεσίες Διαδικτύου - Νέες Τεχνολογίες - Βιομετρικά - Τεχνητή Νοημοσύνη

Υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία από την Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία με την επωνυμία «Homo Digitalis» για λογαριασμό καταγγέλλουσας, η οποία κατά τους ισχυρισμούς της δεν ικανοποιήθηκε ως προς το δικαίωμα πρόσβασης που άσκησε προς την εταιρεία με την επωνυμία Clearview AI Inc, με έδρα στις ΗΠΑ. Με την εν λόγω καταγγελία ζητήθηκε, επίσης, η εξέταση των πρακτικών συλλήβδην της καταγγελλόμενης εταιρείας από πλευράς προστασίας προσωπικών δεδομένων. Ειδικότερα, η Αρχή, με την υπ' αρ. 35/2022 απόφασή της, διαπίστωσε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η καταγγελλόμενη εταιρεία, η οποία εμπορεύεται υπηρεσίες αναγνώρισης προσώπων, παραβίασε τις αρχές της νομιμότητας και διαφάνειας (άρθρα 5 παρ. 1 στοιχ. α', 6, 9 ΓΚΠΔ), καθώς και τις απορρέουσες από τις διατάξεις

των άρθρων 12, 14, 15 και 27 του ΓΚΠΔ υποχρεώσεις της, και της επέβαλε διοικητικό πρόστιμο ύψους 20.000.000 ευρώ. Επιπλέον, η Αρχή απηύθυνε εντολή συμμόρφωσης στην ως άνω εταιρεία για την ικανοποίηση του ασκηθέντος ενώπιόν της αιτήματος πρόσβασης της καταγγέλλουσας. Περαιτέρω, της επέβαλε απαγόρευση ως προς τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων υποκειμένων ευρισκομένων στην ελληνική επικράτεια, με τη χρήση μεθόδων που περιλαμβάνει η υπηρεσία αναγνώρισης προσώπου. Τέλος, η Αρχή απηύθυνε στην καταγγελλόμενη εταιρεία και εντολή διαγραφής των προσωπικών δεδομένων των ως άνω ευρισκόμενων στην ελληνική επικράτεια υποκειμένων, τα οποία αυτή συλλέγει και επεξεργάζεται με τη χρήση των προαναφερόμενων μεθόδων.

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία συνδρομητριάς παρόχου ηλεκτρονικών επικοινωνιών σχετικά με τη διαδικασία εξ αποστάσεως σύναψης νέων συμβολαίων μέσω της υπηρεσίας digital onboarding, στο πλαίσιο της οποίας λαμβάνει χώρα ηλεκτρονική ταυτοποίηση του συνδρομητή με την επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων του (φωτογράφιση σε πραγματικό χρόνο - real time selfie), με νομική βάση τη συναίνεση του συνδρομητή (άρθρο 9 παρ. 2 στοιχ. α' ΓΚΠΔ). Από την εξέταση της υπόθεσης προέκυψε ότι η παρεχόμενη ενημέρωση προς τους συνδρομητές περιείχε ασάφειες και ελλείψεις, οι οποίες αφορούν και τον ρόλο της αναφερόμενης εταιρείας, ως εκτελούσας την επεξεργασία και πιθανής αποδέκτριας των βιομετρικών δεδομένων. Η Αρχή, με την υπ' αρ. 57/2022 απόφασή της, απηύθυνε επίπληξη στον καταγγελλόμενο υπεύθυνο επεξεργασίας για τις διαπιστωθείσες παραβάσεις των άρθρων 5 παρ. 1 στοιχ. α', 13 και 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ και του έδωσε εντολή να τροποποιήσει και να συμπληρώσει κατάλληλα το κείμενο ενημέρωσης των υποκειμένων, προς τον σκοπό της πλήρους συμμόρφωσής του με την αρχή της διαφάνειας της επεξεργασίας, ενημερώνοντας σχετικά την Αρχή.

3.1.6.3.1. Μηχανές αναζήτησης, κατάργηση συνδέσμων από αποτελέσματα διαδικτυακής αναζήτησης

Η Αρχή αρχειοθέτησε καταγγελίες κατά της Google LLC, ως απαράδεκτες, στις περιπτώσεις στις οποίες δεν τηρήθηκε η προβλεπόμενη προδικασία άσκησης δικαιώματος διαγραφής προς την εταιρεία (βλ., ενδεικτικά, Γ/ΕΞΕ/716, 1262 και 2580/2022). Η Αρχή επισήμανε στους καταγγέλλοντες να ασκήσουν, πριν από την υποβολή καταγγελίας στην Αρχή, τα δικαιώματά τους προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Συγκεκριμένα, για τη διαγραφή συνδέσμων από τη μηχανή αναζήτησης της Google, πρέπει καταρχάς να υποβληθεί προς την εταιρεία αιτιολογημένο αίτημα (βλ. και την ειδική φόρμα επικοινωνίας που διατίθεται για τον σκοπό αυτόν στην ιστοσελίδα της), αναφέροντας τους συγκεκριμένους συνδέσμους, για τους οποίους υποβάλλεται το αίτημα διαγραφής (βλ. σχετικά και αποφάσεις της Αρχής 82, 83 και 84/2016, 74/2018, 25/2019).

3.1.6.3.2. Διαγραφή δημοσίων αναρτήσεων με προσωπικά δεδομένα στο διαδίκτυο/μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Υποβλήθηκαν στην Αρχή καταγγελίες για διαγραφή αναρτήσεων με προσωπικά δεδομένα σε διάφο-

ρες ιστοσελίδες ή/και μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook). Η Αρχή, καταρχάς, επισήμανε (Γ/ΕΞΕ/3370/2022) ότι, σύμφωνα με την υπ' αρ. 17/2016 απόφασή της, τυχόν αναρτήσεις σε προσωπική σελίδα στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης Facebook υπό όρους και προϋποθέσεις μπορεί να θεωρηθεί ότι ξεφεύγουν της οικιακής ή προσωπικής χρήσης, ιδίως εάν πρόκειται για δημόσιες ή ευρείας δημοσιότητας αναρτήσεις προσωπικών δεδομένων (ανάλογη και η σκέψη της υπ' αρ. 4/2006 απόφασης). Περαιτέρω, εάν και εφόσον έγιναν δημόσιες ή ευρείας δημοσιότητας αναρτήσεις στο διαδίκτυο, η Αρχή καθοδήγησε τους καταγγέλλοντες να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, ως υποκείμενα των δεδομένων, προς τον εκάστοτε υπεύθυνο επεξεργασίας (βλ., ενδεικτικά, Γ/ΕΞΕ/390, 424, 955, 956, 1391, 2297, 2498, 2720 και 2908/2022). Η αίτηση διαγραφής δεδομένων από το διαδίκτυο πρέπει πρωτίστως να υποβληθεί προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας (υπεύθυνο της εν λόγω ανάρτησης/διαχειριστή της εκάστοτε ιστοσελίδας ή και το ίδιο το μέσο κοινωνικής δικτύωσης/εταιρεία εκμετάλλευσής του), και σε περίπτωση που το ζήτημα δεν επιλυθεί, η Αρχή μπορεί να δεχθεί την καταγγελία και να εξετάσει εάν συντρέχει περίπτωση παραβίασης δικαιώματος. Η Αρχή επισήμανε, επίσης, ότι αναφορικά δε με τυχόν σχόλια/άποψη του εκάστοτε συντάκτη τους και ενδεχόμενη προσβολή της προσωπικότητας, αρμόδια είναι τα οικεία δικαστήρια (βλ. ενδεικτικά απόφαση της Αρχής υπ' αρ. 43/2007, σκ. Γ.4, απόφαση 11/2008, σκ. 11, απόφαση 63/2010, σκ. 16).

Τέλος, εάν ο καταγγελλόμενος υπεύθυνος επεξεργασίας δεν έχει έδρα στην Ελλάδα, αλλά εντός της ΕΕ, η συγκεκριμένη καταγγελία θα εξετασθεί στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας των εποπτικών αρχών του ΓΚΠΔ (βλ. άρθρα 3, 55 - 56, 60 - 62 ΓΚΠΔ).

3.1.7. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

3.1.7.1. Περιστατικό παραβίασης στην Cosmote

Κατόπιν γνωστοποίησης περιστατικού παραβίασης προσωπικών δεδομένων εκ μέρους της εταιρείας COSMOTE (διαρροή δεδομένων κλήσεων συνδρομητών το χρονικό διάστημα 1/9/2020 - 5/9/2020), η Αρχή διερεύνησε τις συνθήκες υπό τις οποίες έλαβε χώρα το περιστατικό και, στο πλαίσιο αυτό, εξέτασε τη νομιμότητα της τήρησης των αρχείων που διέρρευσαν καθώς και τα εφαρμοζόμενα μέτρα ασφάλειας. Πρόκειται για ένα αρχείο που περιλαμβάνει δεδομένα κίνησης των συνδρομητών και το οποίο, αφενός μεν, τηρείται με σκοπό τη διαχείριση προβλημάτων και βλαβών για 90 ημέρες από την πραγματοποίηση των κλήσεων, αφετέρου δε, το αρχείο «ανωνυμοποιείται» (ψευδωνυμοποιείται) και τηρείται για 12 μήνες με σκοπό την εξαγωγή στατιστικών συμπερασμάτων προς τον βέλτιστο σχεδιασμό του δικτύου κινητής τηλεφωνίας, αφού εμπλουτιστεί με επιπλέον απλά προσωπικά δεδομένα.

Από τη διερεύνηση της υπόθεσης προέκυψε παράβαση, εκ μέρους της COSMOTE, της αρχής της νομιμότητας (άρθρα 5 και 6 ν. 3471/2006) και της αρχής της διαφάνειας, λόγω ασαφούς και ελλιπούς ενημέρωσης των συνδρομητών (άρθρο 5 παρ. 1 α και 13-14 Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων - ΓΚΠΔ), παράβαση

του άρθρου 35 παρ. 7 ΓΚΠΔ λόγω πλημμελούς διεξαγωγής της εκτίμησης αντικτύπου, παράβαση των άρθρων 25 παρ. 1 λόγω πλημμελούς υλοποίησης της διαδικασίας ανωνυμοποίησης, παράβαση του άρθρου 12 παρ. 1 ν. 3471/2006 λόγω ελλιπών μέτρων ασφαλείας και παράβαση του άρθρου 5 παρ. 2 σε συνδυασμό με τα άρθρα 26 και 28 λόγω μη κατανομής των ρόλων των δύο εταιρειών σε σχέση με την υπό κρίση επεξεργασία. Επίσης, διαπιστώθηκε, εκ μέρους του ΟΤΕ, παράβαση του άρθρου 32 ΓΚΠΔ λόγω ελλιπών μέτρων ασφαλείας σε σχέση με τις υποδομές που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο του περιστατικού.

Για τις διαπιστωθείσες παραβάσεις και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων του άρθρου 83 παρ. 2 ΓΚΠΔ, η Αρχή, με την απόφαση 4/2022, επέβαλε στην COSMOTE πρόστιμο συνολικού ύψους 6.000.000 ευρώ, καθώς και κύρωση διακοπής της επεξεργασίας και καταστροφής δεδομένων, ενώ στον ΟΤΕ επέβαλε πρόστιμο ύψους 3.250.000 ευρώ.

3.1.7.2. Περιστατικά παραβίασης «Sim swap»

Η Αρχή έλαβε γνώση, τόσο κατόπιν καταγγελιών όσο και μετά από γνωστοποιήσεις περιστατικών παραβίασης προσωπικών δεδομένων (με βάση το άρθρο 12 του ν. 3471/2006) σε δύο εταιρείες παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας για πληθώρα συμβάντων μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης κακόβουλων τρίτων σε στοιχεία συνδρομητών παρόχων κινητής τηλεφωνίας. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκαν πολυάριθμες μη εξουσιοδοτημένες αντικαταστάσεις καρτών SIM συνδρομητών από κακόβουλα τρίτα πρόσωπα. Τα πρόσωπα αυτά είχαν πλέον στην κατοχή τους συνδέσεις συνδρομητών με σκοπό την εκτέλεση οικονομικών συναλλαγών με χρήση των κωδικών ηλεκτρονικής τραπεζικής που θα λάμβανε στη συσκευή του ο συνδρομητής. Διαπιστώθηκε ότι η εν λόγω πρόσβαση οφειλόταν σε αδυναμίες της διαδικασίας ταυτοποίησης των συνδρομητών κατά την υποβολή τέτοιων αιτημάτων, είτε ως αποτέλεσμα ανεπαρκούς πολιτικής και μέτρων ασφαλείας κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης συνδρομητή είτε κατόπιν πλημμελούς εφαρμογής των μέτρων ασφαλείας των υφιστάμενων πολιτικών. Η Αρχή εξέτασε τις ενέργειες του εκάστοτε υπευθύνου επεξεργασίας, εκτίμησε το πλήθος των περιστατικών, την ταχύτητα με την οποία ενήργησε προκειμένου να προσαρμόσει τα μέτρα ασφαλείας στα νέα περιστατικά και, εν τέλει, να τα αντιμετωπίσει και με τις αποφάσεις 38 και 39/2022 επέβαλε σε κάθε εταιρεία πρόστιμο ύψους 150.000 ευρώ, για τις ανωτέρω παραβιάσεις των διατάξεων του άρθρου 12 παρ. 1 και του άρθρου 12 παρ. 3 εδ. γ' του ν. 3471/2006.

3.1.7.3. Καταγραφή και ακρόαση τηλεφωνικών κλήσεων

Στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελίας κατά εταιρείας για παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης σε ηχογραφημένες συνομιλίες που ασκήθηκε από το υποκείμενο των δεδομένων, η Αρχή μελετώντας τα στοιχεία του φακέλου και σταθμίζοντας τις διευκρινίσεις που ζήτησε και έλαβε από την καταγγελλόμενη εταιρεία, της απηύθυνε σύσταση (Γ/ΕΞΕ/1501/2022), ώστε αφενός να ερμηνεύει και επεξεργάζεται ορθά καθώς και να ανταποκρίνεται

προσηκόντως στα υποβαλλόμενα ενώπιόν της αιτήματα πρόσβασης (κατ' άρθρο 15 του ΓΚΠΔ) των υποκειμένων των δεδομένων, εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, αφετέρου για το ότι οφείλει να συμμορφωθεί πλήρως με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 13 του ΓΚΠΔ ως προς την καταγραφή συνδιαλέξεων προσδιορίζοντας ρητά, μεταξύ άλλων, ποιες κλήσεις καταγράφονται, για ποιον σκοπό, με ποια νομική βάση καθώς και το χρονικό διάστημα αποθήκευσης αυτών στα εταιρικά της συστήματα (βλ. και αρχή της λογοδοσίας κατά το άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ). Μάλιστα, στο πλαίσιο της αυτής ως άνω σύστασης η Αρχή επισήμανε στην καταγγελλόμενη εταιρεία ως υπεύθυνη επεξεργασίας ότι δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωσή της όπως ενημερώνει έστω και αρνητικά το υποκείμενο των δεδομένων στις περιπτώσεις που δεν τηρεί αρχείο με δεδομένα του τελευταίου. Ειδικότερα, εκ των στοιχείων του φακέλου προέκυψε ότι ο αρμόδιος εκπρόσωπος της καταγγελλόμενης υπέλαβε εσφαλμένα ότι με τη διευθέτηση του ζητήματος που αφορούσε σε σύμβαση πώλησης που είχε καταρτιστεί με τον καταγγέλλοντα (αποστολή τιμολογίου και πίστωση τιμήματος για μη παραδοθέν προϊόν), καλύφθηκε η πιθανολογούμενη αιτία για την οποία ζητήθηκαν οι ηχογραφημένες συνομιλίες και ως εκ τούτου οι τελευταίες δεν απεστάλησαν εγκαίρως στον καταγγέλλοντα, με αποτέλεσμα να έχουν ήδη διαγραφεί όταν ο καταγγέλλων επανέλαβε το σχετικό του αίτημα. Επομένως, από τον τελευταίο ως άνω χρόνο επανυποβολής του αυτού αιτήματος και εντεύθεν και δεδομένης της δίμηνης, κατά τους ισχυρισμούς της εν λόγω εταιρείας, αποθήκευσης των επίμαχων ηχογραφημένων συνομιλιών, ήταν πλέον εξ αντικειμένου αδύνατη η ικανοποίηση του σχετικού αιτήματος του καταγγέλλοντος. Όπως δε ανέφερε ο καταγγέλλων, μετά από επανειλημμένες τηλεφωνικές υπενθυμίσεις και υπενθυμιστικά email, ενημερώθηκε εν τέλει από την καταγγελλόμενη τηλεφωνικά περί του ότι οι επίμαχες ηχογραφημένες συνομιλίες έχουν διαγραφεί.

Επιπλέον, στο πλαίσιο εξέτασης έτερης καταγγελίας παραβίασης δικαιώματος πρόσβασης σε ηχογραφημένες συνομιλίες απευθύνθηκε σύσταση προς την καταγγελλόμενη εταιρεία (Γ/ΕΞΕ/2575/2022) δυνάμει της οποίας η Αρχή ενόψει και της αρχής της νόμιμης, αντικειμενικής και διαφανούς επεξεργασίας, επισήμανε στην καταγγελλόμενη όπως διαμορφώσει σαφή πολιτική καταγραφής κλήσεων, για την οποία να ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους (π.χ. μέσω της ιστοσελίδας της), υπενθυμίζοντας περαιτέρω ότι με την προηγούμενη ενημέρωση πριν από την καταγραφή των κλήσεων, κατ' άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3471/2006, που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια νόμιμης επαγγελματικής πρακτικής με σκοπό την παροχή αποδεικτικών στοιχείων εμπορικής συναλλαγής ή άλλης επικοινωνίας επαγγελματικού χαρακτήρα, δεν πρέπει να δημιουργείται η λανθασμένη εντύπωση στο υποκείμενο ότι η κλήση καταγράφεται σε κάθε περίπτωση, όταν κάτι τέτοιο δεν είναι αληθές, διότι τούτο έχει ως συνέπεια να μην είναι σε θέση το υποκείμενο να γνωρίζει ποια προσωπικά του δεδομένα επεξεργάζεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας, ώστε να είναι σε θέση

να ασκήσει αποτελεσματικά τα προβλεπόμενα από τον ΓΚΠΔ δικαιώματά του (βλ. και σκ. 7 της υπ' αρ. 71/2017 απόφασης της Αρχής). Επομένως η Αρχή επέστησε την προσοχή στην καταγγελλομένη, ώστε να προβεί ενόψει των ανωτέρω στην προσήκουσα αναπροσαρμογή ή διαγραφή των σχετικών ηχογραφημένων μηνυμάτων της, όπου χρειάζεται.

Τέλος, στο πλαίσιο συνεξέτασης δύο συναφών καταγγελιών σε βάρος της αυτής εταιρείας, ως υπεύθυνης επεξεργασίας, για παραβίαση δικαιωμάτων πρόσβασης σε ηχογραφημένες συνομιλίες, εκδόθηκε σύσταση (Γ/ΕΞΕ/3195/08-12-2022), με την οποία η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη τις εκπρόθεσμες απαντήσεις της καταγγελλομένης προς τους καταγγέλλοντες από τις οποίες προκύπτει, σε κάθε περίπτωση, η ικανοποίηση των ασκηθέντων από τους τελευταίους δικαιωμάτων, επέστησε στην καταγγελλόμενη εταιρεία την προσοχή για το ότι οφείλει να επεξεργάζεται και να ικανοποιεί τα σχετικά αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ προθεσμιών, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων συνθηκών, μεριμνώντας για τη λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, όπου καθίσταται απαραίτητο.

3.1.7.4. Αζήτητες ηλεκτρονικές επικοινωνίες για σκοπούς προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών

Κατά το 2022, υποβλήθηκαν στην Αρχή πάνω από 170 καταγγελίες οι οποίες αφορούν την πραγματοποίηση αζήτητων ηλεκτρονικών επικοινωνιών μέσω μηνυμάτων (e-mail ή sms) για τον σκοπό της προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών. Σε όσες εξ αυτών παρέχονται πλήρη στοιχεία για τη διερεύνησή τους, η Αρχή ζητεί τις απόψεις των καταγγελλόμενων εταιρειών, ώστε να διαπιστωθεί αν τίθεται θέμα παράβασης της νομοθεσίας ή όχι.

Εντός του 2022, η Αρχή εξέτασε αίτηση θεραπείας κατά της απόφασης 44/2021, με την οποία είχε επιβληθεί σε εμπορική εταιρεία πρόστιμο ύψους 5.000 ευρώ. Ειδικότερα, στην εν λόγω απόφαση (βλ. Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2021, 3.1.7.2), η οποία αφορούσε καταγγελία σχετικά με αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου διαφημιστικού περιεχομένου παρόλο που ο καταγγέλλων είχε ζητήσει επανειλημμένα τη διαγραφή του από τις λίστες αποδεκτών, είχε προκύψει ότι η μη ικανοποίηση του δικαιώματος εναντίωσης οφειλόταν σε τεχνικό σφάλμα, καθώς η εταιρεία, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, δεν διέθετε στην πράξη τις απαραίτητες διαδικασίες για να εξασφαλίσει τη διαγραφή των δεδομένων, ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις του ΓΚΠΔ. Με την εξέταση της αίτησης θεραπείας κατά της εν λόγω απόφασης, την οποία υπέβαλε η καταγγελλόμενη εταιρεία, και κατόπιν εκτίμησης των νέων στοιχείων που προσκόμισε η αιτούσα, η Αρχή τροποποίησε την απόφαση 44/2021 και επέβαλε στην αιτούσα, με την υπ' αρ. 21/2022 απόφαση, πρόστιμο ύψους 1.000 ευρώ για τις διαπιστωθείσες παραβάσεις των άρθρων 21 παρ. 3 και 25 παρ. 1 του ΓΚΠΔ.

Περαιτέρω η Αρχή, με την υπ' αρ. 30/2022 απόφαση, εξέτασε δύο καταγγελίες κατά συγκεκριμένης εταιρείας σχετικά με αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με σκοπό προώθηση υπηρεσιών. Στην πρώτη

περίπτωση κρίθηκε ότι η προηγούμενη επαγγελματική επαφή του καταγγέλλοντος με τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας μέσω επαγγελματικού μέσου κοινωνικής δικτύωσης δεν επαρκεί προκειμένου να έχει εφαρμογή η εξαίρεση του άρθρου 11 παρ. 3 του ν. 3471/2006 ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αποστολή προωθητικών μηνυμάτων χωρίς προηγούμενη συγκατάθεση. Στη δεύτερη περίπτωση κρίθηκε ότι η αποστολή προωθητικού μηνύματος προς διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου νομικού προσώπου είναι μη νόμιμη, εφόσον δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 11 του ν. 3471/2006. Η Αρχή για τις δύο περιπτώσεις καταγγελίας επέβαλε, με την ως άνω απόφαση, πρόστιμο ύψους 3.000 ευρώ.

Εξάλλου, η Αρχή, με την υπ' αρ. 16/2022 απόφαση, συνεξέτασε μεγάλο αριθμό καταγγελιών (36) κατά γραφείου συνοικεσίων, αναφορικά με αζήτητη επικοινωνία προωθητικού χαρακτήρα μέσω αποστολής σύντομων γραπτών μηνυμάτων (SMS). Με την εν λόγω απόφαση η Αρχή διαπίστωσε παραβιάσεις τόσο του άρθρου 11 παρ. 3 του ν. 3471/2006 όσο και παραβιάσεις των άρθρων 15, 21 και 31 του ΓΚΠΔ, αφού ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν είχε την προηγούμενη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων στα οποία έστειλε τα προωθητικά μηνύματα, δεν ικανοποίησε δικαιώματα πρόσβασης και εναντίωσης τα οποία του ασκήθηκαν από υποκείμενα των δεδομένων, δεν παρείχε σε κανένα από τα προωθητικά μηνύματα μια έγκυρη διεύθυνση στην οποία ο αποδέκτης του μηνύματος να μπορεί να ζητεί τον τερματισμό της επικοινωνίας, ενώ επίσης δεν συνεργάστηκε με την Αρχή. Βάσει των ανωτέρω, η Αρχή επέβαλε πρόστιμο στον υπεύθυνο επεξεργασίας ύψους 54.000 ευρώ.

Περαιτέρω, η Αρχή ανακάλεσε εν μέρει την απόφαση 13/2021 (βλ. Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2021, 3.1.7.2), με την οποία είχε επιβληθεί πρόστιμο 20.000 ευρώ σε εμπορική εταιρεία για αποστολή SMS με διαφημιστικό χαρακτήρα, παρόλο που ο καταγγέλλων είχε ήδη εκφράσει ρητά προς την εταιρεία την αντίρρησή του. Κατόπιν εξέτασης της αίτησης θεραπείας της καταγγελλόμενης, και κατόπιν εκτίμησης των νέων στοιχείων που προσκόμισε η τελευταία με την εν λόγω αίτηση, η Αρχή αξιολόγησε ως ελαφρυντικές περιστάσεις κατά το άρθρο 83 παρ. 2 ΓΚΠΔ το γεγονός ότι α) η παράβαση οφείλεται σε αμέλεια και όχι σε δόλο της αιτούσας, και β) η αιτούσα φαίνεται ότι κατά κανόνα ακολουθεί τις κατάλληλες διαδικασίες που εξασφαλίζουν την ικανοποίηση των δικαιωμάτων εναντίωσης και διαγραφής των υποκειμένων των δεδομένων, και - ανακαλώντας, όπως προαναφέρθηκε, εν μέρει την απόφαση 13/2021 - επέβαλε στην αιτούσα, με την υπ' αρ. 20/2022 απόφαση, πρόστιμο ύψους 5.000 ευρώ για παραβάσεις του άρθρου 17 σε συνδυασμό με τα άρθρα 21 παρ. 1 και 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ.

3.1.7.5. Τηλεφωνικές κλήσεις και καταγγελίες σε σχέση με πιθανές ηλεκτρονικές απάτες

Κατά το 2022, υποβλήθηκαν στην Αρχή περί τις 300 καταγγελίες οι οποίες αφορούν την πραγματοποίηση τηλεφωνικών προωθητικών ενεργειών. Η Αρχή εξέτασε όσες καταγγελίες ήταν πλήρεις ώστε να διαπιστωθεί

αν τίθεται θέμα παράβασης της νομοθεσίας ή όχι (ιδίως του άρθρου 11 παρ. 1 και 2 του ν. 3471/2006 και το προβλεπόμενο Μητρώο γενικής εναντίωσης στη λήψη τέτοιων κλήσεων). Κατά την πάγια πρακτική, οι καταγγελίες αποστέλλονται στους υπευθύνους επεξεργασίας για την άμεση παροχή των απόψεών τους και ομαδοποιούνται ανά καταγγελλόμενο υπεύθυνο επεξεργασίας ώστε να εξεταστεί η συνολική τους συμπεριφορά στο ζήτημα αυτό. Στις περιπτώσεις που από τα στοιχεία των φακέλων των υποθέσεων προκύπτει ότι οι καταγγελίες αφορούν μεμονωμένα ή περιορισμένα περιστατικά, η Αρχή προβαίνει σε συστάσεις προς τις καταγγελλόμενες εταιρείες.

Σε μία περίπτωση, η Αρχή εξέτασε καταγγελίες για τηλεφωνικές οχλήσεις από τηλεπικοινωνιακό πάροχο προς συνδρομητές του, παρόλο που οι καταγγέλλοντες είχαν εγγράψει τους τηλεφωνικούς τους αριθμούς στο Μητρώο του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 3471/2006. Κατά την εξέταση των καταγγελιών προέκυψε ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία κάλεσε τους συνδρομητές της για να τους ενημερώσει αναφορικά με τη διαθεσιμότητα νέας τεχνολογίας χαλκού (VDSL) στην περιοχή τους. Η Αρχή, με το υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/2941/21-11-2022 έγγραφό της, ενημέρωσε την καταγγελλόμενη εταιρεία ότι κάθε κλήση τηλεπικοινωνιακού παρόχου προς πελάτη του, για πληροφορία η οποία παρέχεται και αφορά δυνατότητα βελτίωσης των ήδη παρεχόμενων προς αυτόν υπηρεσιών και εν τέλει μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγή ή ανανέωση υφισταμένου συμβολαίου, ακόμα και αν είναι προνομιακοί οι όροι του νέου συμβολαίου για τον συνδρομητή, αποτελεί σαφώς προωθητική δραστηριότητα του παρόχου και, άρα, θα πρέπει για κάθε τέτοια επικοινωνία να ελέγχεται το Μητρώο του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 3471/2006, εφόσον δεν υπάρχει προηγούμενη ειδική προς τούτο συγκατάθεση του συνδρομητή. Με το ίδιο έγγραφο η Αρχή επέστησε στην καταγγελλόμενη εταιρεία την προσοχή ώστε να προσαρμόσει κατάλληλα τις σχετικές διαδικασίες της.

Τέλος, μετά από σχετική εξέταση η Αρχή διαπίστωσε ότι 62 εκ των καταγγελιών για λήψη τηλεφωνικών κλήσεων αφορούσαν πιθανές ηλεκτρονικές απάτες, με τη συντριπτική πλειοψηφία αυτών να έχουν ως αντικείμενο τα επενδυτικά προϊόντα. Αναφορικά με τις εν λόγω καταγγελίες, για τις οποίες η Αρχή έχει ήδη εκδώσει σχετική ανακοίνωση από το 2020, η Αρχή ζήτησε, στο πλαίσιο αυτεπάγγελτης δράσης, από τους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών πληροφορίες σχετικά με τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση του προβλήματος κλήσης με αλλοίωση του τηλεφωνικού αριθμού του καλούντος. Το συγκεκριμένο ζήτημα (spoofing) εμφανίζεται άλλωστε σε πολλά πρωτόκολλα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τα οποία είχαν σχεδιαστεί αρκετά έτη πριν.

3.1.8. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η Αρχή, εξετάζοντας καταγγελία περί λήψης αζήτητης πολιτικής επικοινωνίας, εφάρμοσε τα άρθρα 21 του ν. 2472/1997 και 13 παρ. 1 και 4 του ν. 3471/2006 και επέβαλε με τη με αριθ. 17/2022 απόφαση πρόστιμο 3.000 ευρώ σε υποψήφιο πολιτικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 11 του ν. 3471/2006 αναφορικά με μη

νόμιμη πραγματοποίηση πολιτικής επικοινωνίας μέσω αποστολής ηλεκτρονικών μηνυμάτων. Για την επιβολή του εν λόγω προστίμου η Αρχή στάθμισε, μεταξύ άλλων, αφενός το γεγονός ότι δεν δόθηκε δυνατότητα άσκησης εναντίωσης, αφετέρου ότι είχε υποβληθεί μόνο μία καταγγελία κατά του συγκεκριμένου υπευθύνου επεξεργασίας.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο εξέτασης έτερης καταγγελίας κατά υποψήφιου βουλευτή αναφορικά με αζήτητη πολιτική επικοινωνία μέσω αποστολής σύντομων γραπτών μηνυμάτων (SMS), η Αρχή εξέδωσε την υπ' αρ. 26/2022 απόφαση επιβάλλοντας πρόστιμο στον υπεύθυνο επεξεργασίας, αφού εξετάσε και τη συνολική πρακτική που ακολούθησε ο καταγγελλόμενος αναφορικά με τις επικοινωνίες πολιτικού χαρακτήρα με ηλεκτρονικά μέσα χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση. Ειδικότερα, η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη της το άρθρο 11 του ν. 3471/2006, την Οδηγία 1/2010 της Αρχής για την πολιτική επικοινωνία, τις κατευθυντήριες οδηγίες της Αρχής σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με σκοπό την πολιτική επικοινωνία και τον Γενικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και σταθμίζοντας το γεγονός ότι ναι μεν ο καταγγέλλων είχε διαβιβάσει ο ίδιος τα στοιχεία επικοινωνίας του στον εν λόγω υπεύθυνο επεξεργασίας, πλην όμως ο τελευταίος τα χρησιμοποίησε για τον σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας, ήτοι για σκοπό διαφορετικό από αυτόν για τον οποίο αρχικά του διαβιβάστηκαν, και δη χωρίς σχετική προς τούτο ενημέρωση και συγκατάθεση του καταγγέλλοντος, επέβαλε πρόστιμο ύψους 2.000 ευρώ για διαπιστωθείσες παραβάσεις του άρθρου 11 του ν. 3471/2006 και 12 του ΓΚΠΔ, καθ' όσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απάντησε στο σχετικό έγγραφο αίτημα αντίρρησης, παρότι στην πράξη το ικανοποίησε.

Ωστόσο, μετά την έκδοση των υπ' αρ. 1343, 1344, 1345/2022 αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας, στο πλαίσιο των οποίων εξετάστηκαν και έγιναν δεκτές αιτήσεις ακυρώσεως κατά αποφάσεων της Αρχής με τις οποίες επιβλήθηκαν πρόστιμα για μη ζητηθείσα πολιτική επικοινωνία, επί τη βάση της διάταξης του άρθρου 11 του ν. 3471/2006, η Αρχή ανακάλεσε αυτεπαγγέλτως και τις λοιπές σχετικές της αποφάσεις με την υπ' αρ. 63/2022 απόφασή της. Τούτο δε, διότι το Συμβούλιο της Επικρατείας έκανε δεκτό ότι «... Για τον περιορισμό της, αναγκαίας για τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, επικοινωνίας του υποψηφίου βουλευτή κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου με τους εκλογείς της περιφέρειας στην οποία θέτει υποψηφιότητα, απαιτείται ειδική ρύθμιση. Τέτοια ειδική ρύθμιση δεν μπορεί να θεωρηθεί το άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 3471/2006 [...] το οποίο ρυθμίζει τις μη ζητηθείσες επικοινωνίες για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών και για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς, μεταφέροντας την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 13 της οδηγίας 2002/58, περί αυτόκλητων κλήσεων για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης, καθώς στην περιγραφείσα στις ως άνω διατάξεις επικοινωνία δεν εμπίπτει πάντως η επικοινωνία του υποψηφίου βουλευτή

κατά την προεκλογική περίοδο. [...] Η ερμηνεία αυτή δεν θίγει την προστασία των προσωπικών δεδομένων των εμπλεκόμενων φυσικών προσώπων, [...], δεδομένου ότι εξακολουθούν να τυγχάνουν εφαρμογής οι γενικές διατάξεις του ΓΚΠΔ, βάσει των οποίων δύναται να κριθεί η νομιμότητα κάθε επεξεργασίας».

3.1.9. ΠΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Η Αρχή στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων αντιμετώπισε καταγγελίες κυρίως για τη μη ικανοποίηση των δικαιωμάτων πρόσβασης και εναντίωσης του υποκειμένου - εργαζόμενου, ενώ εξέδωσε και μία απόφαση σχετικά με έκδοση προσωρινής διαταγής.

Ειδικότερα, η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας (ΓΣΕΕ) και η Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλληλικών Οργανώσεων Ελλάδος (ΟΤΟΕ), στρεφόμενες κατά του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ως υπεύθυνο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται και πρόκειται να περιληφθούν στο Γενικό Μητρώο Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων (ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε.), ζήτησαν να εκδοθεί από τον Πρόεδρο της Αρχής προσωρινή διαταγή για την απαγόρευση λειτουργίας του ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε. μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης από την Αρχή, επικαλούμενοι τους εξής λόγους:

- Με την λειτουργία του ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε. εισάγεται ανεπίτρεπτη κρατική εποπτεία και παρέμβαση στη διαδικασία απόκτησης νομικής προσωπικότητας της οργάνωσης, κατά παράβαση του άρθρου 23 παρ. 1 του Συντάγματος και έλεγχος στην άσκηση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων,

- η προβλεπόμενη από τον νόμο δυνατότητα των υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων να αρνηθούν την εγγραφή στο Μητρώο ισοδυναμεί με διαδικασία αδειοδότησης, δηλαδή με πρόσθετο και μη αναγκαίο διοικητικό κριτήριο για την άσκηση των συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων των άρθρων 2, 22 παρ. 2 και 23 παρ. 1 του Συντάγματος και, ως εκ τούτων, είναι μη νόμιμος ο σκοπός της επεξεργασίας των δεδομένων,

- κατά την καταχώριση των δεδομένων στο Μητρώο δεν προσδιορίζεται σαφώς ποιος είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ποιοι οι από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας ή ποιος ο εκτελών αυτήν, ώστε να καθίσταται αποτελεσματική η προστασία των δεδομένων από τους υπόχρεους αυτής,

- αποκλείεται η θεμελίωση της κοινολόγησης δεδομένων που αφορούν στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση σε νομική βάση άλλη πλην της συγκατάθεσης του μέλους της,

- διευρύνεται η πρόσβαση τρίτων στα καταχωρούμενα στο Μητρώο δεδομένα και η επεξεργασία τους για άλλους σκοπούς,

- δεν προβλέπεται ρητώς η ελάχιστη περίοδος διατήρησης των δεδομένων ή τουλάχιστον τα κριτήρια προσδιορισμού της και

- δεν πραγματοποιήθηκε εκτίμηση αντικτύπου της επεξεργασίας στα προσωπικά δεδομένα.

Η Αρχή έκρινε ότι, ανεξαρτήτως των ζητημάτων νομιμότητας της επίμαχης επεξεργασίας προσωπικών

δεδομένων, τα οποία ανακύπτουν και θα κριθούν από την Αρχή κατά την εξέταση των αναφορών των συνδικαλιστικών οργανώσεων, δεν συντρέχει η απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση προσωρινής διαταγής, ήτοι ότι δεν υφίσταται ισχυρή πιθανολόγηση ότι η σκοπούμενη επεξεργασία δύναται να προκαλέσει κίνδυνο για τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων, για την αποτροπή του οποίου είναι αναγκαία η απαγόρευση ή ο περιορισμός. Έκρινε δε περαιτέρω ότι με τις εν λόγω ρυθμίσεις δεν διευρύνεται, αλλά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 της υπ' αρ. 62599/2021 υπουργικής απόφασης, εξειδικεύεται ο κύκλος των προσώπων που δικαιούνται πρόσβασης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που καταχωρούνται και τηρούνται στο ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε. (απόφαση 1/2022).

Επίσης, η Αρχή εξέτασε καταγγελία κατά εργοδότης για μη ικανοποίηση δικαιώματος εναντίωσης εργαζομένου αναφορικά με τη δυνατότητα συνεχούς παρακολούθησης από την πρώτη των διαδικτυακών μαθημάτων που παρέδιδε η καταγγέλλουσα μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας «zoom». Η Αρχή διαπίστωσε τη μη ικανοποίηση του ως άνω δικαιώματος εναντίωσης εκ μέρους της καταγγελλόμενης - εργοδότης καθώς και το ότι η επίμαχη επεξεργασία έλαβε χώρα κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 5 παρ. 1 στ. α', 5 παρ. 2 και 13 του ΓΚΠΔ και πάντως χωρίς να προσδιορίζεται με σαφήνεια η νομική βάση επί της οποίας ερείδεται, κατ' άρθρο 6 του ΓΚΠΔ, επιβάλλοντας χρηματικό πρόστιμο ύψους 2.000 ευρώ (απόφαση 12/2022).

Σε υπόθεση που αφορούσε καταγγελία πρώην εργαζόμενης κατά της εργοδότης εταιρείας για πλημμελή ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης η Αρχή έκρινε ότι δεν ήταν απαραίτητη - όπως ισχυρίστηκε η καταγγελλόμενη εταιρεία - η προσκόμιση αντιγράφου εγγράφου ταυτοποίησης της καταγγέλλουσας, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών περιστάσεων της υπό κρίση περίπτωσης και ως εκ τούτου υπήρξε παραβίαση του άρθρου 12 παρ. 3 του ΓΚΠΔ σχετικά με την προθεσμία ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων για την παράταση ανταπόκρισης στο δικαίωμα πρόσβασης και τους λόγους αυτής. Επιπλέον, έκρινε ότι η καταγγέλλουσα δεν τεκμηρίωσε την αναγκαιότητα πρόσβασης σε συγκεκριμένα μηνύματα του επαγγελματικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο οποίο επιθυμούσε πρόσβαση και τον ακριβή λόγο για τον οποίο αυτά σχετίζονται με τη δίκη που εκκρεμεί ενώπιον δικαστηρίου, δεδομένου μάλιστα ότι στην υπό κρίση περίπτωση τα εν λόγω μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δεν αφορούσαν μόνο την καταγγέλλουσα αλλά και την καταγγελλόμενη εταιρεία, η οποία ήταν και διαχειριστής του λογαριασμού του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τέλος, η Αρχή απήρθη με βάση το άρθρο 58 παρ. 2 β' του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 επίκληση στη «Vodafone - (VODAFONE-PANAFON A.E.E.T.)» για την παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 12 παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (απόφαση 19/2022).

Ακόμη, υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία εργαζόμενης κατά δημόσιας υπηρεσίας για αθέμιτο έλεγχο του ηλεκτρονικού υπολογιστή που χρησιμοποιούσε στην

εργασία της και για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης σε έγγραφα που αφορούν σε επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων εναντίον της. Στην υπόθεση αυτή η Αρχή διαπίστωσε παραβίαση των αρχών της νομιμότητας, διαφάνειας και ασφάλειας κατ' άρθρο 5 παρ. 1 εδ. α' και στ', 2, (συνδ. 24 παρ. 1.2) και άρθρο 32 παρ. 1, 2 του ΓΚΠΔ, καθώς και μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης λόγω έλλειψης συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ και τον ν. 4624/2019. Συγκεκριμένα, η Αρχή έκρινε ότι λαμβάνει χώρα επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και εφαρμόζεται ο ΓΚΠΔ και ο ν. 4624/2019 ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής ανήκει στον υπεύθυνο επεξεργασίας και ότι διενεργείται επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για την επίτευξη των σκοπών του δημόσιου φορέα. Περαιτέρω, έκρινε ότι ο δημόσιος φορέας δεν εφάρμοζε κανέναν είδους τεχνικά και οργανωτικά μέτρα συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ και του ν. 4624/2019, ούτε διέθετε πολιτικές προστασίας προσωπικών δεδομένων αλλά ούτε εφάρμοζε εσωτερικό κανονισμό για την ορθή χρήση και λειτουργία του εξοπλισμού και του δικτύου πληροφορικής και επικοινωνιών από τους εργαζόμενους. Για τους λόγους αυτούς, η Αρχή αφενός έδωσε εντολή συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ και ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης και αφετέρου επέβαλε χρηματικό πρόστιμο στον δημόσιο φορέα (απόφαση 24/2022).

Περαιτέρω, η Αρχή εξέτασε αίτηση θεραπείας, την οποία είχε απορρίψει μερικώς με προηγούμενη απόφασή της (48/2020), και επέβαλε πρόστιμο για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης από εργοδότη εταιρεία. Ειδικότερα, η Αρχή με την προαναφερθείσα απόφαση είχε αναβάλει την εξέταση της ως άνω αίτησης θεραπείας ως προς το μέρος που αφορούσε τη χορήγηση από την καθ' ης συγκεκριμένων εγγράφων, για τον λόγο ότι από την προσβαλλόμενη δεν προέκυπτε η εν λόγω χορήγηση. Αφού κάλεσε τα μέρη και μελέτησε τον φάκελο της υπόθεσης, η Αρχή έκρινε ότι η αρχικώς καταγγελλόμενη (νυν καθ' ης) σκοπίμως δεν είχε χορηγήσει στον προσφεύγοντα τα ως άνω έγγραφα, όπου αναφερόταν το όνομά του με λατινικούς χαρακτήρες και, συνεπώς, καταφανώς συνιστούσαν προσωπικά του δεδομένα. Επιπροσθέτως, η Αρχή επισήμανε ότι ο χαρακτηρισμός πληροφοριών ως προσωπικών δεδομένων εκ μέρους του υπευθύνου επεξεργασίας είναι πολύ σημαντικός και απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στη σχετική αξιολόγηση από τους τελευταίους καθώς αυτός συνδέεται άρρηκτα με το δικαίωμα πρόσβασης, για τον λόγο ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί, μεταξύ άλλων, σκοπίμως να ισχυρίζεται ότι οι πληροφορίες που επεξεργάζεται δεν συνιστούν προσωπικά δεδομένα προκειμένου να αποφύγει την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης (απόφαση 32/2022).

Τέλος, η Αρχή απέρριψε -εν μέρει- ως αβάσιμη καταγγελία περί παραβίασης των δικαιωμάτων πρόσβασης, περιορισμού και εναντίωσης και έδωσε εντολή κατ' άρθρο 58 παρ. 2 στοιχείο γ' του ΓΚΠΔ στον υπεύθυνο επεξεργασίας όπως χορηγήσει στον καταγγέλλοντα συγκεκριμένο δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα, το οποίο

τρείται από την καταγγελλόμενη εταιρεία σε εκπλήρωση του δικαιώματος πρόσβασης κατ' άρθρο 15 ΓΚΠΔ για το οποίο έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα από τον καταγγέλλοντα, καθώς και τα αιτούμενα αντίγραφα αιτήσεων ή «αποφάσεων» που υπέβαλε τρίτος προς την καταγγελλόμενη εταιρεία, εφόσον έχουν υποβληθεί εγγράφως και περιλαμβάνονται σε σύστημα αρχειοθέτησης. Επίσης, αναφορικά με την καταγγελία ως προς την παράνομη επεξεργασία, ήτοι τη χορήγηση επιστολής που αναφερόταν στον καταγγέλλοντα και που συντάχθηκε από μέλος της εταιρείας και χορηγήθηκε σε τρίτον, η Αρχή έκρινε ότι νομίμως έτυχε περαιτέρω επεξεργασίας και χορηγήθηκε σε τρίτον για δικαστική χρήση κατ' άρθρο 6 παρ. 1 στοιχείο στ' του ΓΚΠΔ. Ωστόσο, η Αρχή έκρινε ότι η χορήγηση της έγινε κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 13 παρ. 3 ΓΚΠΔ, και απηύθυνε στην καταγγελλόμενη εταιρεία, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, επίπληξη κατ' άρθρο 58 παρ. 2 στοιχείο β' για την παραβίαση αυτή (απόφαση 49/2022).

3.1.10. ΣΩΜΑΤΕΙΑ, ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

Η Αρχή, στο πλαίσιο ευαισθητοποίησης των πολιτικών κομμάτων ενόψει των εθνικών εκλογών του 2023 αναφορικά με σκοπούμενη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο δραστηριοτήτων πολιτικής επικοινωνίας, απέστειλε στους υπευθύνους προστασίας των εκπροσωπούμενων κομμάτων στη Βουλή υπενθυμιστική επιστολή σχετικά με τις ισχύουσες ρυθμίσεις για την πολιτική επικοινωνία. Με την επιστολή αυτή τα πολιτικά κόμματα κλήθηκαν να αναλογιστούν τη συμμόρφωσή τους με τις υφιστάμενες προβλέψεις και διαδικασίες και, σε περίπτωση εντοπισμού ελλείψεων, να δρομολογήσουν τις αναγκαίες ενέργειες συμμόρφωσης, κυρίως στα εξής καίρια σημεία:

1. Υπαρξη πρόβλεψης στο καταστατικό περί ορισμού των εννοιών «μέλος» ή/και «φίλος» του κόμματος,

2. προσδιορισμός προϋποθέσεων στο καταστατικό για τη διαβίβαση στοιχείων μελών σε μέλη/φίλους (ειδική πρόβλεψη ανά είδος επικοινωνίας και προσωπικών δεδομένων, π.χ. ονοματεπώνυμο, ταχυδρομική διεύθυνση, τηλέφωνο, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου),

3. τρόπος ενημέρωσης (κείμενο, διαδικασία) νέων μελών/φίλων σχετικά με τα ισχύοντα για την επεξεργασία με σκοπό την πολιτική επικοινωνία,

4. τρόπος παροχής συγκατάθεσης (κείμενο, διαδικασία) για τη διαβίβαση στοιχείων μελών/φίλων σε μέλη,

5. δυνατότητα άσκησης δικαιώματος εναντίωσης για τη διαβίβαση στοιχείων μελών σε μέλη,

6. παροχή καθοδήγησης σχετικά με τις υποχρεώσεις των μελών - υποψηφίων κατά την πολιτική επικοινωνία όταν δρουν ως υπεύθυνοι επεξεργασίας (Γ/ΕΞΕ/680/14-03-2022 και Γ/ΕΞΕ/1132/17-05-2022).

Επίσης, η Αρχή, κατά την εξέταση προσφυγής, απηύθυνε σε υπεύθυνο επεξεργασίας προειδοποίηση και επίπληξη για μη τήρηση οργανωτικών μέτρων και μη προηγούμενη ενημέρωση υποκειμένου. Ειδικότερα, ο προσφεύγων ιατρός κατήγγειλε τον ιατρικό σύλλογο, του οποίου ήταν μέλος, για παράνομη επεξεργασία και

δη κοινολόγηση σε τρίτον εγγράφου με προσωπικά του δεδομένα από πειθαρχικό φάκελο. Ο καταγγελλόμενος ισχυρίστηκε ότι στο πλαίσιο προσπάθειας εξωπειθαρχικού συμβιβασμού μεταξύ των μερών χορήγησε τον φάκελο της πειθαρχικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου του επίμαχου εγγράφου, σε εκπρόσωπο του καταγγέλλοντος που είχε εκκινήσει την εν λόγω πειθαρχική διαδικασία. Μάλιστα, ο καταγγελλόμενος ισχυρίστηκε ότι είχε προβεί σε σχετική ανωνυμοποίηση των ως άνω αναφερομένων εγγράφων. Ωστόσο, ο καταγγελλόμενος δεν απέδειξε ενώπιον της Αρχής, στο πλαίσιο της αρχής λογοδοσίας, το αληθές των ως άνω ισχυρισμών του, καθώς δεν προσκόμισε σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Στην αδυναμία αυτή συνετέλεσε ουσιαστικά η μη λήψη αντίστοιχων κατάλληλων οργανωτικών μέτρων και πολιτικών προστασίας. Ειδικότερα δε, ως προς την υποχρέωση προηγούμενης ενημέρωσης του υποκειμένου, ο καταγγελλόμενος δεν απέδειξε ότι προέβη στην αντίστοιχη ενέργεια (απόφαση 31/2022).

Ακόμη, υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία από επαγγελματία ποδοσφαιριστή για παραβίαση διατάξεων αρμοδιότητας της Αρχής, ήτοι αναπαραγωγή και δημοσίευση επαγγελματικών συμβολαίων του καταγγέλλοντος εμπριέχοντα προσωπικά δεδομένα του ίδιου. Η Αρχή στο πλαίσιο εξέτασης της καταγγελίας αυτής διαπίστωσε ότι η ΕΠΟ (Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία) συνιστά τον υπεύθυνο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν τους ποδοσφαιριστές, καθώς είναι οργανωμένος φορέας, στον οποίο υφίσταται Τμήμα Μητρώων Ποδοσφαιριστών, όπου διατηρούνται οι φάκελοι των επαγγελματιών ποδοσφαιριστών, στους οποίους καταχωρούνται και τα συμβόλαια των ποδοσφαιριστών. Η Αρχή, περαιτέρω, έκρινε ότι η διαρροή των επίδικων συμβολαίων, τα οποία περιέχουν προσωπικά δεδομένα, έλαβε χώρα από το σύστημα αρχειοθέτησης του υπευθύνου επεξεργασίας (ΕΠΟ) λόγω έλλειψης των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφαλείας και εν γένει συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ και επέβαλε 25.000 ευρώ πρόστιμο για παραβίαση του άρθρου 5 και των άρθρων 24 και 32 ΓΚΠΔ (απόφαση 67/2022).

3.1.11. ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία κατά της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (ΕΠΟ), της ΠΑΕ ΠΑΟΚ και της εταιρείας Paralot Media and Marketing Ltd, ιδιοκτήτριας της ηλεκτρονικής αθλητικής εφημερίδας SDNA.GR, σχετικά με ανάρτηση σε ιστοσελίδες των δύο τελευταίων καταγγελλόμενων δημοσιευμάτων, που καταρχήν ενδιέφεραν την αθλητική επικαιρότητα και στα οποία, ωστόσο, περιλαμβάνονταν αυτούσια επαγγελματικά συμβόλαια ποδοσφαιριστή, με τα πλήρη προσωπικά του στοιχεία (συμπεριλαμβανομένου αριθμού αστυνομικής ταυτότητας, ΑΦΜ, διεύθυνση κατοικίας, κ.λπ.). Η Αρχή, με την υπ' αρ. 67/2022 απόφασή της, διαπίστωσε ότι η διαρροή των επίμαχων επαγγελματικών συμβολαίων, τα οποία περιείχαν προσωπικά δεδομένα του καταγγέλλοντος ποδοσφαιριστή, έλαβε χώρα από το σύστημα αρχειοθέτησης της ΕΠΟ λόγω έλλειψης των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφαλείας και εν

γένει συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ και της επέβαλε πρόστιμο 25.000 ευρώ για παραβίαση των άρθρων 5 παρ. 1 στοιχ. α', στ', 2, 24 παρ. 1, 2 και 32 παρ. 1, 2 του ΓΚΠΔ, δίνοντας εντολή με βάση το άρθρο 58 παρ. 2 στοιχ. δ' ΓΚΠΔ για συμμόρφωση με το νομοθετικό πλαίσιο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός 2 μηνών. Αναφορικά με τη δεύτερη καταγγελλόμενη (ΠΑΕ ΠΑΟΚ), η Αρχή διαπίστωσε ότι το γεγονός της δημοσίευσης του συνόλου των προαναφερόμενων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στα εν λόγω συμβόλαια αποδεικνύει ότι δεν ελήφθησαν τα απαιτούμενα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας, ώστε να μην δημοσιοποιηθούν ευρέως τα εν λόγω στοιχεία, καθώς και ότι η ανάρτηση των συμβολαίων που περιελάμβανε προσωπικά δεδομένα διενεργήθηκε χωρίς νόμιμη βάση και της επέβαλε διοικητικό πρόστιμο 5.000 ευρώ για παραβίαση των άρθρων 5 παρ. 1 στοιχ. α', στ', 2 και 24 παρ. 1, 2 του ΓΚΠΔ. Τέλος, η Αρχή διαπίστωσε για την τρίτη καταγγελλόμενη αθλητική εφημερίδα ότι η ανάρτηση του συνόλου των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ως αναπαραγωγή της ανακοίνωσης της ΠΑΕ ΠΑΟΚ, που αποτελεί παραβίαση του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. α' ΓΚΠΔ, έλαβε χώρα από αμέλεια και της απηύθυνε επίπληξη κατ' άρθρο 58 παρ. 2 στοιχ. β' ΓΚΠΔ.

Επιπλέον, υποβλήθηκαν καταγγελίες κατά ραδιοτηλεοπτικών σταθμών για προβολή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές τους (δελτία ειδήσεων, κ.λπ.). Η Αρχή αρχειοθέτησε τις καταγγελίες (βλ., ενδεικτικά, Γ/ΕΞΕ/236 και 933/2022), επισημαίνοντας ότι μετά τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001, με την οποία αντικαταστάθηκε η διάταξη του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος, ο έλεγχος σχετικά με το περιεχόμενο των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ). Για το περιεχόμενο δε των αναφερόμενων ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, αποκλειστικά αρμόδιο να επιληφθεί είναι το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ) (βλ. ιδίως τις αποφάσεις 122, 140, 190/2012 και 11/2018). Αναφορικά δε με ενδεχόμενη προσβολή της προσωπικότητας, αρμόδια είναι τα οικεία δικαστήρια (βλ. ενδεικτικά απόφαση της Αρχής υπ' αρ. 43/2007, σκ. Γ.4, απόφαση 11/2008, σκ. 11, απόφαση 63/2010, σκ. 16).

3.1.12. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΒΙΝΤΕΟΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ

Η Αρχή, κατά το έτος 2022, συνέχισε να εξετάζει περιπτώσεις χρήσης συστημάτων βιντεοεπιτήρησης, ιδίως για τον σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών βάσει του ΓΚΠΔ, των κατευθυντήριων γραμμών 3/2019 του ΕΣΠΔ σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω βιντεοσυσκευών, και της οδηγίας 1/2011 της Αρχής, η οποία ερμηνεύεται σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ. Η Αρχή εξέδωσε αποφάσεις σχετικά με την καθυστερημένη ή τη μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης σε δεδομένα του συστήματος βιντεοεπιτήρησης, την εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε χώρους ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου, τη μη σύννομη εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε πολυκατοικία, την

εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης στον χώρο εργασίας τμήματος εταιρείας, την απαγόρευση επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων μέσω συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε κοινόχρηστο χώρο και την απεγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης από πολυκατοικία.

Η πλειονότητα των υποθέσεων καταγγελίας αυτού του αντικειμένου αφορά τη χρήση καμερών για σκοπούς προστασίας μιας οικίας ή/και της προσωπικής περιουσίας. Η Αρχή παρείχε αναλυτικότερη καθοδήγηση μέσω ειδικής ιστοσελίδας. Τονίζεται ότι, κατ' αρχήν, η νομοθεσία για τα προσωπικά δεδομένα δεν αποσκοπεί στο να ρυθμίσει οικιακές δραστηριότητες. Σημειώνεται ότι η Αρχή στις περισσότερες από αυτές τις περιπτώσεις δεν μπορεί να δώσει τελική λύση, καθώς δεν μπορεί να βεβαιώσει παράβαση. Στην ιστοσελίδα επισημαίνεται ακόμα περισσότερο ότι η Αρχή δρα ενημερωτικά, ενώ τα δικαστήρια έχουν ευρύτερη αρμοδιότητα. Όμως, όταν η χρήση καμερών εκτείνεται υπέρμετρα εκτός των ορίων μιας οικίας ή του οικογενειακού χώρου, εφαρμόζεται ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679. Στις περισσότερες σχετικές περιπτώσεις, η Αρχή ενημερώνει αναλυτικά τους εμπλεκόμενους για το θεσμικό πλαίσιο και τις υποχρεώσεις τους. Σε περιπτώσεις καταγγελιών που αφορούν σε επαγγελματικούς χώρους, η Αρχή εξετάζει τις καταγγελίες στις οποίες έχει προηγουμένως ασκηθεί δικαίωμα πρόσβασης ή εναντίωσης ή όταν προκύπτει με βεβαιότητα ο τρόπος με τον οποίο ένα σύστημα βιντεοεπιτήρησης επηρεάζει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες ενός φυσικού προσώπου, ενώ σε διαφορετική περίπτωση ζητείται να ασκηθεί το δικαίωμα πρόσβασης ώστε να υπάρχει η βεβαιότητα για την επεξεργασία ή μη και τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος βιντεοεπιτήρησης.

Σε μια περίπτωση, η Αρχή εξέτασε καταγγελία ιδιοκτήτη ΙΧ αυτοκινήτου, σχετικά με τη μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης σε δεδομένα που τον αφορούν. Συγκεκριμένα, εταιρεία διαχείρισης διοδίων λειτουργεί σύστημα βιντεοεπιτήρησης με σκοπό τη διαπίστωση παραβάσεων μη καταβολής των διοδίων τελών. Μετά από ενημέρωσή του σχετικά με πρόστιμο που του επιβλήθηκε, ο κάτοχος ΙΧ αυτοκινήτου άσκησε δικαίωμα πρόσβασης στην εταιρεία, ώστε να λάβει φωτογραφικό υλικό και αντίγραφο από το βιβλίο συμβάντων σε σχέση με τον καταλογοισμό της παράβασης. Η εταιρεία, αρχικά, απάντησε ότι η διέλευση έχει καταγραφεί από το σύστημα διελύσεων του σταθμού διοδίων, αλλά δεν μπορεί να χορηγήσει στοιχεία παρά μόνο με εντολή Εισαγγελέα και κατόπιν σχετικής άδειας της Αρχής. Μετά την παρέμβαση της Αρχής, η εταιρεία χορήγησε τα διαθέσιμα στοιχεία, στα οποία δεν περιλαμβάνονταν οπτικό υλικό. Η Αρχή, η οποία είχε ενημερώσει την εταιρεία ήδη από το 2017 σε σχέση με το ότι τέτοια αιτήματα αποτελούν άσκηση δικαιώματος πρόσβασης, τα οποία οφείλει να ικανοποιεί, επέβαλε με την υπ' αρ. 1/2022 απόφασή της στον υπεύθυνο επεξεργασίας διοικητικό πρόστιμο ύψους 1.000 ευρώ για παραβίαση του άρθρου 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ.

Επίσης, η Αρχή εξέτασε μια καταγγελία πελάτη εταιρείας κινητής τηλεφωνίας για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης σε δεδομένα του από το σύστημα βιντεοεπι-

πιτήρησης σε κατάσταση της εταιρείας. Συγκεκριμένα, ο καταγγέλλων υπέβαλε μέσω e-mail αίτημα πρόσβασης στο καταγεγραμμένο οπτικό υλικό από τις κάμερες του καταστήματος, στο οποίο όμως δεν έλαβε καμία απάντηση. Μετά την παρέμβαση της Αρχής, ο ιδιοκτήτης του καταστήματος απάντησε ότι το αίτημα πρόσβασης δεν μπορεί να ικανοποιηθεί, λόγω καταστροφής του καταγεγραμμένου υλικού. Από την εξέταση της καταγγελίας προέκυψε ότι αναφορικά με το σύστημα βιντεοεπιτήρησης υπεύθυνος επεξεργασίας είναι το κατάστημα που λειτουργεί υπό το καθεστώς δικαιόχρησης, και επομένως η Αρχή, με την υπ' αρ. 23/202 απόφασή της, επέβαλε στον ιδιοκτήτη του καταστήματος διοικητικό πρόστιμο ύψους 2.000 ευρώ για παραβίαση του άρθρου 15 σε συνδυασμό με το άρθρο 12 παρ. 3 ΓΚΠΔ.

Ακόμα, η Αρχή εξέτασε καταγγελία που αφορούσε στη μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης σε δεδομένα του ανήλικου τέκνου του καταγγέλλοντα και συγκεκριμένα σε καταγεγραμμένη εικόνα από σύστημα βιντεοεπιτήρησης εγκατεστημένο στην ατομική επιχείρηση της καταγγελλόμενης. Επίσης, καταγγέλθηκε η διαβίβαση του υλικού στις αστυνομικές αρχές, κατά τη διερεύνηση περιστατικού, χωρίς την ενημέρωση του υποκειμένου. Η Αρχή, με την υπ' αρ. 51/2022 απόφασή της, επέβαλε διοικητικό πρόστιμο ύψους 3.000 ευρώ, για παραβιάσεις των άρθρων 12 και 14 του ΓΚΠΔ.

Σε άλλη περίπτωση, η Αρχή εξέτασε καταγγελία εργαζομένου για την εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε τμήμα εταιρείας. Η Αρχή διαπίστωσε ότι η καταγγελλόμενη εργοδότη εταιρεία παρέλειψε να εκπονήσει, ως οφείλει, την προβλεπόμενη στο άρθρο 35 παρ. 1 ΓΚΠΔ μελέτη ΕΑΠΔ, πριν εγκαταστήσει και θέσει σε λειτουργία σύστημα βιντεοεπιτήρησης στο εν λόγω τμήμα. Ενόψει αυτού, η Αρχή έκρινε με την υπ' αρ. 5/2022 απόφασή της ότι, σε αυτό το στάδιο, κατάλληλο διορθωτικό μέτρο αποτελεί η δύναμη του άρθρου 58, παρ. 2 στοιχ. δ' του ΓΚΠΔ εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας να καταστήσει τις πράξεις επεξεργασίας σύμφωνες με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ, με βάση όσα εκτίθενται στο σκεπτικό της απόφασης. Η Αρχή επιφυλάχθηκε να επανεξετάσει την υπόθεση στο σύνολό της μετά το χρονικό διάστημα που είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των διορθωτικών μέτρων.

Επιπλέον, η Αρχή εξέτασε καταγγελία πρώην εργαζόμενης εκπαιδευτικού για εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε αίθουσες διδασκαλίας σε ιδιωτικό εκπαιδευτήριο. Από την εξέταση των στοιχείων της υπόθεσης προέκυψε ότι το σύστημα βιντεοεπιτήρησης δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις νομιμότητας. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκαν παραβιάσεις των άρθρων 5 παρ. 1(α), 5 παρ. 1(β) και 5 παρ. 2, και των άρθρων 6, 12, 13, 30 του ΓΚΠΔ για τις οποίες η Αρχή επέβαλε στον υπεύθυνο επεξεργασίας, με την υπ' αρ. 50/2022 απόφασή της, διοικητικό πρόστιμο ύψους 15.000 ευρώ και απύθυνε εντολή να απεγκαταστήσει τις κάμερες και να ενημερώσει εγγράφως την Αρχή σχετικά.

Περαιτέρω, η Αρχή εξέτασε αίτηση θεραπείας κατά της 31/2020 απόφασής της και προέβη σε εξέταση της νομιμότητας λειτουργίας του συστήματος βιντεοεπιτή-

ρησης, όπως είχε επιφυλαχθεί στην εν λόγω απόφαση. Από τα στοιχεία που εξετάστηκαν και κατόπιν επιτόπιου διοικητικού ελέγχου, έκρινε ότι το σύστημα βιντεοεπιτήρησης δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις νομιμότητας. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκαν παραβιάσεις των άρθρων 5 παρ. 1 εδ. α', εδ. β' και εδ. ε' και του άρθρου 32 του ΓΚΠΔ για τις οποίες η Αρχή με την υπ' αρ. 60/2022 απόφασή της επέβαλε στον υπεύθυνο επεξεργασίας πρόστιμο ύψους 10.000 ευρώ, απηύθυνε επίπληξη για την παράβαση τήρησης του χρόνου αποθήκευσης των δεδομένων και για τα ελλιπή μέτρα ασφαλείας του συστήματος και διέταξε τη λήψη των απαιτούμενων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων. Τέλος, η Αρχή απέρριψε την αίτηση θεραπείας καθώς τα στοιχεία που προσκομίστηκαν δεν κλονίζουν το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης.

Τέλος, η Αρχή εξέτασε καταγγελία για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης σε δεδομένα συστήματος βιντεοεπιτήρησης προς επιχείρηση στην είσοδο χώρου στάθμευσης. Από την εξέταση της καταγγελίας προέκυψε ότι παρόλο που ο καταγγέλλων δεν προσδιόρισε τον ακριβή χρόνο του συμβάντος, η καταγγελλόμενη εταιρεία εξέτασε το υλικό από το οποίο δεν εντοπίστηκε ούτε ο καταγγέλλων ούτε και το συμβάν, αλλά ακολούθως δεν ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η εταιρεία όφειλε ως υπεύθυνος επεξεργασίας να ενημερώσει τον καταγγέλλοντα για τους λόγους τους οποίους δεν μπορούσε να ικανοποιηθεί το αίτημά του. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το περιστατικό είναι μεμονωμένο και δεδομένου ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας είχε ανταποκριθεί σε αντίστοιχα αιτήματα του αιτούντος, τα οποία φαίνεται να έχουν διαρκή και επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, απηύθυνε με το υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/422/15-02-2022 έγγραφο της σύστασης ώστε, μελλοντικά, σε αντίστοιχη περίπτωση που δεν δύναται να ικανοποιηθεί το αίτημα του καταγγέλλοντα, να φροντίζει για την ενημέρωσή του και να ικανοποιεί το άρθρο 12 παρ. 4 του ΓΚΠΔ.

3.1.12.1. ΟΙΚΙΕΣ

Η Αρχή εξέτασε καταγγελία για εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε κοινόχρηστους χώρους διπλοκατοικίας. Η Αρχή από την εξέταση της καταγγελίας έκρινε ότι ως προς το σύστημα βιντεοεπιτήρησης εφαρμόζεται ο ΓΚΠΔ και απαιτείται να πληρούνται οι όροι της οδηγίας 1/2011 της Αρχής, όπως έχουν διευκρινισθεί με τη γνωμοδότηση 5/2017. Ειδικότερα, υπεύθυνος επεξεργασίας για τον σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών των κοινόχρηστων χώρων μπορεί να είναι οι συνιδιοκτήτες από κοινού, αλλά όχι μεμονωμένος ιδιοκτήτης. Όταν δεν υφίσταται κανονισμός, για την απόφαση των συνιδιοκτητών απαιτείται πλειοψηφία σε ποσοστό ιδιοκτησίας 50% + 1 και επιπλέον η σύμφωνη γνώμη των δύο τρίτων των ενοίκων, για την οποία λαμβάνεται υπόψη μία ψήφος ανά κατοικημένο (μη κενό) διαμέρισμα. Η Αρχή, με την υπ' αρ. 10/2022 απόφασή της, επέβαλε απαγόρευση της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων μέσω του συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε κοινόχρηστο χώρο.

Περαιτέρω, η Αρχή εξέτασε καταγγελία για εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε πιλοτή πολυ-

κατοικίας, όπου και έκρινε ότι οι καταγγελλόμενοι διατηρούν το εγκατεστημένο σύστημα βιντεοεπιτήρησης κατά παράβαση της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των ιδιοκτητών σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην Οδηγία 1/2011 της Αρχής και απηύθυνε με την υπ' αρ. 4/2022 απόφασή της εντολή συμμόρφωσης για την ως άνω παράβαση και διακοπή της επεξεργασίας δεδομένων από το σύστημα βιντεοεπιτήρησης.

Τέλος, η Αρχή εξέτασε καταγγελία από συνιδιοκτήτη διαμερίσματος πολυκατοικίας κατά έτερης συνιδιοκτήτριας, η οποία είχε εγκαταστήσει σύστημα βιντεοεπιτήρησης στην είσοδο της, καθώς και στον χώρο στάθμευσης ιδιωτικού οχήματος χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην Οδηγία 1/2011 της Αρχής. Η Αρχή με την υπ' αρ. 34 απόφασή της έδωσε εντολή απεγκατάστασης του συστήματος, σύμφωνα και με την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας, αφού στην πολυκατοικία λειτουργεί πλέον ανάλογο σύστημα που καλύπτει το σύνολο των κοινόχρηστων χώρων της.

3.1.13. ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία κατά των αντιδίκων της καταγγέλλουσας σχετικά με τη χορήγηση σε αυτούς στοιχείων κοινού τραπεζικού λογαριασμού της καταγγέλλουσας με θανάτωση, κατόπιν, κατά την καταγγελία, απόφασης δικαστηρίου που υποχρέωνε την τράπεζα σε επίδειξη προς τους καταγγελλόμενους των επίμαχων εγγράφων, καθώς και σχετικά με την ακόλουθη δικαστική χρήση των εν λόγω εγγράφων ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών στο πλαίσιο δίκης ασφαλιστικών μέτρων. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα επίμαχα έγγραφα έχουν περιληφθεί σε φάκελο δικογραφίας και αποτελούν ή αποτέλεσαν ήδη αντικείμενο δικαστικής εκτίμησης, και ότι το παράπονο εν προκειμένω συνίσταται στην καθεαυτή δικαστική χρήση των επίμαχων εγγράφων, αρχειοθέτησε την καταγγελία (Γ/ΕΞΕ/473/2022), καθώς το ζήτημα αυτό εκφεύγει της αρμοδιότητάς της. Αποκλειστικά αρμόδιος να κρίνει τη νομιμότητα της συλλογής και χρήσης προσωπικών δεδομένων ενώπιον δικαστηρίου είναι ο αρμόδιος δικαστικός λειτουργός ενώπιον του οποίου εκκρεμεί κάθε φορά η υπόθεση (άρθρο 55 παρ. 3 ΓΚΠΔ, άρθρο 10 παρ. 5 ν. 4624/2019, βλ. και πάγια νομολογία της Αρχής, ενδεικ. απόφαση 147/2001). Ομοίως, η Αρχή αρχειοθέτησε καταγγελία (Γ/ΕΞΕ/645/2022) σχετικά με δικαστική χρήση προσωπικών δεδομένων, καθώς έκρινε ότι αυτή εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της (άρθρο 55 παρ. 3 ΓΚΠΔ, βλ. και πάγια νομολογία της Αρχής, ενδεικ. απόφαση 147/2001), τα δε καταγγελλόμενα περί άσκησης αγωγής σε περισσότερους οφειλέτες για παρόμοια αιτία ή και έκδοσης διαταγής πληρωμής, ρυθμίζονται από τις οικείες δικονομικές διατάξεις (βλ. άρθρα 74 επ. ΚΠολΔ).

Περαιτέρω, η Αρχή εξέτασε καταγγελία για παραβίαση δικαιώματος (πρόσβασης) σχετικά με αίτημα που υπέβαλε ο καταγγέλλων προς τράπεζα, προκειμένου να του χορηγήσει, με επίκληση εννόμου συμφέροντος (ως κληρονόμος), επικυρωμένο αντίγραφο της σύμβασης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών που είχε καταρτισθεί μεταξύ της καταγγελλόμενης τράπεζας και του αποβι-

ώσαντος συγγενικού του προσώπου. Η Αρχή έκρινε ότι εν προκειμένω ο αιτών είναι τρίτος (όχι το υποκείμενο των δεδομένων), και έθεσε στο αρχείο την καταγγελία (Γ/ΕΞΕ/380/2022, έτσι και το Γ/ΕΞΕ/383/2022), επισημαινοντας ότι ο ΓΚΠΔ δεν εφαρμόζεται στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θανόντων (βλ. και την Αιτιολογική Σκέψη υπ' αρ. 27), το δε δικαίωμα πρόσβασης αφορά το υποκείμενο των δεδομένων και όχι τρίτους. Συνεπώς, για το ως άνω ζήτημα δεν είναι αρμόδια η Αρχή Προστασίας Δεδομένων αλλά τα οικεία πολιτικά δικαστήρια.

Τέλος, τέθηκαν στο αρχείο καταγγελίες, ως ατεκμηρίωτες και απαράδεκτες λόγω μη τήρησης προδικασίας (βλ., ενδεικτικά, Γ/ΕΞΕ/918, 1591, 1931, 2303, 2836 και 3283/2022), καθώς οι καταγγέλλοντες δεν είχαν απευθυνθεί πρώτα ως υποκείμενα των δεδομένων στον εκάστοτε υπεύθυνο επεξεργασίας.

3.1.14. ΛΟΙΠΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Η Αρχή, στο πλαίσιο εξέτασης καταγγελίας σε βάρος διαχειριστών πολυκατοικίας για ανάρτηση στην είσοδο αυτής των κοινόχρηστων οφειλών του καταγγέλλοντος, απέστειλε στους τελευταίους έγγραφο (βλ. ενδεικτικά Γ/ΕΞΕ/1448 και 1820/2022), με το οποίο επισήμανε τη σχετική νομολογία της (βλ. τις 35/2006 και 75/2002 αποφάσεις της), αναφορικά με το σημείο όπου δύνανται να αναρτώνται προσωπικά δεδομένα που σχετίζονται με έννομες υποχρεώσεις της συνιδιοκτησίας μιας πολυκατοικίας. Ειδικότερα, η Αρχή επισήμανε ότι οι σχετικές ανακοινώσεις είναι σκόπιμο να αναρτώνται σε χώρο της πολυκατοικίας μη προσβάσιμο σε τρίτους, πλην των ενδιαφερομένων συνιδιοκτητών. Σε περίπτωση που κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατόν, η ανάρτηση θα πρέπει να πραγματοποιείται σε χώρο της πολυκατοικίας, στον οποίο η πρόσβαση τρίτων - επισκεπτών είναι δυσχερής (όπως π.χ. στον τοίχο της σκάλας του πρώτου προς τον δεύτερο όροφο ή στον τοίχο της σκάλας μεταξύ ισογείου και υπογείου). Αυτονοήτως, η ενημέρωση των συνιδιοκτητών με άλλους πρόσφορους τρόπους, όπως π.χ. προφορικά κατ' ιδίαν, στο πλαίσιο Γενικών Συνελεύσεων ή με αποστολή προσωπικής επιστολής σε κλειστό φάκελο, δεν παρουσιάζει πρόβλημα από απόψεως προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Τέλος, η Αρχή αρχειοθέτησε τις καταγγελίες σε βάρος διαχειριστών οι οποίες ήταν αόριστες και ατεκμηρίωτες (Γ/ΕΞΕ/1457 και 2862/2022).

3.2. ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ - ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Γνωμοδοτήσεις

Η Αρχή, το έτος 2022, εξέδωσε 5 γνωμοδοτήσεις επί σχεδίων νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων στο πλαίσιο της συμβουλευτικής της αρμοδιότητας, δυνάμει των άρθρων 57 παρ. 3 στοιχ. β' ΓΚΠΔ και 13 παρ. 1 στοιχ. γ' του ν. 4624/2019.

Ειδικότερα, η Αρχή εξέτασε προσχέδιο Προεδρικού Διατάγματος που υποβλήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 19 ν. 4807/2021 σχετικά με την τηλεργασία στον δημόσιο τομέα. Η Αρχή υπογράμμισε αφενός ότι το υποβληθέν προσχέδιο π.δ./τος επαναλαμβάνει ρυθμίσεις του ν. 4807/2021 και του ΓΚΠΔ, χωρίς να εξειδικεύει ειδικότερα ρυθμιζόμενα ζητήματα και αφετέρου επέστησε την προσοχή στον καθορισμό του ρόλου του υπευθύνου

επεξεργασίας σε σχέση με την προβλεπόμενη λειτουργία της διαδικτυακής πύλης τηλεργασίας στον δημόσιο τομέα. Ακολούθως, γνωμοδότησε επί συγκεκριμένων άρθρων του υποβληθέντος προσχεδίου π.δ./τος (γνωμοδότηση 1/2022).

Επίσης, η Αρχή εξέτασε σχέδιο ΥΑ του ΥΠΑΙΘ σχετικά με την τροποποίηση του άρθρου 25 «Απαλλαγή μαθητών/τριών από την ενεργό συμμετοχή σε μαθήματα» της υπό στοιχεία 79942/ΓΔ4/21-5-2019 υπουργικής απόφασης «Εγγραφές, μετεγγραφές, φοίτηση και θέματα οργάνωσης της σχολικής ζωής στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης». Σχετικά με την απαλλαγή των μαθητών/τριών από τα μαθήματα της Φυσικής Αγωγής και Μουσικής, η Αρχή έκρινε ότι η επεξεργασία των δεδομένων των μαθητών/τριών περιλαμβανομένων των ειδικών κατηγοριών δεδομένων της υγείας τους με τη συλλογή, την καταχώριση στο αρχείο της οικείας σχολικής μονάδας για διάστημα τριών μηνών από το τέλος του σχολικού έτους το οποίο αφορούν και την καταχώριση της χορήγησης της απαλλαγής στο βιβλίο Πράξεων του Συλλόγου Διδασκόντων των σχολικών μονάδων για την απαλλαγή τους από την ενεργό συμμετοχή τους στα μαθήματα Φυσικής Αγωγής και Μουσικής αντίστοιχα, είναι σύμφωνη με τις αρχές νομιμότητας του άρθρου 5 του ΓΚΠΔ. Σχετικά με την απαλλαγή των μαθητών - μαθητριών από το μάθημα των Θρησκευτικών, η Αρχή διατύπωσε τη γνώμη ότι η σύμφωνη με το ισχύον ελληνικό Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ μορφή άσκησης του δικαιώματος απαλλαγής από το μάθημα των Θρησκευτικών είναι μια δήλωση των ενδιαφερομένων γονέων ή μαθητών, συμπεριλαμβανομένων και των Χριστιανών Ορθοδόξων που τυχόν το επιθυμούν, στην οποία θα πρέπει να αναφέρεται απλώς ότι «Λόγοι συνείδησης δεν επιτρέπουν τη συμμετοχή (μου ή του παιδιού μου) στο μάθημα των Θρησκευτικών».

Επίσης, προτείνεται η καταχώριση της απαλλαγής στο βιβλίο Πράξεων Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών της σχολικής μονάδας να διατυπώνεται αναλόγως με το μάθημα για το οποίο χορηγείται η απαλλαγή ως εξής: «Χορήγηση απαλλαγής από το μάθημα της Φυσικής αγωγής», «Χορήγηση απαλλαγής από το μάθημα της Μουσικής», «Χορήγηση απαλλαγής από το μάθημα των Θρησκευτικών», «Χορήγηση απαλλαγής από την προσευχή και τον εκκλησιασμό». Σχετικά με την καταχώριση της χορήγησης της απαλλαγής στο πληροφοριακό σύστημα «myschool» προτείνεται:

- Να υιοθετηθεί η ίδια διατύπωση με αυτή του βιβλίου Πράξεων του Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών,

- να επανεξετάζεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα η αναγκαιότητα διατήρησης των δεδομένων στο σύστημα «myschool», σε κάθε δε περίπτωση τα δεδομένα που καταχωρούνται στο εν λόγω σύστημα να διαγράφονται με αυτοματοποιημένο τρόπο, μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης των μαθητών/τριών ή της εκπλήρωσης του επιδιωκόμενου σκοπού τήρησής τους,

- η προσπέλαση/πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα να περιορίζεται στην εκάστοτε σχολική μονάδα, στην οποία φοιτά ο/η μαθητής/τρια, και μάλιστα σε συγκεκριμένους, κατάλληλα εξουσιοδοτημένους χρήστες, εφόσον αυτό

σχετίζεται με τα καθήκοντά τους. Τέλος, προτείνεται η επανεξέταση της κατάλληλης νομικής βάσης για την επεξεργασία των ειδικών κατηγοριών δεδομένων και η αιτιολόγηση της επιλογής αυτής, καθώς και η προσθήκη του δικαιώματος πρόσβασης των υποκειμένων των δεδομένων σε όλα τα δεδομένα και τις πληροφορίες που τα αφορούν και του δικαιώματος διόρθωσης το οποίο να αφορά, εκτός από τη διόρθωση των ανακριβών δεδομένων, και τη συμπλήρωση τυχόν ελλিপών δεδομένων (γνωμοδότηση 2/2022).

Περαιτέρω, το Υπουργείο Οικονομικών υπέβαλε στην Αρχή σχέδιο νόμου για το Κεντρικό Μητρώο Πιστώσεων με αίτημα τη διατύπωση γνώμης. Η Αρχή αφού μελέτησε το σχέδιο νόμου εξέδωσε σχετική γνωμοδότηση υπογραμμίζοντας, αφενός την υποχρέωση διενέργειας εκτίμησης αντικτύπου προσωπικών δεδομένων πριν από την έναρξη της σκοπούμενης επεξεργασίας και αφετέρου την ανάγκη για επανεξέταση και διόρθωση συγκεκριμένων διατάξεων του υποβληθέντος σχεδίου νόμου προκειμένου η σκοπούμενη επεξεργασία να είναι σύμφωνη με τον ΓΚΠΔ και τον ν. 4624/2019 (γνωμοδότηση 3/2022).

Το Υπουργείο Οικονομικών υπέβαλε στην Αρχή σχέδιο νόμου για την Αξιολόγηση της έναντι του Δημοσίου φερεγγυότητας και πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών και νομικών προσώπων και Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης. Η Αρχή αφού μελέτησε το σχέδιο νόμου εξέδωσε σχετική γνωμοδότηση υπογραμμίζοντας, αφενός, την υποχρέωση διενέργειας εκτίμησης αντικτύπου προσωπικών δεδομένων πριν από την έναρξη της σκοπούμενης επεξεργασίας καθώς και της εκπόνησης αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου και, αφετέρου, την ανάγκη για επανεξέταση και διόρθωση συγκεκριμένων διατάξεων του υποβληθέντος σχεδίου νόμου προκειμένου η σκοπούμενη επεξεργασία να είναι σύμφωνη με τον ΓΚΠΔ και τον ν. 4624/2019 (γνωμοδότηση 4/2022).

Τέλος, η Αρχή, κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, εξέτασε το κεφάλαιο ΣΤ' του σχεδίου νόμου «Διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, κυβερνοασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών». Παράλληλα, ενεργώντας αυτεπάγγελα, εξέτασε τις λοιπές προτεινόμενες ρυθμίσεις, στον βαθμό που αυτές επηρεάζουν το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η Αρχή προσδιόρισε συγκεκριμένα σημεία του σχεδίου νόμου τα οποία χρήζουν βελτίωσης ή/και αποσαφήνισης και υπέβαλε σχετικές παρατηρήσεις (γνωμοδότηση 5/2022).

Παρατηρήσεις επί σχεδίων νόμου

Η Αρχή, με σειρά εγγράφων της, παρείχε τη γνώμη της επί σχεδιαζόμενων διατάξεων (σχέδια νόμου ή σχέδια π.δ.) τα οποία αφορούν επεξεργασίες προσωπικών δεδομένων. Ειδικότερα:

Η Αρχή, με το υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/1812/13-7-2022 έγγραφο της, παρείχε προς το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης τις παρατηρήσεις της επί του σχεδίου νόμου «Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις», κατόπιν του σχετικού υπό στοι-

χείας Γ/ΕΙΣ/8223/24- 06-2022 εγγράφου του εν λόγω Υπουργείου. Με το έγγραφο της η Αρχή επισήμανε ότι στο σχέδιο νόμου ουδεμία αναφορά λαμβάνει χώρα σε σχέση με το νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (ΓΚΠΔ, ν. 4624/2019 κ.λπ.) παρά το ότι η εφαρμογή πλείστων διατάξεων προϋποθέτει επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (όπως οι διατάξεις περί «χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης», περί «διαδικασίας λήψης απόφασης» κ.ά.). Έτι περαιτέρω, δεν υιοθετείται στο σχέδιο νόμου η προσέγγιση βάσει κινδύνου, όπως συμβαίνει στην πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη, ενώ δεν ορίζονται απαγορευμένες χρήσεις της «αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων». Επίσης, σε κανένα σημείο του σχεδίου νόμου δεν υπάρχει ρητή και ειδική πρόβλεψη ως προς τον έλεγχο αποτελεσματικότητας των εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης, από τον οποίο μπορεί ενδεχομένως να προκύψει ως συμπέρασμα ότι ένα εργαλείο δεν λειτουργεί ορθά.

Επίσης, η Αρχή, με το υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/1805/13-07-2022 έγγραφο της, απέστειλε στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων παρατηρήσεις σε σχέση με το άρθρο 287 του σχεδίου νόμου «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις», κατόπιν του υπό στοιχεία Γ/ΕΙΣ/8504/05-07-2022 εγγράφου του Υπουργείου με το οποίο ενημέρωσε την Αρχή ότι στο εν λόγω σχέδιο νόμου έχει περιληφθεί διάταξη για τη Ακαδημαϊκή Ταυτότητα. Ειδικότερα:

1. Η Αρχή επισήμανε ότι πρέπει η διάταξη να αναδιατυπωθεί, ώστε να προκύπτει με σαφήνεια ο υπεύθυνος επεξεργασίας (ή οι από κοινού υπεύθυνοι), και να προσδιορίζονται οι ρόλοι των εμπλεκόμενων φορέων (π.χ. οι εκτελούντες την επεξεργασία). Η Αρχή υπενθύμισε, επίσης, ιδίως σχετικά με την αρχή του περιορισμού του σκοπού (βλ. άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. β' του ΓΚΠΔ), την ανάγκη να καθοριστούν οι συγκεκριμένοι σκοποί επεξεργασίας αναφορικά με το προβλεπόμενο εύρος των δραστηριοτήτων της χρήσης της Ακαδημαϊκής Ταυτότητας, ανά υπεύθυνο επεξεργασίας, ειδικά όταν η Ακαδημαϊκή Ταυτότητα χρησιμοποιείται για σκοπούς παροχής υπηρεσιών, προνομίων κ.λπ. από φορείς διάφορους από τα ΑΕΙ, και να απαλειφθεί η αόριστη αναφορά σε δραστηριότητες, παροχές και διευκολύνσεις που απορρέουν από την ιδιότητα του κατόχου.

2. Από τη διάταξη δεν προκύπτει ο χρόνος τήρησης των δεδομένων, ιδίως, μετά τη λήξη της ιδιότητας του κατόχου της Ακαδημαϊκής Ταυτότητας.

3. Από τη διάταξη δεν προσδιορίζονται σαφώς οι αποδέκτες των δεδομένων. Συναφώς, θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ποιοι είναι οι αποδέκτες ή οι κατηγορίες αποδεκτών για τους σκοπούς που προδιαγράφονται στον νόμο.

4. Απαιτείται εκτενέστερη τεκμηρίωση όσον αφορά τις κατηγορίες των δεδομένων, τα οποία τυγχάνουν επεξεργασίας για τους σκοπούς της Ακαδημαϊκής Ταυτότητας, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων (βλ. άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. γ' του ΓΚΠΔ).

Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη ότι η κάρτα μπορεί να χρησιμοποιείται για πολλαπλούς σκοπούς, αν ένα ή περισσότερα από τα δεδομένα είναι απαραίτητα για έναν από τους σκοπούς (και ως εκ τούτου περιέχεται στα δεδομένα της κάρτας) αλλά όχι για άλλους σκοπούς, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα, εκ σχεδιασμού, ώστε η επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων να περιορίζεται μόνο για τον συγκεκριμένο νόμιμο σκοπό και τα δεδομένα να καθίστανται διαθέσιμα μόνο από τους φορείς, που νομιμοποιούνται να επεξεργάζονται τα σχετικά δεδομένα ενόψει των σκοπών επεξεργασίας, αλλά δεν είναι αναγκαίο να συμπληρώνεται για κάθε κατηγορία δικαιούχου και ο ΑΜΚΑ, για τον οποίο θα πρέπει να εξετασθεί αν είναι αναγκαίο να περιέχεται στα στοιχεία που εμφανίζονται στη φυσική μορφή της ταυτότητας. Η Αρχή επισήμανε επίσης ότι απαιτείται τεκμηρίωση της εφαρμογής της αρχής της ελαχιστοποίησης, έστω κατά το στάδιο εκπόνησης της εκτίμησης αντικτύπου ως προς τα προσωπικά δεδομένα (ΕΑΠΔ), και εφόσον δεν τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα μιας μορφής επεξεργασίας μιας κατηγορίας δεδομένων, αυτή θα πρέπει να παραλείπεται.

5. Η Αρχή αποτίμησε θετικά ότι για τον προσδιορισμό των προδιαγραφών ακολουθείται η προσέγγιση της εκπόνησης ΕΑΠΔ. Επισήμανε, ωστόσο, ότι καθώς η ψηφιακή κάρτα προορίζεται για χρήση σε πολλαπλές περιπτώσεις και για διαφορετικούς σκοπούς, οι αρχές της προσέγγισης αυτής θα πρέπει να ακολουθούνται σε καθεμία διαφορετική χρήση της κάρτας, ώστε να εξασφαλίζονται οι βασικές αρχές του άρθρου 5 του ΓΚΠΔ. Επομένως, επισημαίνεται ότι η εκπόνηση ΕΑΠΔ για τον προσδιορισμό των προδιαγραφών της κάρτας δεν απαλλάσσει έναν υπεύθυνο επεξεργασίας από την υποχρέωση να εκπονήσει ΕΑΠΔ (εφόσον αυτό επιβάλλεται από το άρθρο 35 παρ. 1 και 4 του ΓΚΠΔ), όταν σχεδιάζει επεξεργασία που ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, στο πλαίσιο της οποίας θα χρησιμοποιείται η Ακαδημαϊκή Ταυτότητα.

Ακόμη, η Αρχή, με το υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/1000/3-05-2022 έγγραφό της, απέστειλε στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων παρατηρήσεις σε σχέση με τους βασικούς όρους της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων κατά τη λειτουργία συστημάτων βιντεοεπιτήρησης στα ΑΕΙ, σε συνέχεια του υπό στοιχεία Γ/ΕΙΣ/5281/28-03-2022 εγγράφου του Υπουργείου με το οποίο διαβίβασε στην Αρχή έγγραφο στο οποίο αποτυπώνονται συνοπτικώς οι βασικοί όροι της ως άνω αναφερόμενης επεξεργασίας, όπως αυτοί πρόκειται να περιληφθούν στο σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 12 παρ. 10 του ν. 4777/2021 προκειμένου, να υποβληθούν αρχικά σχόλια και παρατηρήσεις από την Αρχή, προ της διαβούλευσης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 13 παρ. 1 περ. γ' και 67 παρ. 2 του ν. 4624/2019. Ειδικότερα:

1. Η Αρχή επισήμανε ότι η πρόληψη και αντιμετώπιση αξιόποινων πράξεων (ένας εκ των σκοπών επεξεργασίας όπως περιγράφεται στο άρθρο 12 του ν. 4777/2021) δεν μπορεί να αποτελεί σκοπό επεξεργασίας ο οποίος να επιδιώκεται από ένα ΑΕΙ, αλλά των αρμόδιων προς

τούτο αρχών και ιδίως της Ελληνικής Αστυνομίας. Υπεύθυνος επεξεργασίας για τα συστήματα βιντεοεπιτήρησης είναι το εκάστοτε ΑΕΙ (αυτοτελώς). Η ΕΛ.ΑΣ. μπορεί να καταστεί από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας, υπό προϋποθέσεις, λαμβανομένων υπόψη των ως άνω διευκρινίσεων περί του επιδιωκόμενου σκοπού, και μόνον εφόσον κριθεί αναγκαίο για την επιδίωξη των σκοπών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της. Η συνεργασία των δύο φορέων θα πρέπει να κυρωθεί με Μνημόνιο Συνεργασίας (όπως προβλέπεται στο άρθρο 12 παρ. 5 του ν. 4777/2021) ώστε να ικανοποιείται η απαίτηση του άρθρου 26 του ΓΚΠΔ. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό το Μνημόνιο πρέπει να αντανakλά δεόντως τους αντίστοιχους ρόλους και σχέσεις των από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας έναντι των υποκειμένων των δεδομένων και η ουσία της συμφωνίας να τίθεται στη διάθεση του υποκειμένου των δεδομένων.

Η Αρχή επισήμανε ότι, σε κάθε περίπτωση, ενδείκνυται η διαδικασία για τον προσδιορισμό των ρόλων και ευθυνών και τα χαρακτηριστικά του Μνημονίου Συνεργασίας να αποτυπώνονται στο υπό έκδοση Π.Δ., δεδομένου ότι αποτελεί βασική πτυχή της επεξεργασίας και είναι στενά συνυφασμένη με τη διαφάνεια αυτής έναντι των υποκειμένων των δεδομένων.

2. Αν και είναι θεμιτό να περιλαμβάνεται ο προσδιορισμός των μέτρων ασφάλειας στο σχέδιο ασφάλειας και προστασίας του ΑΕΙ, πρέπει να εξασφαλιστεί ότι για το εν λόγω σχέδιο έχουν ληφθεί υπόψη τα μέτρα για την αντιμετώπιση των κινδύνων για τα δικαιώματα και τα έννομα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων τα οποία κρίνονται ως απαραίτητα από την ΕΑΠΔ, η οποία, συνεπώς, πρέπει να προηγείται της απόφασης για την εγκατάσταση των καμερών. Αντίστοιχα πρέπει να εξασφαλιστεί η περιοδική αξιολόγηση της λειτουργίας του συστήματος και η δυνατότητα τροποποιήσεων στη λειτουργία του.

3. Η πρόβλεψη στο διαβιβάσθεν σχέδιο για την ενεργοποίηση της λειτουργίας ήχου σχετίζεται με σκοπούς της Ελληνικής Αστυνομίας και όχι του εκάστοτε ΑΕΙ, ενώ ως προς τούτο η Αρχή παραπέμπει στη γνωμοδότηση 3/2020 (σελ. 27 έως 30) και στη γνωμοδότηση 5/2021 της Αρχής (σελ. 7 και 8).

4. Οι διατάξεις του ΓΚΠΔ και της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 (κεφ. Δ ν. 4624/2019) εφαρμόζονται, κατά λόγο αρμοδιότητας των υπευθύνων επεξεργασίας, και δεν μπορούν να τροποποιηθούν από το π.δ. παρά μόνο να εξειδικευθεί η εφαρμογή τους στη συγκεκριμένη περίπτωση. Τα ΑΕΙ οφείλουν ως υπεύθυνοι επεξεργασίας να εφαρμόζουν τις διατάξεις του ΓΚΠΔ και τις ρυθμίσεις του ν. 4624/2019, οι οποίες θεσπίστηκαν με βάση την εξουσιοδότηση και την ευχέρεια νομοθέτησης που παρέχεται με τον ΓΚΠΔ. Η Ελληνική Αστυνομία (μέσω των Ομάδων Προστασίας Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων - ΟΠΠΙ) οφείλει να εφαρμόζει, για τους σκοπούς που μπορεί να επιδιώκει και οι οποίοι αφορούν πρόληψη, διερεύνηση, ανίχνευση ή δίωξη ποινικών αδικημάτων, τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' του ν. 4624/2019. Προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις διαφοροποιήσεις των διατάξεων μεταξύ του ΓΚΠΔ και της Οδηγίας (π.χ. ως προς τα μέτρα ασφάλειας) στην

περίπτωση επεξεργασιών που διενεργούνται από κοινού από τα ΑΕΙ και την Ελληνική Αστυνομία, ώστε να διασφαλίζεται ότι εφαρμόζεται το σύνολο των διατάξεων, π.χ. οι αυστηρότερες προϋποθέσεις και εγγυήσεις της οδηγίας.

5. Ως προς το ζήτημα των αποδεκτών, η Αρχή επισήμανε ότι εισάγεται ρόλος εισαγγελικού λειτουργού σε διοικητικές διαδικασίες (διαβίβαση σε διοικητικές αρχές, χρήση από όργανα του ΑΕΙ) χωρίς να είναι σαφής η αναγκαιότητα εμπλοκής του σε αυτές.

Απαντήσεις προς τη Βουλή των Ελλήνων επί Προτάσεων κανονισμών Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου

Η Αρχή παρείχε τις απόψεις της προς τη Βουλή των Ελλήνων επί προτάσεων Κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου. Συγκεκριμένα:

Με το υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/2281/16-9-2022 έγγραφο, η Αρχή διαβίβασε τις παρατηρήσεις της προς το Τμήμα Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων επί της πρότασης Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και του προσεταιρισμού (grooming). Ειδικότερα, η Αρχή, αφού επισήμανε την Κοινή Γνώμη 4/2022 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) και του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ), για τη σύνταξη της οποίας η Αρχή συμμετείχε ενεργά, ως μέλος του ΕΣΠΔ, παραπέμποντας μάλιστα και σε συγκεκριμένα εδάφια αυτής, ανέφερε τα εξής:

1. Η εν λόγω πρόταση Κανονισμού εγείρει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με την αναλογικότητα της προβλεπόμενης παρέμβασης και τους περιορισμούς στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ιδιωτική ζωή, το απόρρητο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Οι προβλεπόμενες διαδικαστικές εγγυήσεις δεν μπορούν να αντικαταστήσουν πλήρως τις ουσιαστικές εγγυήσεις. Το προτεινόμενο σύνθημα κλιμάκωσης, από την εκτίμηση του κινδύνου και τα μέτρα μετριασμού μέχρι την έκδοση εντολής εντοπισμού δεν μπορεί να αντικαταστήσει την απαιτούμενη σαφήνεια των ουσιαστικών υποχρεώσεων.

2. Η πρόταση στερείται σαφήνειας σε βασικά στοιχεία, όπως οι έννοιες του «σημαντικού κινδύνου». Επιπλέον, οι οντότητες που είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή αυτών των διασφαλίσεων, ξεκινώντας από ιδιωτικούς φορείς και τελειώνοντας με τις διοικητικές ή/και δικαστικές αρχές, απολαμβάνουν ευρύ περιθώριο εκτίμησης, το οποίο οδηγεί σε νομική αβεβαιότητα σχετικά με τον τρόπο εξισορρόπησης των διακυβευόμενων δικαιωμάτων σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση.

3. Ζητήματα αναλογικότητας εγείρονται επίσης από το γεγονός ότι οι διαθέσιμες τεχνολογίες ανίχνευσης υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών (είτε ήδη γνωστού υλικού είτε νέου υλικού), καθώς και οι διαθέσιμες τεχνολογίες εντοπισμού σχετικά με την άγρα παιδιών φαίνεται να χαρακτηρίζονται από μη αμελητέα περιθώρια λάθους αναφορικά με την εσφαλμένη ανίχνευση - τα οποία περιθώρια λάθους αυξάνονται ιδίως για τις περιπτώσεις

ανίχνευσης νέου υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών αλλά και τις περιπτώσεις ανίχνευσης άγραφ παιδιών.

4. Θα πρέπει να συνυπολογισθεί η ανάγκη λήψης εθνικών διαδικαστικών εγγυήσεων από το κάθε κράτος μέλος σε αρμονία προς τις σχετικές συνταγματικές προβλέψεις και ιδίως την απαίτηση διενέργειας των σχετικών επεξεργασιών υπό τις εγγυήσεις της δικαστικής λειτουργίας κατ' αρ. 19 παρ. 1 εδ. β' Σ., συνδυαστικά προς τις απαιτήσεις και εγγυήσεις του δευτερογενούς ενωσιακού δικαίου (άρθρο 15 οδηγίας 2002/58/ΕΚ).

5. Θα πρέπει να συνυπολογιστεί και η επίδραση στο γενικότερο αίσθημα όλων των χρηστών των εν λόγω υπηρεσιών, οι οποίοι δεν προβαίνουν σε παράνομες ενέργειες, ότι κάθε τέτοια επικοινωνία τους δύναται να τεθεί ερήμην τους υπό παρακολούθηση/έλεγχο - το οποίο με τη σειρά του δύναται να περιορίζει και άλλα ατομικά δικαιώματα, όπως την ελευθερία του λόγου (άρθρο 14 παρ. 1 του Συντάγματος).

6. Κρίνεται αναγκαίο ο εν λόγω Κανονισμός να αποσαφηνίζει ότι καμία διάταξή του δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως απαγόρευση ή αποδυνάμωση της κρυπτογράφησης.

7. Η σχέση μεταξύ των καθηκόντων των συντονιστικών αρχών και εκείνων των αρχών προστασίας δεδομένων θα πρέπει να ρυθμιστεί καλύτερα και θα πρέπει να δοθεί στις ΑΠΔ πιο σημαντικός και συγκεκριμένος ρόλος στο πλαίσιο του προτεινόμενου Κανονισμού. Επιπλέον, θα πρέπει να θεσπιστεί ένα σύστημα για την αντιμετώπιση και την επίλυση διαφωνιών μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των αρχών προστασίας δεδομένων σχετικά με εντολές εντοπισμού. Ειδικότερα, οι αρχές προστασίας δεδομένων θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να προσβάλλουν μια εντολή εντοπισμού ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους της αρμόδιας δικαστικής αρχής ή της ανεξάρτητης διοικητικής αρχής που εξέδωσε την εντολή εντοπισμού.

8. Οι πάροχοι θα πρέπει να υποχρεούνται να συμβουλεύονται τις αρχές προστασίας δεδομένων μέσω μιας διαδικασίας προηγούμενης διαβούλευσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 36 του ΓΚΠΔ, πριν από την εφαρμογή οποιωνδήποτε μέτρων ανίχνευσης υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών ή προσεταιρισμού (grooming), και όχι μόνο όταν αφορά σκοπούμενη εντολή εντοπισμού σχετικά με την άγρα (solicitation) παιδιών.

9. Θα πρέπει να διευκρινιστεί στην όλη διαδικασία ο σκοπός της προβλεπόμενης γνωμοδότησης του ΕΣΠΔ σχετικά με τις τεχνολογίες που το Κέντρο της ΕΕ θα διαθέτει για την εκτέλεση εντολών ανίχνευσης, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο το Κέντρο της ΕΕ θα ενεργήσει αφού λάβει τη Γνώμη από το ΕΣΠΔ.

Επίσης, με το υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/314/2022 έγγραφο, η Αρχή διαβίβασε τις παρατηρήσεις της προς τη Βουλή επί της πρότασης Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαφάνεια και τη στόχευση της πολιτικής διαφήμισης [COM(2021) 731 (έλεγχος ως προς τις αρχές της αναλογικότητας και της επικουρικότητας καθώς και επί της ουσίας παρατηρήσεις κατά λόγο αρμοδιότητας της Αρχής. Επιπλέον, επί τη βάσει της ως άνω πρότασης Κανονισμού έλαβε

χώρα ένας διαρκής (μέχρι και σήμερα) διάλογος μεταξύ Αρχής και Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στην ΕΕ για την κατά λόγο αρμοδιότητας τοποθέτηση της Αρχής επί ζητημάτων που ανέκλυπταν ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκονταν κάθε φορά οι διαδικασίες επεξεργασίας της επίμαχης ενωσιακής νομοθετικής πρότασης (βλ. ενδεικτικά τα υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/840/01-04-2022 και Γ/ΕΞΕ/1321/01-06-2022, Γ/ΕΞΕ/1956/01-08-2022 έγγραφα της Αρχής).

Απόψεις Αρχής επί προδικαστικών ερωτημάτων

Στο πλαίσιο του προδικαστικού Ερωτήματος C-61/22 Landeshauptstadt Wiesbaden (Αιτούν δικαστήριο: Verwaltungsgericht Wiesbaden - Γερμανία) ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1157 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Ιουνίου 2019, η Αρχή ενημέρωσε καταρχήν ότι δεν έχει προβεί σε ειδικότερη εξέταση και κρίση για επιμέρους διατάξεις του εν λόγω Κανονισμού και ως εκ τούτου δεν δύναται να εκφράσει απόψεις σχετικά με τα αναφερόμενα ως προς την ισχύ της απορρέουσας εκ του άρθρου 3 παρ. 5 του ως άνω Κανονισμού υποχρέωσης, όπως εκτίθενται στην προκείμενη προδικαστική παραπομπή. Σε κάθε περίπτωση, η Αρχή αναφέρθηκε στην υπ' αρ. 65/2018 απόφασή της στο πλαίσιο της οποίας αναδιαμορφώθηκε, δυνάμει και των συστάσεων της υπ' αρ. 7/2018 Γνώμης του ΕΕΠΔ, ο κατάλογος με τα είδη των πράξεων επεξεργασίας που υπόκεινται στην απαίτηση για διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 35 παρ. 4 του ΓΚΠΔ. Στις εν λόγω δε πράξεις περιλαμβάνεται ρητά και η επεξεργασία δεδομένων που αφορούν σε εθνικό αριθμό ταυτότητας ή άλλο αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας γενικής εφαρμογής ή αλλαγή των προϋποθέσεων και όρων επεξεργασίας και χρήσης αυτών και των συναφών με αυτά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Γ/ΕΞΕ/898/12-04-2022).

Περαιτέρω, στο πλαίσιο των συνεκδικαζόμενων Προδικαστικών Υποθέσεων C-182/22 και C-189/22 Scalable Capital κ.λπ. (Αιτούν δικαστήριο: Amtsgericht Munchen - Γερμανία) ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με ερμηνευτικά ζητήματα που αφορούν στην έννοια της αποζημίωσης κατ' άρθρο 82 του ΓΚΠΔ καθώς και στα κριτήρια επιμέτρησης αυτής η Αρχή επισήμανε ότι στερείται ex lege της αρμοδιότητας όπως αποφαίνεται επί των ανωτέρω ζητημάτων. Σημειώθηκε δε στο αυτό ως άνω απαντητικό έγγραφο ότι από την ίδια τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 82 παρ. 6 ερμηνευόμενου σε σχέση με το άρθρο 79 του ΓΚΠΔ, προκύπτει ότι η αξίωση αποζημίωσης, ήτοι χρηματικής ικανοποίησης για υλική ή μη ζημία, του υποκειμένου των δεδομένων σε βάρος υπευθύνου επεξεργασίας ή/και εκτελούντος την επεξεργασία σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, είναι δικαστικά επιδιώξιμη. Επομένως, της εν λόγω αξίωσης επιλαμβάνονται τα αρμόδια δικαστήρια και ως εκ τούτου ο εκάστοτε φυσικός δικαστής που θα κρίνει τα σχετικά ένδικα βοηθήματα είναι αρμόδιος να καθορίσει ερμηνευτικά την έννοια της εν λόγω αποζη-

μίωσης, ώστε να αποκρυσταλλωθούν νομολογιακά και τα κριτήρια επιμέτρησης της (Γ/ΕΞΕ/1309/31-05-2022).

Ακόμη, σε απάντηση επί του προδικαστικού Ερωτήματος C-280/22 ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την αποθήκευση των δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων στα δελτία ταυτότητας και στα έγγραφα διαμονής υπό τη μορφή ψηφιακής εικόνας αποθηκευμένης σε ηλεκτρονικό μικροκύκλωμα που χρησιμοποιεί τεχνολογία RFID και δύναται να αναγνωσθεί ασύρματα/χωρίς επαφή, η Αρχή ενημέρωσε ότι δεν έχει αποφανθεί για το σχετικό ζήτημα, ωστόσο έθεσε υπόψη του δικαστηρίου:

- Την απόφαση υπ' αρ. 510/17/15-05-2000 της Αρχής, αναφορικά με τα δελτία ταυτότητας που φέρουν οι Έλληνες πολίτες, τα οποία εκδίδονταν το 2000 από την οικεία αστυνομική αρχή βάσει του ν.δ. 127/1969 «περί της αποδεικτικής ισχύος των αστυνομικών ταυτοτήτων» και περιείχαν δακτυλικό αποτύπωμα του υποκειμένου, και

- την υπ' αρ. 3/2014 γνωμοδότηση αναφορικά με τη διαδικασία λήψης, τήρησης και καταστροφής των βιομετρικών δεδομένων που θα ενσωματώνονται στις άδειες διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών υπό τη μορφή αυτοτελούς εγγράφου (Γ/ΕΞΕ/1937/28.07.2022).

Τέλος, στο πλαίσιο του προδικαστικού Ερωτήματος C-807/21, (Αιτούν δικαστήριο: Δικαστήριο της Γερμανίας Kammergericht) ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το εάν μπορεί να διεξαχθεί διαδικασία επιβολής προστίμου απευθείας κατά επιχείρησης και να μην απαιτείται, για την επιβολή προστίμου, η διαπίστωση της διάπραξης -ενδεχομένως υπό τον όρο της πλήρωσης όλων των προϋποθέσεων της οικείας διάταξης- διοικητικής παράβασης από ταυτοποιημένο φυσικό πρόσωπο, η Αρχή επισήμανε τα εξής: α) Στο ελληνικό διοικητικό δίκαιο, η έννοια «διοικούμενος» αφορά τόσο τα φυσικά όσο και τα νομικά πρόσωπα και δεν γίνεται διάκριση ως προς την επιβολή της διοικητικής κύρωσης με κριτήριο το είδος του προσώπου, β) σύμφωνα με το γράμμα και το πνεύμα του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 σαφώς παρέχεται η δυνατότητα επιβολής κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών προστίμων, τόσο σε φυσικά όσο και σε νομικά πρόσωπα (βλ. ενδεικτικά αιτιολογική σκέψη 143, άρθρο 4 στοιχ. 7, 8, 17, 18, άρθρο 78, άρθρο 83) με σκοπό την ενίσχυση της ομοιόμορφης παρακολούθησης και επιβολής των κανόνων του Κανονισμού. Βασικό κριτήριο σε αυτή τη συλλογιστική είναι η έννοια του «υπευθύνου επεξεργασίας», ο οποίος μπορεί να είναι «φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή, υπηρεσία ή άλλος φορέας», χωρίς να υπάρχει περιορισμός ως προς τον τύπο της οντότητας που μπορεί να αναλάβει τον ρόλο του υπευθύνου επεξεργασίας, γ) διατάξεις του εθνικού δικαίου, με τις οποίες προβλέπονται ειδικότερες προϋποθέσεις για την επιβολή κυρώσεων σε νομικά πρόσωπα, υποχωρούν έναντι των διατάξεων του άρθρου 83 παρ. 4 έως 6 του Κανονισμού και δεν ασκούν επίδραση στην εφαρμογή τους και δ) στις αποφάσεις που έχει εκδώσει η Αρχή αναφορικά με υποθέσεις στις οποίες το νομικό πρόσωπο είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στον οποίο πρέπει να επιβληθούν διοικητικές κυρώσεις, συμπεριλαμβανομέ-

νων των διοικητικών προστίμων, αντιμετωπίζει το νομικό πρόσωπο ως ενιαία οικονομική και λειτουργική οντότητα και με βάση την κατ' άρθρο 58 παρ. 2 του Κανονισμού άσκηση των διορθωτικών της εξουσιών, επιβάλλει τις προβλεπόμενες ως ανωτέρω διοικητικές κυρώσεις (Γ/ΕΞΕ/567/02.03.2022).

3.3. ΕΛΕΓΧΟΙ

Η Αρχή, κατά το 2022, συνέχισε τη δράση που είχε ξεκινήσει από το 2021 αναφορικά με τη χρήση των cookies από ενημερωτικές ιστοσελίδες (βλ. Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2021, σελ. 12). Ειδικότερα, μετά τις αρχικές 30 ιστοσελίδες ενημερωτικού χαρακτήρα οι οποίες είχαν ελεγχθεί, η Αρχή απέστειλε επιστολές σε άλλες 60 ιστοσελίδες, τις οποίες κάλεσε να προσαρμοστούν άμεσα στο εξής σημείο συμμόρφωσης (βάσει των σχετικών κατευθυντήριων συστάσεων που είχε εκδώσει η Αρχή): να δίνεται στον επισκέπτη η δυνατότητα αποδοχής ή απόρριψης των ιχνηλατών μέσω banner με την ίδια ευκολία, δηλαδή στο ίδιο επίπεδο και με τον ίδιο αριθμό ενεργειών - «κλικ», είτε να αποδέχεται τη χρήση των ιχνηλατών για τους οποίους απαιτείται συγκατάθεση είτε να την απορρίπτει, είτε όλους είτε κάθε κατηγορία ξεχωριστά και χωρίς διαφοροποίηση στη μορφοποίηση των σχετικών επιλογών (προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο χρήστης δεν έχει επηρεαστεί υπέρ της αποδοχής έναντι της απόρριψης λόγω σχεδιασμού του banner - π.χ. εντονότερα χρώματα για αποδοχή κ.λπ.). Όλες οι ιστοσελίδες προσαρμόστηκαν στη σχετική απαίτηση.

Παράλληλα, η Αρχή κίνησε από τα τέλη Ιουλίου 2022 αυτεπάγγελτη έρευνα σε σχέση με δραστηριότητες εγκατάστασης και χρήσης κατασκοπευτικού λογισμικού στην Ελλάδα, ιδίως σε σχέση με το λογισμικό παρακολούθησης που αναφέρεται ως «Predator». Συσχέτισε κατά την έρευνά της και καταγγελίες-αναφορές που υποβλήθηκαν από φυσικά πρόσωπα. Η αρμοδιότητα της Αρχής σε τέτοιες περιπτώσεις πηγάζει τόσο από τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ), όσο και από την ειδική νομοθεσία (e-privacy) για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες. Συγκεκριμένα, οι δραστηριότητες εγκατάστασης και χρήσης λογισμικού παρακολούθησης σε τερματικές συσκευές κινητής τηλεφωνίας χρηστών, εν αγνοία τους, συνιστούν παραβίαση της οικείας νομοθεσίας (άρθρο 4 παρ. 5 του ν. 3471/2006, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ο εν λόγω νόμος μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο την οδηγία 2002/58/ΕΚ μετά και την τροποποίησή της από την οδηγία 2009/136/ΕΚ), ενώ και η τυχόν συνακόλουθη συλλογή και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, τα οποία συλλέγονται από τέτοιο λογισμικό, εμπίπτει εντός του πεδίου εφαρμογής του ΓΚΠΔ, στον βαθμό που τα συλλεγόμενα δεδομένα σχετίζονται με τις ενέργειες ενός συνδρομητή ή χρήστη φυσικού προσώπου (υποκειμένου των δεδομένων).

Η Αρχή συνέστησε ομάδα έρευνας για την εν λόγω υπόθεση και εντός του 2022 προέβη σε συγκεκριμένες ενέργειες, με βάση τα ευρήματα που προέκυψαν κατά την εξέλιξη της έρευνάς της, στις οποίες συγκαταλέγονται η έκδοση προσωρινών διαταγών για την αναστολή διαγραφής προσωπικών δεδομένων, η διενέργεια ερευ-

νών και επιτόπιων ελέγχων, η συλλογή στοιχείων και πληροφοριών από εταιρείες και φορείς εντός και εκτός Ελλάδας κ.ά. Η έρευνα συνεχίζεται και κατά το έτος 2023.

3.4. ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ

Εντός του 2022 υποβλήθηκαν στην Αρχή 174 γνωστοποιήσεις περιστατικών παραβίασης προσωπικών δεδομένων με βάση το άρθρο 33 του ΓΚΠΔ. Σε διάφορες περιπτώσεις εξ αυτών, η Αρχή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες επί του περιστατικού, ιδίως αναφορικά με τα μέτρα ασφάλειας που ήταν σε εφαρμογή πριν από την επέλευση του περιστατικού, τις ενέργειες που πραγματοποιήσε ο υπεύθυνος επεξεργασίας από τη στιγμή που έλαβε γνώση αυτού, καθώς επίσης και σε ορισμένες περιπτώσεις για αιτιολόγηση της καθυστέρησης υποβολής της γνωστοποίησης πέραν των 72 ωρών.

Σε κάποιες περιπτώσεις περιστατικών παραβίασης δεδομένων, η Αρχή έκανε έγγραφες συστάσεις, όπως, μεταξύ άλλων, τις εξής:

- Η εγκατάσταση όλων των ενημερώσεων ασφαλείας (patches) στις εφαρμογές λογισμικού που υποστηρίζουν την επεξεργασία πρέπει, κατ' ελάχιστο, να διενεργείται χωρίς καθυστέρηση και με συστηματικό τρόπο, ενώ επίσης κάθε σημαντική αλλαγή στα πληροφοριακά συστήματα η οποία επηρεάζει την επεξεργασία (για παράδειγμα, η εισαγωγή μιας νέας λειτουργικότητας) θα πρέπει, πριν τεθεί σε εφαρμογή στο παραγωγικό περιβάλλον, να ελεγχθεί αρχικώς σε ασφαλές περιβάλλον (π.χ. σε περιβάλλον δοκιμών) προκειμένου να διαπιστώνεται ότι δεν προκαλεί ζήτημα ασφάλειας της επεξεργασίας (βλ. υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/2079/17-8-2022 έγγραφο).

- Ειδικά μέτρα ασφάλειας θα πρέπει να εφαρμόζονται για περιπτώσεις επεξεργασίας που άπτονται προσωπικών δεδομένων ειδικών κατηγοριών τα οποία τηρούνται σε φορητές συσκευές. Ένα τέτοιο μέτρο θα μπορούσε να είναι η κρυπτογράφηση του σκληρού δίσκου σε επίπεδο φυσικού μέσου ή των αρχείων που περιέχουν τα εν λόγω ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (βλ. υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/2014/9-8-2022 έγγραφο).

Επίσης, εντός του 2022, υποβλήθηκε και 1 γνωστοποίηση περιστατικού παραβίασης δεδομένων από την Ελληνική Αστυνομία, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 63 του ν. 4624/2019. Η εν λόγω περίπτωση, ωστόσο, αφορούσε περιστατικό το οποίο είχε λάβει χώρα προ της θέσης σε εφαρμογή του ΓΚΠΔ και το οποίο δεν ήταν πλέον σε εξέλιξη, καθώς είχαν γίνει από την πλευρά της Ελληνικής Αστυνομίας οι απαραίτητες ενέργειες για την αντιμετώπισή του.

Τέλος, εντός του 2022, υποβλήθηκαν 35 γνωστοποιήσεις παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με βάση τον ν. 3471/2006. Η πλειοψηφία των περιστατικών αφορούν κατά κανόνα μεμονωμένα λάθη κατά την αποστολή μηνυμάτων ή εντύπων σε συνδρομητές, τα οποία οι πάροχοι αντιμετωπίζουν αμέσως. Τρία περιστατικά υποβλήθηκαν από πάροχο τηλεφωνίας και αφορούσαν τη δυνατότητα πρόσβασης σε στοιχεία άλλου συνδρομητή μέσω της αντίστοιχης «έξυπνης» εφαρμογής της εταιρείας. Σημειώνεται ότι υπήρχαν 5 γνωστοποιήσεις που αφορούσαν περιστατικά γνωστά και ως

«sim swapping» ή παρόμοια, δηλαδή αντικαταστάσεις κάρτας sim από μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα με πιθανό σκοπό τη διάπραξη απάτης (βλ. και Ετήσιες Εκθέσεις της Αρχής για τα έτη 2020 και 2021). Το εν λόγω ζήτημα εξετάστηκε συνολικά από την Αρχή με την έκδοση των υπ' αρ. 38/2022 και 39/2022 σχετικών αποφάσεων (βλ. σχετικά την ενότητα 3.1.7.1 της παρούσας).

3.5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Η υποχρέωση για τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ) προβλέπεται στο άρθρο 35 παρ. 1 του ΓΚΠΔ.

Η ΕΑΠΔ διενεργείται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας όταν οι πράξεις επεξεργασίας ενδέχεται να επιφέρουν υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων ιδίως με τη χρήση νέων τεχνολογιών και συνεκτιμώντας τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας. Ενδεικτικά είδη πράξεων επεξεργασίας οι οποίες ενέχουν υψηλό κίνδυνο παρατίθενται στο άρθρο 35 παρ. 3 του ΓΚΠΔ (βλ. αιτ. σκ. 91 του ΓΚΠΔ). Η Αρχή εξέδωσε κατάλογο (Β'1622/2019) με τις πράξεις επεξεργασίας για τις οποίες απαιτείται διενέργεια ΕΑΠΔ, σύμφωνα με το άρθρο 35 παρ. 4 του ΓΚΠΔ, ο οποίος συμπληρώνει και εξειδικεύει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές WP 248 αναθ. 01 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων.

Η προηγούμενη διαβούλευση με την Αρχή προβλέπεται στο άρθρο 36 παρ. 1 του ΓΚΠΔ, εάν η εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ) (άρθρο 35 του ΓΚΠΔ) υποδεικνύει ότι οι πράξεις επεξεργασίας συνεπάγονται υψηλό κίνδυνο, τον οποίο ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν μπορεί να μετριάσει επαρκώς με τα κατάλληλα μέτρα (αιτιολογικές σκέψεις 84 και 94 του ΓΚΠΔ). Ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποβάλλει αίτημα προηγούμενης διαβούλευσης με την Αρχή εφόσον έχει ελέγξει ότι ικανοποιούνται τα απαραίτητα τυπικά κριτήρια πληρότητας της μελέτης ΕΑΠΔ που σχετίζεται με το αίτημα διαβούλευσης, βάσει του σχετικού πλαισίου. Το αίτημα προηγούμενης διαβούλευσης πρέπει να περιλαμβάνει, τουλάχιστον, αναλυτική περιγραφή των υπολειπόμενων υψηλών κινδύνων και των δυνατών επιπτώσεών τους καθώς και αναλυτική τεκμηρίωση των λόγων για τους οποίους:

- Δεν είναι δυνατή η πρόβλεψη μέτρων για τη μείωση των υψηλών κινδύνων σε αποδεκτό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά τη διαθέσιμη τεχνολογία και το κόστος εφαρμογής τους (αιτιολογικές σκέψεις 84 και 94 του ΓΚΠΔ) και

- είναι αναγκαία η πραγματοποίηση της επεξεργασίας παρά τους υπολειπόμενους υψηλούς κινδύνους. Επίσης, πρέπει να περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα στο άρθρο 36 παρ. 3 του ΓΚΠΔ και να επισυνάπτεται σε αυτό η ΕΑΠΔ.

Η Αρχή, το 2022, με τις αποφάσεις της ασχολήθηκε με το ζήτημα της ΕΑΠΔ. Ειδικότερα, η Αρχή εξέτασε καταγγελία εργαζομένου για την εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε τμήμα παραγωγής αγροτικού συνεταιρισμού, στο οποίο λειτουργούν μηχανές υψηλού κινδύνου κατά τις βραδινές και μεταμεσονύκτιες ώρες. Η Αρχή, με την απόφαση 5/2022, διαπίστωσε ότι η καταγγελλόμενη εργοδότης εταιρεία παρέλειψε να

εκπονήσει, ως όφειλε, την προβλεπόμενη στο άρθρο 35 παρ. 1 ΓΚΠΔ μελέτη ΕΑΠΔ, πριν εγκαταστήσει και θέσει σε λειτουργία σύστημα βιντεοεπιτήρησης στο εν λόγω τμήμα και έκρινε ότι πρέπει να διενεργηθεί η σχετική μελέτη προσδιορίζοντας ζητήματα τα οποία πρέπει να εξετασθούν και αναλυθούν διεξοδικά στη μελέτη αυτή, επιπλέον των προβλεπόμενων στο άρθρο 35 του ΓΚΠΔ, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εργαζόμενοι του εν λόγω τμήματος είναι ήδη επιβαρυνόμενοι με τη νυχτερινή βάρδια. Ενόψει αυτού, η Αρχή αποφάσισε ότι κατάλληλο διορθωτικό μέτρο, σε αυτό το στάδιο, αποτελεί η δυνάμει του άρθρου 58, παρ. 2 στοιχ. δ' του ΓΚΠΔ εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας να καταστήσει τις πράξεις επεξεργασίας σύμφωνες με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ, με βάση όσα εκτίθενται στο σκεπτικό της απόφασης 5/2022, εντός διμήνου από την κοινοποίησή της στην καταγγελλόμενη εταιρεία, επιφυλάσσεται δε να επανεξετάσει την υπόθεση στο σύνολό της μετά την πάροδο του διμήνου.

Ακόμα, η Αρχή, στο πλαίσιο άσκησης της αυτεπάγγελτης αρμοδιότητάς της, εξέτασε την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που έλαβε χώρα δυνάμει επτά συνολικά κοινών υπουργικών αποφάσεων (ΚΥΑ) σχετικά με τη δωρεάν διάθεση αυτοδιαγνωστικών ελέγχων (self tests) στα δικαιούμενα πρόσωπα, τη δήλωση των αποτελεσμάτων των σχετικών δοκιμασιών στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή self-testing.gov.gr και την περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων μετά τη δήλωση των αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο αυτό εξετάστηκε η συμμόρφωση των συνολικά πέντε κατονομαζόμενων στις σχετικές Κοινή υπουργική απόφαση υπευθύνων επεξεργασίας ήτοι της ΗΔΙΚΑ ΑΕ, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ), με ειδικότερες απαιτήσεις βάσει του ΓΚΠΔ και του ν. 4624/2019. Η Αρχή εξέδωσε την απόφαση 41/2022, με την οποία, όσον αφορά την υποχρέωση διενέργειας ΕΑΠΔ, απηύθυνε επίκληση στην ΗΔΙΚΑ ΑΕ και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την εκπρόθεσμα εκπόνηση και την ελλιπή μελέτη ΕΑΠΔ που προσκόμισαν και επέβαλε διοικητικό πρόστιμο στο Υπουργείο Εσωτερικών και το ΝΑΤ ύψους 5.000 ευρώ έκαστο για τη μη συμμόρφωσή τους με την υποχρέωση διενέργειας ΕΑΠΔ.

Επιπλέον, η Αρχή, κατόπιν γνωστοποίησης περιστατικού παραβίασης προσωπικών δεδομένων εκ μέρους της εταιρείας COSMOTE, διερεύνησε τις συνθήκες υπό τις οποίες έλαβε χώρα το περιστατικό και, στο πλαίσιο αυτό, εξέτασε τη νομιμότητα της τήρησης των αρχείων που διέρρευσαν καθώς και τα εφαρμοζόμενα μέτρα ασφάλειας. Η Αρχή εξέδωσε την απόφαση 4/2022 και διαπίστωσε, μεταξύ άλλων, παράβαση του άρθρου 35 παρ. 7 ΓΚΠΔ λόγω πλημμελούς διεξαγωγής της ΕΑΠΔ και επέβαλε κύρωση προστίμου 650.000 ευρώ για την παράβαση αυτή.

Επιπροσθέτως, η Αρχή εξέδωσε τις γνωμοδοτήσεις 3/2022 και 4/2022 στις οποίες εξετάστηκε το ζήτημα της υποχρέωσης διενέργειας ΕΑΠΔ σχετικά με σκοπούμενες επεξεργασίες. Συγκεκριμένα, η Αρχή εξέδωσε τη γνωμοδότηση με αριθμό 3/2022 κατόπιν του από

22-7-2022 ηλεκτρονικού μηνύματος (αριθμ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/8919/18-7-2022) με το οποίο το Υπουργείο Οικονομικών υπέβαλε σε αυτή σχέδιο νόμου (εφεξής ΣχΝ) με τίτλο:

«Ίδρυση και λειτουργία Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων» με αίτημα τη διατύπωση γνώμης επί του εν λόγω ΣχΝ. Η Αρχή υπογράμμισε στην εν λόγω γνωμοδότησή της, μεταξύ άλλων, την υποχρέωση ΕΑΠΔ πριν από την έναρξη της σκοπούμενης επεξεργασίας, η οποία αφορά την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των δυνητικών δανειοληπτών και της εν γένει συνδρομής στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων χρηματοδότησης με απώτερο στόχο «την ενίσχυση της χρηματοδότησης από το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα της πραγματικής οικονομίας και τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας», με σχετική αναφορά της εν λόγω υποχρέωσης στο υποβληθέν ΣχΝ. Και τούτο διότι η προβλεπόμενη επεξεργασία ανήκει στα είδη των πράξεων επεξεργασίας που υπόκεινται στην απαίτηση για διενέργεια ΕΑΠΔ σύμφωνα με το άρθρο 35 παρ. 3 ΓΚΠΔ, και περαιτέρω, περιλαμβάνεται στον εθνικό κατάλογο της Αρχής και ειδικότερα στην κατηγορία με αριθμό 1.1. Επίσης, η Αρχή επισήμανε ότι ενδείκνυται η διενέργεια αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου και η αναφορά της υποχρέωσης αυτής σε διάταξη του ΣχΝ, όπως προβλέπεται αντιστοίχως στο άρθρο 5 ν. 4961/2022. Και τούτο διότι η προβλεπόμενη λειτουργία του Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων θα επιτρέπει την αυτοματοποιημένη επεξεργασία των δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς που θα παρέχονται από τους πιστωτές σε αυτό.

Κατ' αναλογία με τα παραπάνω, η Αρχή εξέδωσε τη γνωμοδότηση με αριθμό 4/2022 κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών (αριθμ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/9090/25-7-2022) για την διατύπωση γνώμης επί του ΣχΝ «Αξιολόγηση της έναντι του Δημοσίου φερεγγυότητας και πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών και νομικών προσώπων - Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης». Η Αρχή αφού μελέτησε και αυτό το ΣχΝ υπογράμμισε στη γνωμοδότησή της 4/2022, μεταξύ άλλων, την υποχρέωση διενέργειας ΕΑΠΔ πριν από την έναρξη της σκοπούμενης επεξεργασίας αναφορικά με την αξιολόγηση της έναντι του Δημοσίου φερεγγυότητας και πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών προσώπων καθώς και της εκπόνησης αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου με σχετική αναφορά των εν λόγω υποχρεώσεων στο υποβληθέν ΣχΝ.

Ακόμα, η Αρχή, με το υπό στοιχεία Γ/ΞΕ/2620/19-10-2022 έγγραφό της, απάντησε σε αίτημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων σχετικά με τη διατύπωση γνώμης επί του σχεδίου της κοινής υπουργικής απόφασης «Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης και Ελέγχου - Διαδικασία Εφαρμογής της Δράσης "Πρώιμη και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για την πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης" της χρονικής περιόδου 2022-2023, συγχρηματοδοτούμενης από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του Εταιρικού Συμφώνου για την Περιφερει-

ακή Ανάπτυξη (ΕΣΠΑ) για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 και από εθνικούς πόρους». Η Αρχή, λόγω της υποβολής του τελικού σχεδίου της Κοινής υπουργικής απόφασης μόλις μία εργάσιμη ημέρα πριν από τη δημοσίευση και έναρξη ισχύος αυτής, δεν είχε τη δυνατότητα ολοκληρωμένης εξέτασης του σχεδίου πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της ΚΥΑ. Για τον λόγο αυτόν επισήμανε συγκεκριμένα σημεία και επιφυλάχθηκε να εξετάσει στο μέλλον θέματα που θα προκύψουν κατά την εφαρμογή της εν θέματι Κοινής υπουργικής απόφασης. Επισήμανε, μεταξύ άλλων, ότι, σε σχέση με την υπό κρίση επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των ωφελούμενων παιδιών, όπως ορίζονται στην Κοινή υπουργική απόφαση, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση διενέργειας ΕΑΠΔ με βάση το άρθρο 35 του ΓΚΠΔ και την απόφαση 65/2018 της Αρχής (Β' 1622/2019), λόγω της συστηματικής και σε μεγάλη κλίμακα επεξεργασίας ειδικής κατηγορίας δεδομένων που σχετίζονται με την εν θέματι δράση.

Όσον αφορά την προηγούμενη διαβούλευση, η Αρχή εξέτασε σχετικό αίτημα του υπευθύνου επεξεργασίας «Ελληνική Εταιρεία Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ακινήτου Ελληνικού Αεροδρομίου ΑΕ» αναφορικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που προκύπτει λόγω της σκοπούμενης εγκατάστασης συστήματος βιντεοεπιτήρησης στην περίφραξη του μητροπολιτικού πόλου του Ελληνικού. Ειδικότερα, η σκοπούμενη επεξεργασία συνίσταται στην εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης προσωρινά, μέχρι την τμηματική ολοκλήρωση των επί μέρους εργασιών ανάπλασης του πόλου και μεταβίβασης των σχετικών ιδιοκτησιών. Η Αρχή απέρριψε το υπό κρίση αίτημα διαβούλευσης καθώς έκρινε ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 36 του ΓΚΠΔ για προηγούμενη διαβούλευση με την εποπτική αρχή βάσει του επιπέδου του υπολειπόμενου κινδύνου. Και τούτο διότι από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, δεν προέκυψε ότι ο επικαλούμενος υπολειπόμενος κίνδυνος παραβίασης της εμπιστευτικότητας παραμένει υψηλός, λαμβανομένων υπόψη, με βάση την προσκομισθείσα μελέτη ΕΑΠΔ, αφενός της χαμηλού βαθμού πιθανολόγησης επέλευσης του κινδύνου, αφετέρου, της πρόβλεψης μέτρων μετριασμού του κινδύνου από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, ήτοι των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων που πρόκειται να εφαρμοσθούν.

3.6. ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΚΤΟΣ ΕΕ

Υπό το καθεστώς του ΓΚΠΔ, οι μόνες περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται η έκδοση άδειας διαβίβασης από την εποπτική αρχή είναι οι ακόλουθες, σύμφωνα με το άρθρο 46 παρ. 3:

1. Ad hoc συμβατικές ρήτρες μεταξύ εισαγωγέα και εξαγωγέα των δεδομένων.

2. Διοικητικές ρυθμίσεις μεταξύ δημοσίων αρχών ή φορέων, οι οποίες περιλαμβάνουν εκτελεστά και ουσιαστικά δικαιώματα των υποκειμένων (π.χ. Memorandum of Understanding - MOUs μεταξύ δημοσίων αρχών με αντίστοιχες αρμοδιότητες). Η άδεια της εποπτικής αρχής είναι απαραίτητη, διότι οι διοικητικές ρυθμίσεις αυτού του τύπου είναι νομικά μη δεσμευτικές.

Κατά το έτος 2022, η Αρχή δεν χορήγησε καμία άδεια διαβίβασης δεδομένων εκτός ΕΟΧ. Ωστόσο, η Αρχή συμμετείχε στις εργασίες του ΕΣΠΔ και των υποομάδων του, μεταξύ των οποίων είναι και αυτή που ασχολείται με τις διεθνείς διαβιβάσεις δεδομένων.

3.7. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΜΟΛΟΓΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΕΕ, ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ, ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ο ΓΚΠΔ κατοχυρώνει τη συνεργασία των εθνικών εποπτικών αρχών στις υποθέσεις διασυνοριακού χαρακτήρα (άρθρο 4 παρ. 23 ΓΚΠΔ), μέσω των διαδικασιών που προβλέπονται στα άρθρα 60 έως 62 (συνεργασία στο πλαίσιο του «one-stop-shop», βλ. άρθρα 55, 56 ΓΚΠΔ, αμοιβαία συνδρομή, κοινές επιχειρήσεις). Η συνεργασία σε αυτές τις υποθέσεις διεξάγεται από τις εθνικές εποπτικές αρχές, ενώ το ΕΣΠΔ δεν εμπλέκεται παρά μόνο σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών (άρθρο 65 ΓΚΠΔ) ή επείγοντος (άρθρο 66 ΓΚΠΔ). Ο βασικός στόχος του μηχανισμού συνεκτικότητας, ο οποίος προβλέπεται στα άρθρα 63 έως 67 του ΓΚΠΔ, είναι να εξασφαλιστεί η συνεκτική και ενιαία εφαρμογή του ΓΚΠΔ στο σύνολο των κρατών μελών της ΕΕ. Προς τον σκοπό αυτό, ο ΓΚΠΔ κατοχυρώνει την υποχρεωτική συνεργασία των εθνικών εποπτικών αρχών και ορίζει ότι πριν από τη λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων από τις εθνικές εποπτικές αρχές (άρθρο 64 παρ. 1), καθώς και σε περίπτωση ζητήματος γενικής εφαρμογής ή ζητήματος που παράγει αποτελέσματα σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη (άρθρο 64 παρ. 2), απαιτείται η διατύπωση γνώμης από το ΕΣΠΔ.

Η συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ εξασφαλίζεται, επίσης, και μέσω της έκδοσης κατευθυντήριων γραμμών, συστάσεων και βέλτιστων πρακτικών από το ΕΣΠΔ (άρθρο 70 παρ. 1 στοιχ. ε' ΓΚΠΔ).

Το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (IMI) χρησιμεύει ως πλατφόρμα ΤΠ για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών και του ΕΣΠΔ σχετικά με διασυνοριακά ζητήματα.

Το 2022, η Αρχή ήταν αποδέκτης, συνολικά, 1.410 γνωστοποιήσεων - αιτημάτων στο πλαίσιο της συνεργασίας των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων των κρατών μελών, ενώ η ίδια εισήγαγε στο σύστημα 7 αιτήματα συνεργασίας. Επίσης, στο σύστημα εισήχθησαν και 39 υποθέσεις εφαρμογής του μηχανισμού συνεκτικότητας για την έκδοση γνώμης του ΕΣΠΔ βάσει του άρθρου 64 του ΓΚΠΔ (βλ. στο κεφάλαιο 2 αντίστοιχη στατιστική ανάλυση).

3.8. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Αρχή δραστηριοποιήθηκε, επίσης, στην εξέταση σχεδίου κώδικα δεοντολογίας και σχήματος πιστοποίησης, καθώς και στην υλοποίηση έργων χρηματοδοτούμενων κυρίως από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3.8.1. ΚΩΔΙΚΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Αναφορικά με το σχέδιο κώδικα δεοντολογίας το οποίο έχει υποβληθεί στην Αρχή από την Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών δυνάμει του άρθρου 40 του ΓΚΠΔ (βλ. Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2021, ενότητα 3.7.1.), η Αρχή κατόπιν συνεδρίασής της και δεδομένου ότι η Ένωση δεν προέβη σε επικαιροποίηση του σχεδίου βάσει των κατευθύνσεων και συστάσεων που της είχε απευθύνει η Αρχή, αποφάσισε (αρ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2788/4-11-2022)

την περαιτέρω επικοινωνία με την Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών στο πλαίσιο κατάρτισης, από την τελευταία, κώδικα δεοντολογίας.

3.8.2. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Και για το 2022 συνεχίστηκε η εξέταση σχεδίου εθνικού σχήματος πιστοποίησης και των συναφών κριτηρίων αυτού τα οποία είχαν υποβληθεί στην Αρχή δυνάμει του άρθρου 42 παρ. 5 του ΓΚΠΔ (βλ. Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2021, ενότητα 3.7.2). Ο ιδιοκτήτης του σχήματος πιστοποίησης υπέβαλε στην Αρχή νεότερη έκδοση των κριτηρίων, επί του οποίου η Αρχή παρείχε τις παρατηρήσεις της με το υπό στοιχεία Γ/ΕΞΕ/2777/2-11-2022 έγγραφό της. Στο έγγραφο αυτό η Αρχή επισήμανε, μεταξύ άλλων, τα εξής γενικά χαρακτηριστικά:

1. Το πεδίο εφαρμογής των κριτηρίων πιστοποίησης πρέπει να είναι απόλυτα σαφές και να αποφεύγεται η κατά τεκμήριο συναγωγή συμπερασμάτων για το τι περιλαμβάνεται σε αυτό και τι όχι.

2. Τα κριτήρια πιστοποίησης πρέπει να είναι, μεταξύ άλλων, ελέγξιμα και επαληθεύσιμα. Ο τρόπος ελέγχου και αποτίμησης/επαληθεύσης ενός κριτηρίου πιστοποίησης συνιστούν πληροφορίες διαφορετικές από το κριτήριο αυτό καθ'αυτό οι οποίες υπάγονται στο σχήμα πιστοποίησης και ουσιαστικά «συμπληρώνουν» το κάθε κριτήριο προκειμένου να διαπιστωθεί η ελεγκσιμότητα και επαληθευσιμότητα αυτού. Το κάθε κριτήριο όμως πρέπει να είναι σαφώς διατυπωμένο και ευδιάκριτο, ανεξάρτητα από τις συμπληρωματικές με αυτό πληροφορίες. Λαμβάνοντας εξάλλου υπόψη ότι η Αρχή μπορεί να εγκρίνει μόνο τα κριτήρια πιστοποίησης και δεν μπορεί να λάβει θέση για πληροφορίες, όπως, π.χ., η αποτελεσματικότητα των μεθόδων για τον έλεγχο εκπλήρωσης των κριτηρίων, ο σαφής διαχωρισμός των ως άνω εννοιών είναι απαραίτητος. Τούτο δεν αίρει την ανάγκη καταγραφής όλων των πληροφοριών, πρέπει όμως οι παρεχόμενες πληροφορίες να είναι διαμορφωμένες κατάλληλα ώστε να είναι σαφές ποια ακριβώς είναι τα κριτήρια -τα οποία η Αρχή θα εξετάσει αν εγκρίνει ή όχι και, ακολούθως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων θα εκδώσει γνώμη- και ποιες οι συμπληρωματικές με αυτά πληροφορίες.

3. Θα πρέπει να αποσαφηνιστεί αν κάποια κριτήρια έχουν εφαρμογή υπό προϋποθέσεις ή όχι. Και τούτο διότι στο εισαγωγικό κείμενο της αίτησης έγκρισης των κριτηρίων πιστοποίησης αναφέρεται ότι «η πιστοποίηση χορηγείται εφόσον πληρούνται όλα τα παρακάτω κριτήρια», υπονοώντας κατ'αυτόν τον τρόπο έναν υποχρεωτικό χαρακτήρα για το σύνολο των κριτηρίων, ωστόσο από τη μελέτη αυτών διαφαίνεται ότι κάποια κριτήρια θα μπορούσαν και να μη τυγχάνουν εφαρμογής σε κάποιες περιπτώσεις.

Στη συνέχεια η Αρχή προέβη και σε σειρά ειδικότερων παρατηρήσεων επί αυτών καθ'αυτών των κριτηρίων του σχήματος. Αναμένεται νεότερη έκδοση των κριτηρίων πιστοποίησης, για το εν λόγω σχήμα, εντός του 2023.

3.8.3. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ/ΕΡΓΑ

3.8.3.1. Έργο «byDesign»

Η Αρχή, κατά το έτος 2022, συνέχισε και ολοκλήρωσε την υλοποίηση του έργου με δ.τ. «byDesign», το οποίο

είχε ξεκινήσει εντός του 2020 (βλ. σχετικά και τις Ετήσιες Εκθέσεις της Αρχής για τα έτη 2020 και 2021), από κοινού με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς και την ελληνική εταιρεία πληροφορικής ICT Αβονο ΙΚΕ, με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (<https://bydesign-project.eu/>).

Το εν λόγω έργο είχε δύο κύριους άξονες: αφενός, να διευκολύνει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) όσον αφορά τη συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ, προσφέροντας ένα προσαρμοσμένο πακέτο συμμόρφωσης, αφετέρου, να προωθήσει τη δημιουργία προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ που συμμορφώνονται με την προστασία δεδομένων εκ σχεδιασμού, ευαισθητοποιώντας παράλληλα ως προς αυτή την κατεύθυνση κάθε ενδιαφερόμενο.

1. Ως προς τον πρώτο άξονα, ολοκληρώθηκε εντός του 2022 η ανάπτυξη διαδικτυακής εργαλειοθήκης (online toolkit) για την υποστήριξη και διευκόλυνση της συμμόρφωσης των ΜμΕ με την αποτελεσματική εφαρμογή του ΓΚΠΔ. Η εργαλειοθήκη παρέχεται στις ΜμΕ μέσω διαδικτυακής εφαρμογής (https://www.dpa.gr/el/byDesign_onlinetoolkit), η οποία είναι διαθέσιμη σε πλήρη ελληνική και αγγλική έκδοση και συνοδεύεται από τον αντίστοιχο οδηγό χρήσης. Υλοποιήθηκε με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών και λογισμικού του διαδικτύου καθώς και με κατάλληλη σχεδίαση της πλατφόρμας και της αρχιτεκτονικής του συστήματος με αποτέλεσμα να πληροί τις προδιαγραφές της ευχρηστίας και παροχής φιλικής διεπαφής προς τον χρήστη, της προσαρμοσιμότητας και εύκολης παραμετροποίησης, της επεκτασιμότητας και της παροχής εύχρηστου περιβάλλοντος διαχείρισης και δυνατότητας εξαγωγής ανώνυμων στατιστικών στοιχείων χρήσης.

Η εργαλειοθήκη αυτή παρέχει, με εύχρηστο, δομημένο και φιλικό τρόπο, στις ΜμΕ ένα σύνολο δομημένων πρότυπων βασικών εγγράφων και κειμένων διαφόρων κατηγοριών, στα οποία περιλαμβάνονται πολιτικές, οδηγίες, ενημερωτικά κείμενα, καλές πρακτικές, υποδείγματα, έντυπα, απαντήσεις σε συχνές ερωτήσεις, συγκεντρωτικοί κατάλογοι και λίστες ελέγχου, και τα οποία καλύπτουν τους βασικούς πυλώνες της συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ σχετικά με τη διαφάνεια και τη νομιμότητα της επεξεργασίας, την τήρηση των υποχρεώσεων βάσει της αρχής της λογοδοσίας και την ανάλυση των βασικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των ΜμΕ που περιλαμβάνουν την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Ακόμα, η εργαλειοθήκη διαθέτει έναν διαδικτυακό οδηγό (online wizard) με δέκα (10) απλές και περιεκτικές ερωτήσεις καθοδήγησης των ΜμΕ, ο οποίος επιτρέπει την προσαρμογή του παραγόμενου υλικού των προτύπων εγγράφων με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της κάθε ΜμΕ.

Επίσης, εντός του 2022, ολοκληρώθηκαν οι δύο φάσεις της πιλοτικής και πλήρους παραγωγικής λειτουργίας της διαδικτυακής εργαλειοθήκης. Η πιλοτική λειτουργία διήρκεσε έναν μήνα (από 07/04/2022 έως 07/05/2022) κατά τον οποίο η εργαλειοθήκη ήταν διαθέσιμη, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης, σε αντιπροσωπευτικό δείγμα πιλοτικών χρηστών, με πρωταρχικό ρόλο στις ΜμΕ που

συμμετείχαν στη φάση της ανάλυσης απαιτήσεων, με στόχο την αξιολόγησή της σε περιβάλλον παραγωγής πριν από τη γενική της κυκλοφορία. Μετά την ολοκλήρωση της φάσης αυτής, η διαδικτυακή εργαλειοθήκη τέθηκε σε πλήρη παραγωγική λειτουργία στις 28/07/2022, η οποία διήρκεσε μέχρι το τέλος του έργου. Κατά τη διάρκεια της φάσης αυτής, η εργαλειοθήκη ήταν διαθέσιμη σε όλους τους επισκέπτες της διαδικτυακής πύλης της Αρχής τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική έκδοση.

Η αξιολόγηση της εργαλειοθήκης κατά τη διάρκεια και των δύο φάσεων της πιλοτικής και της πλήρους παραγωγικής λειτουργίας πραγματοποιήθηκε μέσω κοινής διαδικτυακής έρευνας με χρήση δομημένου ερωτηματολογίου αποτελούμενου από δέκα (10) απλές και περιεκτικές ερωτήσεις κλειστού και ανοικτού τύπου. Τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων και από τις δύο φάσεις ήταν πολύ θετικά και έδειξαν ότι οι χρήστες θεωρούν τη διαδικτυακή εργαλειοθήκη φιλική και εύχρηστη κι ότι καλύπτει τις βασικές πράξεις επεξεργασίας και τις ανάγκες των ΜμΕ καθώς και τις σημαντικές πτυχές συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ.

Μετά την ολοκλήρωση των δύο παραπάνω φάσεων με τις αντίστοιχες αξιολογήσεις τους και τις βελτιώσεις της διαδικτυακής εργαλειοθήκης βάσει των αξιολογήσεων αυτών, καθώς και των συμπερασμάτων του διαδικτυακού συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 29 Σεπτεμβρίου 2022 σχετικά με τα συνολικά αποτελέσματα του έργου (βλ. σχετική αναφορά παρακάτω), η διαδικτυακή εργαλειοθήκη κατέστη διαθέσιμη στο κοινό για μελλοντική χρήση.

2. Ως προς τον δεύτερο άξονα της παροχής εξειδικευμένης γνώσης και πρακτικής καθοδήγησης στις εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε ΤΠΕ και νέες τεχνολογίες, ώστε να ενσωματώνουν στα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους μεθοδολογίες και σύγχρονες τεχνικές για την προστασία των δεδομένων εκ σχεδιασμού (privacy by design), πραγματοποιήθηκαν εντός του 2022 εξειδικευμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες απευθυνόμενες σε επαγγελματίες στον χώρο της πληροφορικής που εργάζονται σε ελληνικές επιχειρήσεις. Ειδικότερα:

α) Πραγματοποιήθηκαν 7 γενικού σκοπού σεμινάρια, διάρκειας 8 ωρών το καθένα, μέσω τηλεδιάσκεψης, στις 8/3/2022, 10/3/2022, 14/3/2022, 21/3/2022, 31/3/2022, 4/4/2022 and 14/4/2022 αντίστοιχα. Για τα εν λόγω σεμινάρια υπήρξε ανοικτή πρόσκληση στην ιστοσελίδα της Αρχής, ενώ επίσης εστάλησαν και σχετικά μηνύματα σε πρόσωπα που έχουν εγγραφεί στις σχετικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες της Αρχής προκειμένου να ενημερώνονται, μεταξύ άλλων, για σχετικές δράσεις της Αρχής.

β) Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν ειδικά τεχνικά σεμινάρια, το καθένα διάρκειας 4 ημερών, επίσης μέσω τηλεδιάσκεψης, στις κάτωθι χρονικές περιόδους: α) 23/5/2022 - 26/5/2022, β) 6/6/2022 - 9/6/2022, γ) 15/6/2022 - 17/6/2022, συν την 20/6/2022. Για τα τεχνικά σεμινάρια, εστάλησαν ηλεκτρονικές προσκλήσεις σε όλους που είχαν παρακολουθήσει τα σεμινάρια γενικού σκοπού. Τα θέματα που κάλυψε κάθε τέτοιο σεμινάριο ήταν: α) Σχέση μεταξύ της ανάλυσης κινδύνων ασφαλείας και της εκτίμησης αντικτύπου ως προς τα προσωπικά

δεδομένα, β) εξαγωγή απαιτήσεων για ιδιωτικότητα εκ σχεδιασμού, υλοποίηση απαιτήσεων χρόνων τήρησης και ικανοποίησης δικαιωμάτων, γ) διαχείριση περιστατικών παραβίασης δεδομένων, δ) κρυπτογράφηση, ανωνυμοποίηση και ψευδωνυμοποίηση.

Πέραν των ανωτέρω τεχνικών σεμιναρίων, πραγματοποιήθηκε, για τους συμμετέχοντες των τεχνικών σεμιναρίων, και ένα πρόσθετο σεμινάριο στις 19/10/2022, το οποίο αποσκοπούσε στην πρακτική εφαρμογή μιας μελέτης περίπτωσης.

γ) Τέλος, πραγματοποιήθηκαν και δύο σεμινάρια σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιώς, στις 10/10/2022 και 17/10/2022.

Το σχετικό εκπαιδευτικό υλικό του είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα https://www.dpa.gr/en/byDesign_guidance_documentation.

Ενόψει της ολοκλήρωσης του έργου τον Οκτώβριο του 2022, πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 29 Σεπτεμβρίου 2022 διαδικτυακό συνέδριο με τίτλο «Presentation of the project 'byDesign' outcomes» κατά τη διάρκεια του οποίου παρουσιάστηκαν συνολικά τα ευρήματα και τα αποτελέσματα του έργου και απαντήθηκαν ερωτήσεις (<https://bydesign-project.eu/2022/10/27/virtual-conference-presentation-of-the-project-bydesign-outcomes-29-9-2022/>).

3.8.3.2. Έργο «byDefault»

Η Αρχή, από τον Σεπτέμβριο του 2022, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την ευαισθητοποίηση κοινού, υπευθύνων επεξεργασίας και εκτελούντων την επεξεργασία σχετικά με τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υλοποιεί ένα νέο έργο με τίτλο «Ενήμεροι εξ ορισμού: προωθώντας την ευαισθητοποίηση κρίσιμων κοινωνικών και επαγγελματικών ομάδων (παιδιά και επαγγελματίες προστασίας δεδομένων) - byDefault» (<https://bydefault-project.eu/>). Η υλοποίηση πραγματοποιείται από κοινού με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς και την ελληνική εταιρεία πληροφορικής ICT-ABOVO με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το έργο byDefault επιδιώκει δύο στρατηγικούς στόχους:

- Να αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής στην κρίσιμη κοινωνική ομάδα των παιδιών.

- Να παρέχει στους επαγγελματίες του χώρου της προστασίας δεδομένων (Υπεύθυνοι Προστασίας Δεδομένων, επαγγελματίες με σχετικό αντικείμενο, επαγγελματίες πληροφορικής που συμμετέχουν/υλοποιούν σχετικά έργα κ.ά.) συνεχή υποστήριξη στις δραστηριότητές τους, πέρα από ένα αρχικό επίπεδο, με στόχο την εξειδικευμένη ενημέρωση σε επιλεγμένους βασικούς τομείς.

Για τον σκοπό αυτόν, το έργο byDefault επικεντρώνεται στις ακόλουθες βασικές δραστηριότητες προς επίτευξη των παραπάνω στόχων:

1. Την ανάπτυξη ανοικτής ηλεκτρονικής πλατφόρμας συνεργασίας και ανταλλαγής απόψεων των επαγγελματιών του χώρου της προστασίας δεδομένων.

2. Την ανάπτυξη κατάλληλου εκπαιδευτικού προγράμματος με πρωτότυπο εκπαιδευτικό υλικό για μαθητές

όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, προκειμένου να επαυξήσει την επαγρύπνησή τους σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και ιδιωτικότητας.

3. Την παροχή εκπαίδευσης και υποστήριξης σε εκπαιδευτικούς και καθηγητές, ώστε να μπορούν να σχεδιάζουν και να υλοποιούν σχετικές εκπαιδευτικές δράσεις και μαθησιακές ενότητες σύμφωνα με τη φιλοσοφία του εκπαιδευτικού προγράμματος.

4. Την πραγματοποίηση ενός συνόλου πιλοτικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε πολλά σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού προγράμματος.

3.9. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Κατά τη διάρκεια του 2022 και δυνάμει του άρθρου 18 παρ. 3 του ν. 4624/2019 ξεκίνησε με πρωτοβουλία της Αρχής το εξόχως σύνθετο έργο της κατάρτισης του σχεδίου προεδρικού διατάγματος για τον νέο της Οργανισμό² προκειμένου να επέλθουν οι αναγκαίες οργανωσιακές αλλαγές³ που θα της επιτρέψουν να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στις ολοένα αυξανόμενες υποχρεώσεις τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. Ειδικότερα, η εν λόγω ανάγκη οργανωσιακών βελτιώσεων περιλαμβάνομένης και της ενίσχυσης της Γραμματείας της Αρχής με ανθρώπινο δυναμικό κατέστη αδήριτη, καθ' όσον με τη θέση σε εφαρμογή του ΓΚΠΔ και του ν. 4624/2019, με τον οποίο μεταφέρεται επίσης στην εθνική έννομη τάξη και η Οδηγία 2016/680, οι αρμοδιότητες της Αρχής διευρύνθηκαν σημαντικά. Συγκεκριμένα, πλέον προβλέπεται η συνεργασία (μηχανισμός συνεκτικότητας, one-stop-shop), η αμοιβαία συνδρομή και οι κοινές επιχειρήσεις μεταξύ των εποπτικών αρχών των κρατών μελών, τηρουμένων αυστηρών χρονικών προθεσμιών, προβλέπεται η αρμοδιότητα συμμετοχής στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων, το οποίο επιλαμβάνεται και γνωμοδοτεί και επί θεμάτων που τίθενται από εθνικές αρχές ή την Επιτροπή. Επιπλέον, διευρύνονται οι υφιστάμενες αρμοδιότητες της υποστήριξης των υποκειμένων των δεδομένων, των υπευθύνων επεξεργασίας, της ενημέρωσης του κοινού, ενώ καιρίας σημασίας είναι και η παρακολούθηση των εξελίξεων στις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών και στις εφαρμογές επεξεργασίας δεδομένων. Επίσης, πέραν της εξέτασης των καταγγελιών και πραγματοποίησης ελέγχων, προβλέπεται η εξέταση περιστατικών παραβίασης δεδομένων, η προηγούμενη διαβούλευση σε περιπτώσεις επεξεργασιών υψηλού κινδύνου, η αξιολόγηση και έγκριση κωδικών δεοντολογίας και κριτηρίων πιστοποίησης.

Επομένως, με το ανωτέρω σχέδιο Οργανισμού σκοπήθηκε να ρυθμιστεί αποτελεσματικότερα η οργάνωση

² Υπενθυμίζεται ότι η Αρχή είναι η μόνη από τις ανεξάρτητες αρχές που δεν έχει τη δυνατότητα να θεσπίσει η ίδια τον Οργανισμό της, μολονότι με το άρθρο 20 παρ. 1 του ν. 4622/2019 για το επιτελικό κράτος προβλέπεται ότι οι Οργανισμοί των ανεξάρτητων αρχών καταρτίζονται με απόφαση των οργάνων διοίκησής τους, βλ. συναφώς αναφορά στην Ετήσια Έκθεση της Αρχής του έτους 2021, σελ. 28, διαθέσιμη στον ιστότοπο της Αρχής (www.dpa.gr).

³ Για την υφιστάμενη οργάνωση της Αρχής, βλ. εκτενή αναφορά στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας.

και διάρθρωση της Γραμματείας της Αρχής, να αντιμετωπιστούν υπηρεσιακά θέματα του προσωπικού της με βάση την προαναφερόμενη εξουσιοδοτική διάταξη του ν. 4624/2019 καθώς και να καθοριστούν τα περιγράμματα των προβλεπόμενων θέσεων ευθύνης. Με τον εν λόγω Οργανισμό διαμορφώνεται ένα οργανωτικό πλαίσιο που ανταποκρίνεται στις νέες συνθήκες και στις ανάγκες που ανακύπτουν ενόψει των αυξημένων και ιδιαίτερων αρμοδιοτήτων και καθηκόντων της Αρχής που απορρέουν από την εφαρμογή του ΓΚΠΔ. Παράλληλα δε, εκπληρώνεται η υποχρέωση ανταπόκρισης της χώρας στις ως άνω διατάξεις του ΓΚΠΔ. Σημειώνεται ότι η ενίσχυση της Αρχής με το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό και η δυνατότητα της Αρχής να επιλέγει τους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων με διαδικασίες ελεγχόμενες από την ίδια είναι κρίσιμης σημασίας για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας και τον σεβασμό της ανεξαρτησίας της.

Αναφορικά με τη διάρθρωση του σχεδίου προεδρικού διατάγματος για τον Οργανισμό της Αρχής, σημειώνεται ότι χωρίζεται σε τρία μέρη:

1. Το Μέρος Πρώτο που αναφέρεται στη διάρθρωση της Γραμματείας και στις αρμοδιότητες της Αρχής που υποστηρίζονται από τις οργανικές μονάδες της Γραμματείας, περιλαμβάνει δε και σχετικές γενικές διατάξεις,

2. το Μέρος Δεύτερο που αναφέρεται στο προσωπικό της Αρχής και χωρίζεται σε τρία κεφάλαια. Το Κεφάλαιο Α αφορά στις θέσεις, κατηγορίες, κλάδους και προσόντα διορισμού του προσωπικού, το Κεφάλαιο Β αφορά στα προσόντα, τον τρόπο επιλογής και τα περιγράμματα των θέσεων προϊσταμένων των οργανικών μονάδων και το Κεφάλαιο Γ περιλαμβάνει γενικές διατάξεις και

3. το Μέρος Τρίτο που περιλαμβάνει τις λοιπές διατάξεις, μεταβατικές, τελικές και καταργούμενες. Μεθοδολογικά δε, για τον οργανωτικό σχεδιασμό της Γραμματείας σταθμίστηκαν ως κριτήρια η κατά το δυνατόν συνεκτική και λειτουργική κατάτμηση - ομαδοποίηση αρμοδιοτήτων-εργασιών, η εξειδίκευση, η ενότητα της διοίκησης και η διατήρηση της ευελιξίας. Δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στη διασφάλιση της ομαλής καθημερινής διαχείρισης των εργασιών και της συνέχειας στην αποτελεσματική λειτουργία της Αρχής.

Το εν λόγω σχέδιο του προεδρικού διατάγματος για τον Οργανισμό της Αρχής εγκρίθηκε ομόφωνα από την Ολομέλεια της Αρχής, κατόπιν ορισμένων τροποποιήσεων, στη συνεδρίαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2022, ενώ η διοικητική διαδικασία εγκρίσεως αυτού από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών δεν είχε ολοκληρωθεί μέχρι την εκπνοή του έτους.

Επιπλέον, με την έκδοση και δημοσίευση της υπ' αρ. 9/2022 απόφασης της Αρχής και δυνάμει του άρθρου 17 παρ. 2 του ν. 4624/2019 ολοκληρώθηκε η αναθέωση του Κανονισμού Λειτουργίας της, με τον οποίο ρυθμίζονται κυρίως θέματα διαδικασιών και αρμοδιοτήτων των οργάνων της Αρχής με σκοπό να επιτυγχάνεται η αποτελεσματικότερη δυνατή λειτουργία της στο πλαίσιο των κανόνων του ΓΚΠΔ και του ν. 4624/2019. Συγκεκριμένα, με τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής ρυθμίστηκε ιδίως η λειτουργία της

Αρχής, σε ολομέλεια και τμήματα, η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ ολομέλειας και τμημάτων, οι αρμοδιότητες του μονοπρόσωπου οργάνου, και η διαδικασία ανάθεσης από τον Πρόεδρο στον Αναπληρωτή Πρόεδρο και σε μέλη, τακτικά και αναπληρωματικά, των αρμοδιοτήτων αυτών, η διαδικασία σύγκλησης, συνεδρίασης και λήψης απόφασης, η προηγούμενη ακρόαση των ενδιαφερομένων, η διαδικασία επεξεργασίας και διεκπεραίωσης των υποθέσεων, ο τρόπος διεξαγωγής των ελέγχων και θέματα πειθαρχικής διαδικασίας. Ακολούθως, με την απόφαση 13/2022 της Αρχής τροποποιήθηκε το άρθρο 8 παρ. 2 του Κανονισμού προκειμένου να αξιοποιείται πληρέστερα το σύνολο των τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Αρχής και κατ' αποτέλεσμα η αύξηση των υποθέσεων που εξετάζονται από το τμήμα. Τέλος, με την απόφαση υπ' αρ. 69/2022 της Αρχής αντικαταστάθηκαν ορισμένες διατάξεις που αφορούν τη δυνατότητα της Αρχής να συνεδριάζει εξ αποστάσεως.

Περαιτέρω, ο Πρόεδρος της Αρχής εξέδωσε απόφαση (Γ/ΕΞΕ/3389/2022) για την ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων της, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), του ν. 4624/2019, του Κανονισμού Λειτουργίας της και του ν. 3051/2002 αλλά και του Κεφαλαίου Ι του ν. 4727/2020. Σταθμίζοντας δε η Αρχή την υπό στοιχεία ΔΗΔ/Φ.40/407/08.01.2015 εγκύκλιο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΑΔΑ: ΩΩΡΜΧ-ΜΒΛ) με θέμα: «Εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του ν. 4305/2014 (Α' 237) σχετικά με την «ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημοσίου τομέα, την τροποποίηση των διατάξεων του πρώτου κεφαλαίου του ν. 3448/2006, προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2013/37 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας στο δημόσιο τομέα», καθώς και τις προγενέστερες σχετικές αποφάσεις της ίδιας της Αρχής, προέβη στην κατανομή του συνόλου των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή της στις προβλεπόμενες κατηγορίες διάθεσης, κατ' εφαρμογή των διατάξεων 67 παρ. 3 και 4 και 59 παρ. 4 του ν. 4727/2020, όπως αναλυτικά εκτίθενται στην ως άνω αναφερόμενη απόφαση (Γ/ΕΞΕ/3389/2022).

Τέλος, η Αρχή εξέδωσε την υπ' αρ. 64/2022 απόφαση (Γ/ΕΞΕ/3162/2022) με την οποία προσδιορίστηκαν οι κανόνες για την αφαίρεση των στοιχείων ταυτότητας στις αποφάσεις της που αναρτώνται στην ιστοσελίδα της. Για την έκδοση της εν λόγω απόφασης ελήφθησαν υπόψη, μεταξύ άλλων, οι διατάξεις του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και του ν. 4624/2019, ο Κανονισμός Λειτουργίας της Αρχής όπως επίσης και το Κεφάλαιο Ι του ν. 4727/2020 (άρθρα 61 παρ. 1 και

59 παρ. 6) για τα Ανοικτά Δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημοσίου τομέα, με τον οποίο ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Ιουνίου 2019.

Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει η υποχρέωση της Αρχής αφενός μεν να διαθέτει ανοικτά και δημοσίως τις αποφάσεις που εκδίδει συμβάλλοντας στην ενίσχυση της διαφάνειας και διευκολύνοντας την περαιτέρω χρήση τους προς τον σκοπό του δημοσίου συμφέροντος, αφετέρου δε να προστατεύει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των φυσικών προσώπων που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις αυτές, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) και του ν. 4624/2019 (Α' 137). Σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 του ΓΚΠΔ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις, το κόστος εφαρμογής και τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, καθώς και τους κινδύνους διαφορετικής πιθανότητας επέλευσης και σοβαρότητας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία, εφαρμόζει αποτελεσματικά, τόσο κατά τη στιγμή του καθορισμού των μέσων επεξεργασίας όσο και κατά τη στιγμή της επεξεργασίας, κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, όπως η ψευδωνυμοποίηση, σχεδιασμένα για την εφαρμογή αρχών προστασίας των δεδομένων, όπως η ελαχιστοποίηση των δεδομένων, και την ενσωμάτωση των απαραίτητων εγγυήσεων στην επεξεργασία κατά τρόπο ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις του ΓΚΠΔ και να προστατεύονται τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων («προστασία των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό»). Σύμφωνα δε με την παρ. 7 του άρθρου 10 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής, «Οι αποφάσεις της Αρχής αναρτώνται στη διαδικτυακή πύλη της, αφού αφαιρεθούν τα στοιχεία που οδηγούν σε ταυτοποίηση φυσικών προσώπων, σύμφωνα με σχετικούς κανόνες που καθορίζει η Αρχή». Ενόψει των ανωτέρω η Αρχή αποφάσισε ομόφωνα τον προσδιορισμό των κανόνων για την αφαίρεση στοιχείων ταυτότητας στις αποφάσεις της που αναρτώνται στην ιστοσελίδα της, όπως αυτοί περιγράφονται στο Παράρτημα της ως άνω απόφασης υπ' αρ. 64/2022.

3.10. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η πρόωθηση της ευαισθητοποίησης των υποκειμένων των δεδομένων για την κατανόηση των κινδύνων, των κανόνων, των εγγυήσεων και των δικαιωμάτων αναφορικά με την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, αλλά και των υπευθύνων/εκτελούντων την επεξεργασία σχετικά με τις υποχρεώσεις τους, αποτελεί διαχρονικά έναν από τους βασικότερους άξονες της αποστολής της Αρχής, ο οποίος άλλωστε προβλέπεται ρητά στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων.

Συνοπτικά οι επικοινωνιακές δράσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2022 ήταν οι εξής: Διοργάνωση ενημερωτικής ημερίδας στο πλαίσιο του εορτασμού της Ημέρας Προστασίας Δεδομένων, συμβολή στην υλοποίηση επιμορφωτικών σεμιναρίων, ερευνητικών και λοιπών χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων, συμμετοχή εκπροσώπων της Αρχής με ομιλίες - παρουσιάσεις σε επιστημονικά συνέδρια, ημερίδες, εκδηλώσεις και εκπαιδευτικά σεμινάρια, έκδοση νέων τευχών του ηλεκτρονικού ενημερωτικού της δελτίου (e-Newsletter), έκδοση δελτίων Τύπου και ανακοινώσεων, παροχή απαντήσεων σε δημοσιογραφικά ερωτήματα, παραχώρηση συνεντεύξεων και δημοσίευση άρθρων σε ΜΜΕ.

Ημέρα Προστασίας Δεδομένων, 28 Ιανουαρίου 2022

Η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της ευρώπης έχει καθιερώσει την 28η Ιανουαρίου κάθε έτους ως Ημέρα Προστασίας Δεδομένων.⁴ Ο εορτασμός της ημέρας αυτής αποσκοπεί στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ευρωπαίων πολιτών σε θέματα προστασίας δεδομένων. Ειδικότερα, επιδιώκεται να κατανοήσουν οι πολίτες τι είδους δεδομένα τους συλλέγονται και τυγχάνουν επεξεργασίας, για ποιους σκοπούς, ποια είναι τα δικαιώματά τους ως υποκείμενα των δεδομένων, ποιος ο τρόπος άσκησής τους, αλλά και περαιτέρω η συνειδητοποίηση των κινδύνων που συνδέονται με τυχόν παράνομη και αθέμιτη επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων.

Με αφορμή τον εορτασμό της 16ης Ημέρας Προστασίας Δεδομένων, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων διοργάνωσε, στις 28 Ιανουαρίου 2022, διαδικτυακή ενημερωτική ημερίδα. Η εκδήλωση ξεκίνησε με εισαγωγική ομιλία του Προέδρου της Αρχής, Επίτιμου Προέδρου ΣτΕ, Κωνσταντίνου Μενουδάκου. Ως προς τη θεματολογία του πρώτου μέρους, τα μέλη της Αρχής Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης, Καθηγητής Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων Πανεπιστημίου Πειραιά και Γρηγόρης Τσόλιας, Δικηγόρος ΔΝ, ανέπτυξαν εισηγήσεις με τίτλους «Διαχείριση της Πανδημίας COVID-19 και Προσωπικά Δεδομένα» και «Τηλεργασία και προστασία προσωπικών δεδομένων» αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι ο Αναπληρωτής Πρόεδρος της Αρχής, Αρεοπαγίτης ε.τ., Γεώργιος Μπατζαλέξης, συντόνισε το α' μέρος με τίτλο «Επίκαιρα ζητήματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» καθώς και τη συζήτηση με το κοινό η οποία ακολούθησε.

Στο δεύτερο μέρος με τίτλο «Το έργο byDesign» αρχικά ο Δρ. Βασίλειος Ζορκάδης, Διευθυντής Γραμματείας της Αρχής, πραγματοποίησε ομιλία με τίτλο «Συμμετοχή της Αρχής σε έργα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εισαγωγή στο Έργο byDesign». Στη συνέχεια οι Κάλλη Καρβέλη (M.Sc.) και Δρ. Ευφροσύνη Σιουγλέ, νομική και πληροφορική ελέγκτρια της Αρχής, αντίστοιχα, ανέπτυξαν εισήγηση με τίτλο «Δημιουργία υποστηρικτικού εργαλείου συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ». Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την παρουσίαση με τίτλο «Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού και οργάνωση σεμιναρίων στο αντικείμενο της «Προστασίας δεδομένων εκ σχεδιασμού και εξ ορισμού»» του Δρ. Γιώργου Ρου-

⁴ Βλ. σχετικά <https://www.coe.int/el/web/portal/28-january-data-protection-day>

σόπουλου, πληροφορικού ελεγκτή της Αρχής και της Γεωργίας Παναγοπούλου, πληροφορικής ελέγκτριας της Αρχής. Ο Πρόεδρος της Αρχής, Κωνσταντίνος Μενουδάκος συντόνισε το β' μέρος καθώς και τη συζήτηση με το κοινό η οποία ακολούθησε.

Η εκδήλωση μεταδόθηκε μέσω διαδικτύου από τον ιστότοπο της υπηρεσίας ΔΙΑΥΛΟΣ του Εθνικού Δικτύου Υποδομών, Τεχνολογίας και Έρευνας.

Συμβολή της Αρχής στην υλοποίηση επιμορφωτικών σεμιναρίων και ερευνητικών και λοιπών χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων

Η Αρχή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την ευαισθητοποίηση υπευθύνων επεξεργασίας και εκτελούντων την επεξεργασία σχετικά με τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υλοποίησε από την 1/11/2020 και για 24 μήνες το έργο με τίτλο «Διευκόλυνση της συμμόρφωσης μικρομεσαίων επιχειρήσεων με τον GDPR και προώθηση της προστασίας δεδομένων από τον σχεδιασμό σε προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ (byDesign)». Η υλοποίηση πραγματοποιήθηκε από κοινού με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς και την Ελληνική εταιρεία Πληροφορικής ICT Αβονο ΙΚΕ, με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Βασικός στόχος του έργου ήταν η παροχή εξειδικευμένης καθοδήγησης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με τη μορφή εργαλειοθήκης συμμόρφωσης, η οποία περιλαμβάνει απλά στη χρήση εργαλεία υποβοήθησης των εταιρειών και επαγγελματιών συνοδευόμενα από πρότυπα των απαραίτητων εγγράφων, κατάλληλα προσαρμοσμένα σε κάθε επιχείρηση. Ο στόχος ήταν να απλουστευθεί η διαδικασία συμμόρφωσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και να υιοθετηθούν σε μεγαλύτερο βαθμό ορθές πρακτικές σε σχέση με τα προσωπικά δεδομένα τα οποία αυτές επεξεργάζονται.⁵

Στο πλαίσιο του έργου η Αρχή Προστασίας Δεδομένων και το Πανεπιστήμιο Πειραιώς διοργάνωσαν σειρά επτά διαδικτυακών σεμιναρίων (από 8/3 έως 14/4) στα οποία πραγματοποιήθηκε εκπαίδευση σε θέματα που αφορούν στην προστασία προσωπικών δεδομένων και αναδείχθηκαν ως σημαντικά για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις κατά την πρώτη φάση του έργου.

Τα πρώτα αυτά γενικά σεμινάρια απευθύνονταν σε διοικητικά στελέχη και αναλυτές/σχεδιαστές πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και σε στελέχη του οργανισμού τα οποία εμπλέκονται στη συμμόρφωση με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (βλ. περισσότερα στην ενότητα 3.8 «Άλλες δραστηριότητες»).

Στη συνέχεια (23/5 - 20/6 και 19/10) πραγματοποιήθηκαν ειδικά τεχνικά σεμινάρια τα οποία απευθύνονταν αποκλειστικά σε αναλυτές/σχεδιαστές πληροφοριακών συστημάτων (βλ. περισσότερα στην ενότητα 3.8 «Άλλες δραστηριότητες»).

Πραγματοποιήθηκαν, επίσης, τον Οκτώβριο δύο σεμινάρια για φοιτητές του Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Ενόψει της ολοκλήρωσης του έργου byDesign τον Οκτώβριο του 2022, πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη

29 Σεπτεμβρίου 2022 διαδικτυακό διεθνές συνέδριο με τίτλο "Presentation of the project 'byDesign' outcomes" με σκοπό τη συνολική επίσημη παρουσίαση των ευρημάτων και αποτελεσμάτων του έργου και την ανταλλαγή ιδεών και εμπειριών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Το συνέδριο παρακολούθησαν εκπρόσωποι μικρομεσαίων επιχειρήσεων, επαγγελματιών ενώσεων, επιμελητηρίων και επαγγελματίες πληροφορικής.⁶

Χαιρετισμό και εισαγωγική ομιλία στο διεθνές συνέδριο πραγματοποιήσαν, αντίστοιχα, ο Πρόεδρος της Αρχής, Κωνσταντίνος Μενουδάκος και ο διευθυντής της Γραμματείας της Αρχής, Δρ. Βασίλης Ζορκάδης. Στην πρώτη ενότητα με τίτλο "GDPR compliance and the development of an online toolkit for SMEs", την οποία συντόνισε ο Δρ. Γιώργος Λιουδάκης, ICT ABOVO, παρουσιάσεις πραγματοποίησαν οι Κάλλη Καρβέλη, νομική ελέγκτρια ("Need analysis"), Δρ. Ευφροσύνη Σιουγλέ, πληροφορική ελέγκτρια ("Methodology and compliance material") και Νικόλαος Δέλλας, ICT ABOVO ("Online self-assistance compliance tool"). Στη δεύτερη ενότητα με τίτλο "The development of a training programme on Data Protection by Design" την οποία συντόνισε ο Δρ. Κωνσταντίνος Λιμνιώτης, πληροφορικός ελεγκτής, παρουσιάσεις πραγματοποιήθηκαν από τους εξής: Δρ. Γιώργος Ρουσόπουλος, πληροφορικός ελεγκτής ("Training set-up and methodology"), Γεωργία Παναγοπούλου, πληροφορική ελέγκτρια M.Sc. ("Training material") και Κώστας Λαμπρινουδάκης, Καθηγητής Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων - Department of Digital Systems, Πανεπιστημίου Πειραιά ("Report on Training"). Η τρίτη ενότητα με τίτλο "European experience" είχε συντονιστή τον διευθυντή της Γραμματείας της Αρχής, Δρ. Βασίλειο Ζορκάδη. Ομιλίες πραγματοποίησαν οι Hristo Alimonov, Head of International Cooperation and Project Management -εκ μέρους του Προέδρου της Αρχής Προστασίας Δεδομένων της Βουλγαρίας Ventsislav Karadjov ("SME DATA another successful story that inspires and serves"), Anamarija Mladinic, Head of Department for Legal Affairs, Cooperation and Projects, Αρχή Προστασίας Δεδομένων της Κροατίας (AZOP) ("Awareness raising campaign for SMEs (EU ARC project): overview of project activities, achieved results and GDPR compliance in Croatian SMEs"), Meeri Blomberg, Senior Officer, Office of the Data Protection Ombudsman, Φινλανδία. ("GDPR opening doors to the digital single market: SME centric online tools and support for leveraging the opportunity") και Dr. Prokopios Drogkaris, Cybersecurity expert, ENISA ("Engineering Data Protection: The case of Pseudonymisation"). Στην τέταρτη ενότητα που συντόνισε ο Δρ. Ηλίας Αθανασιάδης, Προϊστάμενος Τμήματος Επικοινωνίας της Αρχής, πραγματοποιήθηκε συζήτηση μεταξύ εκπροσώπων εταιρειών, ενώσεων, επιμελητηρίων. Συμμετείχαν οι εξής: Φίλιππος Φρατζολάς, MBCS CITP, DPO, Palso Federation of Language School Owners, Ιωάννης Μαθές, IT Security Officer, DPO, INFORM P. LYKOS (HELLAS) SA, Βαρβάρα Μαυροκεφάλου, DPO, Fais Group of Companies, Ελένη Μόκα, Scientific Officer,

5 Βλ. σχετικά <https://bydesign-project.eu/>

6 Δείτε τις παρουσιάσεις εδώ <https://bydesign-project.eu/news-events/>

Small Enterprises' Institute of the Hellenic Confederation of Professionals, Craftsmen, and Merchants (GSEVEE), Αδαμαντία Πλαρινού, DPO, Papoutsanis SA, Μελίνα Σκόνδρα, Lawyer, CIPP/E, MSc Law and Informatics, Co-chair IAPP Hellenic Chapter. Το συνέδριο έκλεισε ο διευθυντής γραμματείας της Αρχής, Δρ. Βασίλης Ζορκάδης.

Επιπλέον, η Αρχή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την ευαισθητοποίηση κοινού, υπευθύνων επεξεργασίας και εκτελούντων την επεξεργασία σχετικά με τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υλοποιεί από την 1/9/2022 και για 24 μήνες ένα νέο έργο με τίτλο «Ενήμεροι εξ ορισμού: προωθώντας την ευαισθητοποίηση κρίσιμων κοινωνικών και επαγγελματικών ομάδων (παιδιά και επαγγελματίες προστασίας δεδομένων) - byDefault».⁷ Η υλοποίηση πραγματοποιείται από κοινού με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς και την ελληνική εταιρεία Πληροφορικής ICT-ABOVO με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (βλ. περισσότερα στην ενότητα 3.8 «Άλλες δραστηριότητες»).

Συμμετοχή σε εκπαιδευτικά σεμινάρια/ημερίδες

Αρχικά σημειώνεται ότι σε όλη τη διάρκεια του 2022 συνεχίστηκαν τα επιμορφωτικά σεμινάρια στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης με θέμα «Ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων: οι υποχρεώσεις της Δημόσιας Διοίκησης», με εισηγητές ειδικούς επιστήμονες του τμήματος ελεγκτών της Αρχής. Σημειώνεται ότι οι Γ. Ρουσόπουλος και Κ. Λιμνιώτης, ειδικοί επιστήμονες της Αρχής, δημιούργησαν το εκπαιδευτικό υλικό για το ενημερωτικό πρόγραμμα του ΕΚΔΔΑ με τίτλο «Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων: Οι υποχρεώσεις της Δημόσιας Διοίκησης». Το υλικό είναι διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/ta-nea/ekpaideytiko-yliko-gia-enimerotiko-programma-toy-ekdda-me-titlo-genikos>.

Στις 8/2 η ειδική επιστήμονας της Αρχής Δρ. Ε. Σιουγλέ ενημέρωσε τους μαθητές Λυκείου του σχολείου «Homo Educandus Αγωγή» σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας στο διαδίκτυο, στο πλαίσιο εκπαιδευτικής εκδήλωσης με τίτλο «"Δικτύνομαι" με ασφάλεια/Εορτασμός Ημέρας Ασφαλούς Διαδικτύου 2022».

Στις 11/3 ο ειδικός επιστήμονας της Αρχής Δρ. Κ. Λιμνιώτης πραγματοποίησε διάλεξη στο 1ο Πρότυπο Γυμνάσιο Ιλίου με τίτλο «Εισαγωγή στην κρυπτογραφία».

Στις 4/4 το μέλος της Αρχής Καθηγητής Τμήματος Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου Χρήστος Καλλονιάτης συμμετείχε ως εκπαιδευτής στο σεμινάριο με τίτλο «Πρώτο Εκπαιδευτικό Σεμινάριο: Θεωρητική Προσέγγιση» στο πλαίσιο της δράσης «Τεχνική και Επιχειρησιακή Υποστήριξη για τη διάθεση ανοικτών δεδομένων - Open Data Hub της ΕΕΣΥΠ», που διοργάνωσε η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε. (ΕΕΣΥΠ, «Υπερταμείο»), με θέμα «Ο ΓΚΠΔ και τρόποι ανωνυμοποίησης δεδομένων».

Στις 6/6 το μέλος της Αρχής Καθηγητής Κώστας Λαμπρινουδάκης συμμετείχε ως εκπαιδευτής στο σεμινάριο με τίτλο «Δεύτερο Εκπαιδευτικό Σεμινάριο: Εργαστήριο

πρακτικής εξάσκησης διάθεσης ανοικτών δεδομένων μέσω του O2Hub» στο πλαίσιο της δράσης «Τεχνική και Επιχειρησιακή Υποστήριξη για τη διάθεση ανοικτών δεδομένων - Open Data Hub της ΕΕΣΥΠ» που διοργάνωσε η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΕ (ΕΕΣΥΠ, «Υπερταμείο»). Τίτλος εισήγησης: Τεχνικές Ανωνυμοποίησης.

Στις 12 και 19/12 οι ειδικοί επιστήμονες της Αρχής Ε. Σιουγλέ και Κ. Λιμνιώτης συμμετείχαν με παρουσίαση που είχε τίτλο «Σκέψου πιο... προσωπικά για τα δεδομένα σου» σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα που υλοποιήθηκε για μαθητές Λυκείου από το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ) σε συνεργασία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων και το Ινστιτούτο Πληροφορικής - Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΠ- ΙΤΕ).

Συμμετοχή σε ημερίδες και συνέδρια

Κατά τη διάρκεια του 2022, ο Πρόεδρος, μέλη και ειδικοί επιστήμονες της Αρχής συμμετείχαν ως ομιλητές ή συντονιστές σε επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της δράσης «"Ψηφιακός Εγγραμματισμός" της Περιφέρειας Αττικής» το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Αττικής και η Περιφέρεια Αττικής διοργάνωσαν webinar στις 26/1 με βασικό εισηγητή τον ειδικό επιστήμονα της Αρχής Κ. Λιμνιώτη. Ο τίτλος της εισήγησης ήταν «Η προστασία των προσωπικών δεδομένων στο Διαδίκτυο».⁸

Στις 17/2 ο καθηγητής του Παν/μιου Πειραιώς και μέλος της Αρχής Κ. Λαμπρινουδάκης συμμετείχε στο 9ο Information Security Conference («Enabling a Secure Future: Managing Risks in a Constantly Changing World») με εισήγηση με τίτλο «Προστασία προσωπικών δεδομένων σε συνθήκες πανδημίας».

Στις 24/3 το Συμβούλιο «The South Europe Google Data Governance Chair» διοργάνωσε διαδικτυακή ημερίδα με τίτλο «The future of data protection in the new EU digital scenario» στην οποία συμμετείχε ο Διευθυντής της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Δρ Β. Ζορκάδης με εισήγηση με τίτλο «The role of the Data Protection Authorities in the new EU scenario».

Στις 9/6 ο καθηγητής Σπ. Βλαχόπουλος, μέλος της Αρχής, συμμετείχε στο 2ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο του ΑΣΕΠ με θέμα «Σταδιοδρομία στη σύγχρονη δημόσια διοίκηση: Προκλήσεις και προοπτικές» στην Αθήνα (Εθνική Πινακοθήκη) με θέμα εισήγησης

«Διαδικασίες επιλογής προσωπικού και προστασία προσωπικών δεδομένων».

Στις 15/6 η Κ. Καρβέλη, ειδικός επιστήμονας της Αρχής, συμμετείχε ως εισηγήτρια στο μάθημα «Γενικός Κανονισμός» του ΙΝΕΠ για τους συμβούλους ακεραιότητας, και την ίδια ημέρα το απόγευμα ως ομιλήτρια σε ημερίδα που διοργάνωσε ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, για τα 4 χρόνια εφαρμογής του ΓΚΠΔ, με θέμα «ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ».⁹

⁸ Το βίντεο είναι διαθέσιμο στο <https://www.youtube.com/watch?v=55YWDrgC8NY>

⁹ <https://portnet.gr/eidiseis-peiraia/43264-dikhgorikos-sylogos-peiraia-tessera-xronia-efarmogis-tou-kanonismou-gdpr.html>

⁷ Βλ. σχετικά <https://bydefault-project.eu/>

Στις 17/6 ο Πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος συμμετείχε ως συντονιστής και ομιλητής (2η Συνεδρία: Τεχνητή Δικαιοσύνη, Επιτήρηση και Δικαιώματα) στο 2ο Συνέδριο «Quo Vadis AI? Ποιο Μέλλον για/με την Τεχνητή Νοημοσύνη» που διοργάνωσε το Ινστιτούτο για το Δίκαιο της Ιδιωτικότητας, τα Προσωπικά Δεδομένα και την Τεχνολογία.

Στις 23/6 ο Γ. Τσόλιας, δικηγόρος ΔΝ, μέλος της Αρχής, συμμετείχε σε συζήτηση σε εκδήλωση που οργάνωσε η Privacy Connect Athens με θέμα «The impact of the GDPR and the Whistleblower Directive on the operation of whistleblower schemes», σχετικά με την οδηγία 2019/1937 για «την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης» και τις διατάξεις της οι οποίες αφορούν την προστασία προσωπικών δεδομένων. Στις 5/7 ο ίδιος συμμετείχε με εισήγηση με τίτλο «4 χρόνια GDPR: Η εμπειρία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα» στο 7ο Data Privacy και Protection Conference που διοργανώθηκε διαδικτυακά.

Τον Ιούλιο ο καθηγητής και μέλος της Αρχής Σπύρος Βλαχόπουλος πραγματοποίησε ομιλία στο εκπαιδευτικό σεμινάριο σπουδαστών 27ης σειράς στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών (με κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης) με θέμα: «Πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα και προστασία προσωπικών δεδομένων: Η πρακτική εναρμόνιση δύο νέων δικαιωμάτων».

Στις 7/10 ο ENISA διοργάνωσε στις Βρυξέλλες workshop σχετικά με Personal Data Sharing - Emerging Technologies, στο οποίο συμμετείχε ο ειδικός επιστήμονας της Αρχής Κ. Λιμνιώτης. Η παρουσίασή του είχε τίτλο «Data sharing - Use cases in the Health Care Sector», με αντικείμενο τη χρήση τεχνολογιών προστασίας δεδομένων σε περιπτώσεις διαμοιρασμού δεδομένων υγείας.

Στις 10/11 ο Σύνδεσμος Επαγγελματιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ελλάδος (ΣΕΚΑΣΕ) σε συνεργασία με τη ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ διοργάνωσαν το «5th Compliance Conference: Seeking certainties in uncertain times» στο οποίο συμμετείχε ο Πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος ως συντονιστής της τελευταίας συνεδρίας και ο ειδικός επιστήμονας Δρ. Γ. Ρουσόπουλος με εισήγηση με τίτλο «The experience and the challenges of the role of the Hellenic DPA».

Στις 24/11 τα μέλη της Αρχής Καθηγητές Χ. Καλλονιάτης και Κ. Λαμπρινουδάκης συμμετείχαν σε πάνελ ημερίδας που διοργάνωσε το ελληνικό παράρτημα του ISC2 με θέμα «Emerging Cyber Risks demanding differentiation of security and privacy posture?».

Στις 7/12 η Γ. Παναγοπούλου, ειδική επιστήμονας της Αρχής, συμμετείχε στην ετήσια συνεδρίαση του Συμβουλευτικού Οργάνου του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου του ΙΤΕ, η οποία επικεντρώθηκε στην παιδική διαδικτυακή αποπλάνηση και κακοποίηση και τα μέτρα αντιμετώπισης του φαινομένου.

Ηλεκτρονικό Ενημερωτικό Δελτίο

Η Αρχή, κατά τη διάρκεια του 2022, εξέδωσε τέσσερα νέα τεύχη του ηλεκτρονικού Ενημερωτικού Δελτίου της (διαθέσιμα και στο www.dpa.gr «Ενημέρωση» «e-Newsletter»), με το οποίο επιδιώκει να παρέχει σύ-

ντομη αλλά περιεκτική ενημέρωση για το έργο της, τις τρέχουσες εξελίξεις στο πεδίο των προσωπικών δεδομένων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, νέα για πρόσφατες ή επικείμενες εκδηλώσεις, χρήσιμους συνδέσμους σε διαδικτυακούς τόπους σχετικούς με τα παραπάνω ζητήματα και, τέλος, βιβλιογραφική επικαιρότητα.

Συνευξίς και δημοσίευση άρθρων σε ΜΜΕ

Άρθρο του Δρα Βασίλη Ζορκάδη, διευθυντή Γραμματείας της Αρχής, με τίτλο «Εφαρμογή υποστήριξης υπευθύνων επεξεργασίας Δεδομένων για το GDPR» δημοσιεύθηκε στο netweek στις 7/7.¹⁰ Άρθρο του ίδιου με τίτλο «GDPR: Εκπαίδευση από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων» δημοσιεύθηκε στις 28/7 επίσης στο netweek.¹¹ Τέλος, άρθρο του Β. Ζορκάδη με τίτλο «Τα οφέλη του byDesign για τη συμμόρφωση των ΜμΕ στον GDPR και την προστασία δεδομένων από τον σχεδιασμό» δημοσιεύθηκε στο epiheiro.gr στις 24/10.¹²

Στο άρθρο με τίτλο «Τα χιλιάδες αρπακτικά της ψηφιακής ζωής μας» στην Καθημερινή (5/12) συμπεριλήφθηκαν οι απαντήσεις-θέσεις του καθηγητή και μέλους της Αρχής Κώστα Λαμπρινουδάκη και του ειδικού επιστήμονα Δρα Κωνσταντίνου Λιμνιώτη.¹³

Ο καθηγητής και μέλος της Αρχής Χρήστος Καλλονιάτης έδωσε συνέντευξη στις 23/12 στον Ραδιοφωνικό Σταθμό της Εκκλησίας, Εκπομπή «Κάθε Μέρα, Νέα Μέρα» της Αδαμαντίας Μπούρζινου με θέμα την κυβερνοασφάλεια και τα προσωπικά δεδομένα.

Επικαιρότητα

Όσον αφορά την επικαιρότητα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, τα θέματα που το 2022 απασχόλησαν περισσότερο τα ελληνικά και διεθνή Μέσα Ενημέρωσης ήταν:

- Η ανακοίνωση της Αρχής της 16/1 σχετικά με την εφαρμογή της απόφασής της για τη διαδικασία σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Διαθέσιμη στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/enimerosi-shetikame-tin-efarmogi-tis-apofasis-tis-arhis-gia-ti-diadikasia>

- Η επιβολή προστίμου για περιστατικό παραβίασης προσωπικών δεδομένων και μη νόμιμη επεξεργασία δεδομένων από COSMOTE και ΟΤΕ. Βλ. δελτίο Τύπου της 31/1 διαθέσιμο στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/epiboli-prostimoy-gia-peristatiko-parabiasis-prosopikon-dedomenon-kai-mi-nomimi>

- Συμμετοχή της Αρχής Προστασίας Δεδομένων στη συντονισμένη δράση του ΕΣΠΔ για τη χρήση υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους στο δημόσιο τομέα. Βλ. δελτίο Τύπου της 16/1 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/symmetohi-tis-arhis-prostasias-dedomenon-sti-syntonismeni-drasi-toy-esp-d-gia-ti>

¹⁰ Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://netweek.gr/trending-efarmogi-ypostirixis-ypefthynon-epexergasias-dedomenon-gia-to-gdpr/>

¹¹ Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://netweek.gr/gdpr-ekpaidefsi-apo-tin-archi-p-rostasias-dedomenon/>

¹² Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://www.epixeiro.gr/article/379522>

¹³ Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://www.kathimerini.gr/society/562168414/ta-arpaktika-tis-psifiakis-zois-mas/>

• Η υποβολή της Ετήσιας Έκθεσης της Αρχής στον Πρόεδρο της Βουλής. Βλ. δελτίο Τύπου της 11/3 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/yproboli-tis-etisias-ekthesis-tis-arhis-ston-proedro-tis-boyli>

• Η δράση της Αρχής για τα cookies σε ιστοσελίδες ενημερωτικού περιεχομένου. Βλ. δελτίο Τύπου της 9/5 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/drasit-tis-arhis-gia-ta-cookies-se-istoselides-enimerotikoy-periehomeny>

• Οι δηλώσεις του Προέδρου της Αρχής Κωνσταντίνου Μενουδάκου για τα 4 χρόνια GDPR. Βλ. δελτίο Τύπου της 25/5 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/diloseis-toy-proedroy-tis-arhis-konstantinoy-menoydakoy-gia-ta-4-hronia-gdpr>

• Η ανακοίνωση σχετικά με την επιβολή προστίμου στην εταιρεία Clearview AI, Inc. Βλ. δελτίο Τύπου της 14/7 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/anakoinosi-shetika-me-tin-epiboli-prostimoy-stin-etairaia-clearview-ai-inc>

• Η έναρξη παραγωγικής λειτουργίας διαδικτυακού εργαλείου στο πλαίσιο του Έργου byDesign. Βλ. δελτίο Τύπου της 28/7 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/enarxi-paragogikis-leitoyrgias-diadiktyakoy-ergaleiyo-sto-plaisio-toy-ergoy>

• Το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της Αρχής Προστασίας Δεδομένων και της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Βλ. δελτίο Τύπου της 5/8 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/mnimonio-synergias-metaxy-tis-arhis-prostias-dedomenon-kai-tis-epitropis>

• Η δήλωση του Προέδρου της Αρχής για την προστασία των προσωπικών δεδομένων ανήλικου. Βλ. δελτίο Τύπου της 15/10 στο <https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/deltia/dilosi-toy-proedroy-tis-arhis-gia-tin-prostasia-ton-prosopikon-dedomenon>

• Η υπόθεση χρήσης κατασκοπευτικού λογισμικού παρακολούθησης τερματικών συσκευών προσώπων.

• Η απόφαση του ΣτΕ για την αζητήτη πολιτική επικοινωνία (ΣτΕ Δ' 1343-5/2022).

• Οι γνωμοδοτήσεις της Αρχής 1 και 2/2022 για την τηλεργασία και για την απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών αντίστοιχα.

• Η γνωμοδότηση της Αρχής 5/2022 επί του σχεδίου νόμου «Διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, κυβερνοασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών».

• Το πρόστιμο της Ιρλανδικής Αρχής στη Meta.

Είναι αξιοσημείωτο ότι η Αρχή ανταποκρίθηκε άμεσα στα αιτήματα από Μέσα Ενημέρωσης (ενδεικτικά: Documento, Inside Story, Guardian, Politico, The Daily Dot, MLex) αλλά και freelance δημοσιογράφους για παροχή ενημερωτικού υλικού ή και διευκρινίσεων.

Τα δελτία Τύπου και οι ανακοινώσεις της Αρχής είναι διαθέσιμα στο www.dpa.gr (ενότητα «Ενημέρωση», υποενότητες «Δελτία Τύπου και ανακοινώσεις»).

Δημοσίευση άρθρων

Η Κυριακή Καρακάση, ειδική επιστήμονας - νομική ελέγκτρια της Αρχής, δημοσίευσε άρθρο με τίτλο «Η χρήση της ίδιας εικόνας ως προσωπικού δεδομένου στη δημοσιογραφική έρευνα υπό το φως της νομολογίας

του ΕΔΔΑ», στο περιοδικό Ελληνική Δικαιοσύνη. ΕλλΔνη, τ. 4/2022, σελ. 1008 επ. Η ίδια δημοσίευσε άρθρο στο ηλεκτρονικό περιοδικό e-πολιτεία:

«Σχολιασμός επί της υπ' αρ. 55/2021 απόφασης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων», e-πολιτεία - Ηλεκτρονικό περιοδικό Δημοσίου Δικαίου, τ. 2, σελ. 306.¹⁴

Επίσης, άρθρο της Κ. Καρακάση με τίτλο «Η εφαρμογή του ΓΚΠΔ σε συνάρτηση με το σκοπό πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες στο πεδίο των διαδικτυακών παιγνίων και στοιχημάτων» δημοσιεύθηκε στο ΔΙΤΕ, τ. 2/2022, σ. 176.¹⁵

Ο Δρ Κ. Λιμνιώτης, ειδικός επιστήμονας της Αρχής, είναι συν-συγγραφέας στο έργο S. Brotsis, N. Kolokotronis and K. Limniotis, "Towards Post-Quantum Blockchain Platforms", κεφάλαιο στο "Security Technologies and Methods for Advanced Cyber Threat Intelligence, Detection and Mitigation", Now Publishers, σσ. 106-130, 2022.

Ο ίδιος είναι συν-συγγραφέας άρθρων στα ακόλουθα επιστημονικά περιοδικά:

A. Patergianakis and K. Limniotis, "Privacy issues in stylometric techniques," *Cryptography*, vol. 6, no. 17, 2022.¹⁶

S. Monogios, K. Magos, K. Limniotis, N. Kolokotronis, S. Shiaeles, "Privacy issues in Android applications: the cases of GPS navigators and fitness trackers", *International Journal of Electronic Governance, Inderscience Publishers*, vol. 14, no. 1-2, pp. 83-111, 2022.¹⁷

3.11. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΟΠΣ

Με το συγχρηματοδοτούμενο έργο «Επέκταση και παροχή υπηρεσιών του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος διαχείρισης αιτημάτων των πολιτών, επιχειρήσεων, δημοσίων υπηρεσιών και λοιπών φορέων μέσω της διαδικτυακής πύλης της ΑΠΔΠΧ» με Κωδ. ΟΠΣ 509498, η Αρχή θα επιτύχει την επέκταση και βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει προς τους πολίτες και τους υπευθύνους και εκτελούντες την επεξεργασία, του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Μέσω της υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα πραγματοποιεί ένα ακόμη σημαντικό βήμα στη διαδικασία ψηφιακού μετασχηματισμού της, επιδιώκοντας την αποτελεσματικότερη λειτουργία της, μέσω της παροχής των κατάλληλων εργαλείων τόσο στους πολίτες όσο και εσωτερικά στο προσωπικό της.

Επιπλέον, θα εξασφαλίσει ενιαίο, ομοιόμορφο, ταχύ και διαφανή τρόπο υλοποίησης - εφαρμογής και συμμόρφωσης με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου.

Ειδικότερα, το έργο περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

• Σχεδιασμό και υλοποίηση υποσυστήματος υποβοήθησης υπευθύνων επεξεργασίας σχετικά με τη διαχείριση

¹⁴ Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://www.epoliteia.gr/wp-content/uploads/2022/04/306-308-sxolia-1>

¹⁵ Το άρθρο είναι διαθέσιμο στο <https://assets.nb.org/promotions/202202-dite/>

¹⁶ Διαθέσιμο στο <https://www.mdpi.com/2410-387X/6/2/17>

¹⁷ Διαθέσιμο στο <https://www.inderscience.com/info/inarticletoc.php?jcode=ijegkaiyear=2022kaiivol=14kaiissue=1/2>

περιστατικών παραβίασης προσωπικών δεδομένων και εργαλείου υποβοήθησης της ΑΠΔΠΧ σχετικά με τη διαχείριση γνωστοποιήσεων περιστατικών παραβίασης προσωπικών δεδομένων.

- Σχεδιασμό και υλοποίηση υποσυστήματος αυτο-αξιολόγησης (self-assessment) σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία προσωπικών δεδομένων (προσανατολισμένο κυρίως σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οργανισμούς).

- Σχεδιασμό και υλοποίηση υποσυστήματος υποβοήθησης προγραμματισμού - εκτέλεσης διοικητικών ελέγχων της Αρχής.

- Σχεδιασμό και υλοποίηση υποσυστήματος υποβοήθησης πολιτών στην υποβολή καταγγελίας στην Αρχή.

- Σχεδιασμό και υλοποίηση υποσυστήματος υποβοήθησης στην άσκηση δικαιωμάτων στους υπευθύνους επεξεργασίας.

- Δημιουργία διαδικτυακού περιεχομένου ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, κατάλληλο για ανηλίκους.

- Δημιουργία εφαρμογής διαλογικού ρομπότ (chatbot) προς διευκόλυνση της αναζήτησης πληροφοριών.

- Σχεδιασμό και υλοποίηση Πληροφοριακού Συστήματος Διοίκησης (M.I.S) και

- προμήθεια και υλοποίηση περιβάλλοντος Εικονικών Σταθμών Εργασίας.

Οι νέες υπηρεσίες αναμένεται να τεθούν σε λειτουργία το φθινόπωρο του 2023.

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

4.1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) άρχισε τη λειτουργία του την 25η Μαΐου 2018, διαδεχόμενο την Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 (ΟΕ29), σύμφωνα με τη σχετική πρόβλεψη του ΓΚΠΔ. Το ΕΣΠΔ συστάθηκε ως ανεξάρτητος ευρωπαϊκός οργανισμός, με κύρια αποστολή την προώθηση της συνεκτικής εφαρμογής του ΓΚΠΔ και της Οδηγίας 2016/680 για την επιβολή του νόμου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την προαγωγή της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών. Αποτελείται από τους προέδρους ή εκπροσώπους των εποπτικών αρχών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Μόνο σε θέματα ΓΚΠΔ, ως μέλη του ΕΣΠΔ, μπορούν να συμμετέχουν και οι εκπρόσωποι των εποπτικών αρχών των χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), Νορβηγίας, Ισλανδίας και Λίχτενσταϊν, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου ή δικαίωμα εκλογής σε θέση προέδρου ή αναπληρωτή προέδρου. Επίσης, μπορεί να συμμετέχει στις εργασίες του ΕΣΠΔ και η Ε. Επιτροπή, καθώς -σε θέματα ΓΚΠΔ- και η Εποπτεύουσα τις προαναφερόμενες εποπτικές αρχές των τριών χωρών του ΕΟΧ Αρχή, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου. Στις αρμοδιότητες και καθήκοντα του ΕΣΠΔ περιλαμβάνονται ιδίως τα ακόλουθα:

- Παροχή γενικής καθοδήγησης για την αποσαφήνιση της νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων κατευθυντήριων αρχών, συστάσεων και βέλτιστων πρακτικών.

- Παροχή συμβουλών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με οποιοδήποτε θέμα αφορά την προστασία δεδο-

μένων προσωπικού χαρακτήρα και τις νέες προτάσεις νομοθεσίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Έκδοση πορισμάτων συνεκτικότητας και δεσμευτικών αποφάσεων στις περιπτώσεις διαφωνίας μεταξύ της επικεφαλής και των ενδιαφερομένων εποπτικών αρχών σε διασυνοριακές υποθέσεις και

- προώθηση της συνεργασίας και της αποτελεσματικής ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών.

Το ΕΣΠΔ εκδίδει ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές του, η οποία δημοσιεύεται και διαβιβάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

Για την αποτελεσματικότερη οργάνωση των εργασιών του, το ΕΣΠΔ αξιοποιεί υποομάδες ειδικών εμπειρογνομόνων. Κατά το έτος 2022 λειτούργησαν υποομάδες ειδικών στα ακόλουθα αντικείμενα:

1. Επιτήρηση συνόρων, μεταφορές επιβατών, αστυνομικός και δικαστικός τομέας (πρώην τρίτος πυλώνας),
2. συμμόρφωση, ηλεκτρονική διακυβέρνηση και υγεία,
3. συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων,
4. επιβολή του νόμου,
5. χρηματοπιστωτικά θέματα,
6. διαβιβάσεις δεδομένων σε τρίτες χώρες,
7. χρήστες πληροφορικών τεχνολογιών,
8. ομοιόμορφη ερμηνεία των βασικών εννοιών,
9. στρατηγική,
10. κοινωνικά μέσα και
11. τεχνολογικά θέματα.

Επίσης, προβλέπονται ad hoc υποομάδες ειδικών για την επεξεργασία επίκαιρων ζητημάτων.

Σημειώνεται ότι κατά το 2022 συνέχισε τη λειτουργία του και το Δίκτυο Επικοινωνίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων, το οποίο συστάθηκε τον Σεπτέμβριο 2018 με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας των ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Δεδομένων και του ΕΣΠΔ. Στο δίκτυο αυτό συμμετέχουν οι υπεύθυνοι Επικοινωνίας των ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Δεδομένων, της Γενικής Διεύθυνσης Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΕΣΠΔ.

Το ΕΣΠΔ καταρτίζει ανά διετία πρόγραμμα εργασίας, το οποίο δημοσιεύεται. Το 2022 εφαρμόστηκε το πρόγραμμα εργασίας για τα έτη 2021-2022, το οποίο περιλαμβάνει ως κύριες εργασίες την έκδοση γνωμοδοτήσεων, κατευθυντήριων γραμμών, συστάσεων και βέλτιστων πρακτικών για την προώθηση της κοινής ερμηνείας και αποτελεσματικής εφαρμογής του ΓΚΠΔ και της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 για την προστασία δεδομένων στον τομέα αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, την παροχή συμβουλών προς την Ε. Επιτροπή για κάθε θέμα σχετικό με την προστασία δεδομένων, τη συμβολή στη συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ, ιδίως σε διασυνοριακές υποθέσεις και την προώθηση της συνεργασίας και την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών.

Το έτος 2022, το ΕΣΠΔ εξέδωσε 9 κείμενα κατευθυντήριων γραμμών που παρατίθενται στη συνέχεια, συμπεριλαμβανομένου και συνδέσμου στα κείμενα αυτά, στην

ελληνική τους μετάφραση - αν έχει ήδη ολοκληρωθεί κατά τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης ή άλλως στην αγγλική εκδοχή.

• Κατευθυντήριες γραμμές 1/2022 σχετικά με δικαιώματα υποκειμένων των δεδομένων:

https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-012022-data-subject-rights-right-access_en

Το κείμενο αυτό αποσκοπεί στην ανάλυση διαφόρων πτυχών του δικαιώματος πρόσβασης. Αρχικά δίδεται μια γενική επισκόπηση και επεξήγηση του άρθρου 15 του ΓΚΠΔ και ακολούθως αναλύονται πρακτικές ερωτήσεις και θέματα που τίθενται συχνά σε σχέση με την υλοποίηση του δικαιώματος αυτού.

• Κατευθυντήριες γραμμές 2/2022 σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 60 του ΓΚΠΔ:

https://edpb.europa.eu/system/files/2022-10/guidelines_202202_on_the_application_of_article_60_gdpr_el.pdf

Στο κείμενο αυτό αναλύονται οι σχέσεις συνεργασίας των εμπλεκόμενων εθνικών εποπτικών αρχών, μεταξύ τους, με το ΕΣΠΔ και με τρίτους, κατά την εξέταση υποθέσεων διασυνοριακού χαρακτήρα και περιγράφονται οι υποχρεώσεις της επικεφαλής αρχής και των ενδιαφερόμενων εποπτικών αρχών, στη βάση του άρθρου 60 του ΓΚΠΔ.

• Κατευθυντήριες γραμμές 03/2022 σχετικά με στοιχεία παραπλανητικής σχεδίασης σε διεπαφές μέσω κοινωνικής δικτύωσης: πώς να αναγνωρίζονται και να αποφεύγονται (Deceptive design patterns in social media platform interfaces: how to recognise and avoid them):

https://edpb.europa.eu/system/files/2023-02/edpb_03-2022_guidelines_on_deceptive_design_patterns_in_social_media_platform_interfaces_v2_en_0.pdf

Το κείμενο αυτό αποσκοπεί στην παροχή συστάσεων και καθοδήγησης σχετικά με τη σχεδίαση διεπαφών προς παρόχους - υπευθύνους επεξεργασίας πλατφορμών κοινωνικών μέσων. Υπενθυμίζονται οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον ΓΚΠΔ, με ιδιαίτερη έμφαση στις αρχές της νόμιμης και θεμιτής επεξεργασίας, τον περιορισμό του σκοπού και την ελαχιστοποίηση δεδομένων, οι οποίες θα πρέπει να εφαρμόζονται κατά τη σχεδίαση των διεπαφών χρήστη με πλατφόρμα κοινωνικού μέσου.

• Κατευθυντήριες γραμμές 04/2022 για τον υπολογισμό των διοικητικών προστίμων που προβλέπει ο ΓΚΠΔ:

https://edpb.europa.eu/system/files/2023-06/edpb_guidelines_042022_calculationofadministrativefines_en.pdf

Οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές αντανakλούν τη συνιστάμενη ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 83 του ΓΚΠΔ από το ΕΣΠΔ και απευθύνονται στις εθνικές εποπτικές αρχές για χρήση ώστε να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή και επιβολή του ΓΚΠΔ.

• Κατευθυντήριες γραμμές 5/2022 σχετικά με τη χρήση τεχνολογιών αναγνώρισης προσώπου στον τομέα επιβολής του νόμου:

https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-052022-use-facial-recognition-technology-area_en

Οι κατευθυντήριες γραμμές αποσκοπούν στην ενημέρωση για ορισμένες ιδιότητες των τεχνολογιών αναγνώρισης προσώπου και το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο, καθώς και στην παροχή ενός υποστηρικτικού εργαλείου αρχικής αξιολογικής, από τη σκοπιά της προστασίας δεδομένων, κατηγοριοποίησης μιας δεδομένης χρήσης και ενός πρακτικού οδηγού για αρμόδιες για την επιβολή του νόμου αρχές που προτίθενται να προμηθευτούν σχετικά συστήματα.

• Κατευθυντήριες γραμμές 6/2022 σχετικά με την πρακτική εφαρμογή των φιλικών διακανονισμών:

https://edpb.europa.eu/system/files/2022-06/edpb_guidelines_202206_on_the_practical_implementation_of_amicable_settlements_en.pdf

Οι κατευθυντήριες γραμμές αποσκοπούν στην παροχή ορθών πρακτικών για τη συνεπή εφαρμογή του ΓΚΠΔ, στο πλαίσιο φιλικών διακανονισμών, λαμβανομένων υπόψη διαφορών στις εθνικές νομοθεσίες.

• Κατευθυντήριες γραμμές 7/2022 για την πιστοποίηση ως εργαλείο διαβίβασης:

https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-072022-certification-tool-transfers_en

Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν καθοδήγηση ως προς την εφαρμογή του άρθρου 46 παρ. 2 στοιχείο στ) του ΓΚΠΔ σχετικά με τις διαβιβάσεις προσωπικών δεδομένων σε τρίτες χώρες ή σε διεθνείς οργανισμούς βάσει πιστοποίησης. Αναλυτικότερα, συμπληρώνουν τις ήδη υπάρχουσες γενικές κατευθυντήριες γραμμές 1/2018 για την πιστοποίηση και αντιμετωπίζουν ειδικές απαιτήσεις που τίθενται από το Κεφάλαιο V του ΓΚΠΔ, όταν η πιστοποίηση χρησιμοποιείται ως εργαλείο διαβίβασης.

• Κατευθυντήριες γραμμές 8/2022 για προσδιορισμό της αρμόδιας για έναν υπεύθυνο ή εκτελούντα την επεξεργασία επικεφαλής εποπτικής αρχής:

https://edpb.europa.eu/system/files/2023-04/edpb_guidelines_202208_identifying_1sa_targeted_update_v2_en.pdf

Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές συμπληρώνουν τις από 5/4/2017 κατευθυντήριες γραμμές WP244 rev.01 της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 (Art.29 WP) ως προς την έννοια της 'κύριας εγκατάστασης' στις περιπτώσεις από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας, λαμβανομένων επίσης υπόψη των κατευθυντηρίων γραμμών 7/2020 για τις έννοιες του 'υπευθύνου επεξεργασίας' και 'εκτελούντος την επεξεργασία' του ΓΚΠΔ.

• Κατευθυντήριες γραμμές 9/2022 σχετικά με την προβλεπόμενη στον ΓΚΠΔ γνωστοποίηση περιστατικού παραβίασης δεδομένων:

https://edpb.europa.eu/system/files/2023-04/edpb_guidelines_202209_personal_data_breach_notification_v2.0_en.pdf

Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές ενημερώνουν και συμπληρώνουν τις από 5/4/2017 κατευθυντήριες γραμμές WP250 rev.01 της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 (Art.29 WP) σχετικά με τη γνωστοποίηση περιστατικών παραβίασης δεδομένων που προβλέπεται στον ΓΚΠΔ.

Επίσης, το ΕΣΠΔ εξέδωσε το 2022 και ένα κείμενο συστάσεων και 32 γνωμοδοτήσεις, καθώς και μια σειρά ανακοινώσεων, δεσμευτικών αποφάσεων, εσωτερικών εγγράφων κ.ά., ορισμένα εκ των οποίων παρατίθενται στη συνέχεια.

• Συστάσεις 01/2022 σχετικά με την αίτηση έγκρισης και τα στοιχεία και τις αρχές που πρέπει να περιέχονται στους Δεσμευτικούς Εταιρικούς Κανόνες (άρθρο 47 ΓΚΠΔ):

https://edpb.europa.eu/system/files/2023-06/edpb_recommendations_20221_bcr-c_v2_en.pdf

Αυτές οι συστάσεις καταργούν και αντικαθιστούν το έγγραφο WP264 της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29, το οποίο περιείχε Συστάσεις για την τυποποιημένη αίτηση έγκρισης δεσμευτικών εταιρικών κανόνων για τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων. Οι νέες Συστάσεις έχουν σκοπό: 1) Να παράσχουν ένα τυποποιημένο έντυπο για την αίτηση έγκρισης BCR για υπευθύνους επεξεργασίας (στο εξής: BCR-C), 2) να αποσαφηνίσουν το απαραίτητο περιεχόμενο των BCR-C, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 47 ΓΚΠΔ, 3) να διακρίνουν μεταξύ του τι πρέπει να περιλαμβάνεται στα BCR-C και του τι πρέπει να παρουσιάζεται στην αίτηση που υποβάλλεται στην κύρια εποπτική αρχή έγκρισης των BCR και 4) να παρέχουν διευκρινίσεις και σχόλια επί των απαιτήσεων των BCR-C.

- 3 Γνωμοδοτήσεις διασφάλισης της συνεκτικότητας επί ισαριθμών σχεδίων απόφασης εθνικών εποπτικών αρχών σχετικών με την έγκριση των απαιτήσεων διαπίστευσης φορέων πιστοποίησης: Γνώμη 11/2022, 12/2022 και 13/2022.

- 3 Γνωμοδοτήσεις διασφάλισης της συνεκτικότητας επί ισαριθμών σχεδίων απόφασης εθνικής εποπτικής αρχής σχετικά με τις απαιτήσεις έγκρισης της διαπίστευσης φορέα παρακολούθησης κώδικα δεοντολογίας: Γνώμη 14/2022, 15/2022 και 16/2022.

- 23 Γνωμοδοτήσεις επί σχεδίων απόφασης αρμοδίων εθνικών εποπτικών αρχών για τους δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες ομίλων, εκ των οποίων 17 για υπευθύνους επεξεργασίας και 6 για εκτελούντες την επεξεργασία: Γνώμη 2/2022, 4/2022, 5/2022, 6/2022, 7/2022, 8/2022, 10/2022, 17/2022, 18/2022, 19/2022, 20/2022, 22/2022, 23/2022, 26/2022, 29/2022, 30/2022 και 32/2022 για υπευθύνους επεξεργασίας, και 3/2022, 9/2022, 21/2022, 24/2022, 27/2022 και 31/2022 για εκτελούντες την επεξεργασία.

- 3 Γνωμοδοτήσεις επί σχεδίων απόφασης εθνικών εποπτικών αρχών σχετικά με σχήματα πιστοποίησης: Γνώμη 1/2022, 25/2022 και 28/2022. Ειδικότερα:

• Γνώμη 1/2022 για τα κριτήρια πιστοποίησης του εθνικού σχήματος Carpa: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-board-art-64/opinion-12022-draft-decision-luxembourg_en

Πρόκειται για κριτήρια πιστοποίησης του εθνικού σχήματος πιστοποίησης CARPA για το Λουξεμβούργο.

• Γνώμη 25/2022 για τα κριτήρια πιστοποίησης του εθνικού σχήματος Europrise:

https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-board-art-64/opinion-252022-regarding-european-privacy-seal_en

Πρόκειται για κριτήρια πιστοποίησης του εθνικού σχήματος πιστοποίησης πράξεων επεξεργασίας εκτελούντων την επεξεργασία Europrise, για το οποίο αρμόδια εποπτική Αρχή ήταν η Αρχή της Βόρειας Ρηνανίας - Βεστφαλίας (Γερμανία).

• Γνώμη 28/2022 για την Ευρωπαϊκή σφραγίδα Europrivacy:

https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-board-art-64/opinion-282022-europrivacy-criteria-certification_el

Πρόκειται για την πρώτη ευρωπαϊκή σφραγίδα (European seal) για την οποία υπήρξε έγκριση των κριτηρίων πιστοποίησης από το ΕΣΠΔ. Αρμόδια εποπτική Αρχή ήταν η Αρχή του Λουξεμβούργου.

- 4 Κοινές Γνωμοδοτήσεις του ΕΣΠΔ και του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, επί σχεδίων Κανονισμών της ΕΕ. Συγκεκριμένα, εκδόθηκαν η Κοινή Γνώμη 1/2022 για την επέκταση ισχύος του πιστοποιητικού COVID-19 (πρόταση Κανονισμού για τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/953), η 2/2022 αναφορικά με την πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για εναρμονισμένους κανόνες σχετικά με τη δίκαιη πρόσβαση σε δεδομένα και τη δίκαιη χρήση τους (Πράξη για τα δεδομένα - Data Act), η 3/2022 αναφορικά με την πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων για την υγεία (European Health Data Space) και 4/2022 σχετικά με την πρόταση Κανονισμού για τη θέσπιση κανόνων για την πρόληψη και καταπολέμηση της σεξουαλικής καταπολέμησης παιδιών. Για τις Γνώμες αυτές σημειώνονται και τα εξής:

• Κοινή γνώμη 1/2022, από κοινού με τον ΕΕΠΔ, για την επέκταση ισχύος του πιστοποιητικού COVID-19 (πρόταση Κανονισμού για τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/953):

https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpb-edps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-12022-extension-covid_en

Αναφορικά με την εν λόγω τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 ως προς την παράταση του χρόνου ισχύος των πιστοποιητικών COVID-19, ο ΕΕΠΔ και το ΕΣΠΔ επισήμαναν μεταξύ άλλων ότι η Επιτροπή δεν είχε εκπονήσει εκτίμηση επιπτώσεων των εν λόγω νομοθετημάτων, λόγω του κατεπείγοντος χαρακτήρα αυτών και ότι, δεδομένου ότι σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 2 του ως άνω Κανονισμού η Επιτροπή θα έπρεπε να υποβάλει, μέχρι τις 31 Μαρτίου 2022, μια αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την αποτίμηση της εφαρμογής του Κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου του αντικτύπου ως προς την προστασία προσωπικών δεδομένων, η ως άνω αναφερόμενη εκτίμηση επιπτώσεων θα πρέπει να συνυποβληθεί μαζί με την εν λόγω αναφορά.

• Κοινή Γνώμη 2/2022, αναφορικά με την πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για εναρμονισμένους κανόνες σχετικά με τη δίκαιη πρόσβαση σε δεδομένα και τη δίκαιη χρήση τους (Πράξη για τα δεδομένα - Data Act):

https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpbedps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-22022-proposal-european_el

Η εν λόγω πρόταση Κανονισμού αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε δεδομένα και της χρήσης τους από τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις, με παράλληλη διατήρηση των κινήτρων για επενδύσεις σε τρόπους δημιουργίας αξίας μέσω δεδομένων, στην πρόβλεψη της χρήσης από τους φορείς του δημόσιου τομέα και τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή τους οργανισμούς της Ένωσης δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή επιχειρήσεων σε ορισμένες περιπτώσεις όπου υπάρχει εξαιρετική ανάγκη σε δεδομένα, καθώς και στη διευκόλυνση της αλλαγής υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους και στην ανάπτυξη προτύπων διαλειτουργικότητας για δεδομένα που θα επαναχρησιμοποιούνται μεταξύ τομέων. Ο ΕΕΠΔ και το ΕΣΠΔ επέστησαν την προσοχή σε ορισμένες γενικές ανησυχίες σχετικά με την πρόταση, όπως -μεταξύ άλλων- ότι θα πρέπει να διευκρινιστεί ρητά ότι η νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων «υπερισχύει» σε περίπτωση σύγκρουσης με τις διατάξεις της πρότασης όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ότι τα προϊόντα θα πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να παρέχεται στα υποκείμενα των δεδομένων η δυνατότητα να χρησιμοποιούν συσκευές ανώνυμα ή με τον λιγότερο παρεμβατικό για την ιδιωτική ζωή τρόπο, ότι θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι για κάθε διάθεση δεδομένων σε χρήστη που δεν είναι υποκείμενο των δεδομένων θα υπάρχει νομική βάση για την επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ, καθώς επίσης και, αν πρόκειται για ειδικές κατηγορίες δεδομένων, θα συντρέχει εξαίρεση του άρθρου 9 του ΓΚΠΔ, ενώ σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να πληρούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 5 παρ. 3 της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Περαιτέρω, ο ΕΕΠΔ και το ΕΣΠΔ συνέστησαν τη θέσπιση σαφών ορίων όσον αφορά τη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παράγονται από τη χρήση ενός προϊόντος ή συναφών υπηρεσιών για σκοπούς άμεσης εμπορικής προώθησης ή διαφήμισης, παρακολούθησης των εργαζομένων, βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας ή καθορισμού της επιλεξιμότητας για ασφάλιση υγείας, για τον υπολογισμό ή την τροποποίηση των ασφαλιστρών. Τέλος, ο ΕΕΠΔ και το ΕΣΠΔ ζήτησαν από τα συννομοθετικά όργανα να ορίσουν τις εθνικές εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων ως αρμόδιες συντονιστικές αρχές βάσει της εν λόγω πρότασης.

• Κοινή Γνώμη 3/2022 αναφορικά με την πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων για την υγεία (European Health Data Space):

https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpbedps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-032022-proposal_el

Η εν λόγω πρόταση έχει ως στόχο να στηρίξει τα άτομα ώστε να ελέγχουν τα δεδομένα υγείας τους, να στηρίξει τη χρήση δεδομένων υγείας για τη βελτίωση της παροχής υγειονομικής περίθαλψης, της έρευνας, της καινοτομίας και της χάραξης πολιτικής και να επιτρέψει

στην ΕΕ να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητες που προσφέρει η ασφαλής και προστατευμένη ανταλλαγή, χρήση και επαναχρησιμοποίηση δεδομένων υγείας. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επέστησαν την προσοχή σε ορισμένες βασικές ανησυχίες που εγείρονται, όπως -μεταξύ άλλων- ότι η πρόταση ενδέχεται ακόμα και να αποδυναμώσει την προστασία των δικαιωμάτων στην ιδιωτική ζωή και στην προστασία των δεδομένων, ιδίως όσον αφορά τις κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τους σκοπούς που σχετίζονται με τη δευτερογενή χρήση των δεδομένων, ότι είναι σημαντικό να αποσαφηνιστεί η σχέση μεταξύ των διατάξεων της εν λόγω πρότασης και των διατάξεων του ΓΚΠΔ αλλά και των νομοθεσιών των κρατών μελών, ενώ επίσης συνέστησαν, όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της πρότασης, να εξαιρεθούν οι εφαρμογές ευεξίας και άλλες ψηφιακές εφαρμογές, καθώς και τα δεδομένα ευεξίας και συμπεριφοράς που αφορούν την υγεία. Περαιτέρω, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνέστησαν να μην επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής των εξαιρέσεων του ΓΚΠΔ όσον αφορά τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων στην πρόταση, αφού η εξαίρεση αυτή υπονομεύει αντί να ενισχύει τη δυνατότητα των υποκειμένων των δεδομένων να ασκούν αποτελεσματικό έλεγχο επί των προσωπικού χαρακτήρα δεδομένων τους.

• Κοινή γνώμη 4/2022, σχετικά με την πρόταση Κανονισμού για τη θέσπιση κανόνων για την πρόληψη και καταπολέμηση της σεξουαλικής καταπολέμησης παιδιών: https://edpb.europa.eu/system/files/2023-02/edpb_edps_jointopinion_202204_csam_el.pdf

Η γνωμοδότηση παρουσιάζει τις κοινές απόψεις του ΕΣΠΔ και του ΕΕΠΔ σχετικά με την πρόταση κανονισμού, περιορίζεται δε στις πτυχές της πρότασης που αφορούν την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, η κοινή γνωμοδότηση επισημαίνει τους τομείς στους οποίους η πρόταση δεν διασφαλίζει επαρκή προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ιδιωτικής ζωής και της προστασίας των δεδομένων ή απαιτείται περαιτέρω εναρμόνιση με το σχετικό νομικό πλαίσιο της ΕΕ.

Επίσης, στο πλαίσιο του ΕΣΠΔ λειτουργεί και το Δίκτυο Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ, DPO Network) των εποπτικών αρχών, στο οποίο συμμετέχει και η Αρχή. Οι εργασίες για το έτος 2022 αφορούσαν σε μελέτες για τον μηχανισμό συνεργασίας και συνεκτικότητας και το εργαλείο IMI, το Μητρώο του ΕΣΠΔ σχετικά με τις τελικές αποφάσεις του άρθρου 60 ΓΚΠΔ, τα Μητρώα συνεκτικότητας του άρθρου 64, καθώς και γενικά θέματα που απασχολούν τους ΥΠΔ και σχετίζονται με παροχή πληροφόρησης στα υποκείμενα όταν τα δεδομένα δεν συλλέγονται απευθείας από αυτά, η έννοια του αποδέκτη των δεδομένων στην πράξη, καθώς και τεχνικές προσεγγίσεις στη χρήση ιχνηλατών από τις ιστοσελίδες των εποπτικών αρχών.

Στην ιστοσελίδα https://edpb.europa.eu/our-work-tools/general-guidance/guidelines-recommendations-best-practices_en περιλαμβάνονται σύνδεσμοι για τα κείμενα όλων των κατευθυντηρίων γραμμών και συστάσεων, ενώ στη διεύθυνση https://edpb.europa.eu/our-work-tools/consistency-findings/opinions_en

σύνδεσμοι για τα κείμενα των γνωμοδοτήσεων. Επίσης, στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΔ έχουν αναρτηθεί και άλλα έγγραφα, όπως δεσμευτικές αποφάσεις, εκθέσεις, σημειώματα απευθυνόμενα στους νομοθέτες της Ε. Ένωσης ή των κρατών μελών, απαντητικές επιστολές κ.ά. Δείτε σχετικά τη γενική ιστοσελίδα https://edpb.europa.eu/edpb_en ή και ειδικότερες, όπως https://edpb.europa.eu/our-work-tools/consistency-findings/binding-decisions_en και https://edpb.europa.eu/our-work-tools/general-guidance/other-guidance-and-information-notes_en.

4.1.1. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ - CSC

Η Επιτροπή Συντονισμένης Εποπτείας συστάθηκε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 37 του Κανονισμού Λειτουργίας του προαναφερθέντος Συμβουλίου και το άρθρο 62 για τη συντονισμένη εποπτεία από τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων και τις εθνικές εποπτικές αρχές του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών ή και ενωσιακή πράξη που θεσπίζει μεγάλη κλίμακας πληροφοριακό σύστημα, φορέα, γραφείο και όργανα της ΕΕ. Η Επιτροπή ξεκίνησε τις εργασίες της τον Δεκέμβριο του 2019 και σε αυτή συμμετέχουν οι εκπρόσωποι των εθνικών εποπτικών αρχών των κρατών μελών, ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων και εκπρόσωποι των εθνικών εποπτικών αρχών κρατών τα οποία δεν είναι μέλη της ΕΕ αλλά αποτελούν μέλη του χώρου Σένγκεν, όπου προβλέπεται από το ενωσιακό δίκαιο. Η αποστολή της είναι να διασφαλίζει την εναρμονισμένη και συντονισμένη εποπτεία των πληροφοριακών συστημάτων μεγάλης κλίμακας της ΕΕ καθώς και των φορέων, γραφείων και οργάνων της ΕΕ, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της.

Το κύριο θεματικό αντικείμενο της Επιτροπής περιλαμβάνει ζητήματα συνόρων - ασύλου - μετανάστευσης, αστυνομική και δικαστική συνεργασία και την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά. Ωστόσο, επί του παρόντος στην αρμοδιότητά της εμπίπτουν η εποπτεία του Συστήματος Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά (IMI), του Οργανισμού της ΕΕ για τη Συνεργασία στον τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust), της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (European Public Prosecutor's Office - EPP) και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (European Public Prosecutor's Office - EPP) και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (European Public Prosecutor's Office - EPP) σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/794 για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/991 και τέθηκε σε ισχύ το 2022.

Για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της η Επιτροπή δύναται να προβαίνει σε ανταλλαγή πληροφοριών, να επικουρεί τις εθνικές εποπτικές αρχές στη διενέργεια ελέγχων - επιθεωρήσεων, να εξετάζει δυσχερείς στην ερμηνεία και εφαρμογή ενωσιακών νομικών πράξεων με τα οποία συστήνονται μεγάλης κλίμακας πληροφοριακά συστήματα ή όργανα που υπόκεινται σε συντονισμένη εποπτεία, να διενεργεί μελέτες επί των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την άσκηση του ανεξάρτητου ελέγχου ή και την άσκηση των δικαιωμά-

των του υποκειμένου των δεδομένων, να προωθεί την ευαισθητοποίηση για τα δικαιώματα των υποκειμένων και να καταρτίζει εναρμονισμένες προτάσεις σχετικά με την επίλυση προβλημάτων.

Η Επιτροπή καταρτίζει διετές σχέδιο δράσεων καθώς και έκθεση πεπραγμένων κάθε δύο έτη, την οποία προωθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων, προκειμένου να υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο και Επιτροπή.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο στις Βρυξέλλες. Τον συντονισμό της Επιτροπής έχει ο Συντονιστής που εκλέγεται από τα μέλη της για διετή θητεία. Πρώτος συντονιστής της Επιτροπής είχε εκλεγεί η εκπρόσωπος της εθνικής εποπτικής αρχής της Πορτογαλίας, η οποία ανανέωσε τη θητεία της για την επόμενη διετία σε εκλογές που διενεργήθηκαν τον Νοέμβριο του 2022. Η Ελλάδα μετέχει στην Επιτροπή με εκπρόσωπό της.

Κατά τη διάρκεια του 2022 πραγματοποιήθηκαν δύο υβριδικές συναντήσεις υπό την έννοια ότι ήταν δυνατή τόσο η φυσική συμμετοχή στις εγκαταστάσεις του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων όσο και η διαδικτυακή.

Σύστημα Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά (IMI)

Σε συνέχεια ανειλημμένης από το προηγούμενο έτος δράσης σχετικά με την εξέταση της ενημέρωσης, που παρέχεται στα υποκείμενα των δεδομένων για την άσκηση των δικαιωμάτων τους στο πλαίσιο επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων στο IMI σε ευρωπαϊκό αλλά και εθνικό επίπεδο και αφού είχε υιοθετήσει έκθεση -βάσει των απαντήσεων των κρατών μελών σχετικού ερωτηματολογίου- για τα δικαιώματα των υποκειμένων, καθώς και τη γενικότερη εφαρμογή του συστήματος σύμφωνα με τις επιταγές του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων, ιδίως σε σχέση με την αρχή της διαφάνειας και τις απορρέουσες υποχρεώσεις των υπεύθυνων επεξεργασίας, προχώρησε στην κατάρτιση σχεδίου συστάσεων προς τους υπευθύνους επεξεργασίας για τις υποχρεώσεις διαφάνειας που έχουν. Ειδικότερα, ο εισηγητής της δράσης αυτής παρουσίασε σχέδιο επιστολής με συστάσεις προς τις αρμόδιες αρχές σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν στα υποκείμενα των δεδομένων σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων τους σε σχέση με τα προσωπικά τους δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία στο IMI. Στόχος αυτών των συστάσεων είναι να γνωρίζουν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας τις νομικές τους υποχρεώσεις σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν στα υποκείμενα των δεδομένων και να τους βοηθήσουν προς τούτο με οδηγίες. Κάθε εθνική εποπτική αρχή οφείλει να αποστείλει αυτές τις συστάσεις, συνοδευόμενες από διαβιβαστικό έγγραφο στο οποίο να αναφέρονται οι ελλείψεις που επιδιώκουν να αντιμετωπίσουν οι συστάσεις, στα εθνικά σημεία επαφής του IMI και ενδεχομένως να τονίζουν την ανάγκη επικαιροποίησης της ενημέρωσης, που παρέχεται στους ιστότοπους IMI σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΓΚΠΔ. Τα εν λόγω σημεία επαφής μπορούν με τη σειρά τους να διαβιβάσουν την επιστολή

και τις συστάσεις στις αρμόδιες αρχές, που χρησιμοποιούν το IMI.

Οργανισμός της ΕΕ για τη Συνεργασία στον τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust)

Αναφορικά με την εποπτεία του Οργανισμού της ΕΕ για τη Συνεργασία στον τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust), την Επιτροπή απασχόλησε η εφαρμογή της νέας εντολής, που έλαβε η Eurojust για την υποστήριξη των κρατών μελών στη δράση τους για την καταπολέμηση της γενοκτονίας, των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, των εγκλημάτων πολέμου και των συναφών ποινικών αδικημάτων καθώς και τα συστήματα πληροφοριών και τα ασφαλή κανάλια που χρησιμοποιεί (και θα χρησιμοποιήσει στο μέλλον) η Eurojust για τον σκοπό αυτό. Αντικείμενο διαβούλευσης της Επιτροπής αποτέλεσε, επίσης, η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στις κοινές ομάδες έρευνας που δρουν στο ευρύ πλαίσιο της Eurojust. Επικεντρώθηκε ιδιαίτερα στις εγγυήσεις προστασίας των δεδομένων, που μπορεί να απαιτούνται στις κοινές ομάδες έρευνας, οι οποίες συγκροτούνται από τις αρχές τρίτων χωρών. Περαιτέρω, η Επιτροπή διερεύνησε τη δυνατότητα ανάληψης δράσης αναφορικά με τη διερεύνηση σε εθνικό επίπεδο του ισχύοντος καθεστώτος στην επεξεργασία των δεδομένων στο αντιτρομοκρατικό Μητρώο της Eurojust.

Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (European Public Prosecutor's Office - EPPO)

Στον τομέα αρμοδιότητας για την εποπτεία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, συνεχίστηκε η από το προηγούμενο έτος συζήτηση σχετικά με την επίτευξη αποτελεσματικής εποπτείας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Η Επιτροπή εξέτασε πρωτοβουλίες για την απόκτηση πρόσθετων πληροφοριών για την ίδια και τα μέλη της αναφορικά με τις βάσεις δεδομένων που θα χρησιμοποιεί η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την αλληλεπίδραση αυτών με τις εθνικές βάσεις δεδομένων. Στο πλαίσιο αυτό προτάθηκε να γίνει ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μελών της, να οργανωθούν και πραγματοποιηθούν στο μέλλον κοινές επισκέψεις του Ευρωπαϊκού Επόπτη για την Προστασία Δεδομένων και των εθνικών εποπτικών αρχών στις ευρωπαϊκές εντεταλμένες εισαγγελικές αρχές, που λειτουργούν σε κάθε κράτος μέλος, για να λάβουν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Εξάλλου, ο Ευρωπαίος Επόπτης για την Προστασία Δεδομένων ενημέρωσε την Επιτροπή για την επίσκεψή του στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, τις απόψεις του σχετικά με τη διαχείριση των υποθέσεων της και τις προσπάθειες που καταβάλλει η Εισαγγελία για τη συμμόρφωση με τους ισχύοντες κανονισμούς προστασίας δεδομένων.

Ευρωπαϊκό

Η Επιτροπή με αφορμή τη θέση σε ισχύ, στη διάρκεια του 2022, των τροποποιημένων διατάξεων του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αντικαθιστούν τον αντίκτυπο που έχουν οι τροποποιήσεις αυτές σε θέματα σχετικά με την προστασία των δεδομένων, όπως ο περιορισμός του σκοπού, η αποθήκευση δεδομένων, το δικαίωμα πρόσβασης και η κατηγοριοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή αποφάσισε

να συμπεριλάβει στο Πρόγραμμα Εργασιών της για τη διετία 2022-2024, το οποίο εκπονήθηκε και υιοθετήθηκε στη διάρκεια του έτους, ορισμένες δραστηριότητες, όπως τον έλεγχο της νομιμότητας της επεξεργασίας των δεδομένων ανηλικών, που διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την αντιμετώπιση των προκλήσεων της επεξεργασίας των «μεγάλων δεδομένων» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής («big data challenge»), τη στενή παρακολούθηση του καθορισμού των σκοπών της επεξεργασίας δεδομένων από τις εθνικές αρμόδιες αρχές και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19 του Κανονισμού Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και την παρακολούθηση της εφαρμογής της νέας δυνατότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να προτείνει στα κράτη μέλη καταχωρίσεις στο SIS.

Σχετικά με τις προαναφερόμενες δράσεις, η Επιτροπή, ήδη στη διάρκεια του 2022 και με την ένταξη του ζητήματος της επεξεργασίας δεδομένων ανηλικών στο Πρόγραμμα Εργασιών της, προχώρησε σε διεξοδικές διαβουλεύσεις σχετικά με το θέμα αυτό και τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν σχετικά σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, για να εξασφαλιστεί ότι η επεξεργασία αυτή συμμορφώνεται με τον Κανονισμό Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την εθνική νομοθεσία των κρατών μελών.

Ομοίως, στο πλαίσιο της υλοποίησης του Προγράμματος Εργασιών της, η Επιτροπή προέκρινε τη λήψη συντονισμένης δράσης, προκειμένου να ελέγξει τον τρόπο με τον οποίο τα άρθρα 74 α' και 74 β' του Κανονισμού Ευρωπαϊκής Επιτροπής εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο και τηρούνται οι εθνικές διαδικαστικές εγγυήσεις.

Επίσης, η Επιτροπή, αφού παρατήρησε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι αποθηκευμένα σε διάφορες και πολλαπλές βάσεις δεδομένων, όπως το VIS, το Eurodac, το SIS και άλλα, δεσμεύτηκε να αξιοποιήσει την οριζόντια και ολιστική προσέγγιση που διαθέτει, προκειμένου να αντιμετωπίσει στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων της ζητήματα που προκύπτουν από αυτές τις πολλαπλές προσβάσεις, λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι τα δεδομένα στα οποία έχει πρόσβαση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισάγονται στα εν λόγω συστήματα σε εθνικό επίπεδο.

Εξάλλου, ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων ενημέρωσε την Επιτροπή για την αίτηση ακύρωσης των άρθρων 74 στοιχείο α' και 74 στοιχείο β' του πρόσφατα τροποποιημένου κανονισμού Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που κατέθεσε ενώπιον του ΔΕΕ στις 16 Σεπτεμβρίου 2022. Ο ΕΕΠΔ ενημέρωσε ότι θεωρεί ότι η αναδρομική ισχύς των εν λόγω διατάξεων, οι οποίες νομιμοποιούν την πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επεξεργάζεται μεγάλο όγκο προσωπικών δεδομένων φυσικών προσώπων χωρίς αποδεδειγμένη σχέση με εγκληματική δραστηριότητα, επηρεάζει την ανεξαρτησία της και τα θεσμικά της προνόμια. Ο ΕΕΠΔ, ασκώντας τις εξουσίες του, εξέδωσε εντολή με την οποία ζητούσε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διαγράψει τα σχετικά σύνολα δεδομένων εντός προκαθορισμένης και σαφούς προθεσμίας. Ο ΕΕΠΔ παρείχε επίσης πληροφορίες στην Επιτροπή αναφορικά με καταγγελίες των υποκειμένων των δεδομένων κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων, καθώς και αναφορικά με «προηγούμενες διαβουλεύσεις», που έλαβαν από την

Ευρωπόλ σχετικά με διαφορετικές μορφές επεξεργασίας δεδομένων.

Επιπλέον, την Επιτροπή απασχόλησε η εφαρμογή του άρθρου 18α - «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς υποστήριξη ποινικής έρευνας» που εισήχθη με την τροποποίηση του Κανονισμού Ευρωπόλ.

Περαιτέρω, η Επιτροπή έλαβε ενημέρωση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με το χρονοδιάγραμμα για την έναρξη λειτουργίας των συστημάτων πληροφοριών μεγάλης κλίμακας της ΕΕ που καλύπτονται από τους κανονισμούς της ΕΕ για τη διαλειτουργικότητα (SIS, VIS, EES, ETIAS, Eurodac, ECRIS-TCN) και τα τεχνικά χαρακτηριστικά της διαλειτουργικότητάς τους. Ακολούθησε διάλογος και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ μελών της Επιτροπής και των εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Τέλος, η Επιτροπή αποφάσισε να προβεί στην επικαιροποίηση του Οδηγού για την Άσκηση των Δικαιωμάτων των Υποκειμένων των Δεδομένων στην Ευρωπόλ, υπό το πρίσμα της τροποποίησης του Κανονισμού Ευρωπόλ.

4.2. ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΟΠΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

4.2.1. ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΓΚΕΝ 2ης ΓΕΝΙΑΣ (SIS II)

Η Αρχή συμμετέχει στη Συντονιστική Ομάδα για την Εποπτεία του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν, η οποία συνεδριάζει στο κτίριο του Ευρωπαϊκού Επόπτη στις Βρυξέλλες. Η Ομάδα συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 46 του Κανονισμού (ΕΚ) 1987/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τη δημιουργία, λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) και κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του ίδιου άρθρου και σε αυτή συμμετέχουν οι εθνικές εποπτικές αρχές και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων. Οι αρμοδιότητές της περιλαμβάνουν τον έλεγχο της τεχνικής υποστήριξης του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (εφεξής ΣΠΣ) και τη διερεύνηση ζητημάτων εφαρμογής ή ερμηνείας που μπορούν να τεθούν κατά τη λειτουργία του συστήματος αυτού, καθώς και την υιοθέτηση εναρμονισμένων συστάσεων έτσι ώστε να προτείνονται κοινές λύσεις σε κοινά προβλήματα.

Κατά τη διάρκεια του 2022 πραγματοποιήθηκαν δύο υβριδικές συναντήσεις υπό την έννοια ότι ήταν δυνατή τόσο η φυσική συμμετοχή στις εγκαταστάσεις του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων όσο και η διαδικτυακή. Και το έτος αυτό, όπως άλλωστε και τα προηγούμενα, εκλήθησαν και συμμετείχαν σε επιμέρους συζητήσεις εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων (DG Home) και της Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Λειτουργικής Διαχείρισης Συστημάτων Τεχνολογιών Πληροφορικής Ευρείας Κλίμακας στον χώρο της Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (EU-Lisa), που έχει αναλάβει πλήρως την ευθύνη για τη λειτουργική διαχείριση του Συστήματος. Η τελευταία παρουσίασε κατά την πάγια πρακτική της στην Ομάδα τη γενική εικόνα της λειτουργίας του συστήματος, στα-

τιστικά για τους αριθμούς των καταχωρίσεων, στοιχεία για την ποιότητα των δεδομένων, καθώς και τις τελευταίες εξελίξεις αναφορικά με τη σύνδεση για πρώτη φορά κρατών μελών (Ιρλανδία, Κύπρος) στο σύστημα αλλά και εξελίξεις στις σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες ενόψει της επικείμενης θέσης σε εφαρμογή του νέου νομοθετικού πλαισίου για το SIS II, καθώς και την πορεία για τη συμμόρφωση του Οργανισμού με τις συστάσεις που είχε λάβει στον τελευταίο έλεγχο, που είχε διενεργηθεί από τον Ευρωπαϊκό Επόπτη ενόψει του νέου επικείμενου ελέγχου, που είχε προγραμματιστεί στη διάρκεια του 2022.

Οι εκπρόσωποι της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ παρουσίασαν επικαιροποιημένα στοιχεία σχετικά με την πορεία της προετοιμασίας για την εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου SIS και ειδικότερα την εφαρμογή των νέων Κανονισμών SIS - Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1860, Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1861 και Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1862 τόσο σε επίπεδο κρατών μελών όσο και σε κεντρικό επίπεδο, καθώς και το χρονοδιάγραμμα για τη θέση του σε ισχύ, το οποίο είχε μετατεθεί τουλάχιστον για το τελευταίο τέταρτο του 2022, προκειμένου να δοθεί το χρονικό περιθώριο για τις τελευταίες απαραίτητες δοκιμές και ελέγχους. Ωστόσο, η θέση σε ισχύ αναβλήθηκε για το πρώτο τετράμηνο του επόμενου έτους, ώστε να εξασφαλιστεί η επιτυχής μετάβαση και σύνδεση όλων των κρατών μελών στο νέο σύστημα, δεδομένου ότι σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεν είναι έτοιμο να εκκινήσει τη νέα λειτουργία του SIS, καθυστερεί η θέση του σε λειτουργία για όλα τα κράτη μέλη.

Περαιτέρω, παρουσιάστηκε η ενημερωτική εκστρατεία για το επικαιροποιημένο θεσμικό πλαίσιο SIS, που ετοιμάζει η Επιτροπή σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων και τις εθνικές εποπτικές αρχές για να προβάλει και να ενημερώσει το κοινό για τη μετάβαση στο νέο πλαίσιο. Η Επιτροπή ανέφερε ότι έχει ολοκληρωθεί η επικαιροποίηση της σχετικής θεματικής στην ιστοσελίδα της (Europra) σε δύο μορφές -μία που θα λειτουργεί ήδη πριν από τη θέση σε εφαρμογή του νέου SIS και μία διαφορετική εκδοχή που θα μεταφορτωθεί κατά την έναρξη της θέσης σε εφαρμογή του SIS- ενημερωτικό φυλλάδιο, παρουσίαση με διαφάνειες (power point), βιντεοκλίπ (σε αγγλική, γαλλική και γερμανική γλώσσα μόνο), παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης της Επιτροπής και δελτία Τύπου. Το βασικό ενημερωτικό υλικό που έχει ετοιμαστεί από την Επιτροπή θα είναι στην πλειονότητά του διαθέσιμο σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ και σε μορφή που θα επιτρέπει τη μεταφόρτωσή του από τις εθνικές εποπτικές αρχές, προκειμένου να το αξιοποιήσουν σε εθνικό επίπεδο.

Επίσης, εκπρόσωπος της Επιτροπής ενημέρωσε την Ομάδα σχετικά με τον νέο μηχανισμό αξιολόγησης του κεκτημένου Σένγκεν. Ο νέος Κανονισμός (ΕΕ) 2022/922 σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν για τη διαμόρφωση του οποίου είχαν ληφθεί υπόψη οι εκπεφρασμένες απόψεις των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων και των εθνικών εποπτικών αρχών (και διαμέσου της

Ομάδας), καθώς και η αποκτηθείσα εμπειρία από τη μέχρι σήμερα διενέργεια των αξιολογήσεων, θα είναι σε ισχύ από τον Οκτώβριο. Εν τούτοις προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις, ενώ θα τεθεί σε πλήρη εφαρμογή τον Φεβρουάριο 2023. Με τον νέο Κανονισμό προβλέπεται πλέον επταετής κύκλος αξιολογήσεων, η δημιουργία ετήσιου καταλόγου ομάδας εμπειρογνομόνων από όλα τα κράτη μέλη, τα οποία θα πρέπει να δεσμεύονται στο μέτρο του δυνατού ότι θα διαθέτουν κάθε χρόνο προσωπικό και ο οποίος θα επικαιροποιείται σε ετήσια βάση. Διατηρείται, επίσης, η αυτονομία του ελέγχου στο πεδίο της προστασίας δεδομένων στο SIS και, συνεπώς, δεν συγχωνεύεται με έτερο θεματικό έλεγχο - μολονότι υφίσταται η νομοθετική δυνατότητα για τη διενέργεια θεματικών ελέγχων. Επιπλέον, εισάγεται υποχρέωση να διαθέτουν τα μέλη της ομάδας αξιολόγησης ειδική διαβάθμιση ασφαλείας για την πρόσβαση σε συγκεκριμένα έγγραφα και εγκαταστάσεις. Η εκπρόσωπος της Επιτροπής ενημέρωσε περαιτέρω για την κατάρτιση του πρώτου ετήσιου καταλόγου εμπειρογνομόνων με ενεργή και δυναμική συμμετοχή από την πλειονότητα των κρατών μελών και προανήγγειλε την επιλογή και συγκρότηση των ομάδων αξιολογήσεων από τον κατάλογο αυτόν για τις αξιολογήσεις που θα διενεργηθούν στη διάρκεια του επόμενου έτους. Γνωστοποίησε ακόμη την επικείμενη στο έτος 2023 οργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων αναφορικά με το νέο θεσμικό πλαίσιο, στα οποία θα κληθούν να συμμετάσχουν εθελοντικά τα επιλεγμένα μέλη των ομάδων αξιολογήσεων του επόμενου έτους.

Σύντομη ενημέρωση πραγματοποιήθηκε από εκπρόσωπο της Επιτροπής για τις εξελίξεις στο πεδίο της διαλειτουργικότητας. Ειδικότερα, έγινε αναφορά στο προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα συνολικά για όλα τα συστήματα, στην πρόοδο που συντελείται όσον αφορά την εφαρμογή των συστημάτων (σε επίπεδο ΕΕ και από την πλευρά των κρατών μελών), καθώς και στην πρόοδο αναφορικά με τη νομοθεσία και δη, την υιοθέτηση των εφαρμοστικών και εκτελεστικών πράξεων.

Στη διάρκεια του έτους αυτού συζητήθηκε και η πορεία του ελέγχου -με τη μέθοδο του ερωτηματολογίου- που είχε αποφασιστεί ήδη από το 2019 σχετικά με το ζήτημα της διαφαινόμενης αύξησης των καταχωρίσεων, που αφορούν στο άρθρο 36 της απόφασης SIS II 2007/533/ΔΕΥ (καταχωρίσεις για πρόσωπα και αντικείμενα με σκοπό τη διακριτική παρακολούθηση ή τον ειδικό έλεγχο). Για τον λόγο αυτόν, με τη συνδρομή του Ευρωπαϊκού Επόπτη, είχε συνταχθεί ερωτηματολόγιο, το οποίο περιλαμβάνει ένα εισαγωγικό μέρος με τις βασικές σχετικές νομικές διατάξεις και στατιστικά στοιχεία και το κύριο μέρος, το οποίο εμπεριέχει τις ερωτήσεις, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί από τις εθνικές εποπτικές αρχές ως βασικό εργαλείο του ελέγχου. Λόγω της πανδημίας και της πραγματικής αδυναμίας των εθνικών εποπτικών αρχών να προβούν με ευκολία και αποτελεσματικότητα στον σχετικό επιτόπιο έλεγχο, παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις στο χρονοδιάγραμμα διενέργειάς του με αποτέλεσμα και το έτος αυτό να μην καταστεί δυνατή η συγκέντρωση των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου από τα περισσότερα κράτη μέλη. Δεδομένης της

σημασίας που αποδίδεται στη διενέργεια του ελέγχου αυτού, αποφασίστηκε να δοθεί μια τελευταία παράταση για την υποβολή των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων μέχρι την επόμενη συνάντηση της Ομάδας το 2023.

Εξάλλου, η Ομάδα ενημερώθηκε από εκπρόσωπο του Ευρωπαϊκού Επόπτη για τη διενέργεια ελέγχου στον Οργανισμό Λειτουργικής Διαχείρισης Συστημάτων Τεχνολογιών Πληροφορικής Ευρείας Κλίμακας στον χώρο της Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (EU-Lisa) αναφορικά με τα συστήματα SIS, VIS και Eurodac, που έλαβε χώρα στη διάρκεια του έτους και ο οποίος περιελάμβανε, μεταξύ άλλων, τον έλεγχο συμμόρφωσης με τις προηγούμενες συστάσεις, που είχε εκδώσει ο Ευρωπαίος Επόπτης και θέματα ασφαλείας.

Τέλος, η Ομάδα προχώρησε, αφενός, στην υιοθέτηση του επικαιροποιημένου γενικού μέρους του Οδηγού άσκησης των δικαιωμάτων του υποκειμένου στο SIS και, αφετέρου, στην Έκθεση Πεπραγμένων για τη διετία 2020-2022 λαμβάνοντας υπόψη ότι επείγει η έκδοση της -έστω και δίχως τη συμπερίληψη των εθνικών δράσεων των κρατών μελών- λόγω της επικείμενης μετάβασης στο πρώτο τετράμηνο του 2023 της εποπτείας του SIS στην Επιτροπή Συντονισμένης Εποπτείας (CSC).

4.2.2. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΟΛ

Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Ευρωπόλ) είναι ο αρμόδιος οργανισμός της ΕΕ για την επιβολή του νόμου. Αποστολή της είναι να συμβάλλει στη δημιουργία μιας ασφαλέστερης ευρώπης, βοηθώντας τις αστυνομικές αρχές και τις αρχές επιβολής του νόμου στα κράτη μέλη της ΕΕ και βελτιώνοντας τη συνεργασία μεταξύ αυτών.

Με την απόφαση 2009/371/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 6ης Απριλίου 2009 «για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Ευρωπόλ)», η Ευρωπόλ έγινε από την 1η Ιανουαρίου 2000 πλήρης οργανισμός της ΕΕ. Από την 1η Μαΐου 2017, μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2016 «για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και την αντικατάσταση και κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ» (Κανονισμός Ευρωπόλ), η Ευρωπόλ κατέστη επισήμως ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου.

Με την εφαρμογή του κανονισμού αυτού, επήλθε μεταβολή της προηγούμενης δομής εποπτείας της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της Ευρωπόλ (βλ. Ετήσια Έκθεση της Αρχής 2017, ενότητα 4.3). Ειδικότερα, με τον νέο κανονισμό Ευρωπόλ, οι εθνικές Αρχές εξακολουθούν να ελέγχουν τη νομιμότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρέχουν τα κράτη μέλη στην Ευρωπόλ, ενώ ο Ευρωπαίος Επόπτης Προσωπικών Δεδομένων (ΕΕΠΔ) ελέγχει τη νομιμότητα της επεξεργασίας δεδομένων από την Ευρωπόλ. Ωστόσο, ο ΕΕΠΔ και οι εθνικές εποπτικές αρχές συνεργάζονται στενά σε ειδικά ζητήματα για τα οποία απαιτείται ανάμιξη κράτους μέλους και πρέπει να διασφαλίζουν την ενιαία εφαρμογή του νέου κανονισμού στο σύνολο

της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η συνεργασία αυτή πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Συμβουλίου Συνεργασίας της Ευρωπόλ (Europol Cooperation Board), ενός οργάνου που θεσπίζεται με το άρθρο 45 του νέου κανονισμού Ευρωπόλ. Το Συμβούλιο Συνεργασίας έχει συμβουλευτικά καθήκοντα και απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο της εθνικής εποπτικής αρχής κάθε κράτους μέλους και από τον ΕΕΠΔ.

Στις 24 Μαΐου 2022 εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ο Κανονισμός (ΕΕ) 2022/991 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2022 «για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794, όσον αφορά τη συνεργασία της Ευρωπόλ με ιδιωτικούς φορείς, την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Ευρωπόλ προς υποστήριξη ποινικών ερευνών και τον ρόλο της Ευρωπόλ στην έρευνα και την καινοτομία». Ο κανονισμός αυτός τελικά ετέθη σε ισχύ στις 28 Ιουνίου 2022.

Ο Κανονισμός αυτός, μεταξύ άλλων, μεταβάλλει εκ νέου τη δομή εποπτείας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της Ευρωπόλ. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 2 του εν λόγω Κανονισμού, η συντονισμένη εποπτεία διασφαλίζεται βάσει του άρθρου 62 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725. Συνεπώς, η αρμοδιότητα της εποπτείας πλέον ανήκει στην Επιτροπή Συντονισμένης Εποπτείας (CSC) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) (βλ. Ενότητα 4.1.1 Ετήσιας Έκθεσης 2022).

Το Συμβούλιο Συνεργασίας της Ευρωπόλ, στο οποίο η Αρχή εκπροσωπείται με ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό μέλος, στη μοναδική για το έτος αυτό και τελευταία πριν από την εν λόγω μεταβολή της εποπτείας συνεδρίασή της στην έδρα του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, καθώς και μέσω της σχετικής γραπτής διαδικασίας, ασχολήθηκε κυρίως με τα παρακάτω ζητήματα:

- Τροποποίηση του Κανονισμού Ευρωπόλ - Αλλαγή της εποπτείας προσωπικών δεδομένων

Το Συμβούλιο Συνεργασίας ολοκλήρωσε τις απαραίτητες εργασίες που εκκρεμούσαν προκειμένου να είναι όσο το δυνατόν πιο ομαλή η μετάβαση στη νέα δομή εποπτείας της Ευρωπόλ. Συγκεκριμένα, το Συμβούλιο αποφάσισε τη σύνταξη επιστολής προς το ΕΣΠΔ, σχετικά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο για τη μεταβίβαση του ως τώρα έργου (έγγραφα) που έχει γίνει από το Συμβούλιο και τη συνέχισή του από την CSC. Επίσης, αποφασίστηκε ότι, παρά την ως τώρα εκκρεμότητα με την ιστοσελίδα του Συμβουλίου, θα καταβληθούν προσπάθειες να ολοκληρωθεί, προκειμένου να εξασφαλιστεί διαφάνεια του έργου του Συμβουλίου, ή τουλάχιστον τα πιο σημαντικά έγγραφα από το έργο του αυτά τα χρόνια να καταστούν διαθέσιμα μέσω της ιστοσελίδας της CSC μετά την ανάληψη των νέων αρμοδιοτήτων του.

- Ενημέρωση από τον ΕΕΠΔ

Στη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε εντός του έτους, εκπρόσωποι του ΕΕΠΔ ενημέρωσαν τα μέλη του Συμβουλίου Συνεργασίας για τις διάφορες εποπτικές δράσεις που πραγματοποίησε την περίοδο αυτή ως εποπτικός φορέας της Ευρωπόλ καθώς και για σχετικές

εξελίξεις και θέματα που τον απασχόλησαν. Οι εν λόγω δράσεις και θέματα περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, το νέο προτεινόμενο Ευρωπαϊκό ευρετηριακό σύστημα αστυνομικών Μητρώων (European Police Records Index System - EPRIS), που ουσιαστικά αλλάζει τον τρόπο που πραγματοποιείται η ανταλλαγή δεδομένων και αστυνομικών αρχείων (DNA, δακτυλικών αποτυπωμάτων και αδειών κυκλοφορίας οχημάτων).

- Συμμετοχή του Συμβουλίου Συνεργασίας στη 10η Μικτή Ομάδα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Ευρωπόλ
Σημειώνεται ότι η Μικτή Ομάδα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Joint Parliamentary Scrutiny Group) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχει αρμοδιότητες ελέγχου και εποπτείας των δραστηριοτήτων της Ευρωπόλ και απαρτίζεται από τα μέλη των εθνικών κοινοβουλίων των κρατών μελών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Ομάδα αυτή συνεδρίασε στις 28/02/2022 μέσω τηλεδιάσκεψης, συνεδρίαση στην οποία συμμετείχε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Συνεργασίας μέσω της υποβολής σχετικής ενημερωτικής επιστολής για τις δραστηριότητες του Συμβουλίου.

- Έκθεση πεπραγμένων 2021-2022

Η Έκθεση πεπραγμένων για την περίοδο 2021-2022 εγκρίθηκε μέσω της γραπτής διαδικασίας λίγο πριν τεθεί σε ισχύ ο νέος κανονισμός και καταργηθεί το Συμβούλιο Συνεργασίας. Στην εν λόγω έκθεση αναφέρονται οι προγραμματισμένες εργασίες από το Πρόγραμμα Εργασιών 2021-2023 που εκκρεμούν, και οι οποίες αναμένεται να αποτελέσουν μια καλή βάση για την έναρξη του νέου καθεστώτος εποπτείας της προστασίας δεδομένων της Ευρωπόλ της CSC υπό το ΕΣΠΔ.

Για την εποπτεία της Ευρωπόλ από το CSC, βλ σχετική ενότητα 4.1.1 της Ετήσιας Έκθεσης.

4.2.3. ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Το Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών (ΤΣΠ) συστάθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 515/1997 του Συμβουλίου της 13ης Μαρτίου 1997 «περί της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και της συνεργασίας των αρχών αυτών με την Επιτροπή με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών και γεωργικών ρυθμίσεων», όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 766/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Ιουλίου 2008, καθώς και με την Απόφαση 917/2009/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009 «για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς».

Το ΤΣΠ περιλαμβάνει αποκλειστικά τα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση του σκοπού του. Σύμφωνα με το άρθρο 24 του Κανονισμού (ΕΚ) 515/1997, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 766/2008, τα δεδομένα αυτά κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Εμπορεύματα,
- μεταφορικά μέσα,
- επιχειρήσεις,
- πρόσωπα,

- τάσεις απάτης,
- διαθέσιμη εμπειρογνωμοσύνη,
- δεσμεύσεις, κατασχέσεις ή δημεύσεις ειδών,
- δεσμεύσεις, κατασχέσεις ή δημεύσεις ρευστών δι-
αθεσίμων.

Σκοπός του ΤΣΠ είναι αφενός η αμοιβαία συνδρομή και συνεργασία των αρμόδιων διοικητικών αρχών των κρατών μελών για την καταπολέμηση του φαινομένου της απάτης στα πλαίσια της τελωνειακής ένωσης και της κοινής αγροτικής πολιτικής, μέσω της ταχύτερης διάθεσης των πληροφοριών (πρώην 1ος πυλώνας της ΕΕ), και αφετέρου η συνδρομή στην πρόληψη, την έρευνα και τη δίωξη σοβαρών παραβάσεων των εθνικών νόμων (πρώην 3ος πυλώνας της ΕΕ). Το ΤΣΠ επιτρέπει σε ένα κράτος μέλος να καταχωρίσει δεδομένα, ζητώντας από άλλο κράτος μέλος να προχωρήσει σε μία εκ των ακόλουθων προτεινόμενων ενεργειών:

- Παρατήρηση και αναφορά,
- διακριτική παρακολούθηση,
- ειδικοί έλεγχοι, και
- επιχειρησιακή ανάλυση.

Αυτοί οι δύο διαφορετικοί σκοποί του συστήματος εξυπηρετούνται από δύο βάσεις δεδομένων, λογικά διαχωρισμένες μεταξύ τους. Αντίστοιχα, διαφορετικά είναι και τα καθεστώτα εποπτείας της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους δύο αυτούς διακριτούς σκοπούς του ΤΣΠ.

Αναλυτικότερα, για τους σκοπούς που σχετίζονται με τον πρώην 1ο πυλώνα, σύμφωνα με το άρθρο 37 του υπ' αρ. 515/1997 Κανονισμού, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΚ) 766/2008, οι εθνικές Αρχές Προστασίας Δεδομένων είναι αρμόδιες να διασφαλίζουν ότι η επεξεργασία και η χρήση των δεδομένων που περιέχονται στο ΤΣΠ από τις αντίστοιχες αρμόδιες εθνικές αρχές του εκάστοτε κράτους μέλους δεν παραβιάζουν τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων. Ειδικότερα, όμως, κατ' εφαρμογή του άρθρου 37 παρ. 4 του ανωτέρω Κανονισμού, έχει συσταθεί η Ομάδα Συντονισμού για την Εποπτεία του Τελωνειακού Συστήματος Πληροφοριών (Customs Information System Supervision Coordination Group - εφεξής «η Ομάδα»). Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος με βάση την παρ. 3α του ίδιου άρθρου επιβλέπει τη συμμόρφωση του ΤΣΠ προς τον Κανονισμό (ΕΚ) 45/2001, συγκαλεί τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο συνάντηση με όλες τις εθνικές εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων που είναι αρμόδιες για θέματα εποπτείας του ΤΣΠ.

Το 2022, η Ομάδα συνεδρίασε μία φορά. Στην εν λόγω συνεδρίαση τα μέλη ενημερώθηκαν για τα αποτελέσματα της πρώτης αξιολόγησης του Κανονισμού 515/1997. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη σχετική έκθεση αξιολόγησης, το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο δεν χρήζει κάποιας αναθεώρησης, συνεπώς δεν θα προχωρήσει κάποια νομοθετική πρωτοβουλία για την αναθεώρηση του κανονισμού.

Στην ίδια συνεδρίαση η Ομάδα συνέχισε τη συζήτηση για την αποτίμηση της εκπαίδευσης σε θέματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρέχεται σε υπαλλήλους των αρμόδιων εθνικών αρχών σε κάθε

κράτος μέλος με πρόσβαση στο ΤΣΠ. Σημειώνεται ότι το προηγούμενο έτος, η Ομάδα είχε εγκρίνει σχέδιο ερωτηματολογίου, το οποίο εστάλη στις αρμόδιες αρχές. Στόχος είναι μέσω των απαντήσεων να εντοπιστούν τυχόν προβλήματα, ελλείψεις ή ανάγκες βελτίωσης των διαδικασιών εκπαίδευσης του προσωπικού. Παρουσιάστηκαν ορισμένα προκαταρκτικά ευρήματα, τα οποία θα οριστικοποιηθούν όταν συλλεχθούν οι απαντήσεις από όλα τα μέλη, πιθανότατα εντός του επόμενου έτους.

Τέλος, υιοθετήθηκε και η έκθεση δραστηριοτήτων της Ομάδας για τα έτη 2020- 2021.

Για τους σκοπούς που σχετίζονται με τον πρώην 3ο πυλώνα, έχει συσταθεί η Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Τελωνείων (Customs Joint Supervisory Authority), στην οποία συμμετέχει η Αρχή και η οποία συνεδριάζει στην έδρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες. Η ΚΑΕ Τελωνείων συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 25 της Απόφασης 917/2009/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009 «για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακού σκοπούς». Είναι αρμόδια να εποπτεύει τη λειτουργία του ΤΣΠ, να εξετάζει τυχόν προβλήματα εφαρμογής ή ερμηνείας του συστήματος αυτού και να συνδράμει τις εθνικές ελεγκτικές αρχές στην άσκηση των εποπτικών τους καθηκόντων, κυρίως μέσω της εξεύρεσης και υιοθέτησης κοινών λύσεων στα προβλήματα που ανακύπτουν.

Η ΚΑΕ Τελωνείων δεν συνεδρίασε το 2022.

4.2.4. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ (VIS)

Η Αρχή συμμετέχει με τακτικό μέλος της στη Συντονιστική Ομάδα για την εποπτεία του συστήματος VIS, η οποία συνεδριάζει στα γραφεία του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων στις Βρυξέλλες, τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο. Για τη διετία 2020-2022 (Ιούνιο), η Ελλάδα είχε την αντιπροεδρία της Ομάδας. Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από τον Ευρωπαϊκό Επόπτη. Η Ομάδα αποτελείται από ένα μέλος - εκπρόσωπο από κάθε εθνική αρχή προστασίας δεδομένων και τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΚ) 767/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Ιουλίου 2008 για το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) και την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ κρατών μελών για τις θεωρήσεις μικρής διάρκειας (Κανονισμός VIS).

Αντικείμενο της Ομάδας αυτής είναι η διασφάλιση κοινής προσέγγισης και αντιμετώπισης των ζητημάτων που ανακύπτουν στη λειτουργία της βάσης δεδομένων VIS και η ενιαία εποπτεία του συστήματος στο πεδίο της προστασίας προσωπικών δεδομένων κατά την εφαρμογή τόσο του Κώδικα Θεωρήσεων (Κανονισμός (ΕΚ) 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 για τη θέσπιση Κώδικα Θεωρήσεων) όσο και του προαναφερθέντος Κανονισμού VIS.

Η κεντρική βάση αυτή αναπτύχθηκε σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου 2004/512/ΕΚ για τη δημιουργία του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS), προκειμένου να βελτιώσει την εφαρμογή της

κοινής πολιτικής στον τομέα των θεωρήσεων, της προξενικής συνεργασίας, και να προσδιορίσει τις προϋποθέσεις και διαδικασίες ανταλλαγής δεδομένων στο πλαίσιο έκδοσης θεωρήσεων για διαμονή μικρής διάρκειας και να καταπολεμήσει την άγρα θεωρήσεων. Στη βάση αυτή καταχωρίζονται και τηρούνται, μεταξύ άλλων, βιομετρικά και αλφαριθμητικά δεδομένα. Τέθηκε σε εφαρμογή σταδιακά από το 2011, ενώ η ανάπτυξη του συστήματος ολοκληρώθηκε περί το τέλος του 2015.

Στη διάρκεια του 2022 πραγματοποιήθηκαν δύο υβριδικές συναντήσεις υπό την έννοια ότι ήταν δυνατή τόσο η φυσική συμμετοχή στις εγκαταστάσεις του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων όσο και η διαδικτυακή. Κατά την πάγια πρακτική της Ομάδας πραγματοποιήθηκε ενημέρωση από την Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Λειτουργικής Διαχείρισης Συστημάτων Τεχνολογιών Πληροφορικής Ευρείας Κλίμακας στον χώρο της Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (EU-Lisa), που έχει αναλάβει πλήρως την ευθύνη για τη λειτουργική διαχείριση του Συστήματος. Η ενημέρωση περιλαμβάνει παγίως γενική παρουσίαση του επιπέδου της τεχνικής επίδοσης και λειτουργίας του συστήματος αλλά και κάποια στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη γενικότερη χρήση, που γίνεται από τα κράτη μέλη, τα δεδομένα που εισάγονται και την ποιότητα τους και την πρόσβαση των χρηστών.

Σύντομη ενημέρωση παρείχε, επίσης, εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση του Κανονισμού VIS, η οποία περιλαμβάνει αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο του VIS, όπως τη μείωση του ορίου ηλικίας των παιδιών που δύνανται να δακτυλοσκοπηθούν από τα 12 έτη στα 6, την ένταξη των μακροχρόνιων θεωρήσεων στο ρυθμιστικό πεδίο του συστήματος και την αποθήκευση στο σύστημα ταξιδιωτικών εγγράφων για σκοπούς επιστροφής αλλοδαπών. Η Ομάδα ενημερώθηκε για τις τελευταίες εξελίξεις στη νομοθετική διαδικασία. Συγκεκριμένα, αρχικά έγινε η υπόμνηση ότι στις 7 Ιουλίου 2021 ο Κανονισμός VIS τροποποιήθηκε από δύο νέους Κανονισμούς, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1133 για τον καθορισμό των προϋποθέσεων για την πρόσβαση σε άλλα συστήματα πληροφοριών της ΕΕ για τους σκοπούς του συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις (Διαλειτουργικότητα) και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1134 για τη μεταρρύθμιση του Συστήματος Πληροφοριών Θεωρήσεων. Απομένει πλέον η φάση της εφαρμογής των Κανονισμών, η οποία ωστόσο προϋποθέτει την υιοθέτηση ενός ικανού αριθμού εφαρμοστικών και εξουσιοδοτικών πράξεων. Ο εκπρόσωπος της Επιτροπής παρουσίασε συνοπτικά την πρόοδο που έχει σημειωθεί στο πεδίο των σχετικών νομοθετικών πράξεων μεταξύ άλλων για τα τεχνικά χαρακτηριστικά των βιομετρικών δεδομένων που εισάγονται στο σύστημα, τους κινδύνους αναφορικά με την ασφάλεια, την παράνομη μετανάστευση, τον κατάλογο των αναγνωρισμένων -αποδεκτών και μη-ταξιδιωτικών εγγράφων, μέτρα για την τεχνική εφαρμογή των λειτουργιών του κεντρικού VIS, κ.ά.

Εξάλλου, εκπρόσωπος της Επιτροπής κλήθηκε και το έτος αυτό σε συνεδρίαση της Ομάδας, προκειμένου να παρουσιάσει τις νεότερες εξελίξεις αναφορικά με την έκ-

δοση ψηφιακών θεωρήσεων που επισπεύδει η Επιτροπή. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή έχει αναλάβει πρωτοβουλία για την ψηφιοποίηση στην έκδοση θεωρήσεων, η οποία σταδιακά θα αντικαταστήσει την έγχαρτη μορφή της αποσκοπώντας στην εξοικονόμηση χρόνου και χρήματος τόσο για τους ταξιδιώτες όσο και για τα προξενεία. Στόχος είναι να πραγματοποιείται όλη η διαδικασία επιγραμμικά, με τη δημιουργία μιας κεντρικής πλατφόρμας, που θα χρησιμοποιείται από όλα τα κράτη μέλη. Τα μέλη της Ομάδας είχαν την ευκαιρία να υποβάλουν ερωτήσεις στον εκπρόσωπο της Επιτροπής αναφορικά με την αποθήκευση των δεδομένων, την ποιότητά τους και την υποχρεωτικότητα της χρήσης της πλατφόρμας για την ψηφιακή θεώρηση. Στο ίδιο πλαίσιο θεμάτων κινείται και η θεώρηση του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του απέστειλε στη διάρκεια του έτους αυτού στην Επιτροπή επίσημη γνωμοδότηση για το ζήτημα.

Η Ομάδα ασχολήθηκε και το έτος αυτό με την εκπόνηση ενός κοινού πλάνου ελέγχων, όπως είχε ήδη προβλεφθεί στο νέο σχέδιο δράσης για τα έτη 2019 - 2021 σε συνέχεια των σχετικών εργασιών από τα προηγούμενα έτη. Το κοινό πλάνο ελέγχων εκπονείται επί τη βάσει σχετικού πλάνου ελέγχου για την ασφάλεια δεδομένων που είχε υιοθετηθεί στο παρελθόν από την Ομάδα Συντονισμένης Εποπτείας για το SIS II. Συνεπώς, η υποομάδα που έχει αναλάβει να προετοιμάσει το πλάνο ελέγχων παρουσίασε επικαιροποιημένο σχέδιο, έχοντας λάβει υπόψη παρατηρήσεις που είχαν διατυπώσει μέλη της Ομάδας. Στόχος είναι το αποτέλεσμα της δράσης αυτής να συνεισφέρει στις εθνικές αρχές και τον Ευρωπαϊό Επόπτη ένα εύχρηστο και πρακτικό ερωτηματολόγιο - λίστα με τα στοιχεία που πρέπει να ελέγχονται κατά τη διενέργεια ελέγχων στα εθνικά τμήματα του VIS. Η υιοθέτηση του ερωτηματολογίου αναβλήθηκε για την επόμενη συνάντηση της Ομάδας, προκειμένου να ενσωματωθούν και οι νέες προτάσεις που διατυπώθηκαν.

Περαιτέρω, στη διάρκεια του έτους αυτού η Ομάδα προχώρησε με την εξέταση του θέματος της πρόωρης απαλοιφής δεδομένων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 25 του Κανονισμού VIS, το οποίο αποτελούσε, επίσης, μέρος του σχεδίου δράσης για τα έτη 2019-2021. Σκοπός της δράσης αυτής είναι να ερευνηθεί εάν και με ποιον τρόπο τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τη σχετική διάταξη του Κανονισμού για την πρόωρη απαλοιφή των δεδομένων. Με βάση δε τα αποτελέσματα της έρευνας σε επόμενο στάδιο θα καταστεί δυνατός ο εντοπισμός και η ανάδειξη βέλτιστων πρακτικών, καθώς και η υιοθέτηση συστάσεων για την ορθότερη εφαρμογή της διάταξης και τη διόρθωση τυχόν ελλείψεων. Η έρευνα αυτή συντελείται με τη μέθοδο ερωτηματολογίου, το οποίο εγκρίθηκε κατόπιν συζήτησης από την Ομάδα και συμπληρώθηκε από τα κράτη μέλη. Καθώς εκκρεμεί η παραλαβή των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων από μικρό αριθμό μελών της Ομάδας, κρίθηκε απαραίτητο να δοθεί βραχυπρόθεσμη προθεσμία για την αποστολή τους.

Εξάλλου, αντικείμενο συζήτησης αποτέλεσε και το νέο Σχέδιο Δράσης της Ομάδας για την περίοδο 2022-2024. Παρουσιάστηκαν θέματα, τα οποία προτείνονται να

αναληφθούν για δράση από την Ομάδα, με βασικά την παρακολούθηση της εφαρμογής των νέων Κανονισμών VIS και την ολοκλήρωση της δράσης για την πρόωρη απαλοιφή των δεδομένων. Περαιτέρω, τα ακόλουθα ζητήματα προτάθηκαν να εισαχθούν στο Σχέδιο Δράσης: Συντονισμένες επιθεωρήσεις σε πρεσβείες και στα προξενεία, διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, αυτοέλεγχος υπό την έννοια της συλλογής και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών από τις εθνικές αρχές, συστάσεις αξιολόγησης Σένγκεν, πρόσβαση σε δεδομένα για επαλήθευση εντός της επικράτειας των κρατών μελών, πρόσβαση σε δεδομένα για την εξέταση της αίτησης ασύλου, καθώς και η παρακολούθηση των εξελίξεων στο θέμα της ψηφιοποίησης των θεωρήσεων. Το Σχέδιο Δράσης υιοθετήθηκε από την Ομάδα, ενώ παράλληλα ξεκίνησε η συζήτηση για την προτεραιοποίηση των επόμενων δράσεων, αφού ολοκληρωθούν πρώτα οι εν εξελίξει δράσεις.

Τέλος, εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Επόπτη πραγματοποίησε σύντομη παρουσίαση και περιγραφή του ελέγχου που διενέργησε κατά τη διάρκεια του έτους στο κεντρικό τμήμα του VIS και που περιλάμβανε μεταξύ άλλων την παρακολούθηση των παλαιότερων συστάσεων του καθώς και θέματα ασφάλειας.

4.2.5. ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ EURODAC

Η Αρχή συμμετέχει με τακτικό μέλος της στη Συντονιστική Ομάδα για την εποπτεία του συστήματος EURODAC, η οποία συνεδριάζει στα γραφεία του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων στις Βρυξέλλες τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο. Από τον Νοέμβριο του 2019 την προεδρία της Ομάδας κατέχει η Ελλάδα. Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από τον Ευρωπαίο Επόπτη. Αντικείμενο της Ομάδας αυτής είναι η διασφάλιση κοινής προσέγγισης και αντιμετώπισης από τα κράτη μέλη των ζητημάτων που ανακύπτουν στη λειτουργία της βάσης δεδομένων EURODAC. Η βάση αυτή, ως γνωστόν, δημιουργήθηκε κατ'εφαρμογή της Συνθήκης του Δουβλίνου, με τον Κανονισμό (ΕΚ) 2725/2000 σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης του Δουβλίνου, προκειμένου να συλλέγονται αποτυπώματα των αιτούντων άσυλο και των παράνομων μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και να ταυτοποιούνται ευχερέστερα οι αιτούντες άσυλο, κατά τη διαδικασία εξέτασης ασύλου. Δεδομένου ότι οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων είναι υπεύθυνες για τη χρήση και εν γένει επεξεργασία των δεδομένων που αποστέλλουν και τα οποία συλλέγονται στην κεντρική βάση και ο Ευρωπαίος Επόπτης για την προστασία των δεδομένων για τον έλεγχο της επεξεργασίας στην κεντρική βάση και τη διαβίβαση των δεδομένων στα κράτη μέλη, συνεργάζονται μεταξύ τους ενεργά στο πλαίσιο των ευθυνών τους, προβαίνουν σε τακτικούς ελέγχους τόσο στην κεντρική βάση όσο και στις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτόν τη συντονισμένη εποπτεία του Eurodac (βλ. άρθρο 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 603/2013, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλι-

κών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα και σχετικά με αιτήσεις της αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Eurogol για σκοπούς επιβολής του νόμου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 σχετικά με την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης).

Στη διάρκεια του 2022 πραγματοποιήθηκαν δύο υβριδικές συναντήσεις υπό την έννοια ότι ήταν δυνατή τόσο η φυσική συμμετοχή στις εγκαταστάσεις του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων όσο και η διαδικτυακή. Στις συνεδριάσεις της Ομάδας παραβρέθηκαν εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων (DG Home), προκειμένου να ενημερώσουν κατά τη συνήθη πρακτική την Ομάδα σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις. Ειδικότερα, εκπρόσωπος της Ε. Επιτροπής καλείται σε κάθε συνάντηση προκειμένου να ενημερώσει σχετικά με την πορεία της αναθεώρησης του Κανονισμού «Eurodac» (Κανονισμός (ΕΕ) 603/2013) επί τη βάση της πρότασης της Επιτροπής του έτους 2016, η οποία είχε προκαλέσει προβληματισμό στην Ομάδα, καθώς με την πρόταση αυτή διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού πέραν των θεμάτων ασύλου, αποσκοπώντας στη χρησιμοποίηση του συστήματος για τον εντοπισμό μεταναστών στο έδαφος της ΕΕ και για τις διαδικασίες επιστροφής τους. Στις συναντήσεις του έτους αυτού δεν παραβρέθηκαν οι εκπρόσωποι της ΕΕ, αλλά έστειλαν στην Ομάδα σύντομα ενημερωτικά σημειώματα, τα οποία αναγνώστηκαν. Με τα προαναφερθέντα σημειώματα υπενθύμισαν στην Ομάδα ότι η αναθεώρηση του Κανονισμού αποτελεί πλέον μέρος της ευρύτερης Συμφωνίας για το Άσυλο και τη Μετανάστευση με συνέπεια να συνοδεύεται από άλλα νομοθετήματα, όπως την πρόταση για τον νέο Κανονισμό Δουβλίνου.

Στη διάρκεια της γαλλικής Προεδρίας ξεκίνησαν εκ νέου οι διαβουλεύσεις στο Συμβούλιο για την Πρόταση Κανονισμού «Eurodac». Ωστόσο, μολονότι δόθηκε η εντολή για επανέναρξη των διαπραγματεύσεων τον Ιούνιο, η οποία υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο, δεν ξεκίνησαν άμεσα. Παραμένει δε σε εκκρεμότητα η ανάθεση εντολής στο Κοινοβούλιο για την εκκίνηση εκ νέου των διαπραγματεύσεων αν και η βούληση ήταν ο εισηγητής του Κοινοβουλίου να λάβει τη σχετική εντολή μέχρι το τέλος του έτους. Η πρόθεση της γαλλικής προεδρίας και του Κοινοβουλίου είναι να προχωρήσουν σταδιακά και με βάση το ευρύτερο νομοθετικό πακέτο για τη Συμφωνία για το Άσυλο και τη Μετανάστευση με αποτέλεσμα να εξαρτάται η αναθεώρηση του Κανονισμού «Eurodac» από τις διαπραγματεύσεις για τα υπόλοιπα νομοθετικά

κείμενα του Ασύλου και Μετανάστευσης. Αναφορικά με τη Συμφωνία για το Άσυλο και τη Μετανάστευση, η Ομάδα ενημερώθηκε ότι με την υποστήριξη της Επιτροπής ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις προκειμένου τα νομοθετικά όργανα να καταλήξουν σε συμφωνία. Στη διάρκεια της γαλλικής και τσέχικης προεδρίας επετεύχθη μια συμφωνία αναφορικά με την κατ' αρχήν προσέγγιση για τα νομοθετικά κείμενα για τον έλεγχο διαλογής υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα (Screening Regulation) και τον Κανονισμό «Eurodac». Επιπλέον, σε συμφωνία κατέληξε και ο Μηχανισμός Εθελοντικής Αλληλεγγύης (Voluntary Solidarity Mechanism), που έχει ως στόχο την στήριξη κυρίως των μεσογειακών κρατών ως κράτη πρώτης υποδοχής μεταναστών και την παροχή συγκεκριμένης, στοχευμένης ανταπόκρισης στις δυσχέρειες που ανακύπτουν από τα μεταναστευτικά κύματα. Η εφαρμογή του μηχανισμού αυτού έχει ανατεθεί στην Επιτροπή, που θα συνεπικουρηθεί από τα κράτη μέλη και ευρωπαϊκές υπηρεσίες και οργανισμούς. Τονίσθηκε ότι κατά τη διάρκεια της τσέχικης προεδρίας συνεχίστηκαν οι διαβουλεύσεις σε νομοτεχνικό επίπεδο, προκειμένου να βρεθεί η σωστή ισορροπία μεταξύ αλληλεγγύης και υπευθυνότητας στη βάση ενός εννοιολογικού περιεχομένου, που θα υποβληθεί προς έγκριση στους υπουργούς κατά τη διάρκεια του Συμβουλίου ΔΕΥ του Δεκεμβρίου. Στη συνέχεια, θα πρέπει να συνεχιστούν οι εργασίες για την αποτύπωση αυτού του εννοιολογικού περιεχομένου στα νομοθετικά όργανα για τις προτάσεις Κανονισμού για τη διαχείριση του Ασύλου και Μετανάστευση (AMMR) και Κανονισμού για τη διαδικασία Ασύλου (APR) και για την επανέναρχη των νομοθετικών διαπραγματεύσεων κατά τη διάρκεια της σουηδικής προεδρίας. Σημειώθηκε ακόμη ότι, σε διοργανικό επίπεδο, τον Σεπτέμβριο, επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της προεδρίας στο Συμβούλιο σχετικά με την χαρτογράφηση της πορείας του Συμφώνου, όπου οι εκπρόσωποι των δύο θεσμικών οργάνων επιβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την έγκριση των νομοθετικών προτάσεων πριν από το τέλος της νομοθετικής περιόδου 2019-2024.

Από την πλευρά του EU-Lisa, παρέστη στις συνεδριάσεις της Ομάδας η Υπεύθυνη Προστασίας Δεδομένων (DPO) του Οργανισμού, προκειμένου να ενημερώσει για τις τελευταίες εξελίξεις στα ζητήματα του συστήματος Eurodac. Παρουσίασε το επίπεδο της γενικής επίδοσης και λειτουργίας του συστήματος παρέχοντας παράλληλα και κάποια στατιστικά στοιχεία για τη χρήση που γίνεται από τα κράτη μέλη, ιδίως, σχετικά με τον όγκο δεδομένων του συστήματος και τον αριθμό πρόσβασης από τα κράτη μέλη. Επιπλέον, συζητήθηκε το ζήτημα των λανθασμένων θετικών αποτελεσμάτων αναζήτησης και της χωρητικότητας του συστήματος αναφορικά με τον τεράστιο όγκο δεδομένων που εισάγονται.

Η Ομάδα στη διάρκεια του έτους αυτού συνέχισε τη συζήτηση για το ζήτημα των ελέγχων στο εθνικό μέρος του Eurodac, τους οποίους έχουν την υποχρέωση να διενεργούν στα εθνικά συστήματα Eurodac οι εθνικές εποπτικές αρχές σε τακτά χρονικά διαστήματα, και τη δυνατότητα να αναζητηθεί ένας κοινός εναρμονισμένος τρόπος αναφοράς - παρουσίασης των ελέγχων, που

θα παρέχει τη δυνατότητα σύγκρισης αποτελεσμάτων ανάμεσα στα κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτό είχε δημιουργηθεί μικρή υποομάδα εθελοντών, η οποία είχε ήδη παρουσιάσει από το προηγούμενο έτος σχέδιο ερωτηματολογίου - κατάλογο ελεγκτών σημείων, το οποίο θα δύνανται να χρησιμοποιούν ως το καταλληλότερο εργαλείο οι εθνικές αρχές. Τα μέλη είχαν ανταλλάξει απόψεις αναφορικά με την τελική μορφή που θα πάρει και είχαν γίνει σχετικές προτάσεις τροποποίησης. Επί τη βάση των προτάσεων και συζητήσεων αυτών παρουσιάστηκε η τελική μορφή του ερωτηματολογίου και η Ομάδα εν τέλει προχώρησε στην υιοθέτηση του εργαλείου αυτού.

Επίσης, την Ομάδα απασχόλησε η εκπόνηση του νέου σχεδίου δράσης της Ομάδας για τη διετία 2022-2024. Με βάση τα αποτελέσματα των δράσεων της Ομάδας της προηγούμενης διετίας, και λαμβάνοντας υπόψη τις νέες εξελίξεις, προτάθηκε να συμπεριληφθούν στο νέο σχέδιο δράσης τα εξής θέματα: παρακολούθηση των εξελίξεων για την αναθεώρηση του Κανονισμού Eurodac (θέμα το οποίο παραμένει τα τελευταία χρόνια στα εκάστοτε σχέδια δράσης), η πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου -συμπεριλαμβανομένης της Eurorol- στο σύστημα, ζητήματα που πρέπει να αναδειχθούν και να μελετηθούν όσον αφορά στους ελέγχους σε εθνικό επίπεδο, επιπτώσεις από τη νομοθεσία για τη διαλειτουργικότητα (interoperability), το θέμα των εσφαλμένων θετικών αποτελεσμάτων αναζήτησης, τη σήμανση των δεδομένων, παρακολούθηση των ειδικών αναζητήσεων για καταχωρίσεις και, τέλος, δράσεις της Ομάδας αναφορικά με τη συντονισμένη εποπτεία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων. Οι παραπάνω προτάσεις εγκρίθηκαν από την Ομάδα και υιοθετήθηκε στο Σχέδιο Δράσης. Σχετικά με την πρώτη αναφερόμενη δράση, που είχε απασχολήσει την Ομάδα ήδη από τα προηγούμενα έτη εν όψει των νομοθετικών εξελίξεων, είχε ήδη αποφασιστεί η εκπόνηση σχετικής αρχής και του Ευρωπαϊκού Επόπτη. Η επιστολή γνωμοδότησης συντάχθηκε στη διάρκεια του 2022 και τέθηκε προς συζήτηση από την Ομάδα, η οποία την υιοθέτησε και εν τέλει απεστάλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αναφορικά δε με τη δράση για την πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου και της Eurorol στο σύστημα, αποφασίστηκε η ενδεδειγμένη εξέταση της συμμόρφωσης τους με τις διατάξεις του Κανονισμού και η κατανόηση των παρεχομένων στατιστικών για τις προσβάσεις των αρχών επιβολής του νόμου σε εθνικό επίπεδο (των κρατών μελών) αλλά και της Eurorol. Προς τούτο η Ομάδα συμφώνησε στην εκπόνηση σχετικού ερωτηματολογίου με εισηγητές τους εκπροσώπους της Γαλλίας και Πορτογαλίας.

Τέλος, στη συνάντηση του Ιουνίου 2022 κατά τη λήξη της διετούς θητείας της προεδρίας της Ομάδας, η εκπρόσωπος της ελληνικής Αρχής επανεξελέγη στην προεδρία για την επόμενη διετία.

4.3. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑΣ - ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΟΔΟΣ

Η Διεθνής Σύνοδος των Αρχών και Επιτρόπων Προστασίας Δεδομένων, η οποία λαμβάνει χώρα κάθε έτος

το φθινόπωρο, χωρίζεται σε δύο μέρη: α. την Ανοικτή Σύνοδο που έχει μορφή διεθνούς συνεδρίου και στην οποία μετέχουν εκτός των επίσημων εθνικών φορέων προστασίας δεδομένων και εκπρόσωποι του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθώς και της ερευνητικής κοινότητας, και β. την Κλειστή Σύνοδο, στην οποία μετέχουν μόνο οι Αρχές ή οι Επιτροπές Προστασίας Δεδομένων και κατά τη διάρκεια της οποίας συζητούνται και υιοθετούνται σχετικές με το αντικείμενο της Συνόδου Διακηρύξεις. Η Διεθνής Σύνοδος μετονομάστηκε σε Παγκόσμια Συνέλευση Ιδιωτικότητας (Global Privacy Assembly - GPA).

Η 44η Διεθνής Σύνοδος 2022 αποφασίστηκε, ως λύση έκτακτης ανάγκης, μετά την υπαναχώρηση της εποπτικής αρχής της Νέας Ζηλανδίας, αρχικώς επιλεγείσας να τη διοργανώσει, να διοργανωθεί από την εποπτική αρχή της Τουρκίας. Πραγματοποιήθηκε το διάστημα 25-28 Οκτωβρίου στην Κωνσταντινούπολη. Σχεδιάστηκε ως υβριδικό συνέδριο. Στη Σύνοδο συμμετείχαν συνολικά, διά ζώσης και εξ αποστάσεως, 657 σύνεδροι.

Η Ανοικτή Σύνοδος έλαβε χώρα στις 25-26 Οκτωβρίου, είχε δε ως θέματα των κύριων ομιλιών και των ενοτήτων συζήτησης τα εξής:

- Οι προκλήσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης στο Δίκαιο, την Ηθική και τη Δημοκρατία.
- Μεγάλα δεδομένα: Προκλήσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής.
- Ο ρόλος του ιδιωτικού τομέα στη χρήση τεχνολογιών επιτήρησης.
- Ψηφιοποίηση και προστασία ιδιωτικής ζωής: Οικοδομώντας εμπιστοσύνη για το άτομο.
- Σύγκλιση των κανονισμών προστασίας δεδομένων σχετικά με διασυνοριακές διαβιβάσεις δεδομένων
- Κίνδυνοι ιδιωτικότητας σχετικά με ευάλωτες ομάδες υποκειμένων των δεδομένων.
- Ανησυχίες διαφύλαξης της ιδιωτικότητας σε σχέση με τεχνολογίες αναγνώρισης προσώπου.
- Αποτίμηση αναδυόμενων τεχνολογιών υπό το πρίσμα των αρχών προστασίας της ιδιωτικής ζωής.
- Αλληλεπιδράσεις μεταξύ προστασίας καταναλωτή, ανταγωνισμού και προστασίας ιδιωτικής ζωής.
- Μαζική παρακολούθηση στον παγκόσμιο ιστό (Web).
- Τεχνολογίες Blockchain και Metaverse: Προστασία ιδιωτικής ζωής και δεδομένων.
- Αποτελεσματικότητα μηχανισμών για τη διασυνοριακή διαβίβαση δεδομένων.
- Κοινές προσεγγίσεις προστασίας δεδομένων στη διαχείριση καταστροφών/κρίσεων και ανθρωπιστικής βοήθειας.
- Προστασία δεδομένων παιδιών στην ψηφιακή εποχή.

Το πρώτο θέμα για το οποίο πραγματοποιήθηκε ομιλία στην Κλειστή Σύνοδο, στις 27 Οκτωβρίου, είχε σχέση με την προώθηση της ιδιωτικότητας παγκοσμίως, την εποχή της επιταχυνόμενης ψηφιοποίησης, ακολούθησαν δε συζητήσεις για το κανονιστικό περιβάλλον προστασίας δεδομένων και ιδιωτικής ζωής, σε παγκόσμιο επίπεδο και ανά γεωγραφικές περιοχές. Τη δεύτερη ημέρα της Κλειστής Συνόδου, στις 28 Οκτωβρίου, παρουσίασαν τις δράσεις τους και τρίτοι συνεργαζόμενοι οργανισμοί,

όπως η Ομάδα Εργασίας για την Προστασία Δεδομένων στις Τεχνολογίες και ο Ειδικός Εισηγητής για την Ιδιωτικότητα των Ηνωμένων Εθνών. Ακολούθησαν, επίσης, παράλληλα εργαστήρια σχετικά με την ανάπτυξη ικανοτήτων των στελεχών εποπτικών αρχών. Τέλος, στην Κλειστή Σύνοδο, συζητήθηκαν και υιοθετήθηκαν ψηφίσματα - διακηρύξεις για τα ακόλουθα θέματα:

1. Σχετικά με τροποποίηση οδικού χάρτη και χρονοδιαγράμματος για την αναδιοργάνωση της Συνέλευσης και της Γραμματείας της.
2. Σχετικά με την ανάπτυξη ικανοτήτων διεθνούς συνεργασίας για τη βελτίωση των κανονισμών ασφάλειας κυβερνοχώρου και κατανόησης των συνεπειών περιστατικών παραβίασής της.
3. Σχετικά με τις αρχές και προσδοκίες αναφορικά με την ορθή χρήση προσωπικών δεδομένων σε τεχνολογίες αναγνώρισης προσώπου.

Όλα τα έγγραφα που εγκρίθηκαν στην 44η Κλειστή Σύνοδο της Παγκόσμιας Συνέλευσης Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων αναρτήθηκαν στον ιστότοπο της GPA: <https://globalprivacyassembly.org/>.

Περισσότερες πληροφορίες για τις διεθνείς συνόδους και τα κείμενα των διακηρύξεων - ψηφισμάτων που υιοθετήθηκαν βρίσκονται στην ιστοσελίδα <https://globalprivacyassembly.org/document-archive/adopted-resolutions/>.

Η 45η Διεθνής Σύνοδος 2023 πρόκειται να διοργανωθεί από την εποπτική αρχή των Βερμούδων, στις 15-20 Οκτωβρίου 2023.

4.4. ΕΑΡΙΝΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Η Εαρινή Σύνοδος των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων είναι μια κλειστή σύνοδος υπό την έννοια ότι δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι πιστοποιημένες αρχές, ήτοι οι εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων της ΕΕ, καθώς και άλλων χωρών, όπως Ελβετίας και Νορβηγίας, ο Ευρωπαίος Επόπτης, εκπρόσωποι της ΕΕ, του Συμβουλίου της ευρώπης, καθώς και αρχές που πιστοποιήθηκαν ως μόνιμοι παρατηρητές. Οι εκπρόσωποι της ΕΕ, του Συμβουλίου της ευρώπης, καθώς και αρχές που έχουν το καθεστώς του μόνιμου παρατηρητή δεν έχουν δικαίωμα ψήφου.

Η Κροατία είχε οριστεί αρχικά ως η χώρα φιλοξενίας και οργάνωσης της Εαρινής Συνόδου 2020, η οποία ωστόσο λόγω πανδημίας μετατέθηκε για τον Μάιο 2021 και στη συνέχεια μετατέθηκε για το 2022, οπότε και έλαβε χώρα το διήμερο 19-20 Μαΐου.

Στη Σύνοδο μετείχαν σύνεδροι από 40 χώρες. Η πρώτη ενότητα παρουσιάσεων είχε ως θέμα την πρόσφατη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η δε δεύτερη ενότητα εστίασε στη Σύμβαση 108+ και ζητήματα αμοιβαίας συνδρομής και παγκόσμιας σύγκλισης. Ακολούθησε συζήτηση για τα εξής θέματα:

- Πρόσφατες εξελίξεις και προσκλήσεις σχετικά με διαβιβάσεις δεδομένων.
- Συνεργασία επιβολής της νομοθεσίας: διασυνοριακές υποθέσεις και άρθρο 50 του ΓΚΠΔ, αμοιβαία συνδρομή μεταξύ χωρών της ΕΕ και τρίτων χωρών.
- Προοπτική, καινοτομία και παρακολούθηση της τεχνολογίας και

- δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και υλοποίηση έργων, χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ, σε χώρες της ΕΕ και εκτός ΕΕ.

Επίσης, έγιναν παρουσιάσεις αναφορικά με δραστηριότητες της υποομάδας εργασίας για το μέλλον της Συνόδου και της Ομάδας Εργασίας για την ανταλλαγή εμπειριών από την εξέταση υποθέσεων σχετικών με την προστασία προσωπικών δεδομένων (Case Handling Workshop).

Τέλος, υιοθετήθηκαν δύο ψηφίσματα, το πρώτο για την επιτάχυνση της επικύρωσης της Σύμβασης 108+, με στόχο την προστασία της ιδιωτικής ζωής των ανθρώπων στη νέα ψηφιακή εποχή, το δε δεύτερο σχετικά με το όραμα, την αποστολή και την καθοδηγητική ομάδα της Συνόδου, ώστε να συνεχίσει να πραγματοποιείται με επιτυχία σε όλα τα θέματα προτεραιότητας των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων στην ευρώπη.

Η εποπτική αρχή προστασίας δεδομένων της Ουγγαρίας ανέλαβε τη φιλοξενία και την οργάνωση της Εαρινής Συνόδου 2023.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφτείτε την ιστοσελίδα της Εαρινής Συνόδου 2022, <https://springconference2022.hr/>.

4.5. ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (CASE HANDLING WORKSHOP)

Η Αρχή συμμετέχει στην Ομάδα εργασίας για την ανταλλαγή εμπειριών από την εξέταση ζητημάτων προστασίας προσωπικών δεδομένων (Case Handling Workshop) που διοργανώνεται κάθε χρόνο από κράτη μέλη και εποπτικές αρχές στην ευρώπη (συμπεριλαμβανομένων χωρών εκτός ΕΕ όπως το Μαυροβούνιο, η Αλβανία, η Τουρκία, η Σερβία, κ.λπ.). Η Ομάδα αποτελεί ένα εσωτερικό φόρουμ συνεργασίας (εργαστήριο) μεταξύ όλων των Αρχών Προστασίας Δεδομένων της

ΕΕ, με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και τη συζήτηση πρακτικών θεμάτων που ανακύπτουν κατά τον χειρισμό καταγγελιών και αιτημάτων σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων. Τα θέματα προηγούμενων εργασιών περιλαμβάνουν το δικαίωμα στη λήθη από τις μηχανές αναζήτησης, την επεξεργασία δεδομένων από ιδιωτικούς ανακριτές, τα συστήματα βιντεοεπιτήρησης, τη πιστοληπτική βαθμολόγηση και τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η ελληνική Αρχή έχει φιλοξενήσει τη συνάντηση της ομάδας τον Νοέμβριο του 2006.

Η φετινή εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στις 18 και 19 Νοεμβρίου, διοργανώθηκε και φιλοξενήθηκε από την Αρχή της Γεωργίας, στην πρωτεύουσα της χώρας, Τιφλίδα. Περισσότεροι από 50 συμμετέχοντες, δύο εκ των οποίων από την ελληνική Αρχή, από 26 Αρχές προστασίας δεδομένων, έλαβαν μέρος στη διήμερη εκδήλωση, κατά τη διάρκεια της οποίας συζητήθηκαν θέματα, μεταξύ άλλων, σχετικά με την εκτενή εξέταση των πειστηρίων του ελέγχου, τον σχεδιασμό και τα στάδια του ελέγχου, τη μεθοδολογία και τη δομή της απόφασης, καθώς και δυσχέρειες κατά την εφαρμογή διοικητικών κυρώσεων. Ακόμα συζητήθηκαν η συνυπευθυνότητα αναρτούντων και κοινωνικού μέσου δικτύωσης κατά την προβολή και διαμοιρασμό δεδομένων μέσω του τελευταίου, η χρήση των κοινωνικών δικτύων σε ανθρωπιστικές δράσεις, ο χειρισμός καταγγελιών από υποκείμενα-ανήλικους, η ανταλλαγή δεδομένων ανάμεσα στις Αρχές, οι περιπτώσεις εξαιρέσεως λόγω οικιακής χρήσης των δεδομένων, τα προσωπικά δεδομένα στην τεχνητή νοημοσύνη, καθώς και οι πτυχές των περιστατικών παραβίασης δεδομένων.

Αθήνα, 19 Ιουνίου 2024

Ο Πρόεδρος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΕΝΟΥΔΑΚΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

